

**BIBLIOTECA
ȘCOLARULUI**

Karl

MAY

WINNETOU

Detectiv

Vol 2

în românește de Eugen Frunza

DAVID «LITERA

BUCUREȘTI CHIȘINĂU 1997

CZU830-31 M52

Textul romanului se reproduce după ediția: Karl May. **Winnetou**.
Editura Minerva, București, 1992.

WINNETOU **Karl May's Gesammelte Werke** Band 7-8-9, Karl May
Verlag, Rabedeul bei Dresden

Coperta: *Vladimir Zmeev* Ilustrații: *Boris Jancov*

ISBN 9975-74-071-0

© Traducere, DAVID, 1997

© Prezentare grafică, LITERA, 1997

Capitolul V

"ZI-FRUMOASĂ"

4

Karl May

Reîntors la pueblo, îmi dădui, în sfârșit, seama cât de semeată și masivă era această așezare de piatră. Se afirmă că băștinașii ar fi incapabili de cultură; dar niște oameni care au fost în stare să mute asemenea coloși de stâncă și să dureze cetăți inexpugnabile în raport cu armele de atunci, nu se puteau afla pe cea mai joasă treaptă a culturii. Nu accept, dar nici nu contest teoria după care indienii de astăzi nu ar fi urmașii acelor neamuri de demult; însă chiar dac-ar fi așa, nu văd întemeiată afirmația cum că indienii ar fi inapți de o evoluție spirituală. Firește că, răpindu-le și spațiul, și timpul, îi silești la decădere și dispariție.

Urcarăm scările până la platforma a treia, în spatele căreia se aflau cele mai bune încăperi ale clădirii. Acolo locuia Inciu-Ciuna cu cei doi copii ai săi; acolo ni se oferi și nouă găzduire.

Odaia mea era spațioasă. Ca și celelalte, nu avea ferestre și primea lumină numai prin ușă; dar canaturile erau atât de depărtate unul de altul și atât de ridicate, încât vizibilitatea era foarte bună. Odaia nu avea nici o mobilă, dar Nșo-ci aduse imediat blănuri, cuverturi și alte lucruri, creându-mi o ambianță cât se poate de plăcută. Hawkens, Stone și Parker căpătară tustrei o cameră asemănătoare.

După ce "odaia musafirilor" oferită mie fu aranjată și mă putui instala comod, "Zi-Frumoasă" îmi aduse o pipă a păcii admirabil sculptată, împreună cu tutunul necesar. O umplu chiar dânsa și o aprinse. Trase din ea câteva fumuri și rosti:

— Calumetul acesta ți-l trimite Inciu-Ciuna, părintele meu. Lutul l-a adus chiar el de la steiul sfânt, iar eu am scobit vatra pipei. Încă nu a fost atinsă de buzele nimănui. Te rugăm s-o primești în dar și să-ți amintești de noi când vei fuma dintr-însa.

— Bunătatea voastră n-are margini, am răspuns. Aproape că mă pune în încurcătură, căci nu știu să răsplătesc un asemenea dar.

— Ne-ai dat până acum atât de mult, încât nu-ți putem mulțumi de ajuns; ai salvat în două rânduri viața lui Inciu-Ciuna și a lui Winnetou, fratele meu. Amândoi au căzut de două ori în mâinile tale și nu i-ai ucis. Chiar și astăzi ai fi putut să-l omori pe Inciu-Ciuna și n-ai făcut-o. De aceea inimile noastre bat pentru tine și vrem să ne fii frate, să îngădui ca războinicii noștri să te socotească unul de-ai lor.

— Atunci s-ar împlini dorința mea cea mai arzătoare. Inciu-Ciuna este o căpetenie și un războinic vestit, iar pe Winnetou l-am îndrăgit din prima clipă. Mi-ar face nu numai o mare cinste, ci și o mare bucurie să mă numesc fratele unor astfel de oameni. Aș vrea ca și tovarășii mei să aibă parte de aceeași bucurie.

— Dacă o doresc, atunci îi vom socoti ca și cum s-ar fi născut apași.

— Vă mulțumim. Așadar, tu însăși ai plămădit vatra pipei din argila sfântă? Ce măiestre îți sunt mâinile!

Fata roși la auzul acestor laude și răspunse:

— Știu că soțiile și fiicele fețelor palide sunt încă mai iscusite și mai îndemânatică ca noi. Dar stai, să-ți mai aduc ceva.

Ieși și se întoarse cu pistolul și cuțitul meu, cu munițiile și cu toate celelalte lucruri în afara celor ce le purtam prin buzunarele hainelor și de

care nici nu se atinseseră. Ii mulțumii, constatai că nu lipsește absolut nimic și întrebai:

— Oare veți înapoia și camarazilor mei toate lucrurile?

— Da, totul. Cred că le-au și primit; eu te slujesc pe tine, iar Inciu-Ciuna se îngrijește de ei.

— Dar ce se întâmplă cu caii noștri?

— Sunt aici. Îți vei călări iarăși calul, iar lui Sam Hawkens i-o dăm înapoi pe Mary.

— Ah, cunoști și numele catârului?

— Da, știu și cum se cheamă flinta lui cea veche: îi zice Liddy. Am stat adeseori de vorbă cu el, dar nu ți-am spus nimic. E un mare glumeț și un vânător iscusit.

— E și mai mult decât atât: un tovarăș credincios, gata de jertfă, pe care nu se poate să nu-l iubești. Dar aș vrea să te întreb ceva: o să-mi spui cinstit adevărul?

— Nșo-ci nu minte! răspunse ea mândră și totuși cu simplitate.

Ție mai ales nu-ți va spune niciodată o minciună.

— E adevărat că războinicii voștri le-au luat prizonierilor kiowași toate lucrurile ce le aparțineau?

— Da.

— Și celor trei camarazi ai mei?

— Da.

— Atunci de ce nu le-au luat și pe-ale mele? Nici nu s-au atins de buzunare.

— Așa a poruncit Winnetou, fratele meu.

— Știi și de ce?

— Pentru că îi erai drag.

— Deși mă socotea dușman?

— Da. Spuneai adineauri că l-ai îndrăgit și tu din prima clipă; la fel s-a întâmplat și cu dânsul. I-a părut tare rău că e nevoit să te socotească dușman, și nu numai dușman...

Se opri. Ar fi voit să mai adauge ceva, dar îi era teamă să nu mă jignească.

— Vorbește mai departe! o îndemnai.

— Nu.

—Atunci am să vorbesc în locul tău. Faptul că mă socotea dușman încă nu-l durea prea mult; chiar și un dușman poate fi demn de prețuire; însă el mă credea mincinos, prefăcut, viclean. N-am dreptate?

— Ai spus-o.

— Sper că acum își recunoaște greșeala. Mai spune-mi, rogu-te, ce s-a întâmplat cu Rattler, ucigașul lui Klekih-Petra?

— îl leagă chiar acum la stâlpul caznelor.

— Ce? Chiar în clipa asta?

— Da.

— Și nu mi-ai spus nimic?! De ce?

— Winnetou a voit astfel.

— Care e motivul?

— Socoate că ochii tăi nu vor fi în stare să privească, nici urechile să asculte cele ce se vor petrece.

— Poate că nu s-a înșelat. Și, totuși, voi izbuti să privesc și să ascult dacă se va ține seama de dorința mea.

— Care anume?

— Spune-mi mai întâi în ce loc va fi supus caznelor.

— Jos, la râu, unde ai stat și tu. Inciu-Ciuna v-a adus aici pe tuspaturu ca să nu observați ceea ce se întâmplă.

— Dar eu doresc să fiu de față! Ce cazne îl așteaptă?

— Toate câte știm să le aplicăm prizonierilor. Omul acela e cel mai rău dintre fețele palide care au căzut vreodată în mâinile noas-tre. Fără nici o pricină l-a ucis pe părintele alb, atât de iubit și de cinstit la noi, dascălul lui Winnetou. De aceea nu va muri ca alții în caznele obișnuite, ci va fi supus tuturor chinurilor pe care le cunoaștem și pe care le vom încerca pe rând asupra lui.

— Asta nu trebuie să faceți. E lipsit de omenie!

— își merită soarta!

— Ai putea să stai acolo și să te uiți?

— Da!

— Tu, care ești o fată gingașă?

își plecă genele lungi. Rămase un timp cu ochii în pământ, apoi își ridică privirea serioasă, aproape muștrătoare, și răspunse:

— Te miră?

— Da. O femeie nu trebuie să vadă asemenea lucruri.

— La voi așa este?

— Așa.

— Vorbești adevărat?

— Desigur.

— Nu vorbești adevărat, dar nici mincinos nu ești, pentru că a fost din neștiință, fără să-ți dai seama. Te înșeli.

— Și tu ești de altă părere?

— Da!

— Oare cunoști mai îndeaproape ca mine pe femeile și fetele noastre?

— Poate că tu nu le cunoști îndeajuns! Nu-i așa că la voi se îngăduie ca diferiți oameni curioși să fie de față când criminalii stau înaintea judecătorului?

— Da.

— Pe cât știu, acolo se înghesuie mai multe femei decât bărbați. E locul acela potrivit pentru o *squaw*? E frumos din partea ei să se lase mânată de curiozitate?

— Nu.

— Și când ucideți voi pe un răufăcător, când îl spânzurați, de pildă, sau îi tăiați capul, nu vin femeile albe ca să vadă și ele cum se face?

— Asta se obișnuia mai demult, în alte vremuri.

— Și acum e interzis?

— Da.

— Și bărbaților? -Și lor.

— înseamnă că e oprit pentru toți deopotrivă! Și dac-ar fi îngăduit, atunci și femeile ar lua parte. O, femeile albe nu sunt chiar atât de gingașe cum crezi tu! Ele sunt foarte tari în fața suferinței, dar numai atunci când îi doare pe alții, fie oameni, fie dobitoace. Eu însă n-am fost pe la voi, dar Klekih-Petra ne-a lămurit. Pe urmă, Winnetou a cutreierat marile orașe de la răsărit și, după ce s-a întors, mi-a povestit totul: și ce i-au văzut ochii, și ce-a simțit inima. Știi tu ce fac femeile voastre cu animalele pe care au de gând să le fiarbă sau să le frigă pentru mâncare?

— Ce?

— Le jupoaie de vii și le scot măruntaiele cât sunt încă în viață și le aruncă în apă fierbinte. Și mai știi ce fac vracii albilor?

— Ce anume?

— Aruncă în apă clocotită câini vii ca să vadă cât mai trăiesc așa.

Le jupoaie pielea opărită. Le scot ochii și le taie limba; le spintecă trupurile; îi chinuiesc în fel și chip ca să scrie apoi cărți despre bietele ființe.

— Asta se cheamă vivisecție și se face spre binele științei.

— Știință! Klekih-Petra mi-a fost și mie învățător, de aceea înțeleg acest cuvânt... Dar aceste *squaw* ale voastre nu aud oare cum strigă durerea din bietele făpturi? Nu țin ele în odăile lor păsări închise în colivii? Nu știu ele ce chinuri îndură sărmana pasăre? Nu vin oare femeile albe cu miile la curse și privesc cum caii își scot sufletul de alergătură? Nu aleargă ele să vadă cum boxerii își strivesc fețele până la sânge? Eu nu sunt decât o fată tânără, nepricepută și socotită de voi drept "sălbatică"; dar îți pot spune încă multe despre ceea ce fac gingașele voastre *squaw-wi* fără să simtă tulburarea pe care aș simți-o eu. Numără, te rog, miile de femei albe, delicate, frumoase, care-și chinuiesc de moarte sclavii și care zâmbesc drăguț când o slujnică neagră e biciuită! Or, în cazul nostru, e vorba de un criminal, de un ucigaș, care trebuie să-și ispășească nelegiuirea. Și dacă vreau să fiu de față, tu mă condamni! E cumva urât din partea mea să privesc liniștită cum piere un astfel de ticălos? Și chiar dac-ar fi urât, cine-i de vină că noi, oamenii roșii, ne-am obișnuit ochii cu asemenea priveliști? Oare nu albi ne silesc să nu avem milă față de cruzimile lor?

— Nu cred ca un judecător alb să condamne pe un prizonier roșu la stâlpul caznelor.

— Judecător! Nu te supăra dacă repet cuvântul pe care l-am auzit de atâtea ori din gura lui Hawkens: *greenhoml* Tu nu cunoști ținuturile noastre. Unde găsești aici judecători în înțelesul pe care tu îl dai acestui cuvânt? Judecător e cel tare, iar cel slab e judecat. N-ar strica să te informezi despre câte se petrec la focurile de tabără ale albilor. Oare toți indienii aceia nenumărați, care au căzut în lupta contra năvălitorilor albi, au avut o moarte ușoară, dintr-un glonț sau dintr-o lovitură de cuțit? Câți din ei n-au fost chinuiți înainte de-a muri! Și care alta era vina lor decât aceea de a-și fi apărat drepturile? Iar acum, când urmează să-și primească osânda un ucigaș, eu să stau departe numai pentru că sunt o *squaw*, o fată? E adevărat, a fost cândva și altfel la noi, dar ne-ați învățat să privim cum curge sângele și să nu clipim din ochi. Mă voi duce acolo și voi fi de față când ucigașul lui Klekih-Petra își va primi pedeapsa!

O cunoscusem pe frumoasa și tânăra indiană ca pe o ființă blândă, liniștită. Acum i se iviră fulgere în ochi și obraji îi ardeau; părea imaginea

vie a unei zeițe a răzbunării, care nu cunoștea mila. Stătea di-nainte-mi parcă și mai frumoasă ca de obicei. S-o fi condamnat? Cu ce drept?

— Atunci du-te! i-am spus. Dar merg și eu.

— Mai bine rămâi aici! stăruia dânsa, vorbind iarăși cu glasul ei potolit. Inciu-Ciuna și Winnetou nu doresc să fii acolo.

— S-ar supăra pe mine?

— Nu. Deși nu o doresc, totuși nu te vor alunga. Ești fratele nostru.

— Atunci merg, și ei mă vor ierta.

Când, însoțit de Nșo-ci, am ieșit pe platformă, Sam Hawkens se afla acolo. Trăgea din pipa lui veche și scurtă, așa-zisă de savană.

Primise și el tutun.

— Acuma da, s-au mai schimbat lucrurile, *sir*, constată el zâmbind.

Până mai adineauri eram prizonieri și acum trăim ca boierii. E o diferență! Cum vă simțiți în noua situație?

— Bine, mulțumesc! i-am răspuns.

— Și mie-mi merge admirabil. Ne-a servit șeful în persoană. E o atenție excepțională, dacă nu mă-nșel.

— Unde-i Inciu-Ciuna?

— S-a întors la râu.

— **Știi** ce se petrece acolo?

— îmi închipui.

— Ce-ți închipui?

— Drăguții de kiowași și-or fi luând rămas-bun.

— Nu **asta**.

— Păi atunci, ce?

— Rattler va fi torturat.

— Rattler? Și noi stăm aici? Trebuie să văd și eu! Haideți, *sir*, să coborâm repede!

— Domol! Te simți dumneata în stare să asști la un asemenea spectacol fără să ți se facă pielea zgârci și s-o iei la picior?

— Cum adică pielea zgârci? Că mare *greenhorn* mai sunteți, dragă *sir*! Când veți fi de mai multă vreme aici, în vest, n-o să vă mai treacă prin gând s-o luați la picior. Individul își merită soarta și va fi executat după legea indienilor. Asta-**i** tot!

— Dar e o cruzime!

— *Pshaw!* Să nu-mi pomeniți de cruzime când e vorba de un specimen ca ăsta! Oricum, trebuie lichidat. Sau nici cu moartea nu sunteți de acord?

— Ba da. Însă scurt, repede. Totuși e om!

— Cine omoară fără cel mai mic motiv acela nu e om. Era beat ca un porc.

— Tocmai. E o circumstanță atenuantă; nu știa ce face.

— Nu mai vorbiți ca un caraghios! Firește, la voi în țară stau domnii jurați și judecă acordând circumstanțe atenuante pentru orice crimă comisă în stare de beție. De fapt, ar trebui înăsprită pedeapsa, *sir*; da, da, înăsprită! Cine se îmbată până la inconștiență și se aruncă apoi ca o fiară asupra aproapelui său, acela să-și primească pedeapsa îndoit. Rattler nu-mi inspiră nici un pic de milă. Nu uitați cum s-a comportat chiar față de dumneavoastră!...

— Totuși ca să-i curm suferințele, am să-i trag un glonț în inimă.

— Ca să-i curmați suferințele? Pentru Dumnezeu, să nu faceți una ca asta! Veți stârni împotriva dumneavoastră pe toți apașii. E dreptul lor sacru să decidă felul pedepsei; dacă interveniți, atunci s-a isprăvit cu prietenia noastră abia încheiată! Așadar, veniți cu noi?

— Da.

— Bine. Dar fără prostii! Mă duc să-i chem pe Dick și pe Will.

Intră în odaie și se întoarse peste puțin împreună cu cei doi camarazi. Coborârăm etajele. Nșo-ci o luase înainte și nu era de văzut.

Când trecurăm din vâlcea în valea cea mare, nu mai găsirăm picior de kiowaș. Plecaseră călare, împreună cu șeful lor rănit. Ca măsură de precauție, Inciu-Ciuna trimisese iscoade pe urmele lor, ca nu cumva să se întoarcă pe furiș și să se răzbune.

Am pomenit mai sus că acolo se afla și carul nostru cu boi. Acum apașii formaseră un cerc larg în jurul lui. La mijloc se găseau cele două căpetenii și câțiva războinici. Era și Nșo-ci; discuta cu Winnetou.

Deși fiica șefului, totuși nu-i era îngăduit să se amestece în probleme care intrau exclusiv în competența bărbaților. Dacă se afla acolo și nu între femei, însemna că venise cu o comunicare foarte importantă.

Am observat cum, zărindu-ne, fata îi atrase atenția lui Winnetou asupra noastră, apoi își relua locul în rândurile squaw-elor. Prin urmare, îi vorbise de noi. Winnetou despică cercul războinicilor, se apropie de grupul nostru și ne spuse hotărât:

— De ce n-au rămas frații mei albi sus, în pueblo? Oare nu le plac odăile în care i-am găzduit?

— Ba ne plac, i-am răspuns, și mulțumim fratelui nostru pentru grija ce ne-o poartă. Ne-am întors pentru că am auzit că Rattler va fi executat chiar acum. Așa e oare?

— Da.

— Totuși, nu-l văd nicăieri.

— E în car, lângă trupul lui Klekih-Petra.

— Și ce fel de moarte îl așteaptă?

— Va muri în cazne.

— Aceasta e ultima voastră hotărâre?

— Da.

— Ochiul meu nu poate privi asemenea faptă!

— Tocmai de aceea Inciu-Ciuna, părintele meu, v-a condus în pueblo. De ce v-ați întors? De ce vrei să vezi ceea ce ochiul tău nu e în stare să privească?

— Sper să fiu de față la moartea lui fără să-mi închid ochii de groază... Te rog, liniștești-vă mânia și faceți așa ca să moară repede!

— Hotărârea e luată și trebuie dusă la îndeplinire.

— Trebuie?

— Da, trebuie.

— Așadar, nu e nici un mijloc să-mi văd și eu dorința împlinită? Winnetou își aținti privirea gravă în pământ, apoi răspunse:

— Există unul.

— Care?

— Înainte de a i-l spune fratelui meu alb, am să-l rog să nu se folosească de acest mijloc, pentru că l-ar coborî mult în ochii războinicilor mei.

— Cum adică?

— Nu te-ar mai prețui cât aș vrea eu.

— Va să zică, e vorba de un mijloc nedemn, necinstit?

— După credința oamenilor noștri, da.

— Spune-mi-l, totuși!

— Ar trebui să invoci recunoștința ce ți-o datorăm.

— Ah! Nici un om corect nu face asta!

— Tu ne-ai dăruit viața. Dacă te-ai folosi de dreptul ce ți se cuvine de pe urma faptei tale, atunci m-ai obliga și pe mine, și pe tatăl meu Inciu-Ciuna să-ți împlinim dorința.

— în ce fel?

— Am ține încă un sfat și i-am convinge pe războinicii noștri să-ți acorde răsplata ce ne-o ceri. Pe urmă însă, tot ce ai făcut pentru noi și-ar pierde valoarea. Merită oare Rattler asemenea jertfă din partea ta?

— Firește că nu!

— Fratele meu își dă seama că vorbesc deschis. Eu știu ce gânduri și simțiri sălășluiesc în mintea și în inima ta; însă războinicii mei nu le-ar înțelege. Un bărbat care cere să fie răsplătit cade în disprețul lor. S-ar cuveni oare ca Old Shatterhand, care poate ajunge un neîntrecut războinic al apașilor, să plece chiar astăzi din mijlocul nostru, alungat cu scârbă de războinicii mei?

îmi venea greu să răspund. Inima îmi poruncea să stăruie în rugămintea mea; rațiunea însă, ori mai bine zis mândria, se opunea.

Pe Winnetou îl înduioșa dilema în care mă zbăteam. El zise:

— Am să-i vorbesc tatălui meu Inciu-Ciuna. Tu așteaptă aici! Se depărta.

— Nu mai călcați în străchini, **Sir!** mă imploră Sam. Habar n-aveți ce se află în joc: poate chiar viața.

— Asta în nici un caz!

— Ba da! Chiar asta-i adevărul. Indianul te disprețuiește dacă-i amintești de binele făcut și îi ceri răsplată. Îți satisface el, nu-i vorbă, rugămintea, însă pe urmă nici nu se mai uită la tine. Am fi, într-adevăr, nevoiți să plecăm chiar astăzi de aici, iar kiowașii, știți doar, se află în fața noastră. Nici nu mai e cazul să vă explic ce s-ar întâmpla.

Inciu-Ciuna și Winnetou discutară o vreme foarte serios între ei, apoi se apropiară de mine. Căpetenia vorbi:

— Dacă nu ne-ar fi povestit Klekih-Petra o mulțime de lucruri despre credința voastră, te-aș socoti un om cu care mi-ar fi rușine să stau de vorbă. Așa însă, pricep foarte bine dorința ta; numai că războinicii mei n-o vor înțelege și te vor disprețui...

Se uită apoi în ochii fiului său și acesta îi susținu privirea. Se înțelegeau. Discutau numai din ochi. Inciu-Ciuna mi se adresă din nou:

— Ucigașul acesta te dușmănea și pe tine?

— Da.

— L-ai iertat?

— Da.

— Atunci ascultă ce-ți spun: vrem să aflăm dacă a mai rămas întrînsul o cât de mică urmă de omenie. În caz că da, mă voi strădui să-ți împlinesc dorința fără a-ți cășuna vreun neajuns. Așezați-vă deci tuspătru aici și așteptați cele ce urmează. Îți voi face un semn; atunci te vei duce la ucigaș și-l vei pofti să-ți ceară iertare. Dacă o face, îi dăruim o moarte ușoară.

— Pot să i-o spun și lui?

— Da.

Inciu-Ciuna și Winnetou se întoarseră la locul lor și noi ne așezarăm.

— De necrezut, constată Sam, că însuși șeful să vă facă pe plac.

Se vede că vă bucurați de multă prețuire.

— Nu de asta e vorba. Motivul e altul.

— Care?

— Influența lui Klekih-Petra, care stăruie și după moartea lui...

Sunt curios ce-o să se întâmple.

— O să vedeți îndată. Fiți atenți!

Apașii deteră la o parte coviltirul de pe care și scoaseră la vedere un fel de ladă, de care era legat un om.

— Sicriul, mă lămuri Sam Hawkens. E construit din bușteni scobiți prin ardere și învelit în piei ude. Uscându-se, pielea se strânge în jurul sicriului și nu mai pătrunde pic de aer.

Nu departe, acolo unde vâlceaua răspundea în valea cea largă, se înălța un fel de cadru pătrat din piatră, deschis în față și lipit de o stâncă. Alături, o grămadă de bolovani aduși anume. Apașii transportau acum sicriul spre acest cadru de piatră. Iar de sicriu era legat Rattler.

— Știți ce rost au bolovanii aceia? mă întrebă Sam.

— Bănuiesc.

— Ei?

— Se pregătește un mormânt.

— Just! Un mormânt dublu.

— Și pentru Rattler?

— Da. Ucigașul e înmormântat împreună cu victima sa, ceea ce dacă ar fi cu puțință, ar trebui să se întâmple cu orice asasin.

— Groaznic! Să stai legat de sicriul victimei și să știi că te afli de fapt în propriu-ți mormânt!

— încep să cred că-l compătimiți într-adevăr. Că ați intervenit pentru el, mai înțeleg, dar să vi se rupă și inima de milă, asta-i prea de tot!

Acum sicriul fu ridicat în așa fel, încât Rattler stătea în picioare.

Om și sicriu fură legați cu curele de stâncă. Indienii — bărbați, femei și copii — se apropiară și formară un semicerc. Se lăsase tăcere, o tăcere plină de așteptări. Winnetou și Inciu-Ciuna stăteau pe dreapta și, respectiv, pe stânga sicriului. Căpetenia își înălță glasul:

— Războinicii apașilor s-au adunat aici spre a fi judecători, căci o mare, grea pierdere a lovit neamul nostru. Și pentru aceasta, vinovatul va plăti cu viața.

în felul propriu indienilor, cu bogăție de imagini, Inciu-Ciuna vorbi despre meritele lui Klekih-Petra, despre caracterul și activitatea lui, istorisind apoi cu de-amănuntul cum se petrecuse crima. Evocă și acțiunea care a dus la prinderea lui Rattler; în sfârșit, sublinie că ucigașul va fi torturat și pe urmă, așa cum se află acum legat de coșciug, va fi îngropat de viu împreună cu mortul. La aceste cuvinte, îmi aruncă o privire și-mi făcu semnul pe care-l așteptam.

Ne ridicarăm în picioare, îndreptându-ne spre ei; acolo furăm, prinși de îndată în semicercul mulțimii. Înainte, din depărtare, nu-l putusem vedea destul de bine pe osândit; acum mă aflu în fața lui și, oricât de infam și păcătos îl știam, încercam totuși un adânc sentiment de milă.

Sicriul era lat cât două trupuri omeneste și măsura în lungime cinci coți. Arăta ca un buștean tăiat cu ferăstrăul dintr-un trunchi gros de copac și învelit apoi în piele. Rattler fusese legat cu spatele de sicriu, așa fel încât brațele îi atârnavă în jos, iar picioarele îi erau desfăcute. Se vedea pe chipul lui că nu suferise nici de foame, nici de sete. Nu putea vorbi, căci îi vârseseră un căluș în gură. Și capul îi era imobilizat. Când am sosit, Inciu-Ciuna îi scoase călușul din gură și mi se adresă:

— Fratele meu alb a dorit să-i vorbească ucigașului. Poftim!

Rattler, văzând că sunt liber, își imagina, probabil, că m-am împrietenit cu indienii. De aceea credeam că mă va ruga să intervin în favoarea lui. Dar el, îndată ce scăpă de căluș, se oțărî la mine:

— Ce dorești? Ia-o din loc! Nu vreau să am de-a face cu dumneata!

— Știi că ai fost condamnat la moarte, domnule Rattler, i-am răspuns liniștit. În privința asta nu mai e nimic de făcut. Trebuie să mori. Dar vreau să-ți...

— Pleacă de-aici, câine, pleacă! mă apostrofă el și dădu să mă scuipe în obraz; dar neputând să-și miște capul, nimeri alături.

— Prin urmare, va trebui să mori, continuai netulburat. Întrebarea e însă cum vei muri, și asta depinde de dumneata. S-a hotărât să fii schingiuit, torturat pe îndelete în tot cursul zilei de azi, poate și mâine.

Consider că e îngrozitor și n-aș voi să se întâmple. La rugămintea mea, Inciu-Ciuna e gata să-ți ușureze moartea, dacă vei îndeplini condiția de care depinde, după părerea lui, acordarea acestei favori.

Făcui o pauză, crezând că voi fi întrebat care e condiția. Însă Rattler proferă o înjurătură atât de grosolană, încât mi-e cu neputință s-o reproduc.

— Condiția e să-mi ceri iertare, explicai mai departe.

— Iertare?! Să-ți cer ție iertare?! strigă el. Mai bine îmi mușc limba și îndur toate chinurile pe care le-au născocit mizerabilii ăștia roșii!

— Foarte bine, mister Rattler; nu eu am pus condiția, căci n-am nevoie să ascult rugămintea dumitale. Inciu-Ciuna a voit-o și, având sarcina să ți-o comunic, m-am executat. Judecă situația în care te afli și ceea ce te așteaptă! Te amenință cumplite încercări și chinuri, de care ai putea să scapi rostind un singur cuvânt: "Iertare!"

— Nici nu mă gândesc, auzi, niciodată! Niciodată! Și cară-te la naiba de-aici! Nu sufăr în ochi mutra ta ticăloasă! Du-te unde a înțarcat dracul oile, și chiar mai departe!

— Dacă-ți fac voia și mă duc, atunci va fi prea târziu pentru dumneata, căci de întors nu mă mai întorc. Fii, deci, om de înțeleș și pronunță cuvîntelul cu pricina.

— Nu, nu, nu! urlă el.

— Te rog, pentru binele dumitale!

— Șterge-o, îți spun, cară-te odată! Pe toți dracii, de ce sunt legat? Să am mâinile libere, ți-aș arăta eu drumul!

— Welll Fie după dorința dumitale. Dar ține minte: dacă mă chemi pe urmă, nu mai vin!

— Să te chem eu pe tine? Scoate-ți-o din cap, om de nimic ce ești! Haide, ia-ți valea! Umblă odată, m-auzi?!

— Bine, mă duc. Dar mai întâi o întrebare: ai vreo dorință? Vreau să ți-o împlinesc. Să transmit cuiva un salut? Ai, poate, rude cărora să le spun un cuvânt din partea dumatăle?

— Du-te în fundul iadului și spune acolo că ești un ticălos blestemat. Ai trecut de partea indienilor și m-ai dat pe mâna lor. Pentru asta să-ți...

— Te înșeli, l-am întrerupt. Va să zică, n-ai nici o dorință înaintea morții?

— Am una: să mă urmezi cât mai curând. Asta mi-e singura dorință!

— Mă rog. Atunci, am terminat...

Inciu-Ciuna mă luă de mână, mă duse deoparte și-mi zise:

— Tânărul meu frate alb recunoaște, deci, că ucigașul acesta nu merită compătimire...

Nu i-am răspuns. Ce-aș fi putut spune? Nu mă așteptasem la o astfel de atitudine din partea lui Rattler. Se dovedise altădată atât de laș și de fricos, încât îl apucau bâțâielile când se pomenea de stâlpii de tortură. Și iată că se purta acum ca și când nu s-ar sinchisi de nici o caznă din lume.

— Asta nu e curaj, constată Sam, ci turbare, furie neputincioasă, atâta tot.

— Furie? împotriva cui?

— împotriva dumneavoastră, *sir*. Crede că l-ați dat pe mâna pieilor-roșii. Nu ne-a mai văzut din ziua în care am fost luați prizonieri; în schimb, ne vede acum liberi pe toți patru; indienii ne arată prietenie, în timp ce dânsul e condamnat la moarte. Are deci toate motivele să creadă că am trișat. Dar așteptați să înceapă tortura, și o să vedeți cum își schimbă cântecul. Notați, vă rog, ce vă spun, dacă nu.

mă-nșel...

Apașii nu ne lăsară să așteptăm prea mult debutul acestei jalnice operații. De fapt, avusesem intenția să plec; cum însă nu văzusem până atunci un asemenea spectacol, mă hotărâi să asist atâta cât aș fi în stare să suport priveliștea.

Spectatorii se așezară jos. Un grup de tineri războinici păși înainte purtând cuțite în mâini; ei se opriră cam la cincisprezece pași în fața lui Rattler. Aruncară cuțitele în direcția lui, dar ferindu-se să-l lovească; lamele se înfipseră toate în sicriul de care era legat osânditul. Primul cuțit nimeri în stânga, altul în dreapta piciorului, la o distanță aproape insesizabilă.

Următoarele două se înfipseră puțin mai sus, și tot astfel până ce ambele picioare fură încadrate în două șiruri de cuțite.

Până atunci, Rattler își păstrase oarecum calmul. Acuma însă cuțitele fulgerau mereu mai sus, desenând conturul trupului său.

Începu să-i fie frică. La fiecă aruncătură de cuțit striga de spaimă. Și strigătele sporeau în intensitate pe măsură ce indienii ținteau mai sus.

După ce și bustul îi fusese astfel îngrădit, veni rândul capului. Un cuțit vâjâi în dreapta gâtului, aproape atingându-l și fixându-se în lemnul sicriului; altul pătrunse pe partea stângă. Și așa mai departe, până ce în jurul feței, de la umeri la creștet, n-a mai rămas nici un loc neacoperit. Apoi cuțitele fură scoase pe rând. Nu era decât un prolog executat de oameni tineri care își demonstau abilitatea în ce privește tragerea la țintă precis și cu sânge rece. Treaba isprăvită, se întoarseră la locurile lor și se așezară.

Inciu-Ciuna alese apoi câțiva oameni mai vârstnici care aveau să țintească și ei, însă de la treizeci de pași distanță. Când cel dintâi fu gata să arunce cuțitul, căpetenia se apropie de Rattler, arată un anume loc pe brațul lui drept, și ordonă:

— Aici!

Cuțitul zbură și pătrunse cu precizie în locul indicat, găurind mușchiul brațului și împlântându-se în sicriu. Jocul devenea serios.

Rattler scoase un urlet ca și cum ar fi fost rănit de moarte. Următorul cuțit îi străpunse același mușchi al brațului stâng. Urletul creșcu. A treia și a patra lovitură vizau ambele coapse și nimeriră exact în punctele indicate, pe rând, de Inciu-Ciuna. Sângele nu apărea, căci Rattler rămăsese îmbrăcat în costumul lui; pe de altă parte, indienii aveau grijă să țintească numai acele locuri unde rana nu era primejdioasă.

Altminteri, ar fi însemnat să scurteze spectacolul.

Poate că Rattler nici nu luase în serios intenția indienilor de a-l ucide; acum însă, trebuia să recunoască, deznădăjduit, că se înșelase.

Mai încasă câteva cuțite în antebraț și în pulpă. Dacă înainte uriașe doar din timp în timp, acum zbiera fără încetare.

Spectatorii șuierau și huiduiiau, manifestându-și disprețul. Un indian, pus la stâlpul caznelor, se poartă cu totul altfel. De îndată ce începe tortura menită să se încheie cu moartea lui, osânditul intonează cântecul său din urmă, în care își glorifică faptele și îi desfide pe călăi. Cu cât cresc suferințele, cu atât se întetesc invectivele, blestemele ce le aruncă; dar

niciodată nu va scoate un geamăt sau un strigăt de durere. Odată mort, dușmanii îi laudă vitejia și-l depun în mormânt cu toate onorurile indiene. Este și pentru ei o cinste să fi contribuit la o moarte glorioasă.

Cu totul altfel se petrec lucrurile când e vorba de un laș care țipă și urlă la cea mai mică suferință, ba mai cere și îndurare. Să chinuiești un asemenea om nu e o cinste, ci aproape o rușine. De aceea, până la urmă, nici un războinic adevărat nu se mai pretează să continue operația. Condamnatul e ucis la repezeală, trecând fără slavă de la viață la moarte.

Rattler era un astfel de laș. Rănile sale erau încă ușoare, inofensive. Ce-i drept, îi provocau dureri, dar nici pe departe nu era încă vorba de suplicii îngrozitoare. Totuși urla și țipa de parc-ar fi căzut în cuptoarele iadului și, printre strigătele sale învălmășite, răzbătea uneori numele meu. Mă chema la dânsul. Atunci Inciu-Ciuna porunci o pauză și mă îndemnă:

— Tânărul meu frate alb să se apropie de osândit și să-l întrebe de ce țipă așa. Doar cuțitele încă nu i-au provocat atâta suferință.

— Da, *sir*, veniți încoace! strigă Rattler. Trebuie să vă vorbesc! Mă apropiai de el și-l întrebai:

— Ce mai dorești de la mine?

— Smulgeți-mi cuțitele din brațe și din pulpe!

— N-am voie.

— Dar am să mor! Cine poate îndura atâtea răni?

— Ciudat! Credeai, cumva, că vei rămâne în viață?

— Păi dumneavoastră nu trăiți?

— Eu n-am ucis pe nimeni.

— Și eu ce vină am? Știți că eram beat.

— Fapta rămâne faptă. Te-am sfătuit de multe ori să nu bei. Nu m-ai ascultat. Acuma suporti consecințele.

— Sunteți un om crud și fără inimă! Haide, interveniți pentru mine!

— Am și făcut-o. Spune "iertare" și vei muri repede, fără chinuri.

— Să mor repede! Dar eu nu vreau să mor nicicum! Vreau să trăiesc, să trăiesc, să trăiesc!

— Imposibil!

— Cum așa, nu e nici o scăpare?

— Nu.

— Nici o scăpare... nici una... nici o scăpare! Strigase aceste cuvinte din fundul bojocilor, după care începu o văicăreală și un bocet insuportabil. Mă depărtați.

— Nu plecați, *sîr*, stați lângă mine! mă imploră el. Altfel începe iar. Atunci căpetenia îl puse la punct:

— Nu mai chelălăi, javră! Ești o potaie împruțită de care nici un războinic nu și-ar mai atinge arma. Și, întorcându-se spre ai săi, continuă:

— Care dintre fiii vitejilor apași vrea să se mai ocupe de lașul acesta? Nimeni nu răspunse.

— Așadar, nimeni? Iarăși tăcere.

— Iu! Acest ucigaș nu merită să fie ucis de noi și nici îngropat lângă Klekih-Petra. Nu se poate ca o broască râioasă să se înfățișeze alături de o lebedă albă pe plaiurile veșnice ale vânătoarei.' Dezlegați-l!

Făcu semn către doi băiețași. Aceștia săriră de la locul lor, dădură fuga până la Rattler, îi smulseră cuțitele din carne și-l dezlegară de sicriu.

— Să-i strângeți bine mâinile la spate! porunci iarăși căpetenia.

Băieții, să tot fi avut vreo zece ani, se executară; Ratder nu îndrăzni nici cel mai mic gest de împotrivire. Ce rușine! Aproape că mă jenam de faptul că sunt un alb.

— Duceți-l la râu și aruncați-l în apă! sună porunca lui Inciu-Ciuna. Dacă ajunge teafăr la malul celălalt, să fie liber!

Rattler scoase un strigăt de triumf și se lăsă dus de băieți până la râu. îi dădură brânci, mizerabilul neavând nici măcar atâta simț al onoarei încât să sară singur în apă. Mai întâi se scufundă, ieși însă iar la suprafață și se sili, înotând pe spate, să se apropie de malul opus.

Nu era deloc greu, chiar și așa, cu mâinile prinse la spate. îndeobște omul, datorită greutateii sale specifice, nu se scufundă cu totul; pe de altă parte, Rattler avea picioarele slobode; putea să înoate deci cu ajutorul lor, ceea ce reuși de altfel destul de lesne.

îl vor lăsa oare să ajungă teafăr la malul opus? Nici măcar eu n-o doream. El merita să piară. Lăsându-l în viață și scăpându-l de sub supraveghere, ne-am fi făcut noi înșine vinovați de crimele ce le-ar fi comis în viitor. Cei doi băiețași mai stăteau pe mal și-l urmăreau cu privirea. Deodată, Inciu-Ciuna porunci:

— Luați câte o armă și împușcați-l în cap! Alergară amândoi și-și aleseră câte o pușcă din stiva de arme depusă de războinici. Ștren-garii

ăștia mici cunoșteau la perfecție mânuirea armei. Îngenuncheară pe malul apei și luară la ochi capul lui Rattler.

— Nu trageți, pentru numele lui Dumnezeu, nu trageți! strigă el cuprins de groază.

Copiii schimbă câteva vorbe între ei; se purtau ca niște mici sportivi; îl lăsară să mai înoate o bucată, lucru la care Inciu-Ciuna consimți în tăcere. Am înțeles că șeful le cunoștea îndeaproape dibăcia de trăgători. Apoi, cu glasurile lor limpezi, ei deteră un chiot și își descărcară armele în același timp. Lovit în cap, Rattler dispăru într-o clipă sub apă.

Nici o exclamație de bucurie nu răsună, după cum obișnuiesc indienii la moartea unui dușman. Insul acesta laș nu o merita. Atât de adânc era disprețul lor, încât nici măcar nu se preocupară de găsirea cadavrului; îl lăsară în voia apei și nu-l mai învredniciră cu nici o privire. Era posibil să fi fost numai rănit; s-ar fi putut chiar să se prefacă mort și să se scufunde anume, așa cum făcusem și eu, pentru a ieși la suprafață într-un loc nevăzut. Dar nimeni nu-și mai dădea osteneala să se ocupe de el.

Inciu-Ciuna se apropie și mă întrebă:

— Tânărul meu frate alb e mulțumit acum de mine?

— Da. Ți mulțumesc.

— N-ai de ce. Chiar dacă nu ți-aș fi cunoscut dorința, tot nu făceam altfel. Câinele ăsta nici nu merita să moară în cazne... Fețele palide sunt în stare de toate ticăloșiile, dar când e vorba să-și arate curajul, scheaună de spaimă, ca niște câini ciomăgiți.

— Căpetenia apașilor să nu uite că există peste tot oameni viteji și lași, buni și răi.

— Ai dreptate; nici n-am vrut să te jignesc. Dar atunci nici un popor să nu-și închipuie că e mai bun decât altul numai fiindcă e de altă culoare.

Pentru a-l abate de la subiectul acesta spinos, îl întrebai:

— Și acum ce vor face războinicii apașilor? îl veți înmormânta pe Klekih-Petra?

— Da.

— Ne îngăduiți să luăm și noi parte, adică eu și tovarășii mei?

— Firește. Dacă nu mă întrebai, te-aș fi poftit chiar să fii de față.

Tu ai stat de vorbă cu Klekih-Petra, pe când noi eram plecați după caii noștri. Ați vorbit atunci despre lucruri neînsemnate?

— Dimpotrivă, am discutat despre lucruri foarte importante, atât pentru el, cât și pentru mine. Pot să vă spun despre ce am vorbit?

întrebuințai de astă dată pluralul, pentru că se apropiase și Winnetou.

— Spune! mă îndemnă acesta.

— După ce plecaserăți, ne-am așezat unul lângă altul. Am descoperit curând că patria lui e și a mea și am vorbit în limba noastră maternă. Trecuse prin multe, pătimise greu și mi-a povestit câte ceva din viața lui. Mi-a mărturisit cât de dragi îi sunteți și cum dorința lui cea mai arzătoare e să-și dea viața pentru Winnetou. Marele Spirit i-a împlinit dorința doar câteva minute mai târziu.

— Când zăcea pe moarte la pieptul meu, vorbea într-o limbă pe care n-am înțeles-o. Ce limbă era aceea?

— Limba părinților noștri.

— A spus și ceva despre mine?

— Da.

— Ce?

— M-a rugat să-ți rămân credincios.

— Să-mi... rămâi... mie... credincios?... Dar tu nici nu mă cunoșteai!

— Te cunoșteam, adică te văzusem. Și cine îl vede pe Winnetou își dă numaidecât seama cu cine are de-a face; și apoi, el îmi istorisise multe despre tine.

— Și ce i-ai răspuns?

— Am făgăduit să-i împlinesc dorința.

— Era ultima sa dorință. Tu ai devenit astfel moștenitorul lui. I-ai jurat să-mi fii credincios, m-ai ocrotit, m-ai vegheat și cruțat, în timp ce eu te prigoneam ca pe un dușman. Lovitura cuțitului meu ar fi fost mortală pentru oricare altul, dar trupul tău puternic a rezistat. Mă simt nespus de vinovat față de tine. Fii prietenul meu!

— Îți sunt de mult prieten.

— Fii fratele meu!

— Din toată inima!

— Să legăm frăția noastră la mormântul aceluia care mi-a pus sufletul sub veghea sufletului tău! o nobilă față palidă a plecat dintre noi și ne-a lăsat, în clipa despărțirii, un urmaș la fel de nobil. Fie ca sângele meu să fie al tău și sângele tău să fie al meu! Să bem fiecare din sângele celuilalt. Inciu-Ciuna, marele șef al apașilor, părintele și stăpânul meu, va îngădui!

Inciu-Ciuna ne întinse mâinile și rosti din adâncul inimii:

— Așa să fie! De aci încolo veți fi nu numai frați, ci unul și același războinic cu două trupuri. *Howgh*

Ne îndreptarăm spre locul de veci destinat lui Klekih-Petra. Mă interesai de felul construcției, de dimensiunile mormântului, și rugai să mi se dea câteva tomahawkuri. Mă dusei apoi, împreună cu Sam Hawkens, Dick Stone și Will Parker, în susul râului, către pădure, unde căutarăm lemn potrivit și, cu ajutorul tomahawkurilor, meșterirăm o cruce. Până să ne întoarcem, funeraliile începuseră. Indienii se strânseseră în jurul mormântului de piatră, a cărui construcție se apropia de sfârșit și psalmodiau niște cântece cu totul ciudate, monotone, pătrunse de jale. Sunetul uniform, reținut, era din când în când covârșit de un țipăt violent, asemenea fulgerului ce răzbate brusc printre norii grei și deși.

O duzină de indieni lucrau, sub conducerea celor două căpetenii, la zidirea cavoului, iar între ei și mulțimea aceea tânguitoare dansa cu mișcări lente și în salturi mici o ciudățenie împodobită cu tot felul de insemne.

— Cine e? am întrebat. Vraciul?

— Da, răspunse Sam Hawkens.

— Datini indiene la funeraliile unui creștin! Ce zici de asta, dragă Sam?...

— Oamenii aceștia buni și cumsecade cred într-un Mare Spirit la care și învățătorul lor alb a aderat. Ei îndeplinesc, după obiceiul lor, acest ritual al despărțirii și al înmormântării, iar jocul vraciului nu reprezintă decât un simbol. Lăsați-i să-și cate de treabă în toată liniștea.

Nici ei nu ne vor împiedica să înălțăm crucea pe mormânt.

Când așezarăm crucea lângă sicriu, Winnetou întrebă:

— Să punem pe mormânt acest semn?

— Da.

— Așa se cuvine. L-aș fi rugat chiar eu pe fratele Old Shatterhand să cioplească o cruce, pentru că și Klekih-Petra avea una în odaia lui și-și făcea rugăciunile în fața ei. Prin urmare, aș fi dorit să-l vegheze și la mormânt acest semn al credinței la care se închina. Ce loc să-i dăm?

— Sus, deasupra mormântului.

— Adică la fel ca și pe casele înalte unde creștinii se roagă bunului lor Spirit? Voi face precum dorești. Așezați-vă și vedeți dacă o pun bine.

După câțva timp lucrul era terminat și crucea se înălța deasupra cavoului încă deschis; sicriul se mai afla încă afară.

Atunci apărură Nșo-ci. Fuseseră în pueblo, luaseră de acolo două cești de lut ars și le umpluseră cu apă de râu. Acum veniseră lângă noi și așeză ceștile pe sicriu. Cu ce rost — aveam să aflăm mai pe urmă.

În sfârșit, se încheiară toate pregătirile de înmormântare. InciuCiuna făcu un semn, după care bocetul amuți. Vraciul se ghemui la pământ, iar căpetenia se apropie de sicriu vorbind rar și solemn:

— Soarele se ridică dimineața la răsărit și coboară seara în asfințit, anul se trezește o dată cu primăvara și iarna se duce la culcare. Așa e și omul. Adevărat?

— *Howgh!* răspunse mulțimea cu glas înăbușit.

— Omul răsare ca soarele și apune în mormânt. Vine pe lume ca și primăvara și se duce la odihnă ca iarna. Dar după ce apune, soarele răsare iarăși în zori și după ce trece iarna, se face iarăși primăvară.

Adevărat?

— *Howgh!*

— Așa ne-a învățat Klekih-Petra. Omul se culcă în mormânt, dar se scoală dincolo de moarte ca o nouă zi și ca o nouă primăvară,, pentru a duce o altă viață în împărăția bunului Spirit. Așa spunea Klekih-Petra și acum a dispărut ca ziua și ca anul, pentru ca sufletul lui să odihnească în lăcașul celor plecați, de care lui îi era atâta dor.

Adevărat?

— *Howgh!*

— ...Voi vorbi acum de sfârșitul lui. Moartea s-a năpustit ca o fiară asupra prăzii și l-a surprins pe neașteptate. Se găsea alături de noi, sănătos și în pline puteri. Urma să încalce că să ne întoarcem împreună acasă. În acea clipă l-a ajuns glonțul ucigașului. Frații și surorile mele să deplângă acest sfârșit!

Se auzi o tânguire înceată, apoi din ce în ce mai sonoră și deslușită, până se prefăcu într-un bocet prelung și pătrunzător. Căpetenia urmă:

— Noi i-am răzbunat moartea. Dar sufletul ucigașului i-a scăpat; el nu-i mai poate sluji dincolo de mormânt, căci e un suflet josnic și nedemn să-l însoțească după moarte. Câinele răios în care sălășluia acest suflet a fost împușcat de copii și stârvul lui plutește acum în josul apei. Adevărat?

— *Howgh*

— Acum Klekih-Petra cel viu s-a dus dintre noi; dar trupul lui ne-a rămas ca să-i ridicăm un monument și să nu uităm nici noi, nici urmașii noștri pe bunul părinte alb ce ne-a fost dascăl și ne-a iubit. Nu era născut în această țară. Venise de dincolo de marea apă, din ținuturi unde cresc stejarii. De aceea, de dragul și în cinstea lui, am adus ghinda ca s-o semănăm lângă mormânt. Așa cum va încolți ghinda și va crește lăstarul din țărână, așa se va ridica și sufletul lui din mormânt și va crește mare dincolo de lume. Și așa cum se înalță stejarii, vor sui în inimi cuvintele și sfaturile mele, iar sufletele noastre se vor adăposti la umbra lor. El s-a gândit întotdeauna la noi și ne-a purtat de grijă.

Și nici nu a plecat fără a ne trimite în loc o față palidă care să ne fie prieten și frate. îl vedeți aici pe Old Shatterhand... El știe toate câte le știa cel dus dintre noi. Iar ca războinic îl și întrece. A răpus un grizzly cu cuțitul și pumnul său zdrobește pe orice dușman. InciuCiuna și Winnetou s-au aflat de mai multe ori în mâinile lui; dar ne-a lăsat în viață, fiindcă ține la noi și este prietenul oamenilor roșii.

Adevărat?

— *Howgh!*

— A fost cel din urmă cuvânt și ultima dorință a lui Klekih-Petra ca Old Shatterhand să fie urmașul său printre războinicii apași, iar acesta i-a făgăduit să-i împlinească dorința. De aceea să fie primit în neamul apașilor și să poarte rangul de căpetenie. Să fie ca și cum ar avea culoarea noastră și s-ar fi născut între noi. Pentru a întări legământul, ar trebui ca fiecare războinic mai în etate să fumeze cu el pipa prieteniei; dar nu e nevoie, pentru că dânsul va bea din sângele lui Winnetou, iar fiul meu va bea din sângele lui Old Shatterhand; atunci va fi și el sânge din sângele nostru și carne din carnea noastră.

Sunt oare războinicii apași de aceeași părere?

— *Howgh, Howgh, Howgh!* răsună de trei ori răspunsul entuziast al asistenței.

— Așadar, Old Shatterhand și Winnetou să pășească în fața sicriului și să-și picure sângele în apa frăției!

Deci frăție de sânge, autentică și concretă frăție de sânge, despre care citisem în atâtea rânduri! Ea se practică la multe popoare sălbatice sau semiprimitive. în acest scop, fie că fărtații își amestecă sângele și apoi îl

beau, fie că unul soarbe din sângele celuilalt, După acest legământ, ei își sunt mai apropiați și mai devotați chiar decât frații buni.

În cazul nostru urma să bem fiecare din sângele celuilalt. Ne postarăm pe ambele părți ale sicriului; Inciu-Ciuna își scoase cuțitul și, suflecând mâneca fiului sau, îi scrijeli brațul. Din tăietura mică și neînsemnată țâșniră câteva picături de sânge, pe care căpetenia le culese într-una din ceștile umplute cu apă. Procedă și cu mine la fel; sângele meu picură în cea de-a doua ceașcă. Winnetou primi ceașca mea și eu pe-a lui. Iar Inciu-Ciuna rosti:

— Sufletul trăiește în sânge. Sufletele acestor doi tineri războinici să se unească într-unul singur. Gândul lui Old Shatterhand să fie și gândul lui Winnetou, și dorința lui Winnetou să fie și a lui Old Shatterhand! Beți!

Golirăm amândoi ceștile. Era apă din Rio Peco, nepotabilă, și pe deasupra amestecată cu sânge. Căpetenia îmi întinse mâna și îmi spuse:

— Acum ești una cu Winnetou, fiul meu drept, și ești războinic al neamului nostru. Faptele tale vor fi repede și pretutindeni știute, nici un războinic nu te va întrece în faimă. Ai intrat printre noi cu rang înalt de căpetenie și toate spițele neamului nostru te vor cinsti ca atare!

După cum vedeți, avansasem foarte rapid! încă nu demult fusesem un biet meditator la Saint Louis, apoi măsurător de terenuri, și iatămă acum mai mare peste "sălbatici"! Mărturisesc însă cinstit că-i preferam cu mult pe acești "sălbatici" oamenilor albi cu care avusesem de-a face în ultima vreme.

Pentru a înlătura de la început orice confuzii, trebuie să fac o paranteză. Se întâmplă și la noi ca între oameni porniți pe aventură să se lege frații de sânge, cam în același fel sau chiar printre ceremonii și mai stranii întemeiate pe obscurantism. Se atribuie acestor frații urmări neobișnuite, printre altele și aceea că "frații" sunt sortiți să moară în aceeași clipă. Dacă, să zicem, unul din ei, mai debil și bolnăvicios, pleacă în Italia și moare acolo de holeră, atunci celălalt, puternic și plin de sănătate, rămas în Germania, moare și el subit.

Evident că toate acestea sunt absurdități.

Dar în legământul dintre mine și Winnetou nu era vorba de asemenea superstiții. Schimbul câtorva picături de sânge nu exprima nici pentru noi, nici în general pentru apași, vreo hotărâre divină care near impune aceeași soartă, ci avea un caracter pur simbolic, aș zice metaforic.

Și totuși, foarte ciudat, cuvintele lui Inciu-Ciuna prin care ne declarase un singur suflet sălășluind în două trupuri se confirmară mai târziu. Ne înțelegeam fără ca măcar să ne mărturisim sentimentele, gândurile, hotărârile. Era de ajuns un schimb de priviri pentru a ști exact ce gândeam fiecare; ba nici măcar de atâta nu era nevoie.

Când ne aflam departe unul de altul, acționam într-un consens uimitor și niciodată nu s-a ivit între noi vreo neînțelegere. Firește că aceasta nu era nicidecum consecința schimbului de sânge efectuat între noi, ci a unei sincere înclinări reciproce, a unei comuniuni de simțire, a afinității de păreri și a caracterului nostru asemănător.

Când Inciu-Ciuna pronunță ultimele cuvinte, toți apașii, chiar și copiii, se ridicară în picioare și strigară un "*Howgh*" unanim, puternic, prelungit. După care căpetenia adăugă:

— Acum se află iarăși printre noi Klekih-Petra cel tânăr și viu, iar pe cel mort se cade să-l înmormântăm. Frații mei s-o facă!

Se adresa oamenilor care construiseră mormântul. Cerui o scurtă amânare și făcui semn lui Hawkens, Stone și Parker să se apropie.

Rostii câteva cuvinte lângă sicriu, încheind cu o rugăciune. Apoi rămășițele pământești ale lui Klekih-Petra fură introduse în cavoul pe care indienii se grăbiră să-l închidă cu bolovani.

Au fost primele funeralii la care am asistat printre pieile-roșii.

Mărturisesc că m-au impresionat profund...

În timp ce se lucra la închiderea cavoului, răsunară din nou bocetele indienilor și, abia când ultimul bolovan fu așezat, ceremonia se stinse numaidecât; oamenii plecară la treburile lor mai puțin sumbre. Cea dintâi era mâncarea, la care Inciu-Ciuna mă pofti și pe mine.

El ocupa locuința cea mai spațioasă la etajul amintit. Mobilierul era extrem de simplu, dar jur-împrejur, pe pereți, atârna o foarte bogată colecție de arme indiene care-mi stârni cel mai viu interes.

"Zi-Frumoasă" ne servea pe tustrei, adică pe Inciu-Ciuna, pe Winnetou și pe mine, și admiram măiestria în prepararea bucatelor indiene. Se vorbea puțin, aproape deloc. De altfel, indianul e taciturn din fire.

Or, astăzi se vorbise mult prea mult pentru a mai simți nevoia unei discuții. După ce mâncărăm, se așternu curând înserarea. Winnetou mă întrebă:

— Vrea fratele meu alb să se odihnească, sau dorește să meargă cu mine?

— Merg cu tine, i-am răspuns, fără să mă interesez încotro.

Ieșirăm din pueblo și ne îndreptarăm spre râu. Mă așteptasem, de altfel, s-o ia într-acolo. Firea lui, atât de adânc pătrunsă de gravitatea vieții, trebuia să-l recheme la mormântul dascălului său. Ajunși la țintă, ne așezarăm unul lângă altul. Winnetou îmi apucă mâna și mi-o ținu îndelung într-a sa, fără să scoată o vorbă. Am păstrat și eu tăcere.

S-ar cuveni să adaug că nu toți apașii pe care-i întâlnisem aici locuiau cu familiile lor în pueblo. Deși încăpător, acesta nu-i putea adăposti pe toți. Aici locuiau numai Inciu-Ciuna și războinicii mai de seamă, împreună cu ai lor. Era un fel de centru al tuturor apașilor mescaleri care cutreierau călare aceste meleaguri, ocupându-se cu vânătoarea. De aici șeful își guverna tribul și tot de aici pornea călare până departe, spre celelalte triburi care-l recunoșteau drept căpetenie supremă. Acestea erau triburile numite Llaneros, Jicarillas, Taracones, Chiriguais, Pinalenjos, Cilas, Mimbrenjos, Lipans, precum și apașii din minele de aramă și alții; până și cei din tribul Navajos obișnuiau să se supună, dacă nu chiar poruncilor, cel puțin sfaturilor sale.

Mescalerii care nu locuiau în pueblo plecaseră imediat după înmormântare. Nu a rămas decât un grup de oameni pentru paza cailor preluați de la kiowași. Caii pășteau prin apropiere. Winnetou și cu mine ședeam acum singuri și neobservați lângă mormântul lui Klekih-Petra, în jurul căruia, chiar a doua zi, apașii aveau să semene ghindă. Sămânța incolți mai târziu, iar stejarii respectivi mai străjuiesc și astăzi depărtarea.

În sfârșit, Winnetou rupse tăcerea și mă întrebă:

— Va uita oare fratele meu Old Shatterhand că i-am fost cândva dușmani?

— Am și uitat, i-am răspuns.

— Dar un lucru n-ai să ni-l ierți.

— Care?

— Jignirea pe care ți-a adus-o tatăl meu.

— Când?

— Când ne-am întâlnit întâia oară.

— Ah, când m-a scuipat în obraz?

— Da.

— Și de ce n-aș putea s-o iert?

— Pentru că scuipatul nu poate fi șters decât cu sângele celui care te-a jignit.

— Winnetou să nu-și facă griji. Eu am uitat-o și pe asta.

— Nu pot crede aceste vorbe ale fratelui meu.

— Crede-le, totuși. De altfel, s-a și dovedit demult că am uitat întâmplarea.

— Prin ce?

— Prin însuși faptul că nu m-am răzbunat împotriva lui Inciu-Ciuna, tatăl tău. Sau bănuiești că Old Shatterhand s-ar lăsa scuipat în obraz fără să răspundă imediat cu pumnul dacă într-adevăr s-ar simți jignit?

— Ne-am mirat și noi pe urmă de purtarea ta.

— Ei, vezi, tatăl lui Winnetou nu mă putea jigni. Mi-am șters scuipatul de pe obraz și gata: totul era iertat și uitat. Să nu mai vorbim de asta!

— Și totuși trebuie să mai stărui. E de datoria mea.

— De ce?

— Trebuie să mai înveți obiceiurile neamului nostru. Nici un războinic nu-și recunoaște bucuros greșeala, și cu atât mai puțin o căpetenie. Inciu-Ciuna știe că a greșit, dar el nu poate să-și ceară iertare. De aceea mi-a poruncit să vorbesc eu cu tine. Winnetou îți cere iertare în numele tatălui său.

— Dar nu e necesar. De altfel, suntem chit, pentru că și eu v-am jignit pe voi.

— Nu-i adevărat!

— Ba da! Oare a lovi nu înseamnă a jigni? Or, eu v-am lovit cu pumnul pe amândoi.

— Asta-i altceva, s-a petrecut în luptă, deci nu e jignire. Fratele meu e nobil și mărinimos. N-o vom uita niciodată!

— Hai să vorbim de altele! Eu, unul, am devenit astăzi apaș. Dar ce se întâmplă cu camarazii mei?

— Ei nu vor fi primiți în rândurile noastre, dar îi socotim frați.

— Fără nici o ceremonie?

— Vom fuma cu ei mâine pipa păcii. De bună seamă că în țara fratelui meu alb nu există calumete?

— Nu. Creștinii se consideră frați fără să fie nevoie de un ritual anume...

— Sunt frați? Dar războaie nu se poartă între ei?

— Se poartă, firește.

— Asta înseamnă că nu sunt mai buni ca noi. Ei predică iubirea, dar nu o simt. De ce și-a părăsit fratele meu patria?

Nu e în obiceiul indienilor să pună astfel de întrebări. Dar Winnetou avea tot dreptul să mă întrebe, fiindu-mi acum frate și voind să mă cunoască mai bine. Totuși, problema nu-l interesa din simplă curiozitate sau compasiune; avea și alt motiv.

— Am plecat să-mi caut norocul pe aceste meleaguri, i-am răspuns.

— Norocul! Ce e norocul?

— Bogăție!

Cum auzi cuvântul, el îmi eliberă mâna pe care o ținuse până atunci în strânsoarea mâinii sale. Și iarăși se așternu tăcerea între noi. Știam că născusem în el sentimentul unei decepții.

— Bogăție! șopti el după un timp.

— Da, bogăție, repetai.

— Așadar, pentru asta... pentru asta!...

— Ce vrei să spui?

— De aceea te-aflai printre... printre...

Se jena să rostească vorba. Îi ajutai eu:

— Printre hoții de pământuri?

— Ai spus-o. Veniseși cu ei ca să ajungi bogat. Și crezi, într-adevăr, că bogăția te face fericit?

— Da.

— Te înșeli. Nouă aurul nu ne-a adus decât nenorociri. Din pricina aurului ne hăituiesc astăzi albi din ținut în ținut, din loc în loc, până va fi să pierim încet, dar sigur. Aurul ne duce la moarte. Fratele meu să nu-l râvnească.

— Nu, deloc.

— Nu? Parcă spuneai că ai venit să-ți găsești norocul în bogăție.

— Așa este. Numai că bogățiile sunt de tot felul: poți fi bogat în aur, în înțelepciune sau în experiență, în sănătate, în cinste și faimă, în bunăvoința oamenilor.

— Iuf, iuf! Prin urmare, acesta e tâcull!... Și tu la ce fel de bogăție râvnești?

— La ultima.

— Adică la bunăvoința oamenilor. înseamnă că ești bun și cinstit?

— Nu știu, numai Dumnezeu știe dacă sunt bun, dar aș vrea să fiu.

— Pe noi ne consideri păgâni?

— Nu. Voi nu vă închinați la idoli, ci credeți în Marele Spirit.

— Atunci îndeplinește-mi o rugămintel!

— Cu plăcere! Care?

— Să nu-mi vorbești niciodată de credință și să nu încerci să mi-o schimbi. Te iubesc mult de tot și n-aș vrea ca legământul nostru să se rupă. E așa cum a vrut Klekin-Petra. Poate că credința ta este dreaptă, noi însă nu o pricepem. Dacă nu ne-ar goni și omori, am zice că și creștinii sunt buni ca și credința lor... Dar noi suntem striviți încet, cu neîndemânare și nu putem crede că religia celor ce ne omoară este o religie a dragostei...

După o pauză, Winnetou continuă:

— Cum se face că fratele meu Old Shatterhand s-a alăturat acelor hoți de pământuri? Oare nu și-a spus că astfel va păcătui față de oamenii roșii?

— Mi-aș fi spus-o, poate, însă nu m-am gândit. Eram bucuros să lucrez ca expert topograf, pentru că mă plăteau foarte bine.

— Te plăteau? După cât știu, nici nu ați terminat lucrările. Ori vi se plătea înainte?

— Nu. Am primit numai un avans și echipamentul. Plata întreagă urma s-o capăt abia după încheierea lucrărilor.

— Și acum vei pierde banii?

— Da.

— Mulți?

— Foarte mulți, dacă judec după situația în care mă găsesc.

Tăcu un răstimp, apoi reluă:

— îmi pare rău că fratele meu a suferit o pagubă din pricina noastră. Nu ești prea bogat, așa-i?

— Sunt bogat în toate celelalte privințe, dar nu și în bani.

— De cât timp mai aveți nevoie ca să isprăviți lucrările?

— Ne-ar fi ajuns câteva zile.

— Iuf! Dacă te-aș fi cunoscut cum te cunosc acum, i-aș fi atacat pe kiowași cu câteva zile mai târziu.

— Numai ca să-mi pot termina lucrul? îl întrebai, mișcat de atâta altruism.

— Da.

— Adică, ne-ai fi lăsat să ducem la capăt tâlhăria?

— Nu tâlhăria, doar măsurătorile. Liniile pe care le trageți pe hârtie nu ne fac nici un rău: asta încă nu înseamnă tâlhărie. Nelegiuirea începe însă când vin lucrătorii și se apucă să taie drum calului de foc.

Ți-aș da...

Se întrerupse, pentru a-și lămuri sieși un gând abia încolțit. Apoi reluă:

— Ai nevoie cumva de hârtiile acelea cu desene ca să poți primi banii ce ți se cuvin?

— Da.

— Iuf! Atunci n-ai să-i primești niciodată, căci toate desenele au fost distruse.

— Și cu uneltele ce-ați făcut?

— Războinicii cărora le-au căzut în mâini voiau să le distrugă și pe acestea, însă nu i-am lăsat. Deși n-am fost în nici o școală a fețelor palide, știu totuși că astfel de obiecte au o valoare mare; de aceea am poruncit să fie păstrate cu grijă. Le-am adus cu noi aici și le-am pus bine. Le voi înapoia fratelui meu Old Shatterhand.

— Îți mulțumesc. Voi primi acest dar al tău, deși mie personal nu-mi aduce nici un folos. Mă bucur însă să le pot restitui celor în drept.

— Va să zică, ție nu-ți aduc nici un folos?

— Nu. Spre folosul meu ar fi numai dac-aș duce măsurătorile până la capăt.

— Păi, îți lipsesc hârtiile acelea distruse.

— Am fost prevăzător și am făcut desenele în câte două exemplare.

— Și mai ai unul?

— Am, uite aici, în buzunar. Tu ai fost atât de bun și ai poruncit să nu-mi fie luate.

— Iuf, iuf!

De astă dată, exclamația suna și a mirare, și a satisfacție. Apoi Winnetou tăcu iarăși. În mintea lui — aveam să aflu mai târziu — se născuse o idee atât de nobilă, cum nici un alb n-ar fi putut s-o conceapă, necum s-o pună în aplicare. După un timp, se ridică și zise:

— Să ne întoarcem acasă. Fratele meu alb a fost păgubit de noi.

Winnetou va avea grijă să-ți acopere pierderea. Dar înainte de toate, trebuie să te refaci pe deplin.

Revenirăm în pueblo unde, pentru întâia oară, patru albi aveau să-și petreacă noaptea ca oameni liberi.

A doua zi, în mijlocul unor mari solemnități, Hawkens, Stone și Parker de o parte și apașii de altă parte fumară pipa păcii. Se înțelege că și cu acest prilej s-au rostit discursuri interminabile. Cea mai frumoasă cuvântare a ținut-o Sam. în felul lui șugubăț, o împănase cu asemenea expresii, încât și indienii, atât de serioși îndeobște, făcură vizibile eforturi ca să nu izbucnească în râs. De-a lungul acelei zile a fost reluată povestirea tuturor faptelor și întâmplărilor recente. între altele, s-a pomenit din nou că eu am fost omul care, în seara aceea memorabilă, am desfăcut legăturile lui Inciu-Ciuna și Winnetou. Iar Sam mi-a închinat următorul logos:

— Sunteți un om șiret, un ipocrit, sir! Cu prietenii se obișnuiește să fii sincer, mai ales când le datorezi recunoștința pe care ne-o datorați. Adică, mă rog, cine și ce erați dumneavoastră când v-am întâlnit întâia oară la Saint Louis? Un biet meditator, care trebuie să bage cu nuiua a-b-c-ul și tabla înmulțirii în capul unor copii. Și ați fi rămas coala o creatură amărâtă, dacă nu v-am fi purtat de grijă noi, cu dragoste și înțelegere. V-am smuls dintr-o tâmpită tablă a înmulțirii și v-am cărat cu nespuse jertfă de sine de-a lungul savanei, dacă nu mă-nșel. V-am vegheat cum își veghează o mamă pruncul sau precum găina care a clocit ouă de rață își păzește puii abia ieșiți din găoace. Aici, printre noi, v-a venit pe încetul mintea la cap și vi s-a luminat creierul cufundat în beznă. Ce mai tura-vura, v-am fost și tată și mamă, și unchi și mătușă, v-am purtat pe brațe, v-am hrănit trupul cu halci de carne mustoasă, iar cugetul, cu înțelepciunea și priceperea noastră. Ne-am fi așteptat, în schimb, la respect, la stimă și recunoștință; când colo, vă purtați ca bobocul de rață care se zbenguie în apă și-și lasă găina cloșcă pe mal, pentru că, vezi bine, dumneaei cum să-l urmeze dacă nu știe să înoate?! Pe deasupra, v-ați îngăduit să călcați toate dispozițiile noastre. Mă doare până-n fundul vechiului meu surtuc de vânătoare să constat cum răsplătiți dragostea și abnegația noastră cu atâta nepăsare și ingratitudine. Dacă m-aș apuca să înșir toate poznele ce le-ați comis, n-aș mai ajunge la capăt. Dar cea mai urâtă dintre toate a fost eliberarea celor două căpetenii fără ca s-o știm și noi. Pe asta nu v-o iert și nu v-o uit; pentru asta am să vă

scot ochii și n-am să vă slăbesc cât oi trăi. Urmările acestei perfidii nu s-au lăsat mult așteptate. În loc să fim admirabil prăjiți la stâlpul caznelor și să ne plimbăm acum în frumoasele plaiuri ale vânătoarei împreună cu sufletele indienilor răposați, n-am fost socotiți nici măcar vrednici de-a fi uciși. Și iată-ne acum vii, nevătămați în acest pueblo însingurat, unde gazdele își dau osteneala să ne strice stomacul cu tot soiul de bunătăți și să facă dintr-un *greenhorn* ca dumneavoastră un ditamai semizeu. Toată această pacoste v-o datorăm exclusiv dumneavoastră, mai ales fiindcă sunteți un înotător atât de ordinar, însă dragostea este, în tot cazul, un sentiment de neînțeles: cu cât batjocorești, cu atât se aprinde mai tare. De aceea, iată că nu vă alungăm nici acum din rândurile noastre și nici din inimă. Vă vom împodobi creștetul cu un nimb de flăcări, dăruindu-vă iertarea în neclintita noastră nădejde că totuși, până la urmă, veți băga ceva la cap, dacă nu mă-nșel. Uite mâna mea! făgăduiți, iubite *sir*, că vă veți îndrepta pe viitor?

— Făgăduiesc, i-am răspuns scuturându-i mâna. Mă voi strădui să urmez în totul nobilul dumitale exemplu, ca să ajung în scurt timp un al doilea Sam Hawkens.

— Nici chiar așa, stimabile! în zadar osteneala! Un *greenhorn* ca dumneavoastră să aspire la un Sam Hawkens! Totală aberație! Ar fi ca și cum un broscoi și-ar pune în gând să devină cântăreț de operă și...

Atunci Dick Stone, deși amuzat, îi tăie șuvoiul de vorbe:

— Stop! Nu mai taci odată, palavragiu bătrân?! Ai ajuns un nesuferit! Pe toate le întorci cu susu-n jos, te porți anapoda și tragi mânușa dreaptă pe mâna stângă! Eu, în locul lui Old Shatterhand, nu ți-aș mai permite să-mi dai zor întruna cu *greenhorn-ul* dumitale.

— Și de ce-ar fi, mă rog, împotrivă? Dacă este, se cheamă că este! — Vorbești aiurea! îi datorăm viața. Din o sută de *westmeni* trecuți

prin ciur și dârmon, laolaltă cu tine și cu noi, nimeni n-ar fi scos-o ieri la capăt ca dânsul. În loc ca noi să-l apărăm, ne ocrotește el, bagă-ți bine-n cap! Dacă nu era Old Shatterhand, nu mai ședeam noi aici la glume și taclale; nici tu nu te-ai hlizi acum de sub peruca ta falsă!

— Cum ai spus, perucă falsă?! Să nu dea Domnul să mai aud o dată asemenea vorbă! E o perucă veritabilă. Dacă nu știi, uită-te bine la ea! își scoase peruca și i-o întinse lui Stone.

— Fugi de-aici cu blana ta jigărită! râse acesta.

Sam și-o potrivea iarăși pe cap și rosti pe un ton dojenitor:

— Să-ți fie rușine, Dick! Auzi, podoaba mea capilară cică e o blană jigărită!... La asta nu m-aș fi așteptat din partea unui camarad atât de bun cum te pretinzi a fi. Nimeni dintre voi nu știe să-l prețuiască pe bătrânul Sam la justa valoare. Vă sancționez deci cu disprețul meu profund și mă duc s-o caut pe Mary, să văd dacă e bine sănătoasă ca și stăpânul ei.

Făcu din mână un gest superior și plecă. Izbucnirăm cu toții în râs; era imposibil să-i iei ceva în nume de rău.

În ziua următoare se întoarseră iscoadele trimise în taină pe urmele kiowașilor. Oamenii raportară că aceștia și-au văzut de drum și că, după toate semnele, nu au de gând să se angajeze într-o nouă luptă cu apașii.

Urmă o perioadă de liniște, dar pentru mine — de o intensă activitate. Sam, Dick și Will se desfătau sub ochii ospitalieri ai apașilor; mâncau și se odihneau în lege. Singura treabă a lui Hawkens era să-și călărească zilnic catârul pentru ca, după expresia lui, "să-i admire inteligența" și să-l deprindă cu felul lui de a călări.

Eu însă nu mă lăsai pe tânjale. Winnetou și-a pus în gând să mă treacă prin "școala indiană". Lipseam amândoi zile întregi din pueblo, făceam lungi plimbări călare, în timpul cărora trebuia să mă exerseze în tot ce ține de vânătoare și de luptă. Mă târâm prin păduri și-mi însușeam excelente deprinderi în arta furișatului. Winnetou mă supunea unei adevărate "instrucții de campanie". Uneori se ascundea de mine și mă puneă să-l caut. Își dădea osteneala să șteargă urmele, iar eu umblam să i le descopăr totuși. De câte ori nu se pitula prin tufișurile dese sau, la adăpostul tufelor, dispărea în apele râului Pecos, pândindu-mă de acolo! Îmi atrăgea atenția asupra greșelilor, îmi lămură diferite procedee, cum e bine și cum e rău. Erau lecții admirabile și predate cu aceeași plăcere cu care eu, ca ucenic sânguincios și ca admirator, mi le însușeam. Și totuși, niciodată Winnetou nu mă lăuda, după cum nici nu mă mustra în înțelesul obișnuit al cuvântului.

Meșter în toate îndeletnicirile specifice indienilor, era totodată un abil educator.

De câte ori nu mă întorceam acasă frânt de oboseală! Dar nici atunci nu mă odihneam, căci hotărâsem să învăț limba apașilor și luam lecții în pueblo. Aveam o profesoară și doi profesori: Nșo-ci mă învăța idiomul mescalerilor, Inciu-Ciuna pe cel al Mănerilor, iar Winnetou pe al navajilor.

Cum cele trei idiomuri sunt foarte înrudite și nu posedă un vocabular prea bogat, progresam neobișnuit de repede.

Când Winnetou și cu mine nu plecam prea departe de pueblo, se întâmpla uneori ca Nșo-ci să ne însoțească. Se bucura din toată inima privind cum execut exercițiile.

Într-o zi ne aflam în pădure. Winnetou îmi ceru să mă depărtez și să revin abia după un sfert de oră. Aveam să nu-i mai găsesc acolo și să descopăr unde s-a ascuns Nșo-ci. M-am depărtat deci o bună bucată de drum, apoi m-am întors. La început, urmele amândurora erau destul de vizibile; dar la un moment dat pașii fetei dispărură. Știam, firește, că avea un mers neobișnuit de ușor, însă, pământul fiind moale, ar fi trebuit să existe neapărat măcar vreun semn că a trecut pe acolo; totuși, nu găseam nimic, nici barem un firicel sau o frunză călcată, deși tocmai aici creștea niște mușchi des și subțire. Doar urma lui Winnetou se deslușea precis, și aceasta nu mă interesa. Nu pe dânsul aveam sarcina să-l găsesc, ci pe sora lui. Dar bănuiam că și el se afla pe aproape și îmi observă eventualele greșeli.

M-am sucit, m-am învârtit în cerc o dată și iar o dată, fără a găsi vreun punct de reper. Mi se părea ciudat. Chibzuisem. Trebuie negreșit să fi lăsat vreo urmă; e imposibil ca piciorul să fi călcat pământul fără să lase nici un semn pe mușchiul acesta moale. Adică, ce zic? Să atingă pământul? Și dacă Nșo-ci nici nu l-a atins?

Cercetai urmele pașilor lui Winnetou. Erau adânci, mai adânci ca înainte. Să-și fi luat sora în brațe și s-o fi dus mai încolo?

Dacă Winnetou s-ar fi strecurat de unul singur prin desiș, cu brațele libere, atunci nu i-ar fi fost greu să răzbească. Dar, cu soră-sa în brațe, nu putea să nu lase niscăi semne prin rămurișul des. Mă luai deci după urmele întipărite jos, în pământ, ațintindu-mi însă privirea nu atât asupra lor, cât sus, asupra rămurișului. Într-adevăr! Nu avusese brațele libere și de aceea nu putuse feri în lături crengile cu toată grija. Nici Nșo-ci n-o făcuse. Probabil, nu-i trecuse prin gând. Iată de ce am dat în mai multe locuri peste ramuri frante și frunze rupte, semn că Winnetou nu trecuse singur pe acolo.

Urmele duceau în linie dreaptă într-un luminiș și apoi, iarăși drept înainte, până de partea cealaltă. Și acolo, în spatele luminișului, probabil că stăteau amândoi liniștiți și foarte amuzați de renghiuul ce mi-l jucaseră. Puteam s-o iau drept într-acolo, dar mă ispitea gândul să-i surprind și să-i

păcălesc. Mă furișai deci, la adăpostul vegetației, ocolind luminișul, până am ajuns de cealaltă parte. Căutai mai întâi urmele lui Winnetou. Dacă și-ar fi continuat drumul, ar fi trebuit să le descopăr. Dacă nu, atunci era clar că s-a ascuns împreună cu Nșo-ci.

Mă culcai la pământ și mă târai fără zgomot, într-un semicerc, silindu-mă să rămân neobservat în dosul copacilor și tufelor.

Înaintam încet și în mare liniște. Nici un zgomot, cât de mic, nu trebuia să le atragă atenția; ca să-mi ating scopul, desfășuram o adevărată strategie. Și până la urmă izbutii mai bine chiar decât sperasem. Îi zării pe amândoi. Ședeau împreună sub un corcoduș; ședeau cu spatele la mine, așteptându-se, dacă i-aș fi descoperit, să le apar în față. Șopteau între ei, încât nu le puteam desluși vorbele.

O nespusă bucurie mă stăpânea gândindu-mă la surpriza ce aveam să le-o fac. Mă apropiai din ce în ce, mai să-i pot ajunge cu mâna.

Eram gata să întind brațul și să-l apuc pe Winnetou de umăr, când o șoptă a lui mă reținu:

— Să mă duc în căutarea lui? întrebă.

— Nu, răspunse Nșo-ci. Vine el singur.

— Nu vine.

— Ba vine.

— Sora mea se înșală. A învățat el foarte bine totul, însă de data asta urmele se pierd în văzduh. Cum să le găsească?

— Le găsește. Nu mi-a spus chiar fratele meu Winnetou că Old Shatterhand nu mai poate fi înșelat? De ce vorbește acum altfel?

— Fiindcă l-am pus acum la cea mai grea încercare. Ochiul lui deslușește orice urmă; dar a ta nu poate fi văzută decât cu gândul, și asta încă n-a învățat-o.

— Va veni, totuși. El se pricepe la orice.

Vorbea în șoptă, dar în cuvintele ei stăruia o nemărginită încredere culcare m-aș fi putut mândri.

— într-adevăr, n-am cunoscut alt om să se descurce atât de bine în toate împrejurările. Doar un singur lucru cred că nu-l va pricepe, și-mi pare rău.

— Despre ce anume vorbești?

— Despre dorința noastră, a tuturor.

Eram din nou pe punctul să mă arăt în fața lor, dar auzindu-l pe Winnetou, hotărâi să mai aștept. Exista oare vreo dorință pe care să le-o refuz acestor oameni buni și dragi? Se pare totuși că nutresc un gând pe care nu mi l-au împărtășit de teamă să nu-l resping. S-ar putea să aflu acum despre ce e vorba.

Statui liniștit și ascultai în continuare.

— A discutat oare fratele meu Winnetou cu dânsul? întrebă Nșo-ci.

— Nu.

— Nici Inciu-Ciuna, părintele nostru?

— Nici el. A vrut să i-o spună, dar l-am sfătuit să tacă.

— De ce? Doar Nșo-ci iubește din toată inima pe acest om alb, și dânsa e fiica celui mai mare conducător al apașilor.

— Da, este. Și chiar cu mult mai mult. Cine dintre războinicii indieni sau dintre fețele palide n-ar fi fericit ca sora mea să-i devină soție?! Toți, în afară de Old Shatterhand.

— De unde o știe fratele meu, dacă nici n-a stat de vorbă cu dânsul?

— Știu, fiindcă îl cunosc. El nu e ca orice față palidă; el năzuiește mult mai sus și nu va lua de **squaw** o indiană.

— A spus-o el?

— Nu.

— Oare și-a dăruit inima unei femei albe?

— Nici asta.

— Ești sigur?

— Da. Am discutat cu el despre femeile albe și am înțeles că inima lui nu s-a rostit încă.

— Atunci se va rosti pentru mine!

— Sora mea să nu-și facă nădejdi deșarte! Old Shatterhand judecă și simte altfel decât crezi. Dacă își va alege cândva o soție, aceasta va trebui să se înalțe deasupra celorlalte femei, așa cum el se înalță peste ceilalți bărbați.

— Și eu nu sunt destul de vrednică?

— Dacă te asemăn cu fetele noastre, atunci ești mai presus de toate. Dar ce-ai văzut și ce-ai auzit tu din câte sunt pe lume? Ce învățătură ai? Tu cunoști viața femeilor noastre roșii, dar nu știi nimic din ce învață și trebuie să știe o femeie albă. Old Shatterhand nu se uită la strălucirea aurului, nici

la frumusețea chipului; el căuta alte însușiri pe care nu le poate găsi la o fată de indian.

Nșo-ci își plecă mâhnită capul și tăcu. Atunci Winnetou își trecu mângâietor mâna peste părul și peste obraji ei:

— Mă doare să rănesc inima bunei mele surori, dar Winnetou e deprins să spună numai adevărul, chiar dacă acesta nu e plăcut. S-ar putea totuși ca fratele tău să știe un drum către țelul dorit.

Fata înălță repede capul și întrebă:

— Care e drumul?

— Cel care duce spre orașele fețelor palide.

— Crezi că ar trebui să merg acolo?

— Da.

— Pentru ce?

— Ca să-ți dai seama cum trebuie să trăiești și să te porți dacă vrei să fii iubită de Old Shatterhand.

— Atunci plec imediat, sunt gata! Vrea fratele meu să-mi asculte o rugămintă?

— Care anume?

— Vorbește-i lui Inciu-Ciuna, tatăl nostru. Cere-i să-mi îngăduie călătoria spre marile orașe ale fețelor palide. Cred că n-are să fie contra, căci...

N-am mai ascultat continuarea. Târându-mă, m-am retras de lângă ei. Mi se părea că făptuisem un păcat trăgând cu urechea la această discuție dintre frate și soră. Numai de n-ar afla-o! Ar fi foarte jenant pentru ei, iar pentru mine și mai mult! Trebuia acum, la retragere, să fiu și mai atent ca adineauri, când mă apropiasem. Orice zgomot cât de neînsemnat, orice pas greșit puteau să le trădeze faptul că am surprins taina frumoasei indiene. Or, în acest caz, aș fi fost nevoit să-i părăsesc imediat, încă în cursul aceleiași zile, pe prietenii mei roșii.

Din fericire, am izbutit să mă retrag neobservat. Ajuns la o depărtare de unde nu mai puteam fi auzit, m-am ridicat în picioare și am ocolit iute luminișul până am dat iarăși de urmele cunoscute.

Apucaî drumul pe care venisem mai înainte; la doi-trei pași de ascunzișul lor mă oprii și strigai:

— Fratele meu Winnetou să poftească! Nimeni nu se urni. Repetai:

— Fratele meu să vină! Doar îl văd!

Totuși, Winnetou mai stăruia în tăcere.

— Iată-l, șade sub corcoduș. Vrea să-l scot eu de acolo?

Atunci crengile foșniră și Winnetou ieși la iveală. Nu avea rost să mai rămână ascuns, dar spera să mă mai păcălească în legătură cu ascunzătoarea fetei. Mă întrebă:

— A găsit-o fratele meu pe Nșo-ci?

— Da.

— Unde?

— în ascunzișul ei, în desiş.

— în care desiş?

— Acolo unde duce urma ei.

— Vrei să spui că i-ai descoperit urma?

Era cât se poate de mirat. Nu ştia ce să creadă. Desigur, nu-şi închipuia că-l mint, dar nici nu pricepea cum aş fi putut găsi vreo urmă de-a surorii sale. Doar nu se dezlipise de ea nici o clipă! Era, deci, convins că n-o descoperisem şi eu, probabil, mă înşelam.

— Da, am răspuns, i-am găsit urma.

— Sora mea a fost atât de atentă, încât n-a putut lăsa nici un semn.

— Te înşeli. A lăsat unul.

— Nu!

— Ba uite c-a lăsat, nu jos pe pământ, ci sus în rămuriş. Nșo-ci nu a atins pământul cu picioarele, dar, pe când o purtai în brațe, a cam îndoit crengile și a stârnit frunzișul.

— Iufl! Și crezi că am purtat-o în brațe?

— Cred.

— Cine ți-a spus?

— Urmele pașilor tăi. Dintr-o dată au devenit mai adânci din cauza greutateii sporite. Cum însă nu era posibil să te fi îngrășat într-o clipă, am tras concluzia că ai ridicat în brațe o povară. Și aceasta era însăși sora ta care, după cum am constatat, nici n-a atins pământul.

— Iufl! Te înşeli. Du-te și mai caută!

— Ar fi de prisos. Nșo-ci șade chiar acolo de unde ai sărit tu. Am s-o aduc îndată.

Intrai în lumină, dar fata se grăbi să-mi iasă înainte și se adresă cu satisfacție fratelui ei:

— Ți-am spus eu c-o să mă găsească, și n-am greșit!

— Da, sora mea a avut dreptate; în schimb, m-am înșelat eu.

Fratele meu Old Shatterhand știe să deslușească urma unui om nu numai cu ochii, ci și cu gândul. Se pare că nu i-a mai rămas nimic de învățat.

— O, au rămas încă foarte, foarte multe! i-am răspuns. Fratele meu Winnetou mi-a adus o laudă pe care n-o merit încă; dar voi învăța de la el și restul.

Era, într-adevăr, primul cuvânt de laudă pe care-l auzeam din gura lui și mărturisesc că mă flata ca și pe vremuri lauda ocazională a vreunui profesor.

În seara aceleiași zile, Winnetou îmi aduse o haină de vânătoare din piele albă, bine lucrată și împodobită cu frumoase cusături roșii, specific indiene.

— Nșo-ci, sora mea, te roagă să porți acest veșmânt, zise dânsul.

Cel vechi nu mai e destul de bun pentru Old Shatterhand.

Avea, firește, multă dreptate. Haina mea arăta cam jerpelită chiar și în ochii indienilor. Într-un oraș european, cu o astfel de haină pe mine, aș fi fost cu siguranță arestat pentru vagabondaj. Dar se cădea oare să accept din partea lui Nșo-ci un asemenea dar? Winnetou păru să-mi ghicească gândul și-mi spuse:

— Poți primi fără grijă această haină. Eu am comandat-o. Nu e darul surorii, ci al lui Winnetou pe care l-ai salvat de la moarte. Oare după obiceiul albilor nu se cuvine să primești daruri de la o femeie?

— Nu se cuvine, afară de cazul că vin de la propria ta soție sau de la o rudă.

— Tu îmi ești frate, deci rudă cu Nșo-ci. Totuși, datul e al meu, nu al ei. Sora mea n-a făcut decât să coasă haina.

Când, a doua zi dimineața, mi-am încercat costumul, îmi venea ca turnat. Nici un croitor din New York n-ar fi nimerit mai bine măsura.

Firește că mă arătai în primul rând frumoasei prietene, care se bucură enorm de laudele mele. Curând, mi se înfățișară Dick Stone și Will Parker căutând și ei să-mi stârnească admirația: primiseră, la rândul lor, niște costume lucrate de alte femei. Iar în timp ce mă aflam în vale și mă exersam în mânăuirea tomahawkului, răsări dinainte-mi o ciudățenie grozav de fudulă. Era un surtuc de piele nou-nouț, care atingea jos o pereche de cizme indiene, vechi și colosal de mari. Deasupra surtucului trona o pălărie

de pâslă, și mai veche, cu borurile jalnic pleoștite, iar de sub pălărie ieșeau la iveală o barbă încâlcită, un nas monumental și doi ochișori care se zgâiau la mine sfidători. îl recunoscu, în sfârșit, pe micul meu Sam Hawkens. Se proțăpi în fața mea, cu picioarele rășchirate, subțiri, strâmbe și, mândru nevoie-mare, mă întrebă:

— *Sir*, îl cunoașteți cumva pe bărbatul acesta?

— Hm! răspunsei. Să-l văd mai de aproape! îl apuca de braț, îl răsucii de trei ori în jurul propriei sale făpturi și-l cercetai cu de-amănuntul:

— Aș putea să jur că-i Sam Hawkens, dacă nu mă-nșel!

— Yes, milord! Nu vă înșelați. Sunt chiar eu în persoană și în mărime naturală. Nu observați nimic?

— Un costum nou!

— Cred și eu!

— De unde?

— Din pielea de urs pe care mi-ați dăruit-o.

— Asta se vede, Sam. Dar mă interesează de la care persoană ți-a căzut pleașca.

— Persoana? Ha! Așadar, persoana, sir!... Asta e o chestie, cum să zic... De fapt nici nu e o persoană.

— Atunci ce?

— Mă rog, e și dânsa, un fel de persoană cam mititică.

— Adică?

— Ei, n-o cunoașteți pe drăguța Cliuna-ai?

— Nu. Cliuna-ai înseamnă "lună". E fată sau nevastă?

— Amândouă, sau mai curând nici una, nici alta.

— Prin urmare, o bunicuță?

— Pe dracu'! Dacă nu e nici *squaw*, nici fată, atunci firește că trebuie să fie văduvă. E o *squaw* rămasă văduvă de pe urma unui războinic ucis în lupta cu kiowașii.

— Și ți-ai pus în gând s-o consolezi?

— *Well, sir*, încuviință el. Nu mă dau în lături; am și pus un ochi pe ea, mai bine zis amândoi ochii.

— Totuși, dragă Sam, judecă bine: e o femeie indiană!

— Și ce dacă? M-aș însura și cu o negresă de n-ar fi atât de neagră. De altfel, Cliuna-ai e o partidă minunată.

— De ce?

— Păi e cea mai mare meșteră în tăbăcitul pieilor.

— Și vrei să te tăbăcească?

— Vă arde de glumă, *sir* Eu vorbesc serios. Un cămin intim, nu-i așa... înțelegeți? Are o față plină, rotundă, ca luna.

— în crai-nou sau în ultimul pătrar?

— Vă rog și stăruți să nu mai faceți glume pe seama lunii! E o lună plină, și mă-nsor cu ea, dacă nu mă-nșel.

— Să sperăm că n-o să iasă din toate astea și o lună nouă... Cum ai cunoscut-o?

— La tăbăcărie. M-am interesat care e cea mai bună tăbăcăriță, știți, pentru pielea de urs. Ei, și mi-au recomandat-o pe Cliuna-ai. I-am adus pielea și mi-a declarat că-i place...

— Pielea?

— Mofturi! îi place de mine, firește.

— înseamnă că are gust, dragă Sam, n-am ce zice.

— Păi, are! Și nici incultă nu-i! Dovadă faptul că nu s-a limitat să tăbăcească pielea, ci mi-a și cusut costumul. Ce ziceți, e frumos?

— Arăți ca un dandy!

— Un gentleman, nu-i așa? Curat gentleman! A rămas și dânsa praf când m-a văzut îmbrăcat. Fiți pe pace, *sir*. mă însor cu ea!

— Dar cu haina veche ce-ai făcut?

— Am aruncat-o dracului!

— Așa! Și spuneai cândva că n-ai da-o nici pe zece mii de dolari!

— Ce-a fost a trecut. Pe-atunci n-o cunoșteam pe Cliuna-ai. Vremea nu stă în loc, *sir*!

Omulețul meu, candidat la însurătoare și îmbrăcat în piele de urs, tropăi din picioare, se învârti, se răsuci și plecă de lângă mine ca un păun înfumurat. Slăbiciunea lui pentru văduva indianului nu-mi pune nici un fel de probleme morale și nu mă îngrijora. Era de ajuns să-l privești pe Sam ca să-ți alungi orice neliniște. Labele peste măsură de mari din care creșteau în sus piciorușele ca niște bețe strâmbe, apoi fața de omitorinc cu cioc de uliu, Doamne iartă-mă! Chiar și pentru o indiană era prea de tot! Nu apucă să se depărteze, că se și întoarse, rostind cu emfază:

— E totuși altceva costumul ăsta, *sir*! Mă simt ca nou-născut. Pe cel vechi să nu-l mai văd în ochi! Merg în petit, hi-hi-hi-hi!

L-am întâlnit a doua zi în pueblo. Privea în zare și medita.

— Ce probleme de astronomie te frământă, dragă Sam? l-am întrebat.

— De ce tocmai de astronomie?

— Fiindcă arăți ca și cum ai vrea să descoperi o cometă sau o nebuloasă nouă.

— Păi cam așa e. O crezui cometă, dar e mai degrabă o nebuloasă.

— Cine?

— Ei, cine! Cliuna-ai.

— Aha! Va să zică luna plină s-a schimbat în nebuloasă. Cum asta?

— Am întrebat-o dacă nu vrea să se mărite a doua oară, și mi-a răspuns scurt: "Nu!"

— N-ar fi un motiv să-ți pierzi încrederea. Nici Roma n-a fost clădită într-o singură zi.

— De fapt, nici costumul ăsta nou n-a fost cusut într-o singură oră. E just, *sir*. Mă mai duc o dată în petit.

Urcă scara, îndreptându-se spre locuința văduvei. A doua zi, pe când înșeuam calul ca să pornesc cu Winnetou la o vânătoare de bizoni, mă pomenii cu Sam Hawkens:

— Mă luați și pe mine, *sir*?

— La vânătoare de bizoni? Nu! Doar dumneata vânezi acum ceva mai de soi.

— Dar nu-mi merge, nu se lasă.

— Zău?

— Pe onoarea mea! Mai are și pretenții!

— Cum adică?

— Vin tocmai de la dânsa. Cică mi-a cusut haina din porunca lui Winnetou.

— Și eu care credeam că din dragoste...

— Se pare că nu. Mi-a mai spus că tăbăcitul trebuie să i-l plătesc, pentru că eu l-am comandat.

— Deci, pretinde și plată.

— Yes! Credeți că e un semn de dragoste?

— Habar n-am. îmi lipsește experiența în materie. Copiii își iubesc părinții și totuși îi storc de bani. Poate că tocmai această pretenție să fie o dovadă a iubirii ce-ți poartă.

— Luna plină!... Hm! S-ar putea să fie doar ultimul pătrar. Va să zică, nu mă luați la vânătoare?

- Winnetou dorește să mergem numai în doi.
 - Atunci nu mai insist.
 - De altfel, ți-ai terfeli costumul, dragă Sam.
 - Just! Petele de sânge nu șed bine pe o asemenea haină.
- Dădu să plece, dar se întoarse iar și întrebă:
- Nu credeți, *sir*, că haina mea veche era mai practică?
 - Posibil.
 - Nu posibil, chiar foarte probabil.

Cu aceasta, isprăvirăm discuția. Dar în zilele următoare, Sam deveni foarte gânditor și zgârcit la vorbă. Luna părea să fie în continuă descreștere. Și iată ca, într-o dimineață, îl zării ieșind din locuința sa... îmbrăcat în vechiul său costum!

— Ce-i, Sam? l-am întâmpinat. Credeam că te-ai dezis pentru totdeauna de surtucul dumitale sau, după propria-ți expresie, "l-ai aruncat dracului".

- îl și aruncasem.
- Și te-ai întors la el?
- Yes.
- De necaz?
- Firește! Sunt pur și simplu furios!
- Pe ultimul pătrar de lună?
- A intrat în eclipsă. Nici nu vreau s-o mai văd pe această Cliuna-ai.
- înseamnă că ți-am prezis bine.
- Da. S-a întâmplat întocmai. Dar a mai intervenit ceva care m-a supărat de mama-focului.

— Pot să știu ce?

— Dumneavoastră am să v-o spun. Așadar, i-am făcut ieri o nouă vizită. Mă tratase în ultimele zile foarte rău; aproape că nu-și arunca ochii în direcția mea și-mi răspundea cât se poate de scurt și înțepat.

Mă așez deci lângă dânsa și-mi reazem capul de un stâlp. Pesemne că stâlpul avea undeva o așchie care mi-a prins părul. Când să mă ridic și să plec, mă pomenesc cu o smucitură teribilă la onorata-mi scăfârlie; îmi întorc privirea și, ce văd, *sir*... ce văd?

- Peruca dumitale, bănuiesc.
- Da, domnule, peruca mea agățată de stâlp! Iar pălăria îmi zburase cât colo pe podea.

— Atunci probabil că frumoasa lună plină s-a încruntat?

— Chiar așa! Întâi s-a sculat în picioare și s-a uitat lamine ca la... ca la... în fine, ca la un om care n-are păr pe cap.

— Și pe urmă?

— Pe urmă a început să țipe și să urle de parc-ar fi chelit ea.

— Și, în sfârșit?

— În sfârșit, s-a întunecat de tot. S-a repezit afară și dusă a fost!

— Poate mai răsare ea în chip de crai-nou și apoi ca lună plină.

— Niciodată. Mi-a și trimis vorbă.

— Ce vorbă?

— Să nu-i mai calc pragul. Și-a vârât în cap ca proasta să nu ia de soț decât pe unul cu plete originale. Ce ziceți, nu e o tâmpenie fără pereche?

— Deh...

— Aici nu încap nici un "deh", .sir. Când o femeie se mărită nici n-ar trebui să-i pese că bărbatul are păr sau poartă perucă, dacă nu mă-nșel. În fond, peruca e chiar mai onorabilă, pentru că, vezi bine, costă bani, în timp ce părul natural crește pe gratis!

— Păi, atunci, în locul dumatăle, mi l-aș lăsa să crească, dragă Sam!

— Stimate *sir*, să vă ia naiba! Eu caut mângâiere în zbuliumul meu sentimental și în necazurile mele cu însurătoarea, și dumneavoastră mă luați peste picior. Dea Domnul să vă văd cu perucă în cap și o văduvă de indian să vă arunce pe ușa afară! Salut!

Se depărta mânios.

— Sam! îl strigai din urmă. încă o întrebare!

— Ce mai vreți? mârâi el oprindu-se în loc.

— Unde-i acum?

— Cine?

— Costumul cel nou.

— I l-am trimis îndărăt. Nu vreau să mai știu de el. Ziceam să-l port la cununie; acum, că s-a ales praful din toate, nu-mi mai trebuie nici un costum! *Howgh*

Așa s-a terminat idila lui Sam cu Cliuna-ai, luna în permanentă descreștere. De altfel, omulețul s-a consolât curând și a recâștigat buna dispoziție, mărturisindu-mi chiar bucuria că a rămas tânăr holtei. De acum nu se va mai despărți în veci de surtucul lui cârpit, care e mult mai bun,

mai practic, mai comod decât orice haină de vânătoare cusută de croitoresele indiene.

Lucrurile se desfășurară deci așa cum prevăzusem. Un Sam Hawkens căsătorit era de-a dreptul inimaginabil.

În aceeași zi, spre seară, luai cina, ca de obicei, împreună cu InciuCiuna și Winnetou. După cină, tânărul apaș ne părăsi; mă pregăteam și eu să ies, când căpetenia aduse vorba despre aventura lui Sam cu Cliuna-ai și, din una în alta, se opri la tema căsătoriei dintre bărbații albi și fetele indiene. Mi-am dat seama că vrea să mă sondeze.

— Tânărul meu frate, Old Shatterhand socotește o asemenea căsătorie potrivită, ori ba? mă întrebă el într-un târziu.

— Dacă e încheiată de un preot și fata trece mai întâi la creștinism, nu văd nimic rău! am răspuns.

— Ce fel de *squaw* ar prefera tânărul meu frate, o indiană sau una albă?

Să fi spus că prefer o soție albă? L-aș fi ofensat. De aceea i-am răspuns cu ocolișuri:

— E greu să mă pronunț. Depinde de vocea inimii. Când ea se rostește, atunci o ascuți, indiferent de culoarea și de obârșia fetei. În fața Marelui Spirit toți oamenii sunt egali, iar cei ce se potrivesc și sunt destinați unul altuia se vor găsi până la urmă.

— *Howgh!* Dacă se potrivesc, atunci se vor găsi. Fratele meu a vorbit foarte înțelept; de altfel, vorba lui e întotdeauna înțeleaptă.

Cu aceasta, tema fu epuizată în sensul dorit de mine. Cel puțin așa credeam. Accentuasem anume faptul că o indiană, dacă vrea să devină soția unui alb, trebuie să treacă mai întâi la creștinism. Intenția mea era precisă. I-aș fi dorit lui Nșo-ci pe cel mai ales și mai nobil războinic indian, chiar și un conducător. Eu însă nu venisem în Vestul sălbatic pentru a mă căsători cu o indiană; ba nici la una albă nu mă gândeam. Planurile mele de viitor, așa cum mi le făurisem, excludeau căsătoria.

Rezultatul discuției mele cu Inciu-Ciuna urma să-l aflu abia a doua zi. Căpetenia mă conduse jos, la primul etaj, unde nu fusesem încă.

Acolo, într-o cămăruță anume rezervată, se păstrau instrumentele noastre de măsurat.

— Cercetează și vezi dacă lipsește ceva, mă invită Inciu-Ciuna.

Constatai că nu lipsește nimic. Instrumentele fuseseră adăpostite

cu grijă și erau intacte, afară de unele mici îndoituri ușor de reparat.

— Lucrurile acestea erau pentru noi ca "medicamentele", zise el.

De aceea le-am pus la bună păstrare. Tânărul meu frate alb le poate lua. Sunt iarăși ale sale.

Aș fi vrut să-i mulțumesc pentru generozitate, dar el preveni orice cuvânt de recunoștință:

— Erau ale tale și ți le-am luat fiindcă socoteală dujmanul nos-tru; dar acum, când știm că ne ești frate, trebuie să-ți înapoiem toate lucrurile. N-ai de ce să-mi mulțumești. Ce ai de gând să faci cu aceste obiecte?

— Când va fi să plec de aici, le voi lua cu mine și le voi restitui oamenilor de la care le-am primit.

— Unde locuiesc oamenii aceia?

— La Saint Louis.

— Inciu-Ciuna cunoaște numele acestui oraș și știe unde se află.

Winnetou, fiul meu, l-a vizitat și mi-a vorbit de el. Prin urmare, vrei să ne părăsești?

— Da, chiar dacă nu imediat.

— Ne pare rău. Ai devenit un războinic al tribului nostru și ți-am dat chiar puterea și rangul unei căpetenii a apașilor. Credeam că vei rămâne pentru totdeauna la noi, cum a făcut Klekih-Petra.

— Situația mea e alta.

— Ai cunoscut-o pe-a lui?

— Da. Mi-a povestit totul.

— Înseamnă că a prins mare încredere în tine, deși te vedea pentru întâia oară.

— Probabil pentru că eram din aceeași țară.

— Nu numai asta. El a vorbit cu tine chiar și în ultimele sale clipe.

Nu-l puteam înțelege, căci nu cunosc limba voastră, dar ne-ai povestit tu însuși despre ce ați discutat. După dorința lui Klekih-Petra te-ai înfrățit cu Winnetou și iată că vrei să-l părăsești. Se cuvine oare?

— Nu e nevoie ca frații să fie veșnic împreună. Dacă sarcinile lor diferă, ei apucă de multe ori drumuri deosebite.

— Dar pe urmă se regăsesc.

— Da. Și pe mine o să mă revedeți. Porunca inimii mă va întoarce la voi.

— Sufletul meu te ascultă cu plăcere. De câte ori ai să revii, va fi bucuria noastră. Inciu-Ciuna regretă sincer că, după spusele tale, ești chemat de alte treburi. Oare nu te-ai simți fericit și aici, între oamenii noștri?

— Nu-mi dau încă seama. Sunt de prea puțină vreme aici ca să pot răspunde la întrebare. Ar fi ca și cum două păsări ar sta la umbra unui pom; una se hrănește cu roadele pomului și rămâne acolo; dar celeilalte îi trebuie un alt soi de mâncare și de aceea nu poate rămâne veșnic pe loc; trebuie să zboare în altă parte.

— Și, totuși, fii sigur că ți-am oferit tot ce poțtești.

— Știu; dar când am vorbit de hrană, nu mă gândeam la nevoile trupului.

— Da, înțeleg. Voi, fețele palide, vorbiți și de o hrană a sufletului.

Așa spunea și Klekih-Petra. Această hrană îi lipsea și lui aici. Câteodată era mahnit, deși se străduia să nu băgăm de seamă. Tu ești mai tânăr decât a fost el când a venit în mijlocul nostru; de aceea ai cădea mai lesne pradă dorului de ducă. Așa că poți pleca. Dar te rugăm să revii.

Poate până atunci îți vei fi schimbat gândurile și vei fi înțeles că și la noi te poți simți bine. Însă tare aș vrea să știu ce vei face după întoarcerea ta în orașele fețelor palide!

— În privința asta încă nu pot spune nimic.

— Vei rămâne printre albi care taie drum calului de foc?

— Nu.

— Bine faci. Ai devenit fratele oamenilor roșii, deci nu trebuie să-i ajuți pe albi care vor să ne înșele și să ne răpească țara. Dar acolo la voi n-ai să poți trăi din vânat ca aici. Acolo e nevoie de bani și Winnetou mi-a povestit că ești un om sărac. Dacă nu vă atacăm, ți-ai fi primit banii. De aceea, fiul meu m-a rugat să te despăgubesc. Vrei aur?

Punându-mi întrebarea, mă scrută atât de aspru și atent, încât am ocolit un răspuns afirmativ. Voia să mă pună la încercare.

— Aur? am spus mirat. Nu mi-ați luat nici un fel de aur, de aceea nu pot pretinde nimic de la voi.

Era un răspuns prudent, nici da, nici nu. Știam că există indieni care cunosc zăcămintele de metale nobile, dar că le țin în mare secret față de albi. Și Inciu-Ciuna cunoștea cu siguranță asemenea locuri.

Acum mă întreba: "Vrei aur?" Care alb ar fi răspuns cu un simplu și deschis nu? în ce mă privește, n-am râvnit niciodată la comori care, după expresia din Evanghelie, sunt mâncate de rugină și de molii; totuși, după opinia mea, valoarea aurului e de necontestat ca mijloc în vederea atingerii unui scop înalt. Dar o asemenea idee ar fi fost greu de înțeles pentru căpetenia apașilor.

— Nu, nu ți-am luat nici un fel de aur, declară el. Însă din pricina noastră nu ai primit plata cuvenită și de aceea urmează să te despăgubim. Află că în munți se găsesc mari grămezi de aur. Oamenii noștri cunosc acele locuri; nu au decât să se ducă acolo și să-l ia.

Dorești ca Inciu-Ciuna să-ți aducă și ție o parte?

O sută de înși, de-ar fi fost în locul meu, ar fi acceptat propunerea și... nu s-ar fi ales cu nimic; citeam aceasta în ochii lui ciudat de iscoditori. Deci refuzai:

— Îți mulțumesc! Bogăția primită în dar, fără muncă, nu-ți dă bucurie; numai cea câștigată prin propria ta muncă are preț adevărat.

Chiar dacă sunt sărac, nu am motive să mă tem că, după întoarcerea mea printre fețele palide, voi muri de foame.

Chipul lui se destinse; îmi prinse mâna și, pe un ton sincer, apropiat, mărturisi:

— Vorbele tale îmi arată că nu ne-am înșelat în ce te privește.

Praful de aur, după care râvnesc atâta oamenii albi, e un praf al morții.

Cel care, întâmplător, îl găsește, se duce de răpă. Nu fugi nicicând după aur, căci el ucide și trupul, și sufletul! Am vrut să te pun la încercare. Aur nu ți-aș fi dat, dar bani vei căpăta, și anume banii care ți s-ar fi cuvenit și în care îți puseseși nădejdea.

— Asta nu se poate!

— E voința lui Inciu-Ciuna, deci se poate. Ne vom duce călare în regiunea unde ați muncit. Vei termina lucrările întrerupte și vei primi astfel plata care ți-a fost făgăduită.

Îl priveam tăcut și mirat. Glumea oare? Nu. Astfel de glume nu și le-ar permite un șef indian. Sau mă supunea unui nou examen? Și asta mi se părea puțin probabil.

— Tânărul meu frate alb nu spune nimic? stăruie el. Oare propunerea mea nu-i place?

— Ba îmi place foarte mult! Dar nu-mi vine să cred că vorbești serios.

— De ce nu?

— Să termin eu lucrările pentru care i-ai pedepsit cu moartea pe colaboratorii mei! Să fac tocmai lucrul pentru care tu, la prima noastră întâlnire, m-ai condamnat atât de aspru!

— Atunci nu aveai învoirea stăpânilor acestui pământ; dar acum o vei avea. Propunerea nu pleacă de la mine, ci de la fiul meu Winnetou. El m-a încredințat că nu vom suferi nici o pagubă dacă-ți vei duce la capăt munca.

— Se înșală. Va fi construită calea ferată și atunci albiile vor veni cu siguranță înapoi.

Privi întunecat în pământ și după, câteva clipe, încuviință:

— Ai dreptate. Nu-i putem împiedica să ne jefuiască neconținut.

Mai întâi trimit niște grupuri mici ca al vostru; firește că le-am putea distruge; dar ce folos, dacă pe urmă vin alții în cete mari, din fața cărora trebuie să ne retragem ca să nu fim zdrobiți?! Știu bine că nici tu nu ai putință să schimbi lucrurile. Sau crezi cumva că, renunțând să termini măsurătorile, albiile nu vor mai veni asupra noastră?

— Nu, nu cred asta. Orice-am face, calul de foc tot va pătrunde în aceste locuri.

— Deci primește propunerea mea! Ție îți va folosi mult și nouă n-are ce să ne strice. M-am sfătuit cu Winnetou. Pornim călare tustrei, însoțiți de treizeci de războinici. Sunt destui pentru a te ocroti în timpul lucrului și a-ți da o mână de ajutor. Pe urmă, cei treizeci de oameni ne conduc spre răsărit, până ajungem la drum sigur și ne imbarcăm în fine pe vaporul ce pleacă la Saint Louis.

— Ce aud? înțeleg oare bine? Dorește fratele meu mai mare să plece în răsărit?

— Da, împreună cu tine, cu Winnetou și cu Nșo-ci.

— **Și** Nșo-ci?

— Întocmai. Fiica mea râvnește să vadă și ea marile orașe ale fețelor palide și să rămână acolo până va deveni în toate ca o femeie de-a voastră.

La auzul acestor cuvinte nu făcui, probabil, o mutră prea inteligentă, căci Inciu-Ciuna adăugă zâmbind:

— Tânărul meu frate alb pare surprins. Poate nu-i convine să-l însoțim? Să vorbească sincer!

— Cum să nu-mi convină? Din contra, mă bucură foarte mult! în tovărășia voastră am să ajung, fără nici o primejdie, în răsărit. De n-ar fi decât atât și încă m-ar bucura propunerea. Unde mai pui că am să fiu împreună cu niște oameni atât de dragi sufletului meu!

— *Howghl* aprobă el satisfăcut. Ți vei termina lucrul și pe urmă ne ducem în răsărit. Oare va găsi acolo Nșo-ci oameni la care să locuiască și să învețe?

— Da. Voi aranja eu totul cu plăcere. Dar căpetenia apașilor să ia în seamă că oamenii albi nu sunt atât de ospitalieri ca pieile-roșii.

— Știu asta. Când fețele palide vin la noi fără gânduri dușmănoase, atunci le oferim toate cele necesare și nu le cerem în schimb nimic; iar dacă le vizităm noi orașele, atunci nu numai că plătim totul, dar ni se cere chiar prețul îndoit prin comparație cu călătorii albi.

— Așa e, din păcate. Dar să nu vă faceți griji. în urma propunerii tale mărinimoase, voi încasa bani mulți și vă voi găzdui ca pe oaspeții mei.

— Iuf, iuf! Ce părere își face fratele meu alb despre Inciu-Ciuna și Winnetou, căpeteniile apașilor? Ți-am spus doar mai înainte că oamenii roșii cunosc multe locuri unde se găsește aur. Avem munți, străbătuți de vine groase de aur și văi în care praful de aur zace sub așternutul subțire de țărână. Când ne ducem în orașele albilor, nu avem bani, însă avem aur, atâta aur încât nici o sorbitură de apă nu rămâne neplătită. Chiar dacă Nșo-ci ar trebui să rămână acolo câteva veri, i-aș da atâta aur, încât i-ar prisosi. Numai lipsa de prietenie și lăcomia fețelor palide ne silește să cercetăm zăcămintele de aur. Altminteri nici nu le-am lua în seamă și nu le-am folosi. Când crede tânărul meu frate alb că va fi gata de drum?

— Oricând veți găsi de cuviință.

— Atunci să nu mai zăbovim; e toamnă târzie și se apropie iarna.

Un războinic roșu nu are nevoie de multă pregătire, chiar și pentru călătoriile cele mai lungi. Dac-ai fi gata, am putea să plecăm și mâine.

— Sunt gata. Rămâne doar să hotărâm ce vom lua cu noi, câți cai și...

— Asta rămâne în grija lui Winnetou, mă întrerupse el. S-a și gândit la toate; tânărul meu frate alb poate fi liniștit.

Părăsirăm etajul întâi unde ne aflam și urcarăm din nou scara.

Când să intru în camera mea, iată-l pe Sam Hawkens.

— Am să vă comunic o noutate, *sir*, îmi strigă el radiind de bucurie. O să vă mire grozav, dacă nu mă-nșel.

— Ce?

— Vestea pe care v-o aduc. Sau ați și aflat ceva?

— Haide, spune, dragă Sam!

— Plecăm, plecăm de-aici!

— Asta-i tot? Firește că știu.

— Știți, care va să zică? Și eu care ziceam să vă fac o bucurie! Prin urmare, am întârziat!

— Am aflat-o chiar acum de la Inciu-Ciuna. Dar dumitale cine ți-a spus?

— Winnetou. L-am întâlnit jos, la râu, unde alegea caii. Chiar și Nșo-ci vine cu noi călare. O știați și pe-asta?

— Da.

— E o idee cam ciudată, dar mie îmi convine. Se pare că vor s-o dea la un pension, undeva, în est. De ce, pentru ce, asta n-o mai înțeleg, afară de cazul că...

Se opri în mijlocul frazei, mă măsură cu ochișorii lui plini de înțelesuri, și continuă:

— ...afară de cazul că... hm! Poate ca Nșo-ci să devină, să zic așa, un fel de Cliuna-ai a dumneavoastră. Nu sunteți de părere, iubite *sir* Shatterhand?

— Cliuna-ai, adică luna mea? Asemenea povești le las în seama dumitale, Sam. Ce-mi trebuie mie o lună care descrește până dispăre cu totul? Nici prin gând nu mi-ar trece să-mi pierd peruca de dragul unei indiene!

— Peruca? Ia vedeți! Aici ați scrântit-o. E o glumă proastă, care nu vă face cinste. Și-apoi, găsesc chiar bine că dragostea mea pentru "luna în descreștere" a fost nefericită.

— De ce?

— Fiindcă n-o puteam lăsa aici; ar fi trebuit s-o iau cu mine. Și atunci mă-ntreb: căruia călăreț îi convine să străbată preria cu luna după el? Hi-hi-hi-hi! Tot răul e spre bine. Numai una mă supără.

— Ce?

— Chestia cu surtucul. Dacă-aș fi prelucrat eu însumi pielea aia frumoasă de grizzly, m-aș plimba acum într-o haină de vânătoare clasa-ntâi. Așa, s-a dus dracului surtucul cu piele cu tot!

— Păcat! Sper însă că se mai ivește ocazia să dobor un grizzly.

Atunci îți dau iarăși pielea.

— Mi-o dați mie? Mai curând vă fac eu un cadou, stimate *sir* Să nu vă imaginați că urșii ăștia cenușii mișună peste tot numai din plăcerea de a fi răpuși de primul *greenhorn* ce le iese în drum! Atunci a fost o întâmplare cu care n-aveți motive să vă lăudați, cum, de altfel, nici cu gluma de adineauri. Mai bine nu ne-am întâlni cu urșii, măcar în viitorul apropiat, cât mai avem de lucru. Colosală idee să vă puteți continua măsurătorile! Nu-i așa?

— Nobilă, Sam, foarte nobilă!

— *Yes!* în felul ăsta încasați banii, și noi de asemenea. Poate că, *thunderstorm!* Mii de trăsnete! V-aș dori-o din inimă, dacă nu mă-nșel! Cred c-am ghicit.

— Ce-ai ghicit?

— C-o să primiți toți banii, toți!

— Nu înțeleg.

— Păi e ușor de înțeles. Dacă lucrarea e făcută în întregime, ea trebuie plătită ca atare. Ceilalți au murit, așa că vi se cuvine și partea lor.

— Asta să ți-o scoți din cap, Sam! Vor avea alții grijă să nu iasă după socoteala dumitale atât de rezonabilă.

— Totul e posibil, *sir*, totul! Depinde cum veți pune chestiunea; trebuie să cereți plata integrală. De altfel, ați făcut aproape singur toată treaba. Vreți să încercați?

— Nu. N-am de gând să mă fac de răs cerând mai mult decât mi se cuvine după contract.

— *Greenhorn!* Zi-i *greenhorn*, și pace! Vă spun eu că aici, în țara asta, modestia dumneavoastră e cu totul deplasată. Eu vă vreau binele, deci ascultați ce vă spun. Părăsiți ideea de a deveni un *westman*, căci n-o să ajungeți câte zile veți trăi; nu aveți nici cea mai mică aptitudine. Trebuie așadar să vă alegeți o altă carieră, și în acest scop e nevoie de bani și iarăși de bani. Cu condiția să aveți un pic de minte, vi se oferă acum ocazia să puneți mâna pe o sumă frumoșică și să vă asigurați pentru o bucată de vreme. Altfel o să vă zbateți ca peștele pe uscat.

— Vom vedea. N-am trecut dincoace de Mississippi ca să ajung un *westman* și dacă într-adevăr nu izbutesc, atâta pagubă. În acest caz numai dumneata ai fi de compătimit.

— Eu? De ce tocmai eu?

— Pentru că ți-ai dat atâta osteneală să scoți ceva din mine. Parcă și aud comentariile: "Trebuie să fi încăput omul pe mâinile unui dascăl ageamiu, care habar nu are de nimic".

— Adică eu n-am habar de nimic? Eu, Sam Hawkens, hi-hi-hi-hi! Eu mă pricep la toate, sir, absolut la toate! Mă pricep chiar să vă las aici la voia întâmplării!

Dădu să plece, dar se întoarse după câțiva pași, amenințându-mă:

— Dar un lucru să știți: dacă nu cereți toți banii, îi cer eu și vi-i bag cu de-a sila în buzunar! *Howgh*

Plecă hotărât, cu pași care se voiau gravi, dar care stârneau ilaritate. Omulețul acesta simpatic îmi dorea tot binele, până și onorariul întreg, de care însă nu putea fi vorba.

Spusele lui Inciu-Ciuna se adeveriră: un războinic roșu n-are nevoie de prea multe pregătiri, chiar și pentru o călătorie din cele mai lungi.

Viața în pueblo își urmă cursul ei obișnuit și calm, fără ca nimic să indice apropiata noastră plecare. Chiar și Nșo-ci care, după bunul ei obicei, continua să ne servească masa, era neschimbată. Câtă agitație și alergătură nu implică, pentru o femeie albă, pregătirile în vederea celei mai neînsemnate excursii! Această fată de indian avea să străbată călare un drum lung și primejdios pentru a cunoaște mult lăudatele minuni ale civilizației, și totuși nu dădea nici cel mai mic semn de neliniște. Nimeni nu mă întreba nimic, nici nu-mi cerea vreun sfat.

Singura mea grijă era să strâng și să împachetez instrumentele, pentru care Winnetou mi-a pus la dispoziție câteva pături moi de lână.

Ca și altădată, ne-am petrecut toată seara împreună, fără să schimbăm un cuvânt despre călătoria noastră și, ducându-mă la culcare, nu mă simțeam deloc ca în ajunul unui drum atât de serios. Calmul și sângele rece al indienilor mă contaminaseră. Dimineața, nu mă trezii de la sine, ci datorită lui Hawkens, care mă anunță că totul e gata și că putem pleca imediat. Abia se crăpase de zi. Ne aflam către sfârșitul toamnei și răcoarea dimineții dovedea că n-ar fi fost cazul să mai amânăm plecarea.

Am luat în grabă o gustare și apoi, însoțiți de toți locuitorii din pueblo, cum s-ar zice "cu cățel și cu purcel", am pornit în jos, către malul râului, unde avea să se desfășoare o ceremonie cu totul nouă pentru mine: vraciul trebuia să se pronunțe dacă această călătorie va fi norocoasă ori ba.

Se adunaseră aici și apașii ce locuiau în apropierea pueblo-ului.

Carul nostru cu boi mai sta acolo; firește că nu-l puteam lua cu noi la drum, fiind prea greoi și incomod. Acum, acoperit cu pături sub care se adăpostea vraciul, carul fusese improvizat în sanctuar.

Se alcătui un cerc larg în jurul carului. Apoi începu "sfânta slujbă" indiană, pe care eu, în sinea mea, o denumeam "spectacol"; era un mârâit și un miorlăit de parcă o haită de câini și de pisici ar fi fost gata să se încaiere.

Stăteam între Winnetou și sora lui. Nșo-ci se îmbrăcase în haine bărbătești, și astfel ieșea și mai mult în evidență marea asemănare dintre cei doi frați. Hainele de pe dânsa erau aidoma cu ale fratelui, așa cum le-am descris la tâmpul convenit. Avea, ca și Winnetou, capul descoperit și părul adunat într-o coadă împletită. La brâu purta câteva pungulițe, fiecare cu alt conținut, un cuțit și un pistol. De umăr îi atârna o pușcă. În hainele acestea noi, împodobite cu broderii și ciucuri, Nșo-ci arăta foarte marțială, dar în același timp atât de grațioasă, încât toți ochii se ațintiră asupra ei. Cum și eu îmi pusesem costumul primit în dar, eram tustrei îmbrăcați aproape identic.

Probabil că, la auzul acelor sunete, nu mă prea luminasem la față, căci Winnetou ținu să-mi explice:

— Fratele meu încă nu cunoaște această datină a noastră; pesemne că în sinea lui își râde de noi.

— Mie nu-mi pare ridicolă nici o datină religioasă, oricât de puțin aș pricepe-o, i-am răspuns.

— Acesta e cuvântul just: religioasă. Cele ce vei vedea și auzi aici nu sunt niște maimuțări păgâne; fiecare gest și sunet al vraciului își are tâlcul lui. Iată acum se ceartă între ele, vrăjmașe, vocile binelui și ale răului. În același fel îmi lămurii și dansul vraciului. După un șir de miorlăituri, venea mereu câte un urlăt alternat cu intonații mai potolite. Urletul izbucnea în momentele când vraciul deslușea semne rele, iar sunetele potolite însoțeau semnele bune. La un lung răstimp, după ce toate acestea se consumară, vraciul sări din car și începu să alerge roată, strigând ca turbat. Apoi fuga lui se domoli; strigătul încetă; groaza, pe care o "mimase" atât de bine și care-l făcuse să alerge nebunește, se potoli; vraciul începu să danseze lent și grotesc; părea cu atât mai ciudat, cu cât își vârâse fața într-o mască înfiorătoare, iar de trup îi atârnav tot soiul de obiecte, unele de-a dreptul monstruoase, își însoțea dansul cu o litanie tăgănată. Amândouă — și dansul și cântecul — erau mai întâi agitate și se liniștiră apoi treptat,

până încetară cu totul. Vraciul se așează pe vine, își vâri capul între genunchi și stătu astfel nemișcat lungă vreme. Deodată, sări ca ars și anunță cu glas tare rezultatul viziunii sale:

— Ascultați, ascultați voi, fii și fiice din neamul apașilor! Iată ce mi-a îngăduit să întrevăd Manitu, Marele și Bunul Spirit! Inciu-Ciuna și Winnetou, căpeteniile apașilor, și Old Shatterhand, care este căpetenia noastră albă, pornesc călare cu războinicii lor roșii și albi pentru a însoți pe Nșo-ci, tânăra fiică a tribului nostru, spre așezările fețelor palide. Bunul Manitu este gata să-i ocrotească. Vor avea de întâmpinat câteva primejdii, din care vor ieși neatinși și se vor întoarce cu bine în mijlocul nostru. Chiar și Nșo-ci, care va zăbovi mai multă vreme printre fețele palide, se va înapoia nevătămată. Numai pe unul singur dintre ei va fi să nu-l mai revedem.

Se opri și-și înclină capul pentru a-și exprima astfel mâhnirea pentru pierderea ce se anunță.

— Iuf, iuf, iuf! exclamă indienii, curioși și întristați totodată.

Cum vraciul rămase mai multă vreme în poziția lui ghemuită și stăruia în tăcere, Sam Hawkens al meu își pierdu răbdarea și întrebă:

— Cine-i omul care nu se va întoarce? Să ne-o spună vraciul mai repede!

Vraciul făcu un gest de refuz cu mâna și mai așteptă un timp destul de lung până-și ridică privirea și o fixă asupra mea, strigând:

— Ar fi fost mai bine să nu fiu întrebat. N-am vrut să-l numesc; dar acum Sam Hawkens, această față palidă dornică să le știe pe toate, m-a silit să rostesc numele. Old Shatterhand e acela care n-o să mai revină. Moartea îl va găsi curând. Ceilalți, cărora le-am prezis reîntoarcerea, să nu se țină în preajma lui, dacă nu vor să-și piardă viața o dată cu el! Stându-i alături, vor fi și ei în primejdie; departe de el, vor fi în siguranță. Așa spune Marele Spirit... *Howgh*

încheind, se ascunse iarăși în car. Oamenii din jur îmi aruncau priviri speriate și scoteau exclamații de compătimire. În ochii lor eram de pe acum un proscris, din calea căruia trebuie să te ferești.

— Ce i-o fi căsunat individului ăsta? se revoltă Sam. Să muriți dumneavoastră? Haida-de! Numai un tâmpit poate scorni asemenea bazaconii! Are creierul putred, și ideea i-a țâșnit ca puroiul. Cum naiba s-o fi gândit tocmai la asta?

— întreabă-te mai bine ce urmărește! E limpede că nu mă are la stomac... Vraciul ăsta nu mi-a adresat vreodată un cuvânt și, bineînțeles, i-am plătit cu aceeași monedă; parcă nici nu exista pentru mine. Se teme de influența mea asupra căpeteniilor și poate chiar asupra întregului trib; de aceea s-a folosit de ocazie ca să-mi lichideze autoritatea.

— M-aș duce la el să-i trag o pereche de palme.

— Lasă prostiile, Sam! Nu merită să-ți ieși din fire pentru atâta lucru.

Ascultând profețiile vraciului, Inciu-Ciuna, Winnetou și Nșo-ci se uitară consternați unul la altul. Indiferent dacă dădeau sau nu crezare acestor profeții, ei știau bine ce efect produc ele asupra apașilor.

Treizeci de oameni fuseseră însărcinați să ne însoțească; și aceștia, crezând sincer că apropierea mea le aduce nenorociri, ar fi provocat, desigur, serioase dificultăți. A para o asemenea situație nu era posibil; cuvintele vraciului nu dădeau loc la răstălmăciri. Singura soluție ar fi fost ca șefii tribului să rămână neclintiți în atitudinea lor amicală față de mine și să și-o manifeste în văzul și auzul tuturor. Și, într-adevăr, ei îmi strânseseră mâinile, iar Inciu-Ciuna vorbi cu voce tare, ca să fie înțeles de toată lumea:

— Frații și surorile mele roșii să-mi asculte cuvintele! Fratele nostru, vraciul, are darul de a desluși tainele viitorului și, de multe ori, s-a și întâmplat ceea ce a prezis. Dar noi știm că poate să și greșească. Pe vremea marii secete el a chemat ploaia, care însă n-a venit. În ajunul ultimului război împotriva comanșilor, el ne-a prorocit că vom face prăzi bogate și totuși izbânda nu ne-a adus decât vreo câțiva cai și trei puști învechite. Când ne-a îndemnat acum două toamne să ne ducem la malul râului Tugah, dacă vrem să răpunem bivoli mulți, noi i-am urmat sfatul, dar ne-am ales cu așa de puțină carne, încât iarna era să ne sfârșim de foame. Pot să vă dau și alte pilde care dovedesc că, uneori, ochii lui sunt nevăzători. De aceea e foarte posibil să se fi înșelat și în privința fratelui nostru Old Shatterhand. Socotesc cuvintele sale ca și când n-ar fi fost rostite și cer ca frații și surorile mele să facă același lucru. Vom vedea dacă prorocirile se vor adevăra.

Atunci micul-meu Sam Hawkens păși în față, plin de hotărâre:

— Nu, nu vom vedea nimic! Nu e nevoie să așteptăm. Cunoscut eu un mijloc prin care vom afla imediat dacă vraciul a prezis adevărul sau nu.

— La ce mijloc se gândește fratele meu alb? se interesă căpetenia.

— Am să vi-l spun. Nu numai roșii, dar și albi au vracii lor care se pricep să vadă viitorul, iar eu, Sam Hawkens, sunt cel mai vestit dintre ei.

— Iuf, iuf! exclamă, mirați, apașii.

— Da, da, mirați-vă! M-ați, socotit până acum un *westman* de rând, fiindcă nu-mi cunoașteți încă puterile; mă pricep și la altele decât să mănânc și să dorm! Vedeți voi acuși de ce sunt în stare, hi-hi-hi-hi! Câțiva dintre războinici să ia tornahawkurile și să sape aici, în pământ, o groapă adâncă și îngustă.

— Vrea oare fratele meu alb să privească în adâncul pământului? întrebă Inciu-Ciuna.

— Da, căci viitorul e ascuns în măruntaiele pământului și uneori în stele; cum însă, ziua-n amiaza-mare nu pot citi în stele, trebuie să cercetez adâncimile.

Câțiva indieni îi urmară îndemnul și-și înfipseră securile în pământul dur, ca să sape groapa.

— Nu te ține de năzbâtii, Sam! i-am șoptit. Dacă roșii bagă de seamă că le joci festa, mai mult strici lucrurile decât le dregi!

— Năzbâtii? Dar vraciul lor ce face? Tot scamatorii! Ceea ce știe și poate dânsul știu și eu, stimate *sir*, dacă nu mă-nșel! Lăsați pe mine! E o demonstrație cât se poate de necesară pentru ca însoțitorii noștri să nu ne dea peste cap planurile. Altminteri, vă asigur că va fi de rău.

— Sunt și eu convins; dar te rog din suflet să nu faci caraghioslăcuri!

— O, nici o grijă! Lucrul e serios, chiar foarte serios!

Cu toate asigurările lui, mărturisesc că nu mă simțeam prea bine. Îi cunoșteam pe Sam ca pe mine însumi. Era un șugubăț incorrigibil. De aceea l-aș fi prevenit cu și mai multă stăruință, dar el mă părăsi în grabă și se duse la săpători, ca să le arate cât de adâncă trebuie să fie groapa.

Când terminară, Sam îi expedie la locurile lor și își dezbracă surtucul vechi de piele. Îi încheie la toți nasturii și-l rezemă de pământ.

Surtucul stătea țeapăn, pe verticală, de parc-ar fi fost din tablă sau lemn. Sam îl potrivi ca pe un cilindru deasupra gropii, luă o atitudine importantă și strigă:

— Bărbații, femeile și copiii apașilor vor vedea ce fac, ce află și se vor mira foarte. După ce voi rosti cuvintele mele de vrajă, pământul își va deschide adâncul și voi desluși cele hărăzite nouă în viitorul apropiat.

Se dădu câțiva pași în lături și porni apoi încet și solemn în jurul gropii, turuind din gură, spre marea mea stupoare, tabla înmulțirii de la unu până la nouă. Noroc că o făcea atât de repede, încât indienii nu înțelegeau nimic. Isprăvind înmulțirea cu nouă, își iuți din ce în ce pașii până dădu în galop în jurul surtucului său, urlând din toți bojocii și agitându-și brațele ca o moară de vânt. În cele din urmă, cu respirația tăiată de atâta urlat și alergătură, se opri lângă haina lui înțepenită, făcu niște plecăciuni grave și-și vârî capul în deschizătura surtucului, pasămite ca să se uite în adânc.

Mă cuprinse teama gândindu-mă la efectul acestei copilării. Mă uitai în jur și constatai, spre liniștea mea, că indienii participau cu toată seriozitatea la spectacol. Nici chipurile celor două căpetenii nu trădau nemulțumire; nu eram însă convins că Inciu-Ciuna știa prea bine câte parale fac scamatoriile lui Sam.

Capul lui Sam poposi vreo cinci minute în gulerul surtucului. În acest răstimp omulețul își tot mișca brațele ca și cum ar fi vrut să arate că observă niște lucruri foarte importante și nemaivăzute. În fine, își scoase capul. Avea o mutră extrem de serioasă. Descheie din nou surtucul, îl îmbracă și porunci:

— Frații mei roșii să astupe groapa; cât e deschisă, n-am voie să spun nimic!

După ce i se împlini porunca, răsuflă o dată adânc, ca și cum s-ar fi simțit aievea foarte mișcat, și începu:

— Vraciul vostru n-a văzut bine, căci se va întâmpla taman pe dos. Am aflat tot ce ne așteaptă în săptămânile următoare; dar nu mi-e îngăduit să spun decât o parte din cele scrise. Am zărit în fundul gropii arme și am auzit împușcături; prin urmare, va fi luptă. Ultimul glonț a pornit din doborătorul de urși al lui Old Shatterhand. Asta înseamnă că el va învinge, pentru că, dac-ar fi să moară, n-ar putea trage tocmai el ultimul foc. Pe frații mei roșii îi pândește o nenorocire. Ei pot scăpa numai dacă se țin în preajma lui Old Shatterhand.

În schimb, dac-ar face după îndemnul vraciului vostru, ar fi pierduți fără scăpare. Am zis! *Howghl*

Efectul acestei prorociri a fost, cel puțin pe moment, acela scontat de Sam. Apașii îi dădură crezare; se vedea pe chipurile lor. Își aținteau totuși privirile pline de așteptare spre carul cu boi. Bănuiau că vraciul va ieși de

acolo pentru a-și apăra punctul de vedere. Dar el nu se arătă, ceea ce îi conduse la presupunerea că omul se da bătut. Sam Hawkens veni spre mine și, scăpărând din ochișorii lui șireți, mă iscodi:

— Ei, *sir*, vă place cum am dres-o?

— Ca un șmecher de prima clasă.

— *We*. Deci am lucrat bine, nu?

— Bine. Cel puțin așa pare. S-ar zice că ți-ai atins scopul.

— L-am atins pe deplin. Vraciul e bătut; n-aude și nu vede.

Winnetou ne privea în tăcere și cu tâlc. În schimb, tatăl său se vădi mai puțin tăcut; se apropie și rosti către Sam:

— Fratele meu alb e un bărbat deștept; el a stors vloga din spusele vraciului nostru și are un surtuc plin de profeții însemnate. Surtucul acesta neprețuit își va cuceri faima peste mări și țarmuri. Numai că Sam Hawkens a cam întrecut măsura cu prorocirile lui.

— Am întrecut măsura? Cum așa? se interesă mărunțelul.

— Ar fi fost de ajuns să spună că prezența lui Old Shatterhand nu ne va cășuna nici un rău. Ce nevoie a mai avut să adauge că ne așteaptă o nenorocire?

— Așa am citit în groapă.

Inciu-Ciuna respinse binevoitor argumentul:

— Căpetenia apașilor știe cum stau lucrurile; Sam Hawkens poate fi încredințat de asta. Nu era nevoie să prezici nenorociri și să semeni îngrijorare în sufletele oamenilor.

— Îngrijorare? Păi războinicii apașilor sunt luptători viteji, care nu se tem de nimic.

— Nu se tem, ce-i drept. Și o vor dovedi, fără îndoială, dacă în călătoria noastră, pe care o doresc liniștită, vom fi primejduiți de cine știe ce vrăjmași. Să pornim așadar!

Ni se aduseră caii, dintre care un număr considerabil erau împovărați cu samare; unii cărau instrumentele mele; alții fuseseră încărcăți cu provizii și cu diverse obiecte necesare în călătorie.

La indieni domnește obiceiul ca războinicii care pleacă la drum să fie petrecuți un răstimp de către cei care rămân. De astă dată, conform dorinței lui Inciu-Ciuna, lucrurile nu s-au petrecut așa. Cei treizeci de indieni care ne însoțeau nici nu-și luară măcar rămas bun de la soțiile și copiii lor.

Desigur, vor fi făcut-o mai înainte, căci manifestarea în public a duioşilor familiale nu corespunde cu demnitatea unor războinici.

Numai unul singur s-a găsit să-şi ia rămas-bun cu glas tare, şi anume Sam Hawkens. O zări printre femei pe Cliuna-ai, îşi mână catărul până în dreptul ei şi o întrebă:

— Ai auzit, "Lună", ce-am citit eu în adâncul pământului?

— Ai spus-o şi am auzit, răspunse ea.

— Aş fi avut încă multe de spus, chiar şi despre tine.

— Despre mine? M-ai văzut şi pe mine în groapă?

— Dă. Ți-am văzut tot viitorul. Să ți-l spun?

— Te rog! zise ea curioasă şi grăbită. Ce-o să-mi aducă viitorul?

— N-o să-ți aducă nimic. în schimb, o să-ți răpească ceva foarte drag.

— Ce anume? întrebă ea speriată.

— Părul! Ai să-l pierzi în câteva luni şi ai să ajungi cheală, dar ştii, fără un fir de păr în cap, ca şi luna de sus. Atunci am să-ți trimit peruca mea. Rămâi cu bine, te salut, tristețe lunară!

Râse şi dădu pintenii catărului, în timp ce femeia îşi ascunse obrazul, vădit ruşinată că a fost trasă pe sfoară datorită propriei sale curiozități.

Ordinea în care călăream se alcătui de la sine. în frunte, InciuCiuna, Winnetou, sora lui şi eu. Urmau Hawkens, Parker şi Stone, după care cei treizeci de apaşi mânănd cu schimbul caii încărcaţi cu poveri.

Nşo-ci se ţinea bărbăteşte în şa. Era, după cum aflasem înainte şi se adeverea acum, o excelentă şi foarte dărză călăreaţă. La fel de bine se pricepea şi în mânăuirea armelor. Orice străin ar fi luat-o drept fratele mai tânăr al lui Winnetou; dar unui ochi mai atent nu-i puteau scăpa gingăşia feminină a feţei şi perfecţiunea trupului. Era frumoasă, desăvârşit de frumoasă, în ciuda costumului şi a atitudinii ei bărbăteşti.

Primele zile ale călătoriei se scurseră fără nici o întâmplare care ar merita pomenită. Cititorul îşi aminteşte că apaşii avuseseră nevoie de cinci zile pentru a se întoarce de la locul bătăliei cu kiowaşii până la pueblo-ul lor de pe Rio Pecos. Atunci transportul prizonierilor şi răniţilor încetinise mult ritmul călătoriei. De astă dată, am ajuns numai în trei zile la locul unde Klekih-Petra fusese ucis de Rattler. Acolo ne oprirăm pentru popasul de noapte. Apaşii cărară bolovani pentru construcţia unui monument. în popasul acesta Winnetou arăta şi mai serios ca de obicei. I-am povestit atât

lui, cât și tatălui și surorii sale, cele ce-mi încredințase Klekih-Petra privind trecutul său.

A doua zi dimineața ne continuă drumul până în regiunea unde lucrările noastre fuseseră atât de brusc întrerupte de atacul apașilor.

Jaloanele se mai aflau la locul lor, ceea ce mi-ar fi permis să-mi încep imediat munca. Amânai însă, pentru că aveam ceva mai urgent de făcut.

După încetarea luptei, apașilor nu le venise în minte să-i îngroape pe morții noștri și nici pe kiowașii căzuți. Ei lăsaseră cadavrele în părăsire. În schimb, vulturii și alte animale de pradă se îngrijiră de ele în felul lor. Oasele zăceau împrăștiate, unele complet dezgolate, altele învelite încă în zdrențe de carne putredă. Ne apucarăm, împreună cu Sam, Dick și Will, să adunăm aceste resturi omenești și să le depunem într-o groapă comună. Era îngrozitoare treaba. Firește că apașii nu participară la această lugubră operație.

Între acestea, ziua trecu și mă apucau de lucrările mele abia în dimineața următoare. Pe lângă războinicii care îmi dădeau ajutor, mă asista și Winnetou cu multă tragere de inimă, iar soră-sa aproape că nu se depărta de lângă noi. Munca mergea cu mult mai bine ca altădată, când avusesem în preajmă niște indivizi atât de puțin simpatici. Indienii care nu aveau treabă cutreierau împrejurimile; seara ne aduseră niscai vânat mărunt.

E lesne de înțeles că-i dădeam zor cu munca. În ciuda obstacolelor terenului, am izbutit, numai în trei zile, să fac joncțiunea cu sectorul învecinat; în cea de-a patra zi, toate desenele și calculele erau terminate. Încheiasem lucrul tocmai la timp, căci iarna se apropia cu pași repezi. Noaptea deveneau din ce în ce mai răcoroase. Trebuia să ținem focul aprins până dimineața.

Spuneam că apașii îmi dădeau ajutor; și aceasta era realitatea; numai că, din păcate, nu o făceau și cu plăcere. Se supuneau poruncii primite de la căpeteniile lor, și atât. Altminteri, nu s-ar fi grăbit să mă ajute. Li se citea pe față bucuria când vedeau că nu mai am nevoie de serviciile lor. Și de câte ori ședeam seara în jurul focului de tabără, cei treizeci de indieni se izolau de noi mai mult decât ar fi cerut respectul față de șefi. Acestora nu le-a scăpat din atenție faptul, dar păstrară tăcere. Chiar și Sam sesiză situația:

— Nu-i prea trage așa la muncă pe roșii ăștia! Adevărul e adevăr: indianul e vânător iscusit, războinic viteaz, dar și trântor fără pereche.

Nu-i place munca și basta!

— Ceea ce fac ei nu e deloc obositor și nu se poate numi muncă.

Altceva îi roade.

— Da? Și ce anume?

— Pare că se gândesc la profețiile vraciului și cred în ele mai mult decât în ale dumitale, dragă Sam.

— Mă rog! Ar fi însă o prostie din partea lor.

— în orice caz, nu văd cu ochi buni munca mea de-aici. Pământul acesta le aparține lor și eu îl măsoar pentru alții, pentru dușmani. Judecă și tu, Sam!

— Dar ideea de a reveni aici pornește chiar de la căpeteniile lor.

— Neîndoielnic. Numai că asta nu înseamnă, sau mai bine zis nu implică și acordul celorlalți. în sinea lor sunt chiar împotriva. Și când stau așa, deoparte, discutând în șoaptă, observ pe fețele lor că vorbesc despre mine la un mod care nu mi-ar face plăcere dacă le-aș desluși cuvintele.

— Cam așa mi se pare și mie. Dar mi-e indiferent. Nici gândul și nici vorba lor n-au ce să ne strice. Noi avem ce avem cu Inciu-Ciuna, cu Winnetou și cu Nșo-ci; or, de ăștia trei nu ne putem plânga.

Aici avea dreptate. Winnetou și tatăl său mă sprijineau în toate, binevoitori ca niște frați; iar fata mai că-mi citea în ochi orice dorință. Ai fi zis că-mi ghicește gândurile. Mi le îndeplinea fără ca măcar să-i adresez vreo rugămintă. Și asta în chestiuni din cele mai mărunte, cărora, de obicei, nu li se acordă atenție. îi eram din ce în ce mai îndatorat. Avea un foarte ascuțit simț de observație, asculta cu mare interes discuțiile și, spre bucuria mea, constatai că devenisem, cu sau fără intenție, dascălul ale cărui învățături le sorbea cu nesaț. Când vorbeam, ochii ei îmi stăruiau pe buze; căuta să mă imite în toate, chiar dacă nu se potriveau cu obiceiurile rasei sale. Părea că se află aici exclusiv pentru mine și, cu toate că n-aș fi voit să mi se creeze condiții deosebite față de ale altora, se ocupa de confortul meu mai mult decât de al ei și cu mai multă grijă, decât o făceam eu însumi.

Așadar, la sfârșitul celei de-a patra zi, eram gata și mi-am strâns instrumentele, învelindu-le în pături. Ne-am pregătit de plecare și, în a cincea zi, am pornit o dată cu zorile. Cele două căpetenii hotărâră să urmăm aceeași cale pe care Sam m-a condus la sosirea mea în aceste ținuturi.

După două zile de mers, avurăm parte de o întâlnire. Ne găseam într-un șes întins, acoperit de ierburi și punctat ici și colo de tufișuri; cuprindeam cu privirea întregul câmp, ceea ce în vest e totdeauna

avantajos. Nu poți să știi niciodată peste ce oameni dai și de aceea e bine să observi de departe orice apariție. Zărirăm patru călăreți care se apropiau de noi. Erau albi. Firește că ne văzură și ei tot atât de repede și se opriră locului, cumpănind dacă e cazul să-și continue drumul sau să ne ocolească. Întâlnirea cu o ceată de treizeci de indieni nu e lucru tocmai plăcut pentru niște albi, mai ales când aceștia nu sunt decât patru la număr și nu cunosc tribul cu care au de-a face.

Dar băgaseră de seamă că erau și niște albi aici, fapt care le risipi, probabil, îndoiala; lăsară deci caii să-și urmeze drumul în direcția noastră.

Erau îmbrăcați ca niște cowboy și înarmați cu puști, cuțite și pistoale. Ajunși la douăzeci de pași de noi, își struniră caii, își aduseră puștile în poziție de tragere și unul din ei strigă:

— *Good-day*, domnilor! E nevoie să ținem degetul pe trăgaci, ori ba?

— *Good-day*, gentlemen! răspunse Sam. Lăsați fără nici o grijă pușcoacele în jos. N-avem intenția să vă mâncăm. Putem să aflăm și noi de unde veniți?

— De la bătrânul Mississippi.

— **Și** încotro vă îndreptați?

— În sus, către New Mexico și apoi în California. Am auzit că se caută acolo vâcari pricepuți și că se plătește simbrie bună; mai bună decât în locurile de unde venim.

— S-ar putea să aveți dreptate, *sir*; dar mai rămâne cale de străbătut până să găsiți asemenea slujbă rentabilă. Noi am coborât înapoi, cu direcția Saint Louis. E curățel drumul?

— Da. Cel puțin noi n-am auzit de vreun obstacol. Dar, oricum, n-aveți de ce vă teme: sunteți destul de numeroși. Sau, poate, gentlemenii roșii nu vă însoțesc până la capăt?

— Numai acești doi războinici, căpeteniile apașilor, Inciu-Ciuna și Winnetou, precum și sora lui.

— Nu mai spuneți, *sirl* O lady roșie care pleacă la Saint Louis? S-ar putea să aflăm și numele dumneavoastră?

— De ce nu! Sunt nume onorabile și nu avem motive să le tănuim.

Mie îmi spune Sam Hawkens, dacă nu mă-nșel. Aceștia sunt camarazii mei, Dick Stone și Will Parker, și aici, alături de mine, îl vedeți pe Old Shatterhand, un *boy* care înjunghie ursul cenușiu cu cuțitul și doboară

dintr-un pumn pe cel mai puternic dintre bărbați. Veți fi acum atât de amabil să ne spuneți și nouă numele dumneavoastră?

— Cu plăcere! De Sam Hawkens am auzit, de ceilalți gentlemen încă nu. Mă numesc Santer și nu sunt un vânător cu faimă în vest, ca dumneavoastră, ci un simplu cowboy sărac.

Ne comunică și numele celor trei fărtați ai lui, pe care însă nu le-am reținut; mai puse apoi câteva întrebări despre starea drumului și pleacă apoi câte patru. După ce se depărtară, Winnetou îl muștră pe Sam:

— De ce fratele meu a găsit cu cale să dea acestor oameni informații atât de precise?

— Să le fi refuzat?

— Da.

— Nu văd de ce. Am fost întrebat politicos și se cuvenea să răspund la fel. Așa se poartă Sam Hawkens în toate cazurile.

— Eu nu cred în politețea acestor fețe palide. S-au stăpânit pentru că-i întreceam de opt ori ca număr. Nu sunt deloc bucuroși că le-ai spus cine suntem și încotro ne ducem.

— De ce? Crezi că ne poate strica?

— Da.

— în ce fel?

— în tot felul. Aceste fețe palide nu mi-au plăcut. Din ochii celui care vorbea nu luminează bunătatea.

— N-am observat. Însă chiar de-ar fi așa, ce ne pasă? Au plecat. Ei călăresc într-o direcție, noi în alta. Doar n-or să se întoarcă și să se lege de noi!

— Totuși, vreau să le aflu intențiile. Frații mei să meargă înainte.

Eu și Old Shatterhand îi vom urmări un timp. Trebuie să știm dacă se duc într-adevăr spre ținta lor sau numai se prefac.

Pe când ceilalți își continuau drumul, Winnetou și cu mine pornirăm călări chiar pe urmele lăsate de noi și după care se luaseră cei patru străini. Mărturisesc că nici mie nu-mi plăcuse acest Santer și nici însoțitorii lui nu-mi inspiraseră prea multă încredere. Doar că nu-mi închipuiam ce-ar putea să aibă împotriva noastră și ce-ar fi în stare să facă. Presupunând chiar că erau din acea tagmă care confundă avutul ei cu al altora, încă mă întrebam ce i-ar putea ispiti la jaf în cazul de față. Și dac-ar cuteza — ceea ce mi se părea imposibil

— să ne atace, cum ar izbuti patru inși să înfrunte treizeci și șapte de oameni înarmați? împărtășindu-i lui Winnetou nedumeririle mele, dânsul îmi explică:

— Dacă sunt hoți, atunci nu le pasă de numărul nostru, fiindcă n-or să ne atace fățiș; mai degrabă ne-ar urmări în ascuns și ar pândi momentul când unul dintre noi, pe care au pus deja ochii, s-ar depărta nițel de ceilalți.

— Pe cine să fi pus ochii? Nici măcar nu ne cunosc.

— Pe acela la care presupun că s-ar afla aurul.

— Aur? Dar de unde să știe că avem aur și la care din noi se găsește? Ar trebui să fie atotștiutori.

— Nicidecum! E suficient să judece un pic ca să meargă aproape la sigur. Sam Hawkens a fost tare ușuratic și le-a divulgat că suntem căpetenii, că mergem la Saint Louis. Mai mult nici nu le trebuie.

— Ah, bănuiesc, în sfârșit, ce vrea să spună fratele meu! Când merg spre răsărit, indienii au nevoie de bani. Cum însă nu dispun de monedă, iau cu dâșii aur, ale cărui zăcăminte le cunosc numai ei. Și dacă, pe deasupra, e vorba de căpetenii, atunci aceștia cunosc cu precizie zăcămintele și se aprovizionează cu aur din belșug.

— Fratele meu Old Shatterhand a ghicit. în cazul că plănuiesc un furt sau o tâlhărie, alții aceia și-au fixat, desigur, atenția asupra noastră, a celor doi șefi. Firește că acum nu vor găsi nimic la noi.

— Nimic? Parcă aveți intenția să vă asigurați cu aur!

— O facem mâine. De ce să-l fi cărat cu noi dacă nu ne trebuia încă? Până acum n-am avut nimic de plată; cheltuielile ne așteaptă mai târziu, în forturile prin care vom trece. Așadar, ne vom aproviziona cu aur probabil mâine dimineață.

— înseamnă că se găsesc zăcăminte în drumul nostru?

— Da. E muntele Nugget-tsil, cunoscut numai de noi sub acest nume. Pentru restul lumii, care nu trebuie să știe că muntele ascunde aur, îi spunem altfel. Deseară vom ajunge la poalele lui și vom lua cele de trebuință.

Mărturisesc că mă încerca admirația, dar și un pic de invidie. Oamenii aceștia știau unde se află cantități enorme din prețiosul metal și, în loc să-l valorifice, duceau o viață lipsită aproape cu desăvârșire de cerințele civilizației. Nu purtau la ei nici portofele, nici carnete de cecuri; în schimb, știau pretutindeni comori ascunse și n-aveau decât să întindă mâna pentru

a-și umple buzunarele cu aur. Cine-ar putea, dispunând de asemenea bogății, să ducă totuși o viață atât de modestă?!

Trebuia să fim atenți ca Santer să nu observe că-l urmărim. De aceea, foloseam drept acoperire orice dâmb sau tufiș. Siguri pe sine, bine dispuși, cei patru înși își îndemnau mereu caii la trap, ca și cum ar fi fost grăbiți să ajungă cât mai repede la țintă; parcă nici gând nu aveau să se întoarcă sau să apuce alt drum. Winnetou se opri, îi urmări din ochi până dispărură și zise:

— N-au gânduri rele; putem fi liniștiți.

Nici nu bănuia, ca și mine, de altfel, cât de mult îl înșelau aparențele. Indivizii aceia cloceau gânduri ascunse, dar — după cum aveam să constat mai târziu — erau extrem de vicleni. Presupunneau că-i vom urmări un oarecare timp și o făceau anume pe grăbiții. Mai târziu însă, aveau să se întoarcă și să se ia după noi.

Galopând vârtos, îi ajunserăm curând din urmă pe tovarășii noștri.

Seara poposirăm lângă o apă. Vigilenți ca întotdeauna, Inciu-Ciuna și Winnetou cercetară cu grijă împrejurimile până să se decidă asupra locului de popas. De fapt, apa aceea nu era decât un izvor care țâșnea din adânc, limpede și puternic. Iarbă pentru cai era destulă, iar jurîmprejur creșteau arbori și tufăriș, la adăpostul cărora puturăm aprinde focuri mari și în același timp ascunse depărtării. Inciu-Ciuna orându-i două străji și se părea că, datorită măsurilor luate, ne aflăm în deplină siguranță.

Cei treizeci de apași își stabiliră tabăra, ca de obicei, la o distanță exagerat de mare; acolo se puseră pe fript și pe mâncat pastrama.

Noi, aștilalți, șapte la număr, ședeam lângă tufăriș în jurul focului.

Ne alesesem dinadins acest loc ferit de vântul rece ale serii.

După cină, obișnuiam să mai stăm o vreme la taifas. La fel și acum.

În cursul discuției, Inciu-Ciuna ne aduse la cunoștință că a doua zi vom porni mai târziu ca în alte dăți, abia către amiază și, satisfăcându-i curiozitatea lui Sam Hawken, ne lămurii în felul lui deschis motivul amânării. Faptul acesta aveam să-l regretăm profund mai târziu.

— De altfel, e un secret, ne spuse Inciu-Ciuna, dar am să-l dezvălui fraților mei albi, dacă-mi făgăduiesc că nu se vor lua pe urmele noastre.

Am făgăduit cu toții. Inciu-Ciuna continuă:

— Avem nevoie de aur; de aceea, eu și copiii mei vom pleca mâine în zori ca să aducem aurul, adică nuggeti. Ne vom întoarce către prânz.

Stone și Parker își exprimară zgomotos uluirea, iar Sam Hawkens, nu mai puțin mirat, exclamă:

— Există, așadar, aur prin apropiere?!

— Da, confirmă Inciu-Ciuna. Nimeni nu știe, nici chiar războinicii mei. E o taină pe care mi-a încredințat-o tatăl meu, iar dânsul o știa de la bunic. Secrete de acest fel se moștenesc numai din tată-n fiu și sunt păstrate cu sfințenie. Nu le dezvălui nici celui mai bun prieten.

Și chiar dacă vă spun toate acestea, în schimb locul unde se află zăcămintele n-am să-l destăinui nimănui pe lume, nicidecum să-l arăt; dacă cineva s-ar lua după mine, l-aș împușca imediat.

— Ne-ai ucide și pe noi?

— Și pe voi! V-am arătat încredere; înșelându-mi-o, ați merita moartea. Știu însă bine că nu veți părăsi tabăra până ne întoarcem.

Astfel încheie Inciu-Ciuna, scurt și hotărât, cele ce avea de spus în această chestiune, iar discuția luă alt curs. La un moment dat, Sam o întrerupse. Inciu-Ciuna, Winnetou, Nșo-ci și eu ședeam cu spatele la tufiș; Sam, Dick și Will erau de cealaltă parte a focului, având tufișul în față. În toiul discuției, Hawkens strigă deodată, apucă pușca, o duse la ochi și trase în direcția tufelor. Firește că se stârni alarmă în tot lagărul. Indienii săriră de la locurile lor și se apropiară în goană. Ne ridicarăm și noi în picioare, întrebându-l pe Sam ce i-a venit să tragă cu pușca.

— Am zărit o pereche de ochi care-l fixau de după tufiș pe InciuCiuna, ne lamuri el.

Fără să mai zăbovească, indienii smulseră din foc câteva crengi aprinse și pătrunseră în desiș. Nu găsiră pe nimeni. Ne liniștirăm și ne așezarăm din nou în jurul focului.

— Sam Hawkens trebuie să se fi înșelat, zise Inciu-Ciuna. în pâlپiiala flăcărilor asemenea năluciri sunt posibile.

— M-aș mira; sunt sigur că era o pereche de ochi.

— Poate că două frunze și-au schimbat poziția datorită vântului și s-au întors în afară cu partea dinăuntru, a cărei culoare e mai deschisă; și atunci fratele meu alb a crezut că sunt ochi.

— Posibil și asta, nu zic ba. împușcai, va să zică, niște frunze... hihi-hi-hi!

Sam chicotea după obiceiul lui. Winnetou însă nu luă lucrul în glumă și rosti:

— Fratele meu Sam a făcut, în orice caz, o greșeală de care ar fi bine să se păzească în viitor.

— O greșeală? Eu? Cum așa?

— Nu trebuia să tragi.

— Nu? Asta-i bună! Când cineva mă spionează din tufiș, am dreptul să-l pocnesc, dacă nu mă-nșel!

— De unde știi că are gânduri dușmănoase? Dacă le-ar avea, atunci s-ar furișa cât mai aproape de noi, ca să afle cine suntem. Iar dacă nu, atunci ar ieși la iveală ca să ne salute.

— Hm! Asta cam așa e! recunosc omulețul

— împușcătura nu face decât să sporească primejdia, continuă Winnetou. Ori Sam s-a înșelat, n-a văzut nici un fel de ochi, și în acest caz glonțul e de prisos, atâta doar că poate să atragă pe eventualii dușmani ce s-ar afla pe aproape. Ori a fost, într-adevăr, un om care ne iscodea, însă și în cazul acesta e o greșeală să tragi, fiindcă e de prevăzut că glonțul va nimeri în gol.

— Oho! Sam Hawkens trage la sigur! Aș vrea să-l cunosc pe acela care mi-ar dovedi că am tras vreodată pe lângă țintă!

— Știu și eu să trag, dar probabil că nici eu n-aș fi nimerit. Doar omul mă observă că-l iau la ochi, își dă seama că l-am văzut și se va feri repede din bătaia puștii. Glonțul se duce în gol și omul dispare în noapte.

— Bine, bine! Dar ce-ar fi făcut fratele meu roșu în locul meu?

— Ori trăgeam "de la genunchi", ori mă depărtam pe tăcute, făceam un ocol și cădeam în spatele iscoadei.

"De la genunchi" e una din cele mai dificile poziții de tragere. Mulți, foarte mulți *westmeni*, de altminteri buni trăgători, nu se pricep la asta. Eu însumi n-o cunoșteam deloc, dar am deprins-o mai târziu, cu ajutorul lui Winnetou.

Să presupunem că, singur sau în tovărășia altora — faptul n-are importanță — șed lângă un foc de tabără; pușca mi-o țin lângă mine, pe dreapta, cum cere regula. Deodată, observ doi ochi care mă pândesc din ascunziș. Chipul iscoadei se topește în întuneric, nu se vede; ochii însă — dacă iscoada n-are grijă să se uite numai printre gene — pot fi observați. Ei au un luciu mat, fosforescent, care apare cu atât mai precis, cu cât îți încordezi mai mult privirea. Să nu se creadă, totuși, că e lucru ușor să descoperi printre milioanele de frunze ale desișului o pereche de ochi

deschiși. E o treabă care nu se poate învăța; e nevoie să te fi născut cu o anume agerime a privirii.

Dacă m-am convins că e vorba de un spion dușman, trebuie, pentru propria-mi salvare, să-l fac inofensiv, să-l dobor dintr-un foc, adică să-l împușc în ochi, pentru că aceștia sunt singura țintă vizibilă pentru mine. Dar dacă iau pușca și țintesc ca de obicei, atunci adversarul îmi observă gestul și dispare cât ai clipi. Trebuie, deci, să fac în așa fel, încât să nu observe mișcarea. Lucrul e posibil numai prin tragerea "de la genunchi". Îmi îndoi piciorul astfel ca genunchiul împreună cu coapsa să formeze o linie care, continuată, să ducă drept la țintă. Atunci, în aparență nepăsător, ca din joacă, apuc pușca, o reazem cu țeava de-a lungul coapsei — încât să se afle exact în prelungirea acesteia — și apăs pe trăgaci. E un procedeu foarte dificil, mai ales că se cere să lucrezi numai cu mâna dreaptă; manevrând cu amândouă mâinile, jocul n-ar mai părea atât de inocent. Or, ca să potrivești arma numai cu o mână, s-o fixezi bine de coapsă și apoi să tragi, aceasta e o treabă pe care puțini o duc la capăt. Nu mai pun la socoteală cât de greu e să ochești precis dintr-o astfel de poziție și fără ajutorul catarii, bașca ținta, care nu e decât o pereche de puncte abia sesizabile sub pâlpăirea jucăușă a luminii, poate și în tremurul frunzișului bătut de vânt.

La acest procedeu se referea Winnetou vorbind de "împușcătura de la genunchi", în care era meșter. Mie, cu doborătorul meu de urși, mi-a fost destul de greu să aplic procedeul, pentru că arma cântărea mult și mânuirea ei cu o singură mână cerea un efort serios. Dar exercițiile continue m-au dus în cele din urmă la rezultate bune chiar și în fața unor ținte foarte greu de zărit.

Pe când toată lumea se simțea satisfăcută sau barem liniștită de faptul că cercetarea împrejurărilor n-a dus la nici o descoperire, Winnetou nu se arată deloc mulțumit. Se ridică după o vreme și plecă să controleze personal terenul. Trecu mai bine de o oră până s-a întors.

— Nu e nimeni, anunță el, prin urmare Sam Hawkens totuși s-a înșelat.

În ciuda acestei constatări, el rândui patru străji în locul celor două, recomandându-le cât mai multă atenție și patrulare permanentă în jurul taberei. Apoi ne culcarăm.

Dormeam agitat; mă trezeam mereu și eram hărțuit de vise scurte, sumbre, în care Santer și însoțitorii lui jucau rolul principal. Era, desigur,

ecoul ușor explicabil al recentei noastre întâlniri, dar când mă deșteptai dimineăta, persoana lui îmi stăpânea într-atât gândurile, încât zadarnic încercam s-o alung. De fapt, se întâmplă nu o dată ca un om care îți apare în vis să capete apoi, în existența ta reală, o însemnătate cu mult mai mare ca înainte.

După gustarea de dimineată, compusă din carne și o fiertură de făină, Inciu-Ciuna cu fiul și cu fiica lui se pregătiră de drum. Înainte de plecare, le cerui îngăduința să-i însoțesc măcar un timp. Pentru a-i asigura că nu am deloc intenția să aflu drumul spre zăcământ, le-am mărturisit obsesia mea în legătură cu Santer. Mă miram și eu cum, fără nici un temei concret, am ajuns în acea dimineată la convingerea că Santer și oamenii lui se întorseseră. Probabil că era efectul visului.

— Fratele meu să nu se îngrijească din pricina noastră, îmi răspunse Winnetou. Pentru a te liniști, urmă el, voi mai cerceta o dată împrejurimile. Știm că Old Shatterhand nu râvnește la aur. Și, totuși, însoțindu-ne chiar și pe o distanță scurtă, ar putea să creadă că a ghicit locul zăcământului și atunci ar cădea în acea ispită a prafului ucigător, care nu-i iartă pe oamenii albi până nu le distruge și sufletul, și trupul. Te rugăm, deci, nu din neîncredere față de tine, ci din dragoste și prudență, să nu vii cu noi.

Trebuia să mă supun. Winnetou mai controla o dată locul fără a descoperi nici o urmă, apoi tustrei plecară. Din faptul că mergeau pe jos și nu călări, am dedus că zăcământul cu pricina nu se afla prea departe.

M-am tolănit în iarbă, mi-am aprins luleaua și, ca să-mi risipesc temerile, m-am pornit pe taifas cu Sam, Dick și Will. Dar nu-mi găseam liniștea; curând mă sculai din nou; ceva dinlăuntrul meu nu-mi dădea pace. Îmi luai pușca și plecai.

Poate să vânez vreo sălbăticiune, îmi ziceam, să-mi mai alung gândurile.

Inciu-Ciuna părăsi tabăra îndreptându-se spre miazăzi. Eu o apucaii spre nord, ca să nu se creadă cumva că umblu cu alte intenții.

Să tot fi mers un sfert de oră când, spre uimirea mea, dădui de urmele a trei persoane încălțate cu mocasini. Deosebii o pereche de tălpi mari, una de dimensiuni mijlocii și o alta mai mică. Urmele păreau proaspete. Erau, probabil, ale lui Inciu-Ciuna, Winnetou și Nșo-ci. Se îndreptaseră mai întâi spre sud, dar apoi o luaseră totuși spre nord, firește, pentru a ne deruta și a ne face să credem ca zăcământul de aur se află la sud.

Să-mi fi continuat drumul? Nu. S-ar fi putut să mă zărească sau, la întoarcere, ar fi putut să-mi descopere urmele. Or, n-aș fi vrut în nici un caz să cadă la bănuială că m-am ținut după ei. Să mă întorc în tabără? Nu prea aveam chef. O apucați deci spre răsărit.

Și iată, după scurtă vreme trebuia să mă opresc iarăși; o altă urmă îmi atrase atenția. Cercetând-o îndeaproape, constatai că provine de la trei bărbați care purtau cizme cu piteni. Ca un fulger mă duse gândul iarăși la Santer. Pașii se înșiră pe direcția în care știam că se deplasaseră cele două căpetenii; părea că pornesc dintr-o pădurice apropiată în care dominau, mai înalți, câțiva stejari încă înfrunziți.

Acolo trebuia să cercetez, în primul rând.

Judecasem bine: urma pornea într-adevăr din păduricea respectivă. Pătrunzând înlăuntru, găsii patru cai priponiți; erau caii lui Santer și ai fărtaților săi. Toate semnele arătau că indivizii își petrecuseră aici noaptea. Prin urmare, tot se înapoiaseră! Dar cu ce scop? Din pricina noastră, evident. Desigur că se purtau cu gândul de care Winnetou îmi vorbise în ajun. Deci, nu se înșelase Sam Hawkens; zărise într-adevăr o pereche de ochi, dar, cu pripeala lui, îl alungase pe individ încă înainte de a-și fi descărcat arma. Fuseserăm spionați. Santer ne urmărise, pândind clipa când l-ar putea surprinde singur pe cel vizat. Totuși, locul acesta din pădurice era mult prea departe de tabăra noastră. Cum de ne-a putut observa de aici?

Examinai copacii. Erau foarte înalți, dar nu prea groși; tocmai buni pentru cățărat. Pe scoarța unuia descoperii zgârieturi provocate fără îndoială de niște piteni. Indivizii se cățăraseră așadar în copaci; de acolo, de sus, putuseră să observe, dacă nu chiar interiorul taberei, cel puțin mișcarea dimprejurul ei. Cerule! Un gând neașteptat mă fulgeră! Despre ce discutam noi aseară înainte ca Sam să fi zărit ochii aceia? Despre faptul că Inciu-Ciuna, împreună cu copiii săi, se va duce astăzi după aur! Spionul trebuie să fi auzit această discuție. Dimineața s-a urcat într-un stejar și i-a văzut pe tustrei cum pleacă. Apoi, la puțin timp, împreună cu haimanalele lui, a pornit în urmărire. Deci Winnetou se află în primejdie! Nșo-ci și tatăl ei de asemenea! Trebuia să acționez imediat, fără a pierde o clipă, și să-i ajung din urmă pe tâlhari.

Nici nu mai era timp să mă întorc în tabără și să dau alarma. Dezlegai repede un cal, îl scosei din desiş, mă aruncai în şa și pornii în galop pe urmele celor patru bandiți, care se amestecară curând cu cele ale apașilor.

Pentru cazul că aş pierde aceste urme, căutam între timp niscai puncte de reper după care să mă orientez în ce privește locul zăcământului. Winnetou vorbise de un munte numit de el Nugget-tsil.

"Nuggeții" sunt boabele de aur de diverse mărimi, ce se găsesc în stare naturală; "tsil", în limba apașilor, înseamnă munte. Așadar, zăcământul se afla în munți. Măsurai din ochi depărtările; drept în fața mea se ridicau niște munți destul de impunători și împăduriți. Unul din ei trebuia să fie muntele nuggeților. Faptul îmi apărea neîndoielnic.

Gloaba bătrână pe care călăream nu excela în viteză. Smulsei din goană o nuia și dădui imbold calului. Făcea, sărmanul, tot ce putea și, curând, străbăturăm șesul; munții mi se deschideau în față. Urmele duceau între doi munți, dar după un timp nu le mai putui desluși din cauza pietrișului pe care apele îl rostogoliseră din înălțimi. Totuși, nu descălecai, căci era în tot cazul de presupus că tâlharii urcaseră panta.

Mai încolo, însă, pe dreapta, se deschidea o văgăună al cărei fund era de asemenea pietros. Acum se punea întrebarea dacă indivizii o cotiseră la dreapta ori apucaseră drumul înainte. Descălecai și cercetai pietrișul. Nu era ușor de descoperit vreo urmă, totuși o găsii; ducea către văgăună. Mă săltai din nou în şa și pornii pe urme. După puțin, drumul se bifurca; a trebuit să cobor iarăși de pe cal. Pesemne că situația avea să se mai repete, și calul nu putea decât să mă incomodeze, îl legai deci de un copac și grăbii pe jos, mai departe, după ce mă lămurisem încotro duce urma.

Străbătui repede un fel de jgheab strâmt, pietros, fără apă.

Neliniștea mă gonia mereu mai departe, într-un ritm care-mi tăia respirația. Ajuns pe o înălțime, m-am oprit să-mi trag sufletul; îmi continuai apoi drumul în urcuș, până ce urma o cotea la stânga, în pădure. Mai curând alergam pe sub copaci decât mergeam. La început erau deși, apoi se răreau din ce în ce. Se anunța un luminiș. Dar n-ajunsei bine acolo că detunară câteva împușcături, urmate de un strigăt care îmi străpunse inima ca un jungher: era strigătul de moarte al apașilor.

Acum nu mai alergam, ci mă năpusteam înainte ca o fiară care se aruncă asupra prăzii. încă o împușcătură, încă una... Aceasta era arma cu două țevi a lui Winnetou. îi cunoșteam detunătura. Slavă Domnului! Mai

trăia, altminteri n-ar fi putut să tragă. Mai aveam doar câteva salturi de făcut până să ies în luminiș, dar mă oprii ca trăsnet lângă ultimul copac; priveliștea îmi paraliza pur și simplu picioarele.

Luminișul nu era prea mare. Către mijlocul lui zăceau Inciu Ciuna și Nșo-ci. Nu puteam să văd dacă mai trăiesc, dacă mai mișcă. În apropierea lor, după un bloc de stâncă, se adăpostea Winnetou; era tocmai pe cale să-și încarce iarăși pușca. La stânga mea, îndărătul unor copaci, stăteau pitulați doi dintre bandiți, cu armele la ochi, gata să tragă în Winnetou dacă s-ar fi descoperit. Pe dreapta se furișa printre copaci un al treilea individ urmând să cadă în spatele lui Winnetou.

Al patrulea zăcea mort chiar în fața mea, împușcat în cap.

Pentru moment, primii doi erau cei mai periculoși pentru viața lui Winnetou. Dusei la ochi doborâtoml meu de urși și-i împușcai pe amândoi; fără a mai pierde timp cu încărcarea armei, mă năpustii după cel de-al treilea. Auzind împușcătura, se întoarse fulgerător spre mine. Văzu că mă apropii, ochi și trase. Dar sărisem în lături și glonțul nu mă nimeri. Atunci banditul se dădu bătut și o luă la goană către adâncul pădurii. Mă repezii după el. Era însuși Santer. Încercai să-l ajung, însă depărtarea dintre noi era prea mare. Îl zării încă la capătul luminișului, dar mai încolo, în pădure, îl pierdui, din păcate, nu-l mai puteam prinde, oricâtă silință mi-aș fi dat. Nu era chip să-l ajung. De aceea luai drumul îndărăt, mai ales că-mi era de Winnetou. Dacă are nevoie de mine?

Ieșii din nou la lumină și-l văzui ingenuncheat lângă tatăl și sora lui, cercetând, plin de îngrijorare, dacă mai sunt în viață. Când mă zări, se ridică pentru o clipă. Avea o expresie pe care n-o voi uita niciodată. În ochii lui erau noapte și durere nebună. Îmi spuse:

— Fratele meu Old Shatterhand vede ce s-a întâmplat. Nșo-ci, cea mai frumoasă și mai bună dintre fiicele apașilor, nu se va mai duce în orașul fețelor palide; mai licărește în ea un strop de viață, dar ochii ei vor rămâne de-a pururea închiși.

Nu eram în stare să scot o vorbă; n-aveam ce spune sau întreba.

Ce să fi întrebat? Vedeam doar cum stau lucrurile. Zăceau amândoi într-un lac de sânge, Inciu-Ciuna lovit în cap și "Zi-Frumoasă" împușcată în piept. Căpetenia murise pe loc, fata mai respira, greu, precipitat, în timp ce obrații ei frumoși, bronzăți, deveneau tot mai palizi, mereu mai palizi.

Chipul ei catifelat se subția și masca morții se așternea treptat peste gingașele ei trăsături.

Deodată, avu o tresărire ușoară. își întoarse capul către tatăl mort și pleoapele i se întredeschiseră. îl văzu pe Inciu-Ciuna scăldat în sânge și se cutremură de groază — numai că, în starea ei de slăbiciune, nici groaza nu reuși să-i schimbe înfățișarea. Părea că-și adună gândurile; apoi își reveni întrucâtva, înțelese cele întâmplate și-și duse mâna la inimă. Simți șuvoiul de sânge cald și suspină adânc.

— Nșo-ci, buna, singura mea surioară! se jelea Winnetou cu un glas frânt, inimitabil. Fata își ridică ochii.

— Winnetou... fratele... meu! șopti ea. Răzbună-mă... răzbună-mă! Apoi privirea îi lunecă spre mine și un surâs cald de o clipă jucă în jurul buzelor ei palide.

— Old... Shatter... hand! îngână ea. Ești... aici! Atunci pot... să mor... așa...

Asta a fost totul. Moartea îi închise pentru vecie gura. Era de parcă mi s-ar fi rupt inima în două; simțeam nevoie de aer; sării în picioare — pentru că ingenuncheasem și eu lângă biata fată — și scosei un răcnet, al cărui ecou ricoșa din pădurile munților învecinați.-

Winnetou se ridică și el, încet, apăsând parcă de o povară uriașă.

Mă îmbrățișa și zise:

— Acum sunt morți! Cel mai mare și mai nobil conducător al apașilor, și Nșo-ci, sora mea, care îți dăruise sufletul. A murit cu numele tău pe buze. Să nu uiți, frate, să nu uiți niciodată!

— Nu, n-am să uit! strigai.

Chipul lui Winnetou luă o altă expresie și glasul lui părea un huruit de tunet depărtat și amenințător:

— Ai auzit care i-a fost ultima dorință?

— Da.

— Răzbunare! Da, am s-o răzbun cum încă nici o crimă n-a fost răzbunată! Știi tu cine sunt ucigașii? I-ai văzut doar. Erau fețele palide cărora nu le făcusem nici un rău. Așa a fost dintotdeauna și așa va fi până la pieirea celui din urmă indian. Și chiar dacă nu vom pieri cu toții uciși, e o crimă, da, o crimă ce se săvârșește față de poporul meu. Am vrut să vizităm orașele acestor albi nelegiuți; Nșo-ci dorea să ajungă asemenea unei *squaw* albe, căci te îndrăgise și spera să-ți cucerească inima însușindu-și

cunoștințele și obiceiurile albilor. Această dorință a plătit-o cu viața. Fie că vă urâm, fie că vă iubim, e totuna.

Unde calcă un alb, acolo se anunță pierzania noastră. Un geamăt de durere va străbate toate triburile apașilor și un strigăt al mâniei și al răzbunării se va înălța pretutindeni, oriunde se află vreun fiu al neamului nostru. Acum ochii tuturor apașilor privesc la Winnetou, ca să vadă cum va răzbuna el moartea tatălui și a surorii sale. Fratele meu Old Shatterhand să stea mărturie jurământului pe care-l fac aici, lângă aceste două victime! Jur pe Marele Spirit și pe toți vitejii mei strămoși care mă privesc din plaiurile veșnice ale vânătoarei, că de aci încolo, pe oricare alb, da, pe oricare alb ce-mi va ieși în drum, îl voi doborî cu arma căzută din mâinile părintelui meu, sau...

— Stai! intervenii cutremurat, căci știam că acest jurământ ar fi devenit faptă neîndurătoare. Oprește-te! Fratele meu Winnetou să nu jure acum, nu acum!

— De ce nu acum? mă întrebă el, aproape furios.

— Un jurământ trebuie rostit cu sufletul netulburat.

— Iuf! În această clipă sufletul meu e liniștit ca și groapa în care îi voi culca pe morții mei dragi. Așa cum ei nu se vor mai întoarce din mormânt, așa nici eu n-am să retrag nici o vorbă din jurământul meu...

— Nu mai continua! l-am întrerupt din nou.

Ochii lui mă străfulgerară aproape dușmănos:

— Vrea oare Old Shatterhand să mă abată de la datorie? Să ajung de batjocura babelor și să fiu alungat din sânul neamului meu pentru că n-aș avea curajul să răzbun cele petrecute azi?

— Departe de mine să doresc așa ceva. Vreau și eu pedepsirea ucigașilor. Trei dintr-înșii au și plătit pentru fapta lor; al patrulea a șters-o, dar nu ne va scăpa.

— Cum să ne scape! izbucni el. Dar nu numai cu dânsul trebuie să mă răfuiesc. El n-a făcut decât să se poarte ca un vrednic fiu al rasei albe care ne aduce pieirea; ea este răspunzătoare pentru tot ce l-a învățat să facă; ei îi va cere socoteală Winnetou, de acum înainte cel dintâi și cel mai mare conducător al tuturor apașilor!

Stătea în fața mea mândru și cu capul sus; în pofida tinereții lui, se simțea rege peste ai săi. Da, era într-adevăr omul în stare să realizeze ceea ce și-a propus. Lui, numai lui i-ar fi fost cu puțință să adune sub

conducerea sa pe războinicii tuturor triburilor roșii și să pornească o luptă necruțătoare împotriva albilor, o luptă a desperării, al cărei sfârșit nu putea fi decât unul singur, dar care ar fi acoperit cu sute de mii de victime întregul Vest sălbatic. Acum, această clipă hotăra dacă tomahawkul morții se va dezlănțui sau nu în toată năprasnica lui furie.

Îl apuca pe Winnetou de mână și spusei:

— Vei face după voința ta; totuși, ascultă mai întâi o rugămintă, poate cea din urmă pe care ți-o fac; pe urmă, nu vei mai auzi niciodată glasul prietenului și fratelui tău alb. Aici zace Nșo-ci. Spuneai chiar tu că m-a iubit și că s-a stins cu numele meu pe buze. Și tu i-ai fost drag; pe mine m-a iubit ca prieten, pe tine ca frate; și tu ai răspuns din plin dragostei sale. În numele acestei iubiri, te rog să nu juri acum, ci abia după ce lepezile vor fi acoperit mormântul celei mai nobile fiice a apașilor!

Mă privi cu seriozitate, aproape sumbru, după care își plecă ochii asupra moartei. Observai că trăsăturile i se destind. În cele din urmă, ridicându-și din nou privirea către mine, răspunse:

— Fratele meu Old Shatterhand are o mare putere asupra inimilor care-i stau în preajmă. Nșo-ci desigur că i-ar fi împlinit rugămintea și de aceea vreau să i-o ascult și eu. Când ochiul meu nu va mai vedea aceste două ființe moarte, atunci abia să se hotărască dacă Mississippi cu toți afluenții lui va duce spre apele mării sângele popoarelor albe și roșii. Am zis. *Howgh!*

Slavă Domnului! Izbutisem, cel puțin pentru moment, să evit o catastrofă cumplită. Drept mulțumire, îi strânsei mâna.

— Fratele meu roșu va vedea îndată că nu cer milă pentru vinovat; vreau să-l lovească pedeapsa cu toată greutatea și necruțarea pe care fapta lui o cere. Nu trebuie să-i dăm răgazul să dispară. Să nu-i lăsăm nici un avans. Winnetou să-mi spună ce ar crede de cuviință în acest scop.

— Picioarele îmi sunt legate, vorbi el, întunecându-se iarăși la față.

Datinile îmi poruncesc să rămân lângă morții mei până vor fi înmormântați. Abia după aceea pot merge pe drumul răzbunării.

— Și când va fi înmormântarea?

— Trebuie să țin sfat cu războinicii mei. Fie că-i îngropăm aici, pe locul unde au murit, fie că-i ducem înapoi în pueblo, ca să se odihnească lângă strămoșii lor. Dar și în cazul când vor fi îngropați aici, pe loc, încă vor

trebui câteva zile până să împlinim ceremonia la înmormântarea unui conducător atât de mare.

— Până atunci, ucigașul ne scapă cu siguranță!

— Nu. Pentru că nu pot să-l urmăresc personal, sarcina va reveni altcuiva. Fii bun și spune-mi cum s-a făcut că ai venit înapoi?

Acum, când era vorba de chestiuni concrete, Winnetou deveni calm ca de obicei. I-am povestit tot ce-l interesa; el rămase câțva timp pe gânduri.

Deodată, auzirăm un geamăt venind din direcția unde ziceau cei doi ticăloși pe care îi credeam uciși. Pe unul îl împușcasem drept în inimă; celălalt, însă, fusese lovit ca și Nșo-ci; mai era în viață și tocmai se trezise. Ne privi nedumerit și murmură niște vorbe neînțelese.

Mă aplecai asupra lui și-i strigai:

— Omule, vino-ți în fire! Știi în fața cui te afli?

Își dădea în chip vădit osteneală să-și amintească cele întâmplate, într-adevăr, ochii i se limpeziră oarecum și-l auzii întrebând în șoaptă:

— Unde... unde este... Santer?

— A fugit! i-am răspuns. Nu mă lăsa inima să mint un muribund, fie și ucigaș.

— În... încotro?

— Asta nu știu; dar sper să mă lămurești dumneata. Ceilalți din grupul vostru sunt morți și nici dumitale nu ți-au mai rămas decât cel mult câteva minute de trăit. Sper că acum, în pragul morții, te vei purta mai bine. Spune-mi, de unde e originar Santer?

Wumetou-2

87

— Nu... știu.

— Acesta e numele lui adevărat?

— Are... multe... multe nume.

— Cu ce se ocupă el de fapt?

— Nici... asta... n-o știu.

— Aveți cunoscuți prin apropiere, poate în vreun fort?

— Nu... pe nimeni.

— Încotro vă duceți, unde voiți să ajungeți?

— Ni... Nicăieri. Bani... pradă...

— Erați, va să zică, tâlhari de meserie! îngrozitor! Cum de v-a venit ideea să-i atacați pe acești doi apași și pe fata care-i însoțea?

— Nug... nuggeți.

— Dar n-aveați de unde să știți despre nuggeți!

— Voiam să... să ne luăm după...

Tăcu. îi cădea nespus de greu să vorbească. I-am ghicit însă gândul și l-am întrebat:

— Ați aflat că acești apași se pregăteau pentru o vizită în oraș și ați presupus că duc cu ei aur?

Confirmă din cap.

— Ați hotărât deci să-i atacați; dar știați că vom fi vigilenți și că nu vă vom slăbi curând din ochi; de aceea ați călărit o bucată de drum mai departe și v-ați întors abia mai târziu presupunând că ne-am liniștit. Așa e? Dădu iarăși din cap.

— Prin urmare, v-ați întors, ne-ați ajuns din urmă, iar seara ne-ați spionat? Ați auzit discuția noastră?

— Da... Santer.

— înseamnă că însuși Santer era spionul! V-a povestit cele auzite?

— Apași... Nugget-tsil... vor aduce nuggeți... dimineța...

— Exact. Apoi v-ați ascuns în pădurice și ne-ați observat de sus, din copaci. Voi ați să cunoașteți locul de unde apașii ar fi luat aurul?

închise ochii și nu mai răspunse.

— Sau aveți de gând să-i atacați la întoarcere și...

— Fratele meu să nu mai întrebe zadarnic, mă întrerupse Win-netou. Această față palidă nu mai poate vorbi. A murit. E clar că tâlharii voiau să ne afle secretul; dar au întârziat. Noi ne și întorceam când ei ne auziră pașii. Atunci s-au tupilat în dosul arborilor și au tras asupra noastră. Inciu-Ciuna și "Zi-Frumoasă" s-au prăbușit sub gloanțele lor; mie mi-au atins doar mâneca. Am tras asupra unuia; dar în clipa când am apăsât pe trăgaci, el a sărit în spatele unui copac și nu l-am nimerit; în schimb cu al doilea glonț l-am doborât pe un altul. Apoi repede m-am adăpostit îndărătul acestui bolovan, care totuși nu m-ar fi putut salva dacă nu apărea la timp fratele meu Old Shatterhand. Căci, gândește-te: doi mă amenințau dintr-o latură, iar al treilea se grăbea să ajungă pe ocolite în spatele meu; glonțul lui m-ar fi lovit cu siguranță. Am auzit detunătura doborâtorului de urși și am scăpat cu viață. Acum fratele meu știe totul și rămâne să vedem ce trebuie făcut pentru prinderea lui Santer.

— Cine va îndeplini această sarcină?

— Nu mă îndoiesc că Old Shatterhand va ști să dea de urma fugarului.

— Asta-i neîndoielnic. Însă căutarea urmelor e anevoioasă și voi pierde mult timp.

— Nu. Fratele meu nici nu trebuie să caute urma, pentru că se duce cu siguranță la caii lui. Într-acolo să apuci mai întâi. Pe locul unde a mas Santer și ai lui crește iarbă bogată. Old Shatterhand va descoperi lesne direcția în care a fugit ticălosul.

— Și apoi?

— Apoi fratele meu va lua cu dânsul zece dintre războinici spre a-l urmări și a-l prinde pe ucigaș. Restul de douăzeci îi trimiți înapoi pentru a jeli împreună cu mine la căpătâiul morților.

— Așa să fie! Sper că voi răspunde cu cinste încrederii pe care fratele meu roșu mi-o acordă.

— Știu că Old Shatterhand mă va înlocui ca și când eu însumi aș fi de față acolo. *Howghl*

îmi întinse mâna. I-o scuturai cu putere, mă înclinai încă o dată în fața celor doi morți și plecai. La marginea luminișului mă oprii ca să privesc îndărăt. Winnetou tocmai acoperea chipurile morților și se tânguia cu acel glas înăbușit cu care indienii încep prohodul. Vai, cât de mult mă durea! Cât de teribil! Dar nu era timp de pierdut și apucaii în grabă drumul pe care venisem.

Credeam la început că raționamentul lui Winnetou se va adevăra; dar, ajuns pe înălțimea pomenită, mă cuprinse îndoiala.

Santer voia, desigur, să se depărteze cât mai iute și să dispară, întorcându-se la locul unde poposisse noaptea, ar fi însemnat să întârzie în apropierea noastră. Era totuși posibil să procedeze așa în intenția de a-și face rost de un cal. Dar dacă în drum ar fi dat cu ochii de gloaba pe care călărisem eu? Ticălosul fugise doar exact pe același drum și era exclus să nu vadă calul.

Gândul acesta îmi grăbi pașii. Coborâi în fugă, extrem de curios dacă animalul mai stă la locul lui. Imaginați-vă ce ciudă mă cuprinse când îi constatai dispariția. Nu pierdui decât un moment, apoi, mai mult zburând, mă avântai prin văgăună. Pe aici mai puteam alerga cu toată viteza pentru că, datorită pietrișului, căutarea urmei ar fi fost inutilă. Dar jos, în vale, m-am oprit s-o caut. N-am izbutit din primul moment, pământul fiind aici încă

prea dur. La vreo zece minute de drum, terenul se muia și, de data asta, era mai ușor să recunoști amprentele picioarelor și copitelor.

Și totuși — ce dezamăgire! Puteam să caut mult și bine, să-mi încordez la maximum atenția, rezultatul ar fi rămas același: Santer nu trecuse pe aici. Probabil că părăsise văgăuna în alt loc, mai potrivit, undeva mai sus, unde, călcând pe piatră, nu lăsa urme; altă ipoteză nu vedeam. Iată-mă, deci, descumpănit. Ce să fac? Să mă întorc și să cercetez locul trecerii? Mi-ar trebui ore întregi până să găsesc vreun semn și o astfel de întârziere nu mi-o pot permite. E totuși preferabil să mă duc în tabără și să-mi iau de acolo oameni de ajutor.

Zis și făcut. M-am angajat într-o cursă de rezistență cum încă nu încercasem până atunci. Dar am izbutit. Învățasem de la Winnetou cum trebuie procedat ca să-ți păstrezi suflul și vigoarea: îți lași greutatea corpului pe un singur picior și, când acesta obosește, o schimbi pe celălalt picior. Astfel poți alerga ore întregi fără prea mari eforturi; dar e nevoie de plămâni puternici, sănătoși.

Apropiindu-mă de țință, mă îndreptai mai întâi spre locul unde poposisse Santer. Cei trei cai se mai aflau în pădurice. Li dezlegai, mă săltai în spinarea unuia și, ținându-i de dârlogi pe ceilalți, pornii în trap spre tabără. Trecuse mult de amiază și Sam mă întâmpină intrigat:

— Pe unde hoinăriți, sir? Ați pierdut masa de prânz și eu... Tăcu deodată, măsură cu uimire caii și continuă:

— Drace! Ați plecat pe jos și vă întoarceți călare! V-ați făcut cumva hoț de cai?

— Asta nu. I-am capturat.

— Unde?

— Nu prea departe de aici.

— De la cine?

— Uită-te bine la ei! Eu i-am recunoscut imediat; și dumneata, după câte știu, ai ochi foarte buni.

— Am, nu zic ba. Mi-am și dat seama din prima clipă ai cui sunt; numai că nu-mi venea să cred. Țștia-s caii lui Santer și ai însoțitorilor săi; dar unul e lipsă.

— Pe acela trebuie să-l mai căutăm, ca și pe călăreț, de altfel.

— Păi bine, cum...

— Ascultă, dragă Sam, îl întrerupsei, s-a întâmplat ceva foarte grav, foarte tragic. Trebuie să plecăm imediat de aici.

— Să plecăm? De ce?

în loc de răspuns, i-am chemat pe apași la mine. Lipseau câțiva dintre ei. Celor prezenți le-am împărtășit știrea morții lui Inciu-Ciuna și a fiicei sale. Se lăsă o tăcere adâncă. Vestea li se părea de necrezut, era prea monstruoasă. Le povestii atunci în amănunt cele întâmplate, și adăugai:

— Să-mi spună acum frații mei roșii: cine a prezis mai bine viitorul: Sam Hawkens, sau vraciul vostru? Inciu-Ciuna și Nșo-ci și-au găsit moartea, fiindcă au plecat fără mine, iar Winnetou trăiește pentru că eu l-am salvat. Așadar, ce aduce tovărășia mea: viață sau moarte?

Nu se mai îndoiau de adevăr. Se iscă o larmă atât de mare, încât s-ar fi putut auzi la zeci de mile distanță. Oamenii alergau ca înnebuniți, își agitau armele și, pentru a da durerii o expresie cât mai vie, își strâmbau fețele înfricoșător. Abia după o vreme glasul meu izbuti să se facă iarăși auzit deasupra larmei și vaietelor care păreau să nu se mai sfârșească.

— Războinicii apașilor să facă liniște! poruncii. Zarva nu duce la nimic. Trebuie să pornim și să-l prindem pe ucigaș

— Să plecăm, da, să plecăm! strigară și săriră pe cai.

— Tăcere! ordonai din nou. Frații mei nu știu ce au de făcut. Am să le spun eu.

Se înghesuiau atât în mine, încât trebuia să mă feresc ca să nu fiu strivit. Dacă Santer ar fi fost acolo, l-ar fi rupt în bucăți. Hawkens, Stone și Parker stăteau tăcuți deoparte. Știrea tragică făcuse asupra lor o impresie zguduitoare. În sfârșit, se apropiară. Și Sam rosti:

— Mă simt ca năuc și încă nu mă pot deprinde cu gândul celor întâmplate. Groaznic! înspăimântător! Draga de ea, frumoasa și buna fată indiană! A fost întotdeauna atât de delicată cu mine, și acum zace moartă! Știți, *sir*, mi-e nu știu cum...

— Oricum ți-ar fi, păstrează deocamdată totul pentru dumneata! îi tăiai vorba. Mai întâi să-l găsim pe ucigaș. Vorbele sunt inutile.

— *WelV*. Sunt de aceeași părere. Știți încotro a întins-o?

— încă nu știu.

— Bănuiam. Nu i-ați găsit urma. Dar cum s-o descoperim? Mi se pare imposibil sau, în orice caz, extrem de greu.

— Nu e deloc greu. Dimpotrivă.

— Credeți? Hm! Vreți să spuneți că va trebui să urcăm sus, la văgăuna pe unde a cotit-o bestia? Complicată afacere!

— Nu e vorba de văgăună.

— Nu? Atunci sunt curios să aflu ce mai născociți! Se întâmplă și unui *greenhorn* să-i pice câte o idee, totuși...

— Mai tacă-ți gura cu *greenhorn-nul* dumitale și lasă glumele! N-am chef de baliverne acum! îmi sângerează inima!

— Glume? Helloo! Cine își închipuie că-mi arde de glumă îl pocnesc o dată de-l zbor până-n California! Dar nu înțeleg, *sir*, cum vreți să-l găsiți pe Santer, fără să cercetăm mai întâi locul unde i se pierde ; urma?

— Doar spuneai singur că ar fi să căutăm mult și bine. Și chiar dacă am găsi vreo urmă, ar trebui să ne luăm după ea peste munți și văi și prin pădure deasă; și iarăși ar dura prea mult. De aceea mă gândesc să facem altfel. Uitându-mă atent la munții aceia, îmi vine să cred că nu sunt legați într-un masiv unic, par mai degrabă izolați...

— Foarte adevărat. Cunoscut ținutul pe dinafară. Aici e șes, dincolo iar șes. Munții ăștia nu țin de un masiv; se înalță așa, răzleți, în prerie deschisă.

— Prerie? Așadar, e și dincolo pășune?

— Da, jur-împrejurul munților.

— Uite, pe asta mă bizui. Santer poate să treacă fie peste munți, fie printre munți, cum îi convine. Faptul nici nu ne interesează. Dar odată ajuns în prerie, nu poate să nu lase urme.

— Se-nțelege, stimate *sir*

— Ascultă mai departe. Alcătuim două grupe și ocolim munții, noi cei patru albi pe dreapta, iar pe stânga cei zece apași dați mie de Winnetou. Ne întâlnim apoi dincolo și vedem dacă vreuna din grupe a descoperit ceva. Sunt convins că ori unii, ori alții vom găsi urma și atunci, firește, ne ghidăm după ea.

Micul Sam mă privi chiorâș și făcu o față cam bleaga.

— *Lack-a-day!* Cap sec ce sunt! Cum de nu mi-a trecut prin gând asemenea soluție?! E tot ce poate fi mai simplu și mai sigur. În fond, e la mintea copiilor, dacă nu mă-nșel!

— Deci, ești de acord, Sam?

— Absolut, *sir*! Alegeți repede zece indieni!

— Am să aleg dintre aceia care au cai mai buni. Cine știe cât va dura urmărirea banditului! Trebuie să luăm cu noi și provizii destule.

Dumneata, Sam, spuneai că cunoști la perfecție regiunea. Poate știi și cât timp ne-ar lua să ajungem de cealaltă parte a munților?

— Oricum, de două ceasuri tot e nevoie, chiar de-am merge cu toată viteza.

— Atunci, să nu mai zăbovim!

Mi-am ales zece apași, care se arătară foarte bucuroși că sorții căzuseră asupra lor; preferau să-l urmărească pe ucigaș decât să stea lângă morți și să le cânte prohodul. Celorlalți douăzeci le-am explicat în amănunt drumul care duce spre Winnetou și ei plecară imediat într-acolo.

Fără întârziere porniră la drum și cei zece războinici aleși de mine.

O luară pe stânga munților, într-un arc ce ocolea spre apus, pe când noi, albi, urma să ocolim munții dinspre răsărit. După ce încălecarăm tuspătru, dădui fuga mai întâi la locul unde poposise Santer în cursul nopții. Acolo căutai o întipăritură adâncă a copitei calului pe care îl folosisem și îmi desenai pe hârtie conturul ei exact. Sam Hawkens clătina sceptic din cap și mă întrebă zâmbind:

— O fi și asta treabă de expert topograf, să desenezi copite de cai?

— Nu. Dar pentru un *westman* adevărat nu strică s-o știe.

— Pentru un *westwan*? Și de ce, mă rog?

— îi poate fi de mare folos, la nevoie.

— în ce fel?

— Ai să vezi mai târziu. Dacă dau de o urmă de copită, o compar cu desenul meu.

— Ah, așa! Hm! Just! Nu e rău! Și pe asta o știți din cărți?

— Nu!

— Atunci, de unde?

— Mi-a venit, așa, o idee...

— Va să zică, există și idei care au plăcerea să intre în capul dumneavoastră? N-aș fi crezut, hi-hi-hi-hi!

— *Pshaw!* Oricum, se simte mai bine în capul meu decât sub peruca dumitale!

— Bravo, bine spus! interveni Dick Stone. Nu-i mai dați voie să-și ia nasul la purtare! Se vede de la o poștă cum îl depășești în orice problemă!

— Ia mai taci! îl repezi Sam cu mânie simulată. Ce te pricepi tu la pășit sau la depășit? E o nerușinare să vă agățați mereu de peruca mea! N-am s-o mai rabd!

— Și, mă rog, ce-ai să ne faci?

— Ți-o dăruiesc ție. Scap de ea și tu te delectezi cu gândurile care zac dedesubt. De altfel, am recunoscut că ideea acestui *greenhorn* nu-i de lepădat. Numai c-ar fi trebuit să le dea și celor zece apași, care ocolesc munții pe cealaltă parte, o copie tot atât de frumoasă a copitei.

— Ar fi fost inutil, am răspuns.

— Inutil? Cum așa?

— Nu s-ar pricepe să compare urma de copită cu acest desen. Sunt, oricum, înapoiați. Degeaba le-ai da pe mână o asemenea schiță. Și apoi, sunt sigur că nu ei vor descoperi urma lui Santer.

— Să am iertare, eu susțin contrariul. Tocmai ei o vor găsi. E doar limpede ca lumina zilei că Santer o ia spre vest.

— Nu mi se pare chiar așa limpede.

— Nu? Dar când ne-am întâlnit, nu mergea într-acolo? înseamnă că apucă și acum în aceeași direcție.

— Nu prea cred. Aveam de-a face cu un individ rafinat; se observă și din dispariția lui. Și-o fi spunând că bănuim ceea ce bănuiești dumneata și că-l vom urmări în direcția vest. De aceea va lua altă direcție, probabil spre răsărit. E la mintea oricui.

— O fi. Pare plauzibil. Să sperăm că se va adevăra. Dădurăm pinteni cailor și pornirăm prin prerie, având la stânga șirul acela de munți fatali. Ne străduiam, firește, să călărim tot timpul pe teren moale unde Santer, dacă acesta i-a fost drumul, ar fi lăsat, desigur, urme. Țineam ochii ațintiți în jos și cu cât călăream mai repede, cu atât mai atenți trebuia să fim, ca nu cumva să ne scape cel mai mic indiciu.

Trecuse astfel o oră, apoi încă o jumătate de oră. Aproape că încheiasem ocolul munților, când, în sfârșit, zărirăm prin iarbă o dâră mai întunecată. Era urma unui singur călăreț, probabil chiar a celui în cauză. Descălecarăm. Făcui câțiva pași de-a lungul dărei, căutând să descopăr o amprentă mai vizibilă. Izbutii s-o găsesc. O comparai atent cu schița mea și contururile se suprapuseră atât de exact, încât nici îndoială nu putea fi că Santer trecuse pe aici.

— Un desen ca ăsta e, într-adevăr, foarte practic, îşi dădu Sam cu părerea. Am să bag la scăfârlie.

— Da, s-o ții minte! sublinie Parker. Și să mai ții minte ceva!

— Ce?

— Că am ajuns și ziua aceea când profesorul, cum ți-a plăcut să te crezi, învață de la elevul său.

— Vrei cu orice preț să mă necăjești, bătrâne Will? Dar n-o să-ți meargă, dacă nu mă-nșel, hi-hi-hi-hi! se porni Sam pe râs. E o cinste pentru profesor dacă elevul său, datorită educației primite, ajunge să-l întreacă în iscusință și deșteptăciune. În ce te privește, bineînțeles că trebuie renunțat dintru început la orice speranță. Ani de-a rândul m-am căznit să scot din tine un *westman*, și degeaba. Nici n-ai să fii în stare să uiți ceva la bătrânețe, pentru că nu ți-a intrat nimic în tîgvă cât ai fost tânăr.

— Știu, știu! Acuma mi-ai zice mie *greenhorn*, că te usuci fără cuvântul ăsta, dar Old Shatterhand, după cum vezi, te-a înfundat.

— Păi, ce-ți închipui că ești, dacă nu un *greenhorn* sadea?! Și bătrân pe deasupra! Ar trebui să intri în pământ de rușine că un tinerel ca ăsta te-a depășit considerabil, dacă nu mă-nșel!

Cu tot acest duel verbal, căzurăm repede de acord că urma lui Santer nu era mai veche de două ceasuri. Ne-am fi luat imediat după ea, dar eram nevoiți să-i așteptăm pe cei zece apași. Din păcate, am pierdut astfel încă trei sferturi de oră. L-am trimis pe unul din apași la Winnetou, pentru a-l înștiința că am găsit urma căutată; curierul putea să rămână apoi lângă tânărul său șef; după care, ne continuarăm drumul în direcția est.

Fiind toamnă târzie, nu ne mai rămâneau decât cel mult două ore până la căderea serii; trebuia să ne grăbim și să înaintăm cât mai mult pe lumină, căci noaptea, pe întuneric, aveam să stăm locului.

Nu puteam călări mai departe, fără să observăm urma.

În schimb, era de presupus că Santer, bănuind că e urmărit, va folosi toată seara și chiar noaptea ca să se depărteze cât mai mult.

Ne aștepta deci a doua zi drum lung, nu glumă, și îngreuiat de necesitatea de a fi mereu atenți la urme, în timp ce Santer putea goni cu toată viteza. Totuși, călărind o noapte întreagă, banditul avea să obosească și să caute, în sfârșit, un răgaz de odihnă pentru sine și pentru cal. Deci, o împrejurare care egala oarecum șansele ambelor părți.

Muntele pe care Winnetou și tatăl său îl denumiseră "Nugget-tsil", dispăru curând în spatele nostru. Aveam acum în față preria întinsă, acoperită mai întâi de tufișuri, apoi numai de iarbă din ce în ce mai uscată. Urma se vedea perfect. Santer călărise de zor și copitele calului lăsaseră amprente adânci.

Când începu să se întunece, descălecarăm; mergând pe jos, urma era mai lesne de observat decât de pe cal. Ne continuarm drumul până nu se mai deslușea nimic. Atunci ne-am oprit; din fericire nimerisem iarăși într-o pășune cu ierburi grase. Caii aveau, deci, nutreț pe săturate. Ne învelirăm în păături și ne culcarăm.

Noaptea era foarte răcoroasă; oamenii se trezeau mereu din somn din cauza frigului. Eu, unul, oricum n-aș fi putut dormi. Moartea tragică a lui Inciu-Ciuna și a fiicei sale mă ținea treaz și, dacă închideam ochii pentru o clipă, vedeam parcă în fața mea cele două trupuri însângerate și îmi părea că aud ultimele cuvinte rostite de Nșo-ci. Mă muștră pentru faptul că nu fusesem destul de prietenos cu dânsa și că, în discuția cu tatăl ei, nu mă exprimasem cu mai multe menajamente. Mi se părea că, prin purtarea mea, i-am grăbit într-un fel moartea.

Către dimineață se făcu și mai frig și mă sculai ca să-mi dezmoțesc oasele. Sam Hawkens mă zări și întrebă:

— Ați degerat, stimate *sir*? Nu strică să vă puneți în culcuș o încălzitoare. *Greenhorn-ii* obișnuiesc să care cu ei asemenea lucruri.

Halal de vechiul meu surtuc! Nimic nu pătrunde prin el, nici săgeata, nici frigul. Vreți să vi-l împrumut? Hi-hi-hi-hi!

Din pricina frigului, eram cu toții în picioare încă înainte de revărsatul zorilor și, cum se făcu puțină lumină, încălecarăm și pornirăm mai departe. Caii erau destul de odihniți, deși tremuraseră un pic în timpul nopții. Simțeau și ei nevoia să se încălzească și o zbughiră la drum fără să mai aștepte îndemn.

Călăream încă în prerie. Totuși, terenul începea să se vălurească.

Pe dâmburi iarba era vlăguită și uscată, în timp ce jos creștea iarba verde și fragedă. Din când în când, dădeam peste câte o baltă, opream caii și-i adăpam.

Dacă până atunci urmele se înșiraseră aproape exact în direcția est, iată că pe la ceasul amiezii ele cotiră spre sud. Observând schimbarea, Hawkens se arătă îngrijorat.

— Dacă e așa cum bănuiesc, atunci toată osteneala noastră e în zadar.

— Ce vrei să spui?

— Individul e șiret. Parc-ar avea intenția să se refugieze la kiowași.

— Nu face el una ca asta.

— Și de ce nu? Credeți că de dragul dumneavoastră o să ne aștepte aici, în prerie, și o să se lase luat ca din oală? Ce vă închipuiți? Face omul tot ce poate ca să se salveze. Doar n-o fi fost orb ca să nu observe că avem cai mai buni decât gloaba lui! Și uite așa, temându-se că-l vom ajunge din urmă, și-a pus în gând să caute adăpost la kiowași.

— Și ce crezi, îl vor primi cu brațele deschise?

— Fără îndoială! N-are decât să le spună că i-a ucis pe Inciu-Ciuna și pe Nșo-ci, și-l vor întâmpina cu urale. Haide să-i dăm drumul înainte, poate îl găsim până deseară.

— Ia stai nițel; cât de veche să fie urma asta?

— N-are importanță. El a trecut pe-aici în cursul nopții. Trebuie să descoperim locul unde a poposit. Atunci vom ști mai precis cât de veche e urma. Cu cât s-a odihnit mai mult, cu atât mai repede îl ajungem.

Abia pe la amiază găsirăm locul unde poposise Santer. Se vedea că și gloaba lui se culcase pe jos de osteneală; de altminteri, după felul cum se înșirau urmele, ghicisem încă dinainte starea de oboseală a calului. Probabil că nici Santer nu fusese mai puțin istovit, căci noile semne lăsate de trecerea sa existau de cel mult două ceasuri; se vede că-și prelungise peste măsură somnul. Recuperasem deci avansul pe care banditul îl dobândise asupra noastră în cursul nopții. Ba ne aflam chiar cu o jumătate de oră mai aproape de el decât fusesem la începutul urmăririi.

Semnele duceau din ce în ce mai sigur spre sud. Părea că Santer a părăsit ținutul Canadian River-ului cu intenția de a se îndrepta spre Red River. Mănam caii la galop și nu-i lăsam decât arareori să răsuflă; ne pusesem în gând să-l ajungem pe Santer, dac-ar fi fost posibil, încă înainte de căderea nopții.

După-amiază — iarăși preria verde și mai târziu iarăși tufăriș. Dacă apreciam exact urmele, însemna că distanța dintre noi și Santer nu putea să întrecă o jumătate de ceas. În fața noastră linia orizontului începea să se întunece.

— Acolo e pădure, mă lămurii Sam. Bănuiesc că ne vom întâlni și cu un mic afluent al lui Red River. Ar fi fost preferabil să ne continuăm drumul prin prerie.

Firește că ar fi fost preferabil. În savană ai toată priveliștea deschisă, pe câtă vreme în pădure e primejdios, te poate pândi inamicul.

Or, în graba noastră, ar fi fost imposibil să facem explorări și controluri prealabile.

Sam avusese dreptate. Dădurăm într-adevăr de o albie, dar aproape seacă; numai câte o băltoacă ici și colo. Malurile erau străjuite de tufăriș și de copaci; nu era propriu-zis o pădure, ci mici pâlcuri de copaci, izolate între ele.

Spre seară ne apropiasem atât de mult de fugă, încât ne așteptam să răsară din clipă în clipă înaintea noastră. Ne continuăm drumul cu râvnă sporită. Eu călăream în față, căci dăreșul meu se păstrase mai bine și mai în putere decât ceilalți cai. În plus, eram mănăat de un imbold aparte. Mă obseda priveliștea celor două victime și doream să-l prind cu mâna mea pe criminal. Nu era ceea ce se cheamă furie sau sete de răzbunare, ci pur și simplu o nevoie imperioasă de a-l vedea pedepsit pe ucigaș.

Călărirăm în continuare printre pâlcurile de copaci înșirate pe malul stâng al albiei. Ajuns la capătul lor, observai că urma se abătea prin albia seacă, spre dreapta. Mă oprii nițel ca să le dau de știre celorlalți. Și asta spre norocul nostru! Căci în clipa aceea de așteptare, ochii mei, rătăcind deasupra albiei, făcură o descoperire care mă obligă să mă ascund în grabă după un pâlc de copaci.

Pe malul opus, la numai vreo cinci sute de pași de noi, creștea o altă pădurice. Acolo, niște indieni își plimbau caii. Halci de carne atârnavă în curelele întinse pe pari. Dacă mai înaintam puțin, doar cât o lungime de cal, indienii m-ar fi zărit. Descălecai, avertizându-i pe oamenii noștri de situația în care ne aflam.

— Kiowași! stabili unul dintre războinicii lui Winnetou, care ne însoțeau.

— Da, kiowași, confirmă Sam. Probabil că Santer ăsta se are bine cu dracul, de l-a ajutat să-și găsească în ultima clipă asemenea refugiu. îmi și lungisem degetele să-l prind! Dar nici așa nu trebuie să ne scape!

— Nu sunt prea numeroși kiowașii, observai eu.

— Hm! Noi îi vedem numai pe ăștia de dincoace de copaci; mai încolo s-ar putea să fie și alții. Au vânat și acum prepară carnea, o usucă.

— Ei, ce facem, Sam? Ne întoarcem, o ștergem cât mai departe?

— Nici gând! Stăm aici!

— Dar e primejdios!

— Deloc!

— S-ar putea ca vreunul să treacă pe malul nostru.

— Nu fac ei treburi din astea. Precum vedeți, sunt dincolo; mai târziu se întunecă și nu le mai arde să-și părăsească tabăra.

— Totuși, cu cât suntem mai precauți, cu atât mai bine.

— Și cu cât ne speriem mai tare, cu atât suntem mai *greenhorn-i* Vă declar că aici, lângă kiowașii ăștia, ne aflăm în siguranță ca la New York. Nici nu visează ei să treacă dincoace; în schimb, le vom face noi o vizită. Pun eu mâna pe Santer, de-ar fi să-l scot dintre o mie de kiowași!

— Astăzi, dragă Sam, judeci exact cum îmi reproșai că aș face eu, adică ușuratic.

— Cum? Ce? Ușuratic? Sam Hawkens ușuratic? îmi vine să râd, hi-hi-hi-hi! Nu mi-a mai spus-o nimeni. Păi bine, *sir*, dumneavoastră care nu vă speriați de nimic și-l luați pe ursul grizzly în vârful cuțitului, de ce, mă rog, teama asta subită?

— Nu e teamă, ci prudență. Ne aflăm prea aproape de inamic.

— Prea aproape? Ridicol! S-ar cuveni să ne mai apropiem nițel.

Așteptați numai să se întunece!

Nu-l prea înțelegeam pe Sam în ziua aceea; era altfel ca de obicei.

Moartea "frumoasei și bune fete indiene" îl revoltase în așa măsură, încât tânjea după răzbunare. Apașii îi împărtășeau părerea; Parker și Stone erau și ei de partea lui. Așadar, nu mă mai puteam opune.

Priponirăm caii și ne așezarăm, așteptând căderea întunericului.

Ce-i drept, kiowașii nu trădau nici un fel de neliniște. Călăreau, alergau în loc deschis, se strigau pe nume, într-un cuvânt, se purtau firesc, ca și când s-ar fi aflat acasă la ei și la adăpost de orice pericol.

— Vedeți și dumneavoastră că nu le pasă de nimic! reluă Sam.

Nu-i preocupă nici un gând rău.

— Numai să nu te-nșeli!

— Sam Hawkens nu se înșală!

— *Pshaw* Aș putea să-ți dovedesc contrariul. Am un fel de presimțire că dumnealor se prefac.

— Presimțire! Numai babele au presimțiri. Notează asta, onorabile sir! Și în ce scop s-ar preface?

— Ca să ne atragă în cursă.

— Absolut inutil! Ce nevoie au de momeală? Doar ne ducem oricum la ei.

— Admiți că Santer e acolo?

— Firește. Ajungând la mal, i-a zărit dincolo și a trecut albia, ca să se adăpostească sub ocrotirea lor.

— Și nu crezi că le-a povestit cele întâmplate și le-a explicat motivul pentru care caută ocrotire?

— Ce întrebare! Bineînțeles că le-a povestit!

— Și nu le-a spus oare că urmăritorii sunt pe aproape?

— Fie și așa.

— În acest caz, mă miră grozav că n-au luat nici o măsură de prevedere.

— De ce să vă mire? Doar nu-și închipuie că suntem chiar atât de aproape; ne așteaptă să sosim abia mâine. Lăsați, cum se întunecă, mă strecor dincolo și văd cum stau lucrurile. Pe urmă, știm ce avem de făcut. Musai să pun mâna pe Santer!

— Fie, dar te însoțesc și eu.

— Nu-i nevoie.

— Ba cred că e nevoie.

— Când Sam Hawkens se duce în recunoaștere, nu-i trebuie nici un ajutor. Nu vă iau cu mine. V-am dibuit eu cine-mi sunteți cu omenia dumneavoastră fără noimă. Vă bate, probabil, gândul să-l lăsați în viață pe ucigaș.

— Nici prin vis nu mi-ar trece!

— Haide, nu jucați teatru!

— Spun exact ceea ce gândesc. Vreau și eu să punem mâna pe Santer, să-l prindem viu și să-l predăm lui Winnetou. Dar dacă nu va fi cu putință și voi vedea că nu există altă cale, atunci am să-l împușc în cap. Poți să fii sigur de asta!

— Păi, tocmai! O să-l împușcați! Adică să-l scutiți de tortură. În fond, nici mie nu-mi plac asemenea priveliști, dar mișelului ăsta îi doresc din

toată inima o moarte cumplită. De aceea îl prindem și-l ducem lui Winnetou. Dar mai întâi trebuie să știm câți kiowași se află dincolo; nu încapе îndoială că sunt mai mulți decât se văd.

Am preferat să tac, pentru că vorbele lui puteau să redeștepte neîncrederea însoțitorilor noștri apași. Nu uitau, desigur, că intervenisem pentru Rattler și puteau crede că am și acum aceleași intenții.

Mă prefăcui, deci, că accept ideea lui Sam și mă lungii jos, lângă calul meu.

Soarele scăpătase de mult și se lăsa noaptea. Dincolo, kiowașii aprinseseră câteva focuri. Flăcările se înălțau sus de tot, abundente.

Faptul contravenea practicilor pline de prudență ale indienilor și-mi întărea convingerea că totul nu era decât un șiretlic. Căutau să ne legene în iluzia că nimeni n-ar bănuî prezența noastră și că-i puteam ataca prin surprindere. Dacă am fi făcut-o, atunci am fi pățit-o rău de tot.

Chibzuind astfel, mi se păru deodată că aud un zgomot care nu provenea de la ai noștri; venea parcă din spatele meu. Dar acolo nu se afla nimeni, fiindcă mă culcasem chiar la margine. Trăsei cu urechea: zgomotul se repetă. îl auzeam clar. Era ca un foșnet de frunze tari, uscate, sunând ca și cum ai smulge paieile dintr-un snop. Parcă nu se mișcau niște ramuri netede, ci mai degrabă vrejuri aspre, ghimpoase, ca de mărăcini.

Acest amănunt îmi spuse numaidecât încotro să-mi îndrept atenția, în spatele meu, lângă trei copaci învecinați, se afla o tufă de mure din care, probabil, fusese mișcată o crenguță. Putea fi vorba de vreo vietate mărunță, dar situația în care ne găseam cerea precauție. Și dacă era un om? Trebuia, deci, să văd, să mă conving. Să văd? în bezna asta? Da, totuși!

Am mai spus că dincolo, la kiowași, ardeau focuri puternice. Ce-i drept, lumina nu răzbătea până la noi, dar privind în direcția focurilor, nici un obiect care s-ar fi interpus nu putea să-mi scape de sub observație. Numai că, pentru aceasta, trebuia să mă furișez de partea cealaltă a tufei de mure. Mă ridicai deci de la locul meu și mă prefăcui că mă plimb alene, dar nu în direcția vizată. îndepărtându-mă suficient, făcui un ocol și mă apropiai de pădurice, dinspre partea care-mi convenea. Apoi mă culcai pe burtă și începui să mă târăsc încet, încet de tot — nevăzut nici măcar de ai mei — până la tufa de mure... întradevăr, chiar de acolo venea zgomotul.

Un indian stătuse pitulat în tufiș și se pregătea tocmai să se tragă îndărăt... Cât pe-aci să-și ducă la capăt manevra. Mai rămăsese în tufiș numai cu capul, cu un umăr și cu un braț.

Mă strecurai până în spatele lui. Omul ieșea tot mai mult la iveală, își eliberă umărul, apoi gâtul și capul. Atunci mă proptii în genunchi, îl apucaii cu mâna stângă de gât și-i repezii doi-trei pumni în cap; omul căzu în nesimțire.

— Ce-a fost asta? îi întrebă Sam, dincolo, pe tovarășii săi. N-ai auzit nimic?

— O fi tropăit calul lui Old Shatterhand, răspunse Dick.

— Dar unde-i el, că nu-l văd. Nu cumva să se apuce iar de prostii!

— Prostii? El? Nici n-a făcut, nici n-o să facă vreuna.

— Oho! E în stare să se furișeze la kiowași ca să-l scape de la moarte pe Santer!

— Nu-ți fie teamă. Mai curând îl sugrumă decât îl scapă. Moartea celor două ființe dragi l-a tulburat profund; trebuie s-o recunoști și tu.

— Mă rog. Dar când m-oi duce să-i iscodesc pe kiowași, nu-l iau cu mine. De altfel, nici nu mi-ar fi de ajutor. Am de gând să-i număr și să cercetez terenul; pe urmă, hotărâm cum și în ce fel să-i lovim.

La drept vorbind, ca *greenhorn* se descurcă el câteodată binișor; dar ca să se apropie de kiowași, pe o asemenea flăcăraie, asta îl depășește.

Kiowașii știu doar că vom veni, sunt atenți și stau cu urechile pe noi.

Numai un *westman* calificat se poate apropia fără a fi dibuit. Pe Old Shatterhand, însă, l-ar auzi și l-ar observa la prima mișcare.

Atunci mă ridicai în picioare și mă apropiai iute de el:

— Te cam înșeli, dragă Sam! Credeai că sunt plecat, și iată-mă aici. Nu-i așa că știu să mă furișez?

— Pe toți dracii! Sunteți aici?! Nici nu v-am mirosit!

— încă o dovadă că-ți lipsește ceea ce, după afirmațiile dumitale, mi-ar lipsi mie. De altfel, nici nu bănuiești că se mai află aici cineva, în afară de mine.

— Cine? De cine vorbești? întrebă cu aprindere Sam.

— Du-te până la tufa aceea de mure și ai să vezi! Se sculă și se duse. Ceilalți îl urmară.

— Alo! strigă Sam. Aici zace un tip, un indian! Cum de-a ajuns aici?

— Să-ți spună el!

— Păi, e mort!

— Trăiește. L-am năucit și atâta tot.

— Unde s-au petrecut lucrurile? Nu cumva chiar sub nasul nostru? Doar plecaserăți, după câte știu. Se vede treaba că l-ați surprins undeva și l-ați cărat apoi înapoi.

— Nici gând! Omul se ascunsese aici, în tufa asta, și l-am observat. Când a dat s-o șteargă, l-am trăsnetit...

— Mânca-l-ar iadul, chiar așa e! A fost, va să zică, aici, a stat ascuns în tufiș și a ascultat discuția noastră. Ce catastrofă pe capul nostru dac-ar fi izbutit să se retragă! Bine că l-ați pocnit! Legați-l fedeleș și vârați-i călușul în gură, dacă nu mă-nșel! Dar de ce n-a rămas dincolo, la ai lui? Ce căuta pe-aici? Trebuie c-a stat la pândă încă înainte de sosirea noastră.

— Umbli cu asemenea întrebări și-i mai faci pe alții de *greenhorn*! Păi numai un *greenhorn* veritabil poate să pună întrebări de soiul acesta! Negreșit că se afla aici înaintea noastră. Kiowașii ne-au prevăzut sosirea; știau că-l vom urmări pe Santer și că vom ajunge aici. Aveau de gând să ne iasă în întâmpinare și, pentru a nu pierde momentul oportun, au trimis o iscoadă care să-i vestească. Cum însă noi am călărit neașteptat de repede, ori omul n-a băgat de seamă la timp, ori ajungând aici o dată cu noi și văzându-se în primejdie, s-a repezit în tufa de mure și s-a pitulat.

— Ar fi putut totuși să șteargă putina, să fugă la ai săi!

— Nu mai era timp. L-am fi zărit și am fi ghicit că suntem așteptați de kiowași; nici n-ar fi putut să-i mai prevină. Dar nu e exclus să fi avut chiar de la bun început intenția de a se ascunde și a ne spiona.

— Toate astea sunt foarte posibile. Oricum, e norocul nostru că l-ați prins. Las' că-i stoarcem noi toate informațiile!

— Se va păzi ca de foc să trădeze. Nu scoți nimic de la el.

— S-ar putea. De altfel, nici nu e cazul să ne pierdem vremea cu dumnealui. Știm doar cum stau lucrurile; iar în ce privește alte amănunte, le aflu eu imediat, mă duc dincolo.

— Pentru ca să nu te mai întorci niciodată?

— De ce?

— Fiindcă te vor prinde kiowașii. N-ai spus chiar dumneata că e foarte greu să te strecuri pe asemenea lumină?

— Pentru dumneavoastră, *sir*, nu pentru mine. Așadar, am spus și repet: mă duc dincolo și voi rămâneți pe loc!

Vorbise atât de hotărât și de poruncitor, încât mă simții obligat la un răspuns mai sever:

— Nu știu ce ai astăzi, Sam, dar ești cu totul schimbat. Doar nu-ți închipui că ai avea căderea să-mi poruncești! Sau poate că ți-o închipui?

— Sigur că da.

— Atunci, cu toată prietenia noastră, nu-mi rămâne decât să-ți declar că te înșeli, dragă Sam. În calitate de expert sunt superiorul dumitale; n-ai alt rol decât să faci de gardă. În plus, e bine să-ți amintești că, având asentimentul întregului trib, Inciu-Ciuna m-a ridicat la rangul de căpetenie. Să-ți revizuiești, așadar, atitudinea față de mine. Orice părere ai avea, trebuie să mi te supui. Eu ordon aici, nu dumneata!

— Mie n-are a-mi comanda nici o căpetenie de trib! se rățoi Sam.

Și, afară de asta, sunt un *westman* recunoscut, iar dumneavoastră, un biet *greenhorn*, și pe deasupra ucenicul meu. S-o țineți bine minte, dacă nu vreți să treceți drept ingrat. Așa! Eu mă duc, voi stați pe loc!

Și plecă. Apașii cam bombăniră împotriva lui, iar Stone rosti cu ciudă:

— Astăzi e, într-adevăr, mai sucit ca de obicei. Auzi! Să vă învinuiască de ingratitude! Noi vă datorăm recunoștință, căci fără dumneavoastră nu mai trăiam astăzi nici unul. Oare v-a salvat el vreodată de la moarte?

— Lasă-l în pace! am răspuns. E un omuleț admirabil și chiar purtarea lui de azi îi face cinste. Îl stăpânește mânia pentru crima ce-a fost săvârșită față de Inciu-Ciuna și Nșo-ci. Firește că de porunca lui n-am să ascult. Mă duc și eu. În starea lui de enervare s-ar putea lansa într-o acțiune necugetată pe care, altminteri, ar ști s-o evite.

Rămâneți aici până mă întorc; chiar dacă auziți împușcături, nu vă mișcați defel. Veniți în ajutor numai la chemarea mea.

Lepădai doborătorul de urși, cum făcuse și Sam cu Liddy a lui, și plecai. Observasem că Hawkens o luase de-a dreptul prin albia râului; voia să se strecoare apoi dincolo. După părerea mea, procedase greșit.

Eu intenționez să aplic altă tactică, mai bună. Kiowașii știau unde ne aflăm, deci toată atenția lor era îndreptată încoace; tocmai de aceea greșise Hawkens pornind de-a dreptul prin albie. Eu, în schimb, plănuiam să mă apropiu dinspre partea opusă.

Am mers mai întâi pe mal în jos, ferindu-mă să nu intru în lumina focurilor, și am înaintat astfel paralel cu păduricea de pe malul celălalt, până am ajuns la capătul ei. Acolo nu ardeau focuri, iar copacii mă apărau

de lumină. Domnea un întuneric deplin. Am coborât neobservat în albie și am trecut netulburat în cealaltă parte. Acum mă aflu la adăpostul arborilor; m-am lungit la pământ și am pornit-o târâș.

Ardeau opt focuri, mai multe decât ar fi fost necesar, având în vedere că indienii din jurul lor nu erau nici patruzeci la număr. Era deci clară intenția kiowașilor de a ne momi pur și simplu în tabăra lor.

Stăteau lângă copaci, grupuri-grupuri, cu armele în mâini, gata să tragă. Ar fi fost vai de noi dacă, din neprevădute, am fi căzut în cursă.

De altfel, cursa era atât de evidentă și de naivă, încât numai niște oameni fără pic de experiență s-ar fi lăsat păcăliți. Caii indienilor pășteau afară, în preria deschisă.

M-aș fi dus bucuros să spionez un grup sau altul, în special acolo unde se găsea căpetenia lor și unde, firește, aș fi cules mai sigur informațiile necesare. Dar cum să dau de șef? Fără îndoială că e împreună cu Santer, îmi spusese. Mă furișai, deci, de la copac la copac, ca să-l descopăr undeva pe bandit.

După un timp îl zării; ședea laolaltă cu patru kiowași, care însă nu purtau însemne de șef. De altfel, nici nu era nevoie să mai cercetez; după uzanțele indienilor, cel mai bătrân din grup trebuia să fie șeful. Din păcate, nu puteam să mă apropiu prea mult, căci nu exista nici un tufiș care să-mi ofere acoperire. Totuși, câțiva copaci aruncau destulă umbră ocrotitoare. La lumina celor opt focuri umbra arborilor, multiplicată, uneori plină, alteori rară și tremurătoare, împrumuta interiorului pădurii un aspect fantomatic.

Spre bucuria mea, indienii nu discutau în șoaptă, ci în gura mare; nu căutau să-și ascundă prezența. Dimpotrivă, făceau totul ca să fie văzuți și auziți.

La adăpostul umbrei, am ajuns la vreo doisprezece pași de grupul lui Santer. Era destul de riscant, întrucât, încă mai lesne decât cei patru din fața mea, m-ar fi putut descoperi vreunul din ceilalți kiowași.

Îi auzeam pe Santer perorând. Povestea de muntele cu nuggeți; îi îndemna pe indieni să-l urmeze până acolo și să pună stăpânire pe comoară.

— Cunoaște fratele meu alb locul unde se găsește comoara? întrebă cel mai vârstnic dintre kiowași.

— Nu. Am încercat să-l aflu, dar apașii s-au întors prea curând.

Nădărduiam ca, zăbovind ei mai mult acolo, să-i putem ajunge din urmă și spiona.

— Atunci nu are rost să căutăm. Dacă s-ar duce în cercetare de zece ori câte o sută de oameni, tot n-ar găsi nimic. Noi, indienii, ne pricepem de minune să camuflăm asemenea locuri, ferindu-le de ochi străini. Totuși, pentru că fratele meu a doborât pe cel mai mare dintre dușmanii noștri și pe fiica lui, îi vom face pe plac, îl vom însoți și-l vom ajuta în căutarea comorii. Dar până atunci, să-i prindem pe urmăritori și să-l ucidem pe Winnetou.

— Winnetou? Păi asta s-o fi aflând printre urmăritori!

— Ba nu. Dânsul n-are voie să plece de lângă morții săi și trebuie să-și fi păstrat cea mai mare parte dintre războinici. Restul, în număr mai mic, a plecat pe urma ta și se află, desigur, sub conducerea lui Old Shatterhand, câinele alb care a zdrobit genunchii căpeteniei noastre. Ceata asta o vom nimici astăzi.

— Bine. Și apoi mergem călare spre muntele nuggeților, ne răfuim cu Winnetou și căutăm aurul.

— Asta nu-i chiar atât de ușor cum își închipuie fratele meu. Winnetou trebuie să-și îngroape mai întâi părintele și sora; or, nouă nu ne este îngăduit să tulburăm înmormântarea. Marele Spirit nu ne-ar ierta-o niciodată. Abia pe urmă ne aruncăm asupra lui. De bună seamă că n-o să-și mai continue drumul către orașele fețelor palide, ci se va întoarce acasă. Atunci îi atragem în capcană, așa cum am făcut-o azi cu Old Shatterhand, care trebuie să se afle pe undeva, pe aproape.

Aștept numai să se întoarcă iscoada care s-a pitulat dincolo. Nici de la străjile care veghează în prerie nu am primit încă nici o veste.

Auzind aceste vorbe, m-am speriat. Prin urmare, lângă pădurice se află posturi de santinele. Dacă Sam Hawkens nu le observă și cade în mâinile lor? Nu-mi terminasem bine gândul, că răsună un semnal scurt izbucnit din mai multe guri deodată. Șeful sări în picioare și deveni atent. Tăcură și ceilalți kiowași. Ascultau cu încordare.

Și iată că din pădurice se ivi un grup de patru indieni care trăgeau după ei un alb. Omul se zbătea în zadar. Deși nu era încă legat, cele patru cuțite ale biruitoarelor săi îl țineau la respect. Și albul acela era neso-cotitul de Sam! Hotărârea mea era luată: să-l scap, deși îmi riscam viața.

— Sam Hawkens! strigă Santer, recunoscându-l imediat. *Good evening, sir!* Nu te așteptai, desigur, să ne revedem aici!

— Mișelule, tâlharule, ucigașule! răspunse curajosul omuleț, repezindu-se la Santer și apucându-l de beregată. Bine că mi-ai picat în labe! Ți-o plătesc eu, dacă nu mă-nșel!

Santer se apără; indienii interveniră și-l îndepărtară pe Sam. Se produse o scurtă învălmășeală, de care m-am folosit fără întârziere.

Cu câte un pistol în fiecare mână, sării drept în mijlocul indienilor.

— Old Shatterhand! exclamă Santer, luând-o speriat la fugă.

Trăsei două focuri în urma lui, fără să-l nimeresc; mai descărcai câteva gloanțe asupra indienilor care se retraseră înspăimântați, și-i strigai lui Sam:

— Fugi, ia-te după mine, ține-te exact după mine!

S-ar fi zis că kiowașii împietriseră de groază; stăteau nemișcați, cu toate că trăsesem în ei, având însă grijă să nu le provoc decât răni ușoare. Îl apucaii pe Sam de braț, îl târai după mine în pădurice, o străbăturăm în fugă, coborând apoi spre albia râului. Totul s-a consumat atât de repede, încât, din clipa atacului meu, nu trecuse mai mult de un minut.

— *AU devils* Pe toți dracii, dar ați venit taman la timp! rosti Sam gâfâind. Tâlharii ăștia m-au...

— Nu mai pâlăvrăgi, mai bine urmează-mă! îi tăiai vorba, slobozindu-i brațul. O apucaii în goană la vale, de-a lungul albiei; trebuia, înainte de toate, să ieșim din bătaia puștilor.

Abia acum indienii, luați fără veste și buimăciți, se dezmeticiră.

Strigătele lor se învălmășeau în urma noastră, încât nu mai era cu putință să disting pașii lui Sam. Țipete stridente și împușcături umpleau văzduhul; se produse o zarvă infernală.

De ce n-am fugit în susul albiei, către tabăra noastră, ci dimpotrivă, în direcția opusă? Dintr-un motiv foarte simplu. Mai întâi că, procedând astfel, indienii nu ne puteau zări; aici era întuneric beznă, în al doilea rând, dânșii mai mult ca sigur alergau spre tabăra noastră, convinși că am apucat acest drum. Ne aflam, deci, în oarecare siguranță, și, făcând un ocol, ne puteam întoarce la ai noștri.

Apreciind că ne depărtasem destul, mă oprii din fugă. Mai stăruiau încă, departe, strigătele kiowașilor; aici însă era liniște, nu se mișca nimic.

— Sam! chemai cu voce reținută.

Nici un răspuns.

— Sam, n-auzi? întrebai cu glas ceva mai ridicat.

Iarăși nici un răspuns. Unde-o fi? Trebuia doar să mă urmeze îndeaproape. Să fi căzut, să se fi rănit? Posibil, pentru că trecusem în fugă peste glodărie uscată, colțuroasă, peste gropi adânci și băltoace secate. Îmi încărcam din nou pistoalele și pornii înapoi, atent, cu pași rari, în căutarea lui Sam.

Hărmălaia kiowașilor se prelungea; mă aventuram totuși mereu mai încolo, mai încolo, până am dat iarăși de locul acela de sub pădurice unde îl somasem pe Hawkens să tacă și să mă urmeze. Sam — nicăieri! Probabil că se încăpățănase iarăși, luând-o de-a dreptul spre malul opus, fără să țină seama de îndemnul meu. Dar în cazul acesta va fi intrat în lumina focurilor și se va fi expus gloanțelor vrăjmașe. Ce nehibzuință la omulețul acesta! Mai ales astăzi! Mă cuprinse iarăși teama pentru soarta lui. Mă depărtai de pădurice și, mergând cu mare atenție, ca să nu fiu cumva zărit, ajunsei pe ocolite înapoi în tabără.

Acolo domnea o agitație fără seamăn. Camarazii mei albi, ca și apașii, se îngrămădiră în jurul meu și Dick Stone mă dojeni:

— De ce ne-ați interzis, *sir*, să vă venim în ajutor, chiar dacă auzim împușcături? Am stat cu sufletul la gură așteptând să ne chemați.

Bine că v-ați întors teafăr.

— Dar Sam unde-i? Nu-i aici? mă interesai.

— Aici? Ciudată întrebare? N-ați văzut ce-a pățit?

— Ce să văd?

— Stați să vă spun! După ce-ați plecat, am rămas în așteptare.

Trece un răstimp destul de lung și deodată auzim niște strigăte de indieni. Apoi se lăsă iar tăcere. Dar la un moment dat răsună focuri de pistol și niște urlete îngrozitoare. Mai pe urmă auzim detunături de pușcă și-l vedem pe Sam că se ivește din întuneric.

— Unde?

— Acolo jos, lângă pădurice.

— Mi-am închipuit! Sam a fost astăzi mai ușuratic ca oricând. Ei, mai departe!

— Fugea către noi, urmărit de o ceată de kiowași; l-au ajuns din urmă și l-au prins. Am văzut totul foarte clar; focurile ardeau cu flacără plină. Am vrut să-l ajutăm, dar până să ajungem la locul cu pricina, indienii și trecuseră albia și dispăruseră cu prizonierul lor după copaci.

Eram gata să fugim după ei ca să-l eliberăm pe Sam. Dar ne-am amintit de ordinul dumneavoastră și am renunțat.

— Ați făcut foarte bine; unsprezece înși, câți sunteți, n-ați fi reușit nimic și ați fi fost uciși până la ultimul.

— Bine, bine, dar ce facem, sir? Sam e prizonier!

— Din păcate, este. Și chiar pentru a doua oară.

— Pentru a doua oară?... se miră Stone.

— Da. Prima oară am izbutit să-l scap. Nu avea decât să se țină după mine și s-ar afla acum aici. Dar astăzi n-a vrut să știe de nimic; a lucrat numai după capul lui orgolios.

Le-am povestit cele întâmplate. Când am isprăvit, Will Parker mi-a spus:

— N-aveți nici o vină, *sir*. Ați cutezat mai mult decât oricare altul.

Sam și-a vârât singur capul în laț; totuși, nu se cade să-l lăsăm la voia întâmplării.

— Firește, trebuie smuls de acolo. Numai că lucrul va fi cu mult mai greu decât mi-a fost mie întâia oară; fără îndoială că acum kiowașii își vor dubla vigilența.

— Nici vorbă! S-ar putea totuși să izbutim și să-l mai scoatem o dată din mâinile lor.

— Hm! Orice e cu putință; clar ce să facă doisprezece oameni împotriva a cincizeci care mai și așteaptă atacul? Și cu toate acestea, probabil că intervenția imediată e singura cale ce ne oferă șanse de reușită.

Ziua, nici gând să riscăm un atac asupra păduricii.

— *Well*, atunci operăm chiar în noaptea asta!

— Ușurel, ușurel! Trebuie să chibzuim!

— Chibzuiți, *sir*, însă dați-mi voie să mă furișez și eu dincolo, să văd cum stau lucrurile.

— Asta o poți face, dar nu acum; așteaptă să mai treacă o bucată de timp și să mai slăbească atenția kiowașilor. Și nici atunci nu vei merge singur; te însoțesc eu. Eventual mergem cu toții.

— Excelent, *sir* Sunt de acord. Să vină și ceilalți cu noi. Asta înseamnă atac prin surprindere. Ne vom face datoria. Șase până la opt kiowași mi-i lăsați în seamă, iar lui Dick Stone nu mai puțini.

Așa-i, bătrâne Dick?

— Yes, bătrâne Will, răspunse acesta. Nu mă tocmesc pentru unul în plus sau în minus, dacă-i vorba să-l eliberăm pe Sam. Altminteri, e un pișicher și jumătate, însă azi a avut o zi proastă.

Într-adevăr, Sam n-a fost în ziua aceea la înălțime. Mă tot sfătuiam cu mine însumi cum ar fi mai bine să acționăm. În ce mă privește, mi-am pus viața în joc pentru el, dar aveam oare dreptul să-i arunc și pe apași într-o primejdie de moarte? Poate o stratagemă ne-ar duce mai ușor la țintă? Asta se va vedea după ce vom fi trecut neobservați dincolo. Pentru orice împrejurare, mă gândeam să-i iau cu mine și pe apași. S-ar putea ca un atac fulgerător, cu toate forțele, să se dovedească mai avantajos.

Acum nu rămâne decât să așteptăm, pentru că dincolo forfota încă mai era în toi. Dar nu trecu mult și lucrurile se mai potoliră, nu se auzeau decât izbiturile puternice, cu ecou prelung, ale tomahawkurilor. Kiowașii tăiau lemne; probabil că aveau intenția să întrețină până în zori focurile lor viciene.

În sfârșit, amuțiră și securile. Stelele indicau miezul nopții; după socoteala mea, sosise momentul să pornim. Am avut mai întâi grijă să ne priponim bine caii, ca să nu se poată depărta și răzleți; apoi am controlat legăturile și călușul din gura prizonierului kiowaș. Abia pe urmă părăsirăm tabăra, apucând exact drumul pe care-l străbătusem eu mai înainte.

Ajungând sub păduricea de pe mal, am poruncit apașilor să stea locului, sub conducerea lui Dick Stone, și să nu facă nici cel mai mic zgomot. Apoi, împreună cu Will Parker, am urcat încetișor malul. Sus, ne-am lungit la pământ și am tras cu urechea. Jur-împrejur domnea o tăcere adâncă. Ne-am târât cu precauție mai departe. Cele opt focuri continuau să ardă cu flăcări mari. Observai mormane întregi de vreascuri solide aruncate pe foc. Lucrul m-a cam surprins. Înaintarăm pas cu pas, mereu mai departe, fără să zărim pe nimeni. În cele din urmă, ne-am convins, firește, cu toată rezerva necesară, că păduricea era pustie. Nu se afla acolo nici un kiowaș.

— Au plecat, au șters-o! se miră Parker. Și, totuși, au întetit focul!

— Ca să-și ascundă retragerea. Câtă vreme mai ard focurile, noi am putea crede că se află aici.

— Dar încotro s-or fi dus? Să fi plecat de tot?

— Bănuiesc că s-au retras ca să-l pună la adăpost pe Sam, pe care îl consideră o pradă prețioasă. Dar nu e exclus ca motivul să fie altul: poate că pun la cale cine știe ce năzbâtie.

— Ce anume?

— Poate un atac asupra noastră, dincolo, așa cum plănuisem noi aici.

— La naiba! Să știți că e posibil. Trebuie să le-o luăm înainte, sir!

— Da. Să ne întoarcem în tabără și, chiar dacă lucrul s-ar dovedi mai târziu de prisos, să ne punem caii în siguranță. O măsură în plus nu strică.

Coborârăm iarăși la apașii noștri și plecarăm apoi împreună spre tabără. Acolo, totul era neschimbat. Dar kiowașii puteau să apară și mai târziu; de aceea încălecarăm și, după o bună bucată de drum prin prerie, făcurăm popas. Dacă ar fi năvălit până la urmă asupra taberei, kiowașii nu ne-ar mai fi găsit acolo. Ar fi fost nevoiți să aștepte zorile, ca să pornească în căutarea noastră. Pe prizonier îl luarăm, bineînțeles, cu noi.

Acum nici noi nu mai aveam ce face decât să răbdăm până dimineața. Cine era în stare să doarmă — dormea, cine nu — veghea.

Astfel trecu noaptea și, când se crăpă de ziuă, încălecarăm din nou și ne întoarserăm la tabără. Nimeni nu fusese acolo în timpul nopții: manevra noastră se dovedise deci inutilă, dar nici nu ne-a stricat cu nimic. Trecurăm apoi iarăși albia râului spre pădurice. Focurile se stinseseră; doar grămezile de cenușă mai aminteau forfota din ajun.

Ne apucarăm să cercetăm urmele. Ele porneau de la locul unde păscuseră caii kiowașilor, îndreptându-se în direcția sud-est. Era limpede că indienii renunțaseră să ne înfrunte într-o bătălie care nu le-ar fi adus mare folos, dat fiind faptul că n-ar mai fi putut să ne ia prin surprindere.

Și Sam? îl duseseră cu ei și aceasta îi mână peste măsură pe Dick Stone și pe Will Parker. Și mie îmi părea nespun de rău de soarta bietului prichindel. Pentru a-l salva, eram gata să întreprind orice acțiune măcar pe jumătate rezonabilă.

— Dacă nu-l eliberăm, va fi legat la stâlpul torturii, vorbi îndurerat Dick Stone.

— Nu! încercăi să-l consolez. Doar avem și noi un kiowaș, pe care-l ținem ostatic în schimbul lui Sam.

— Numai s-o știe și ei!

— Nici o grijă! Sam e destul de deștept ca să le-o spună. Orice suferință a lui Sam se va răzbuna asupra prizonierului nostru.

— Dar pe kiowași nu trebuie să-i slăbim nici în ruptul capului!

— Ba nu-i așa.

— Adică vreți să-i lăsați cumva în pace?

— Nici așa.

— Atunci cum se potrivește una cu alta?

— Uite ce-i: eu n-am să mă las dus de nas prin toată preria de către canaliile astea.

— Dus de nas? Nu pricep!

— Observă, te rog, urmele lor. Cam de când să fie?

— S-ar putea să fi plecat de aici înainte de miezul nopții.

— Așa cred și eu. De atunci au trecut, va să zică, aproape zece ore.

Crezi că putem recupera astăzi un asemenea avans?

— Nu.

— Sau mâine?

— Nici mâine.

— Și încotro crezi c-au luat-o?

— Spre satul lor.

— Vor ajunge, deci, la destinație, înainte ca noi să-i putem dibui.

Și crezi oare că noi, doisprezece inși mari și lați, ar trebui să ne aventurăm în mijlocul teritoriului îndepărtat al kiowașilor și să năvălim în sat ca să eliberăm un prizonier?

— Ar fi curată nebunie!

— Păi vezi! Suntem într-un gând: nu mergem în urmărirea lor.

Se scarpină după ureche și mormăi descumpănit, supărat:

— Dar Sam! Bătrânul nostru Sam! Ce se întâmplă cu el? Doar n-o să-l părăsim!

— în nici un caz! Dimpotrivă, îl vom elibera.

— Dracul vă știe, *sir* Nu sunt făcut să dezleg cimilituri. Pe de o parte ziceți să nu-i urmărim pe kiowași, pe de alta, să-l eliberăm pe Sam. Asta-i ca și cum i-ai spune măgarului ba cămilă, ba maimuță! Să vă înțeleagă cine poate, eu, unul, mă dau bătut.

— E cu totul altceva decât crezi și comparația dumitale cam bate alături. Uite ce-i: kiowașii nu au plecat spre satul lor.

— Zău? Atunci încotro?

— Nu ghicești?

— Nu.

— Măi, măi, ce *westmeni* grozavi îmi sunteți! Pai nu sunt mai vrednici de laudă *greenhorn-ii* care dezleagă astfel de probleme fără multă bătaie de cap? Află că dumnealor se îndreaptă spre muntele cu nuggeți.

— Spre... muntele... *behold!* Ia te uită! Așa să fie, sir?

— Așa este, pot să te asigur.

— Ăștia sunt în stare de așa ceva.

— Nu numai că sunt în stare, dar eu afirm cu toată certitudinea că o și fac.

— Totuși, datinile nu le permit să tulbure ceremonia înmormântării!

— Nici n-au intenția s-o tulbure. Vor aștepta sfârșitul. Ei ne urăsc pe noi în aceeași măsură ca și pe apași. Sunt setoși de răzbunare. De aceea le-a picat tocmai bine apariția lui Santer. Au aflat de moartea lui Inciu-Ciuna și a fiicei sale și s-au bucurat. Cu câtă plăcere ne-ar dori, lui Winnetou și nouă, tuturor, aceeași soartă! Când au aflat că venim pe urmele lui Santer, s-au și crezut stăpâni pe noi. Numai că, exceptându-l pe Sam, am fost destul de atenți să nu cădem în cursă.

Acum ei încearcă altă metodă. Se prefac a se întoarce în satul lor, bănuind că în cazul acesta vom renunța la urmărire și ne vom întoarce la Winnetou. După ce-au parcurs o bucată de drum, sporindu-și hoarda cu alți războinici, schimbă direcția spre muntele nuggeților unde, cred ei, vor izbuti să ne atace pe nepusă masă și să ne măcelărească pe toți, până la unul.

— Ce să spun, frumoasă idee! Numai că vom avea grijă ca socotelile să le iasă pe dos.

— Firește. Probabil că ideea e a lui Santer, care speră să se înfrupte și el cu aur. Ce să mai lungim vorba, sunt absolut convins că așa stau lucrurile. Ei, mai vrei să ne luăm după kiowași?

— Nici gând! Deși logica dumneavoastră mi se pare cam îndrăz-neăță, totuși, după câte vă știu, nu vă înșelați niciodată. Sper să aveți și acum dreptate. Tu ce părere ai, bătfâne Will?

— Și eu cred că Old Shatterhand are dreptate. Să plecăm de aici cât mai repede și să-l prevenim din vreme pe Winnetou. Sunteți de acord, *sir*?

— Da.

— îl luăm cu noi și pe ostatic?

— Bineînțeles. îl legăm de catârul lui Sam, ceea ce, desigur, n-o să-i facă dobitocului mare plăcere. Apoi plecăm neîntârziat. Până atunci, însă, trecem pe la albia râului, căutăm o băltoacă și ne adăpăm caii.

După o jumătate de oră, ne aflăm pe drum, firește, nu prea bucuroși de isprava noastră. În loc să-l fi prins pe Santer, îl pierdusem — datorită propriei sale nechibzuințe — pe Sam Hawkens. Totuși, dacă presupunerile mele erau juste, ne puteam aștepta să-l eliberăm pe Sam și să-l prindem pe Santer.

Bineînțeles că ne țineam mereu de urmele lui Santer care, abătându-se într-un unghi obtuz de la direcția inițială, ne ispiteau și pe noi să facem ocolul. Hotărâi totuși să tăiem unghiul și să scurtăm astfel drumul. Datorită acestei măsuri, am sosit chiar în după-amiaza următoare la văgăuna pomenită mai înainte, lângă luminișul unde bandiții săvârșiseră îndoita crimă.

Lăsarăm caii în paza unuia dintre apași și urcarăm pe jos mai departe. La marginea luminișului stătea de strajă un om al lui Winnetou, care ne salută cu o fluturare de mână. Din prima clipă, constatarăm cât de sânguincios lucraseră cei douăzeci de apași în vederea înmormântării. Doborâseră cu tomahawkurile o mulțime de copaci și îi pregătiseră pentru montarea unei schelării. Făcuseră grămezi de bolovani și mai cărau încă. Apașii sosiți cu mine se alăturară celorlalți ca să le dea ajutor. Aflai că ceremonia urma să se desfășoare a doua zi.

Fusese improvizată și o baracă pentru adăpostirea celor două leșuri.

Winnetou era înăuntru. Înștiințat de sosirea noastră, ne ieși în întâmpinare. Vai, cum arăta!

Îl știam dintotdeauna extrem de serios; rareori i se iveau pe față un zâmbet fugar. Nu-l văzusem niciodată râzând cu toată gura. Totuși, în pofida acestei seriozități, trăsăturile sale frumoase, bărbătești, aveau uneori o expresie de blândețe, iar ochii lui noptatici, catifelați, priveau câteodată nespus de prietenos. De câte ori nu se opriseră cu adâncă dragoste și căldură asupra mea!

Dar astăzi, nimic din toate acestea. Chipul său părea împietrit, într-o durere mută, și căutătura întunecată parcă scruta în propria-mi inimă.

Gesturile îi erau încete și greoaie. Se apropie fără grabă, aruncă o privire tulbure în jur, îmi strânse obosit mâna, mă cântări cu o expresie care-mi cutremură sufletul și zise:

— Când s-a întors fratele meu?

— Chiar acum.

— Unde-i ucigașul? . — Ne-a scăpat.

Dragostea de adevăr mă obligă să recunosc că, rostind aceste cuvinte, mi-am coborât privirea. Mărturisesc că-mi era rușine să le pronunț.

Și dânsul își plecă ochii. I-aș fi putut citi în suflet. Abia după o lungă pauză, se interesă:

— Fratele meu i-a pierdut urma?

— Nu. O cunosc și acum. Se îndreaptă înapoi.

— Old Shatterhand să fie bun și să-mi povestească totul! Se așază pe un pietroi. Făcu la fel. I-am înfățișat în amănunt cum se petrecuseră lucrurile. M-a ascultat tăcut până la capăt și, după un timp, mă întrebă:

— Deci, fratele meu nu știe dacă ucigașul a fost rănit?

— Nu știu, dar înclin să cred că nu l-am nimerit.

Dădu ușor din cap. îmi strânse mâna și-mi spuse:

— Fratele meu să-mi ierte întrebarea de adineauri cu privire la pierderea urmei! Old Shatterhand a făcut tot ce s-a putut face și a procedat foarte cuminte. Sam Hawkens are ce regreta că a fost atât de imprudent; i-o vom ierta și-l vom smulge din captivitate. Sunt și eu de părerea fratelui meu; kiowașii vor veni înapoi. Numai că ne vor găsi altfel decât speră ei. Prizonierul nu trebuie tratat prea aspru, dar nici să nu-l pierdem din ochi. Măine vom înălța lăcașul de veci pentru Inciu-Ciuna și Nșo-ci. Fratele meu va fi de față?

— M-ar durea nespun dacă Winnetou nu mi-ar îngădui prezența.

— Nu numai că nu-ți interzic, dar te și rog să ieși parte. Poate că prezența ta va duce la salvarea multor fețe palide, a căror moarte e cerută prin legea sângelui. Ochiul tău e ca soarele ale cărui raze topesc gheața și o schimbă în apă răcoroasă. Tu știi ce-am pierdut. Să-mi fii tu, de aci înainte, și tată, și soră; te rog din suflet, Șarli!

O lacrimă îi luci în ochi și se rușina. Față de nimeni altul nu și-ar fi trădat zbuciumul amar. Se duse apoi grăbit către baraca în care odihneau morții. îmi spusese astăzi pentru prima oară Șarli, după numele meu mic, Karl — și de aci încolo nu avea să-l mai rostească altfel.

Ar trebui, poate, să povestesc câte ceva despre înmormântarea care s-a desfășurat cu toată solemnitatea obiceiurilor indiene. Știu bine că o descriere amănunțită a ceremoniei ar interesa pe cititori. Însă de câte ori mă

gândesc la acele ceasuri tragice, mă cuprinde o durere atât de adâncă, de parcă totul s-ar fi petrecut abia ieri. Așa că descrierea ceremoniei îmi pare o profanare nu atât a mormintelor ridicate pe muntele Nugget, ci mai ales a monumentului pe care l-am înălțat în inima mea și l-am păzit mereu cu sfințenie și credință. De aceea, cer îngăduința de a trece peste relatarea respectivă.

Trupul lui Inciu-Ciuna fu legat în spinarea calului său. Jur-împrejur se grămădi pământ peste pământ, până ce animalul, nu se mai putu mișca. Apoi u împușcară în cap. Movila de pământ se înălța mereu până ce călărețul mort, împreună cu armele și amuletele lui, fu acoperit pe de-a-tregul. Atunci oamenii stivuiră înjur, până în vârf, bolovanii.

La rugămintea mea, apașii construiră pentru Nșo-ci un alt mormânt. Doream ca trupul ei să nu fie strivit sub pământ. O sprijinirăm de trunchiul unui arbore, ca și cum ar fi șezut, și clădirăm în jurul ei, din bolovani, o piramidă solidă, goală pe dinăuntru și din al cărei vârf se înălța creștetul arborelui.

Mai târziu, aveam să urc în câteva rânduri, împreună cu Winnetou, sus, pe Nugget-tsil, ca să revedem mormintele. Le-am găsit totdeauna intacte...

Capitolul VI

ELIBERAREA LUI SAM

Va înțelege oricine cât de adâncă era jalea lui Winnetou pentru pierderea tatălui și a surorii sale. Dacă în timpul înmormântării își mai manifestase într-un fel suferința, de-aci încolo avea să și-o închidă în străfundul sufletului. Pe de o parte, așa cerea tradiția indiană, pe de altă parte, trebuia să-și concentreze toată atenția asupra iminentei apariții a kiowașilor. Acum nu mai era fiul și fratele încovoiat de greaua încercare prin care trecuse, ci conducătorul trupei cu ajutorul căreia avea să pareze atacul dușmanilor și să-l prindă pe ucigașul Santer.

Părea să-și fi făcut planul de luptă, căci imediat după înmormântare ordonă apașilor să se pregătească de drum și să-și aducă din vale caii.

— De ce a dat fratele meu asemenea poruncă? îl întrebai. Terenul e foarte accidentat și e greu să aduci animalele până aici.

— Știu, răspunse Winnetou, dar n-am încotro. Numai astfel îi pot induce în eroare pe kiowași. S-au dat de partea ucigașului și trebuie să piară toți, până la unul!

La aceste cuvinte, o îndârjire cumplită se zugrăvi pe chipul său. Dacă hotărârea lui s-ar fi tradus în fapt, kiowașii ar fi fost pierduți. Sentimentele mele erau mai temperate. într-adevăr, kiowașii erau dușmanii noștri neîmpăcați, dar ei nu aveau nici o vină în asasinarea lui InciuCiuna și a fiicei sale. Să încerc a-l împlânzi pe Winnetou? Poate că nu voi reuși decât să-mi atrag supărarea lui. Totuși ocazia era unică, ne aflam între patru ochi. Apașii, potrivit ordinului, se depărtaseră imediat; Stone și Parker plecaseră cu ei. Prin urmare nimeni nu ne putea auzi. Și dacă, din supărare, Winnetou mi-ar fi dat un răspuns brutal, atunci totul ar fi rămas între noi. Îi împărtășii așadar deschis părerea și, spre surpriza mea, efectul nu a fost cel bănuit. în ciuda privirii aspre a ochilor săi mari și întunecați, Winnetou răspunse calm:

— Firește că trebuia să mă aștept la această părere din partea fratelui meu. El crede că a fugi din calea dușmanului nu înseamnă mișelie.

— M-ai înțeles greșit. Nici vorbă nu poate fi de fugă. Dimpotrivă, mă gândesc cum am face ca să-i prindem pe toți. Adevărul e însă că nu ei sunt vinovați de cele întâmplate aici, și ar fi nedrept să fie loviți cu aceeași asprime ca și ucigașul.

— Ei i-au luat apărarea nelegiuitului și vin să ne atace! Nu ajunge oare ca să-i tratăm fără milă?

— Nu, nu-i destul, cel puțin după judecata mea. îmi pare rău că fratele Winnetou e gata să comită și el greșeala care duce la pieirea semințiilor roșii.

— Despre ce greșală vorbește Old Shatterhand?

— E vorba de faptul că indienii se sfâșie între ei în loc să se ajute unii pe alții în lupta împotriva dușmanului comun... Priceperea ta e ascuțită, ochii tăi văd departe, mult mai departe decât ochii unui războinic indian oarecare. De câte ori n-ați dezgropat voi securea războiului! Trebuie să recunoști că asta înseamnă o permanentă și groaznică sinucidere a neamului vostru, iar cine procedează astfel se face părtaș la marea sinucidere. Inciu-Ciuna și Nșo-ci n-au fost omorâți de oameni roșii, ci de albi. Unul dintre asasini s-a refugiat la kiowași și i-a convins să vă atace; iată un motiv temeinic de a-i aștepta aici și de a le paraliza atacul; dar asta nu justifică să-i stârpești ca pe niște câini turbați. Sunt doar frați de același sânge cu tine, nu uita!

Și astfel am continuat să-i vorbesc. Mă asculta liniștit. Apoi îmi întinse mâna și rosti:

— Old Shatterhand este într-adevăr un prieten sincer al tuturor oamenilor roșii și are dreptate când vorbește de sinucidere. Am să fac după dorința lui. Îi prind pe kiowași, dar pe urmă le dau drumul și-l rețin numai pe ucigaș.

— Vrei să-i prinzi? Va fi cam greu; ei ne covârșesc ca număr. Sau poate că ești într-un gând cu mine?

— Cum adică?

— Să-i atragem pe kiowași într-un loc unde nu se pot apăra.

— Da, acesta-i și planul meu.

— Tu cunoști mai bine regiunea; tocmai voiam să te întreb dacă există un asemenea loc.

— Există nu departe de aici: o trecătoare între stânci, care seamănă cu o țeavă de tun. Acolo vreau să-i atrag pe kiowași.

— Și crezi că vei reuși?

— Da. Când vor fi pășit în trecătoarea aceea închisă pe margini, îi vom ataca la intrare și la ieșire, silindu-i. să se predea ca să nu cadă cu toții sub gloanțele noastre. Le voi dăruia apoi viața și vor fi bucuroși să-l lase pe Santer în grija mea.

— Ți mulțumesc! Ai o inimă primitoare pentru orice cuvânt: bun.

Poate vei judeca la fel de cumpătat și în alte chestiuni.

— • Ce vrea să spună fratele meu?

— Te pregăteai să juri răzbunare împotriva tuturor albilor și te-am rugat să nu juri, să aștepti până după înmormântare. Aș putea să aflu acum hotărârea ta?

Stătu câțva timp cu ochii plecați, apoi mă privi în față luminos, arătă spre baraca unde zăcuseră morții, și răspunse:

— Noaptea dinaintea înmormântării mi-am petrecut-o acolo, lângă trupurile dragilor mei, și am luptat cu mine însumi. Gândul răzbunării născuse în mine un plan mare și îndrăzneț. Ziceam să strâng în jurul meu pe războinicii tuturor neamurilor roșii și să pornesc în fruntea lor împotriva fețelor palide. Aș fi fost înfrânt, probabil. Dar în lupta ce am dus-o cu mine însumi azi-noapte am ieșit biruitor.

— Va să zică, ai renunțat la planul cel mare și îndrăzneț?

— Da. M-am. sfătuit cu trei oameni care-mi sunt dragi, doi morți și unul viu. M-au îndemnat să renunț la planul meu și am hotărât să le urmez sfatul.

Am schițat o întrebare, dar nu prin cuvânt, ci din priviri. Atunci Winnetou continuă:

— Fratele meu nu știe de cine-i vorba? De Klekih-Petra, de Nșo-ci și de tine. Cu voi trei m-am sfătuit în gând și răspunsul întreit a fost unul și același.

— Dacă morții ar învia și i-ai întreba, da, fără îndoială că ți-ar spune să procedezi după sfatul meu. Planul pe care-l nutreai era mare și tu ai fost omul potrivit ca să-l duci la îndeplinire, însă...

— Fratele meu să gândească și să vorbească despre mine cu mai puține laude, mă întrerupse el. Chiar dacă vreo căpetenie ar izbuti să unească sub o singură comandă toate triburile roșii, tot n-ar putea-o face atât de repede ca în dorința mea; pentru atingerea acestui țel ar fi nevoie de o lungă și neobosită viață de om și la capătul ei ar fi prea târziu să mai începi lupta. Un singur om, fie el cât de mare și de vestit, nu s-ar putea achita de o asemenea sarcină, iar după moartea lui ar lipsi urmașul capabil să-i continue opera și s-o ducă la bun sfârșit.

— Mă bucură că fratele meu Winnetou a ajuns la această concluzie, de altfel unica justă. într-adevăr, un singur om nu ajunge, iar un urmaș corespunzător s-ar găsi cu greu. Și chiar dacă s-ar ajunge la o asemenea luptă, sfârșitul ei ar fi nefericit pentru voi.

— Știu. Nu ar face decât să ne grăbească pieirea. Chiar de-am ieși învingători din toate bătăliile, fețele palide sunt atât de numeroase, încât ar trimite împotriva noastră mereu alte și noi trupe, în timp ce nouă ne-ar fi imposibil să ne înlocuim pierderile. Biruințele ne-ar măcina poate mai încet, dar tot atât de sigur ca și înfrângerea. Toate acestea mi le-am spus pe când vegheam azi-noapte lângă morții mei; și am luat hotărârea să abandonez planul. Gândeam să mă mulțumesc cu prinderea ucigașului și să mă răzbun pe kiowașii care i-au dat ajutor și vin acum asupra noastră. Dar și acest gând mi-a fost risipit prin cuvântul fratelui meu Old Shatterhand. Răzbunarea mea se va mărgini la prinderea lui Santer și la pedepsirea lui. Pe kiowași îi vom lăsa în pace.

— Cuvintele tale mă fac să fiu mândru de prietenia care ne leagă; n-am să le uit niciodată. Deși nu e chiar sigur, suntem totuși aproape convinși

că trupa kiowașilor urmează să ne calce. Ne-ar trebui doar să aflăm momentul sosirii.

— Vor sosi încă astăzi! declară Winnetou cu deplină certitudine, ca și când ne-am fi găsit în fața unui fapt bine stabilit.

— De unde atâta siguranță?

— Judec după cele ce mi-ai povestit în legătură cu ultimul vostru drum călare. Kiowașii s-au prefăcut că se întorc în satul lor ca să vă ducă pe cale greșită; de fapt, au apucat-o încoace; au făcut deci un ocol, altminteri ar fi sosit încă de ieri. Au mai întârziat și prin alte părți.

— în alte părți, zici?

— Asta din pricina lui Sam Hawkens. Pe dânsul, firește, nu-l vor căra încoace; l-au trimis la ai lor. Dar pentru asta vor fi trebuit să aștepte momentul indicat, poate chiar o ocazie. A fost, de asemenea, nevoie să trimită un curier până în satul lor, care să anunțe sosirea voastră.

— Ah, pentru ca războinicii de acolo să ne iasă în întâmpinare?

— Desigur. Kiowașii de lângă albia râului intenționau să vă atragă în cursă, însă voind totodată să ajungă cât mai repede încoace, nu le-a mai rămas timp să se bată cu voi. În orice caz, au trimis în satul lor un curier sau chiar mai mulți pentru a-i pregăti pe războinicii de acolo să vă iasă în cale. Cu acest curier trebuie să-l fi trimis și pe Sam Hawkens. Apoi au cotit-o în direcția muntelui Nugget. Dar ca să-și ascundă manevra, s-au văzut nevoiți s-o apuce prin locuri unde nu se întipăresc urmele copitelor. Asemenea locuri sunt rare și în general departe de drumurile obișnuite. Iată dar altă pierdere de vreme. Iată și de ce, în condiții normale, kiowașii ar fi sosit încă de ieri. Dar astăzi vor veni cu siguranță.

— De unde știi că nu au și sosit?

îmi arată cu mâna creștetul muntelui învecinat. Pădurea, sus, era dominată de un copac semeț, constituind punctul cel mai înalt de pe munții nuggeților. Urcându-se în vârful copacului, un om înzestrat cu privire ageră ar fi putut să cuprindă cu ochii jur-împrejur întreaga prerie.

— Fratele meu n-are de unde să știe că am trimis acolo sus un om care veghează. Omul acesta are ochi de șoim. Cum îi zărește, coboară și mă anunță.

— E bine. Omul încă n-a coborât, așadar kiowașii nu sunt pe aproape. Și crezi că or să apară chiar astăzi?

— Nu-și pot îngădui să întârzie mai mult dacă vor să ne mai surprindă aici și să ne atace.

— Dar vezi că ei, de fapt, nu aveau intenția să urce spre Nuggettsil, ci plănuiau să vă întindă o cursă și să vă atace în drumul vostru spre casă.

— Poate c-ar fi reușit dacă nu trăgeai cu urechea la vorbele lor și nu mă preveneai. Așa însă, capcana lor e inutilă. În schimb, am să-i momesc eu. Ca să mă întorc spre casă, ar fi fost s-o iau spre miazăzi.

Așadar, ei m-ar fi pândit pe această direcție. Acum însă, îi fac să creadă că o apuc spre miazănoapte și-i atrag după mine.

— Numai dacă se vor prinde.

— Nici o îndoială! În orice caz, vor trimite pe cineva în cercetare ca să vadă dacă mai suntem aici. N-o să-i facem, desigur, nici un rău; îl vom lăsa să se întoarcă la ai săi. Tocmai pentru iscoada asta am dat ordin ca toți caii să fie aduși înapoi. Sunt peste treizeci de animale.

Deși terenul e pietros, totuși vor rămâne urme; descoperindu-le, iscoada se va lua după ele. Noi, în schimb, ne vom îndrepta spre trecătoarea de care ți-am vorbit și unde vreau să-i atrag în cursă pe kiowași. Iscoada nu ne va urmări chiar atât de departe; se va furișa după noi o bucată de drum, ca să se convingă că am pornit-o întradevăr într-acolo și va face repede cale înapoi. Le va da de știre kiowașilor că nu ne îndreptăm spre miazăzi, ci spre miazănoapte. Este fratele meu de aceeași părere?

— Da. Și kiowașii se vor vedea siliți să renunțe la capcana lor. În felul acesta e aproape sigur că vor veni înapoi și se vor lua pe urmele noastre.

— Nici nu mă îndoiesc că așa va fi. Nu-mi scapă mie Santer din mână. Am să-l prind chiar astăzi!

— Și ce-ai de gând să faci cu el?

— Ar fi mai bine, frate, să nu mă întrebi. Va pieri. Îți ajunge răspunsul acesta.

— Unde? Chiar aici? Sau îl veți duce în pueblo?

— Încă n-am hotărât. Să sperăm că nu e un laș ca Rattler. Pe acela am fost nevoiți să-l ucidem repede ca pe un câine fricos. Ascultă! Aud tropotul cailor noștri. Vom pleca acum de-aici și ne vom întoarce mai târziu împreună cu prizonierii.

Caii fură aduși, printre ei și calul meu și catârul lui Sam. Nu încălecarăm: drumul era incomod pentru călărie. Pornirăm pe jos, ducând caii de căpăstru.

Winnetou mergea în capul coloanei. Ne conduse către nord, prin inima pădurii așternută pe un povârniș destul de abrupt. Jos era o poiană. Încălecarăm și, străbătând poiana, ajunserăm la un perete de stâncă înalt și drept. O strungă îngustă îl despărțea în două. Winnetou mi-o arată și zise:

— Iată capcana de care vorbeam. Vom trece acum călare prin ea.

Expresia "capcană" se potrivea de minune acestei trecători strâmte, pe care o parcurgeam. Pereții ei urcau de ambele părți aproape vertical spre cer și nu ofereau nici un locșor pe care să te poți cățăra. În cazul când kiowașii ar fi fost atât de imprudenți încât să pătrundă aici, iar noi am fi ocupat ambele intrări, orice rezistență din partea lor s-ar fi dovedit o nebunie.

Trecătoarea nu era dreaptă, ci cotea ba într-o parte, ba în alta. Se scurse mai bine de un sfert de oră până să ajungem la capătul opus.

Acolo ne oprirăm și coborârăm de pe cai. Dar aproape în aceeași clipă îl și zărirăm pe omul lui Winnetou, care stătuse la pândă sus, în copacul din creștetul muntelui.

— Sosescl! Au și sosit! ne anunță el. Am încercat să-i număr, însă n-am putut, fiindcă veneau cu grămada, și apoi, erau prea departe.

— Au luat-o spre vale?

— Nu. S-au oprit în prerie și s-au cuibărit prin tufișuri. Doar unul s-a desprins de ei și a pornit spre vale în jos.

— E iscoada. Ne mai rămâne exact timpul necesar cât să deschidem capcana și s-o închidem apoi la loc. Fratele meu Old Shatterhand să-i ia pe Stone, Parker și doisprezece din luptătorii mei, să ocolească muntele pe stânga și, de îndată ce va întâlni un mestecăn gros și înalt, să intre în pădurea care urcă ușor și coboară apoi de partea cealaltă. Dincolo, fratele meu va nimeri în valea de unde am urcat noi spre Nugget-tsil și va ajunge degrabă în locul unde fuseseră caii noștri. Restul drumului îl știi. Numai să nu mergi în lungul văii, ci să înaintezi neobservat pe marginea pădurii și să te ascunzi în ea cât mai aproape de gura trecătorii. Vei vedea iscoada kiowașilor, dar să nu-i faci nimic. Pe urmă vor veni cu toții și îi vei lăsa să pătrundă în trecătoare.— Va să zică, acesta e planul tău, îl completei. Tu rămâi aici pentru a ține sub observație ieșirea din capcană, iar eu mă duc pe calea ocolită ce mi-ai descris-o, înapoi, spre poala muntelui Nugget, ca să-i aștept acolo pe kiowași și să-i urmez pe ascuns până vor fi intrat în capcană. Așa e?

— Da, întocmai așa. Dacă fratele meu Old Shatterhand nu comite nici o greșeală, atunci îi prindem cu siguranță.

— Voi fi cât se poate de atent. Mai are Winnetou vreun sfat sau vreo îndrumare?

— Nu. Celelalte le las în seama ta.

— Cine va sta de vorbă cu kiowașii, dacă izbutim să-i închidem aici?

— Eu. Old Shatterhand n-are altceva de făcut decât să nu le permită ieșirea când mă vor zări și vor încerca să se întoarcă. Dar grăbițivă! După-amiaza e pe ducă și kiowașii nu vor aștepta până mâine, ci ne vor urma înapoi încă înaintea serii.

Într-adevăr, soarele își încheiase aproape traiectoria zilnică și nu mai era decât o oră până să se întunece. Pornii, firește, pe jos, împreună cu Dick, Will și cu apașii care-mi fuseseră repartizați.

După vreun sfert de ceas zărirăm mesteacănul și intrarăm în pădure. Totul corespundea exact descrierii lui Winnetou. Am ajuns de cealaltă parte, în vale, unde păscuseră caii. În față se deschidea vâlceaua laterală, ducând spre luminișul cunoscut de noi și mai departe, în sus, spre cele două morminte.

De acolo, dintre copaci, unde ne așezarăm, puteam observa eventuala sosire a kiowașilor, fără a ne teme că vom fi descoperiți, pentru că era de presupus că nu vor veni spre noi, ci vor apuca spre vâlceaua laterală.

Apașii tăceau; Stone și Parker discutau în șoaptă. Erau convinși că atât kiowașii, cât și Santer vor cădea în mâinile noastre. Eu eram mai puțin sigur. Mai rămăseseră cel mult douăzeci de minute până la căderea serii și kiowașii tot nu veneau, ceea ce mă făcu să cred că abia ziua de mâine va fi cea hotărâtoare, mai ales că nici iscoada lor nu se ivea. Aici, în pădure, se și întunecase.

Deodată Parker și Stone amuțiră. O adiere trecu peste creștetele copacilor. Se iscă acel foșnet monoton ca un suflu neîntrerupt, lin și adânc, de care orice alt zgomot, cât de neînsemnat, este lesne de deosebit. Totodată mi se păru că, în spatele meu, ar fi tresărit pământul; reavăn al pădurii. Ascultai atent. Da, se mișca parcă ceva. Ce să fie? Vreun patruped nu ar fi îndrăznit să se apropie atât de mult. O reptilă? Nu, nici asta. M-am întors repede și m-am lungit la pământ ca să observ mai ușor, privind de jos ceea ce se întâmplă. O făcu tocmai la timp. Iată că o umbră, care fusese în spatele meu, se furișa acum printre copaci. Am sărit în picioare și m-am

grăbit s-o ajung. îmi apăru • deodată ca o siluetă neagră în penumbră, mă repezii asupra ei și ; apucaii cu mâna un capăt de haină. s;

— *Away!* La o parte! strigă o voce speriată și rămăsei cu mâna : goală. Umbra dispăru. Țintuit locului, ascultai să prind măcar un zgo- mot. Dar tovarășii mei observaseră mișcările mele precipitate și auzise- ră exclamația. Săriră de la locul lor și mă întrebară ce s-a întâmplat.

— Sst! Liniște! poruncii, trăgând mai departe cu urechea. Nu se auzea nimic.

Așadar, ne spionase cineva, și anume un alb, după cum o dovedea exclamația lui în englezește; probabil fusese chiar Santer, căci în afară I de el nu era nici un alb printre kiowași. Trebuia să-l urmăresc, în pofida întunericului. ;

— Stați la locurile voastre și așteptați până mă întorc! ordonai oamenilor și plecai. "

Nu aveam nici o îndoială cu privire la direcția pe care aveam să merg: firește către prerie, unde poposeau kiowașii. Numai într-acolo trebuie s-o fi șters spionul, nu în altă parte. a ;

Mă gândeam să-i înmoi fuga, băgând spaima în el. îi strigai deci j din urmă:

— Stai, oprește! Dacă nu, trag!

Și, ca să subliniez amenințarea, am tras două focuri de pistol. Nu era nici o greșeală. Și așa prezența noastră fusese descoperită, Bănuiam că acumă fugarul, cuprins de frică, va intra mai adânc în) pădure, întârziind astfel din pricina întunericului dens. în schimb, eu, căutând să i-o iau înainte, alergai spre marginea pădurii. Aici se vedea mai bine. Intenționam să fug până în josul văii, unde se deschidea preria, și să mă ascund. Sosind acolo, individul ar trece pe lângă mine și aş putea săl înhaț.

Era un plan destul de bun, dar nu mi-a fost dat să-l pun în aplicare. Tocmai când dădui s-o cârmesc pe după un cot, zării înaintea mea niște oameni și cai. Abia avui timpul să mă trag îndărăt și să mă pitesc după copaci.

Kiowașii își stabiliseră tabăra aici, în spatele unor tufișuri. De ce? Nu era greu de ghicit.

Dintru început își făcuseră popasul în prerie și trimiseseră un om în cercetare. Misiunea lui — după cum aveam să aflu curând — nu era prea complicată. Santer, cunoscând împrejurimile, o luase mult înaintea

kiowașilor ca să mai iscodească locul și să-i informeze de îndată ce vor fi sosit. Cum dânsul încă nu se înapoiase, kiowașii au dat ordin unei iscoade să meargă pe urmele lui — neavând a se teme de nimic, deoarece acesta, dac-ar fi descoperit vreo primejdie, s-ar fi întors numaidecât ca să dea de știre. Așadar, iscoada s-a înapoiat să dea raportul. Cum valea oferea în timpul nopții un adăpost mai bun decât preria deschisă, kiowașii hotărâra să-și mute lagărul în vale.

Santer, oricum, avea să-i găsească cu ușurință chiar dacă — din preve-dere — nu aprinseseră nici un foc.

Acum era limpede că — dacă Santer fusese destul de deștept să ne ghicească planul — kiowașii nu ne vor cădea în mâini chiar astăzi și probabil nici mâine. Ce era de făcut? Să mă întorc la postul meu și să aștept ca, mâine, kiowașii să cadă totuși în cursă? Ori să-l caut pe Winnetou, să-i comunic situația și să-l rog a lua noi măsuri? Mai exista și o a treia posibilitate, însă riscantă pentru mine, și anume să rămân pe loc. Era, în orice caz, foarte necesar să aflăm ce vor decide kiowașii după ce Santer îi va fi informat asupra celor văzute. Ah, dac-aș putea să trag cu urechea la discuția lor! Aș risca însă prea mult, poate chiar totul. Santer le va spune desigur că mă aflu pe urmele lui și asta ar putea să ducă la descoperirea mea. Totuși, am să încerc, fie și cu cea mai mică șansă de reușită. Am mai spus că, pentru a nu fi observați, kiowașii nu aprinseseră focuri. Faptul acesta era în avantajul lor, dar și în al meu.

Printre copaci zăceau bolovani năpădiți de mușchi și înconjurați de ferigi înalte. M-aș fi putut ascunde, poate, în spatele lor.

Majoritatea kiowașilor mai erau ocupați cu priponirea cailor, ca să nu se răzlețească și să nu trădeze așezarea taberei. Alții se așezaseră sau se lungiseră sub copaci. într-o parte a pădurii răsună un glas înăbușit, poruncitor; așadar acolo se găsea șeful și era de presupus că acolo va rămâne peste noapte. Dac-aș izbuti să mă apropii cât de cât de locul acela!

Mă târâm pe burtă în direcția respectivă. Nu simțeam nevoia de prea multă acoperire. întunericul mă proteja, iar majoritatea kiowașilor se găsea departe de locul cu pricina. M-ar fi descoperit numai dacă vreunul, ieșindu-mi în cale, s-ar fi poticnit de mine. Spre norocul meu, nu s-a întâmplat nimic și mi-am atins cu bine ținta. Două blocuri de stâncă zăceau acolo alături, unul lung și înalt, celălalt mai mărunț. Cui îi va trece prin gând că tocmai acolo, sus, pândește un străin! Mă cățărâi pe pietroiul mai mărunț și

de aici mă săltai alături, pe cel mare, unde mă lungii în toată regula. Mă aflam la doi metri înălțime și în oarecare siguranță. Nici un kiowaș n-ar fi avut de ce să urce până la mine.

Oamenii care se ocupaseră de cai veniră și ei lângă fărtații ceilalți, se așezară sau se tolăniră alături. Dinspre locul unde bănuiam că se află șeful lor se auzeau porunci rostite cu glas reținut. Nu le înțelegeam; graiul kiowașilor îmi era străin. Câțiva inși se depărtară, desigur, străjile cafe-și luau în primire postul. Observai că se rânduiesc numai în flancul dinspre vale al taberei, nu și înspre pădure, ceea ce îmi convenea foarte mult. Mă puteam, deci, retrage mai târziu, fără să mă tem de vigilența străjilor.

Cei din tabără sporovăiau între ei; auzeam fiecăruia cuvânt. Din păcate, însă, nu pricepeam nimic. Ce bine-ar fi fost să-i pot înțelege!... Winnetou stăpânea nu mai puțin de șaisprezece dialecte indiene și mi-a fost, mai târziu, și în această privință, mare dascăl. Niciodată nu aveam să mai iscodesc vreo tabără fără să înțeleg ceea ce se discută acolo.

Trecuseră vreo zece minute de când stăteam lungit pe blocul de piatră. Deodată, aud că strigă o santinelă și-i răspunde glasul pe care-l așteptam:

— Eu sunt, Santer. Prin urmare, tot ați venit încoace!

— Da. Fratele alb poate să treacă; îi va întâlni imediat pe războinicii noștri.

Cuvintele acestea le-am priceput, pentru că santinela vorbise în jargonul indiano-englez pe care-l cunoșteam. Santer trecu înainte.

Șeful îl chemă la dânsul și-i spuse:

— Fratele meu alb a lipsit mai mult decât fusese hotărât. Trebuie să fi avut motive serioase.

— Mai serioase decât bănuiești. De când v-ați așezat aici?

— După măsura fețelor palide, să tot fie o jumătate de ceas.

— Ați dat de calul meu?

— Da. Ne luaserăm pe urmele tale și ne-am oprit chiar acolo unde-ți priponiseși calul. Venind încoace, l-am luat cu noi.

— Ar fi fost mai bine să rămâneți în prerie. Aici nu e tocmai sigur.

— N-am rămas, fiindcă aici putem poposi mai în voie și am socotit că nu e nici o primejdie; altminteri, te-ai fi întors repede să ne anunți.

— Tocmai pe dos. Am lipsit atâta pentru că suntem în mare primejdie și mi-a trebuit timp să mă dumeresc. Old Shatterhand e aici.

— Mi-am închipuit. Fratele meu l-a văzut!

— Da.

— O să-l prindem și o să-l aducem în fața căpeteniei noastre. I-a zdrobit genunchii, mișelul. îl așteaptă moartea la stâlpul caznelor.

Unde-i acum?

Prin urmare, kiowașii nu intenționaseră să ne atragă în satul lor; bănuiseră că ne vom întoarce la Winnetou.

— Nu-i chiar atât de sigur că o să-l prindeți, răspunse Santer.

— Și totuși așa va fi. Căinii ăștia n-au decât treizeci de războinici cu ei, în timp ce noi numărăm de cinci ori zece. Pe deasupra, ei habar n-au că suntem aici. îi vom lua pe nepregătite.

— Te înșeli amarnic. Ei știu că venim. S-ar putea să știe chiar și locul unde ne aflăm. Vor fi trimis, în tot cazul, o iscoadă în întâmpinarea noastră.

— Iuf! Să știe ei oare totul?

— Firește.

— Atunci nu-i mai putem lua ca din oală.

— Sigur că nu.

— Va să zică, dacă atacăm, o să avem de furcă, nu glumă. Winnetou și Old Shatterhand fac fiecare cât zece războinici.

— Cel puțin cât zece. Moartea lui Inciu-Ciuna și a fiicei sale i-a îndârjit grozav; clocotește în ei dorința de răzbunare și se vor apăra ca niște fiare turbate. Dar trebuie să-i prindem. Mai cu seamă Winnetou trebuie să-mi pice în gheare cu orice preț.

— De ce tocmai el?

— E vorba de nuggeți. Cred că e singurul care cunoaște locul zăcământului.

— Nu-l va trăda nimănui pe lume.

— Nici dacă-l luăm prizonier?

— Nici.

— II chinuiesc eu până-mi spune secretul.

— Va tăcea. Câinele ăsta de apaș își râde de toate suferințele. Iar dacă știe că venim, va lua măsuri să nu cadă în mâinile noastre.

— Ei, las' că știu eu cum e de făcut ca să-l înhățăm.

— Dacă știi, spune.

— N-avem decât să fim șireți, să ne folosim chiar de capcana pe care ne-a întins-o el.

— Zici că ne-a întins o capcană? Ce fel?

— Au de gând să ne atragă într-o trecătoare și să ne închidă ieșirile. Acolo vor să ne prindă pe toți.

— Iuf! Fratele meu Santer e sigur?

— Sigur.

— Cunoști și trecătoarea cu pricina?

— Am și călcat-o cu piciorul.

— Povestește cum ai descoperit planul!

— Am riscat foarte mult. Dacă m-ar fi zărit, aș fi avut parte de o moarte cumplită. Sunt al naibii de bucuros că am scăpat teafăr. Reușita o datorez numai faptului că mai străbătusem o dată drumul până la Nuggettsil și cunoșteam locul unde se găsesc cele două morminte.

— Morminte? Prin urmare Winnetou și-a îngropat morții acolo sus, după cum bănuisem?

— Da. Și asta mi-a fost de folos. Atenția apașilor era abătută în altă parte. Mi-am zis că se vor fi aflând în luminișul acela, și am fost cât se poate de prudent. Doar mai trecusem eu prin destule încurcături și mă pot lăuda că nu sunt un *westman* ageamiu. Însă așa de prevăzător ca astăzi n-am mai fost niciodată. Natural că nu am coborât în valea deschisă, ci m-am ținut pe marginea pădurii. Mișeii își lăsaseră caii pe dreapta, acolo unde începe urcușul la strungă. Nu e ușor să urci panta fără să treci prin strunga aceea, dar am izbutit. Sus, a trebuit să-mi sporesc atenția și să-mi pun în joc toată dibăcia. Mi se părea imposibil să pătrund neobservat în luminiș. Apașii însă nu aveau ochi și urechi decât pentru treburile înmormântării și astfel m-am încumetat până în spatele unei stânci ce se înalță la marginea luminișului.

De acolo se vedea totul.

— Fratele meu alb a fost prea curajos și a scăpat cu viață numai datorită înmormântării.

— Păi, n-am spus?! După ce mormintele fură închise, Winnetou și-a trimis oamenii după cai.

— Și i-au mânat în sus? Anevoioasă treabă!

— Foarte grea!

— Trebuie să fi avut un motiv deosebit.

— Fără îndoială. Zărind caii acolo sus, ne-am fi cățarat și noi cu ai noștri pe urmele lor și ne-am fi trezit prinși în capcană.

— Ce te face să crezi?

— Nu cred. Știu precis. Am auzit-o cu urechile mele.

— De la cine?

— Chiar de la Winnetou. Oamenii lui plecaseră după cai, iar dânsul rămăsese cu Old Shatterhand; se aflau aproape de ascunzătoarea mea și am ascultat toată discuția.

— Iuf! Mare minune! Winnetou să fie spionat! Asta numai pentru că gândul nu-i era la noi, ci la tată și soră.

— Ba era și la noi. A trimis o iscoadă pe cel mai înalt pisc, ca să ne pândească din vârful copacului.

— Și ne-a văzut?

— Nu. în orice caz, nu știu să ne fi văzut. îți dai seama ce bine am făcut că am luat-o înaintea voastră; călărind de unul singur, am putut scăpa neobservat.

— Da, ai lucrat cu cap. Spune mai departe!

— După ce și-au adus caii, apașii n-au mai zăbovit mult; au părăsit luminișul și s-au lăsat în jos de cealaltă parte a văii. Cum treci valea, dai de o strungă îngustă, lungă, pe ale cărei laturi nu te poți cățăra; în trecătoarea asta voiau să ne atragă.

— înseamnă că Winnetou voia să ocupe trecătoarea, adică să-i închidă ieșirile?

— Chiar așa, să le închidă după ce vom fi pătruns înăuntru.

— Atunci, trebuie să-și fi împărțit oamenii. Un grup s-o fi dus prin trecătoare ca să ne aștepte la celălalt capăt, alții vor fi rămas ascunși dincoace, ca să ne cadă în spate.

— Cred și eu.

— Cum e pământul, pietros sau moale?

— în trecătoare nu e decât piatră, însă la gura ei dinspre vale crește: iarbă.

— Prin urmare, apașii care ne pândesc jos, la intrare, trebuie să fi; lăsat urme. Le-am fi descoperit și în nici un caz n-am fi căzut în cursă.'

— Ba da! Sunt mai șireți decât îți închipui. Nici grupul ăstora n-a rămas pe loc la intrare. Au trecut și ei dincolo de strungă.

— Iuf! Atunci cum ne-ar fi închis de amândouă părțile?

— M-am întrebat și eu. Nu există decât un singur răspuns. Ăștia au sarcina să se întoarcă pe drum ocolit la gura trecătorii și să ne închidă calea îndărăt.

— Fratele meu a judecat iarăși foarte bine. Dar ai descoperit și drumul acela?

— Da. întâi de toate, am intrat în strungă, deși era primejdios;

trebuia să-mi dau seama de situație. Bineînțeles că n-am trecut chiar dincolo, căci aş fi dat peste apașii care stau la ieșire. După o bucată de drum, m-am întors, dar n-am ieșit afară, pentru că auzisem pași. Norocul meu că se aflau ceva mai la o parte niște bolovani mari și m-am ascuns îndărătul lor; un apaș a trecut pe lângă mine și nu m-a văzut.

— N-o fi fost iscoada din vârful muntelui? ■— S-ar putea.

— Ne-o fi zărit când soseam și a dat fuga să-l anunțe pe Winnetou.

— Ori așa, ori altminteri. S-ar putea ca Winnetou, plecând de la morminte, să fi dat poruncă iscoadei printr-un om al său, ca să co-boare de sus și să-l urmeze.

— Asta nu. Atunci ar fi fost doi, nu unul. Tu zici însă că a trecut unul singur. Rămân, deci, la prima părere: ne-a văzut și s-a grăbit să-l înștiințeze pe Winnetou. Bine c-ai avut timp să te ascunzi! Și ce-a mai fost?

— Am chibzuit. Dacă apașii vor să ne cadă în spate, le-ar veni mult mai ușor pândindu-ne într-un loc potrivit. Care să fie acel loc? În orice caz, în valea asta, și anume acolo unde începe suișul — spre strungă. Ascunzându-se acolo, în dosul copacilor, ne-ar observa trecerea, ne-ar urmări până la capcană și ne-ar închide drumul îndărăt.

Așa mi-am zis, și de aceea m-am întors înapoi și m-am furișat apoi spre locul unde, după socotelile mele, credeam că-i găsesc.

— Și i-ai găsit?

— Nu chiar imediat. Sosisem înaintea lor. Dar așteptarea n-a fost prea lungă. După câțva timp, apărură.

— Câți, câți? I-ai văzut, i-ai numărat?

— Era Old Shatterhand împreună cu ceilalți, doi albi și peste zece apași.

— Va să zică Winnetou conduce grupul celălalt de la capătul trecătorii.

— Exact. Apoi s-au așezat cu toții pe jos. îndrăznisem multe pe ziua de azi și prinsei curajul să mai risc o dată; mă strecurai deci cât mai aproape, ca să ascult ce vorbesc.

-Și?

— Nimic. Albii vorbeau între ei, însă prea încet ca să-i aud; când mă apropiai și mai mult, tăcură. Apașii ședeau muți. Old Shatterhand nu scotea o vorbă. Eram chiar lângă dânsul, mai-mai să-l ating cu mâna. Dacă afla, zău c-ar plesni de ciudă!

Aici Santer nu se înșela. Mă necăjeam, și încă tare. Omul acesta era pe cât de viclean, pe atât de îndrăzneț. Auzi, să ne spioneze, pe mine și pe Winnetou, în timp ce discutam sus, lângă morminte! Apoi să ne calce pe urme până la trecătoare, să ne ghicească planul până în cele mai mici amănunte și, pe deasupra, să mă pândească în pădure, unde mă trimisese Winnetou! Stătuse îndărătul meu, ba l-am și prins de poala surtucului! Asta zic și eu ghinion, afurisit ghinion! Și ce noroc pe Santer! Dacă l-aș fi capturat, evenimentele, după câte înțelegeam acum, ar fi luat pentru mine cu totul altă întorsătură; poate că și viitorul meu ar fi fost altul.

Și totuși — în ciuda regretului ce mă stăpânea — trăiam și un dram de satisfacție: de astă dată eu îl spionam pe Santer și dânsul habar n-avea.

— Atât de aproape ai fost de câinele acela? rosti kiowașul mirat.

De ce nu i-ai înfipt cuțitul în ceafă?

— Nici gând să fac așa ceva!

— De ce?

— Aș fi stricat totul. Ce mai zarvă s-ar fi produs! Apașii ar fi dat fuga la Winnetou care, la rândul lui, și-ar fi dat seama că planul i-a fost descoperit. Și atunci cum să-l mai prind? Cum să ajung la nuggeții de care am nevoie?

— Nici așa n-ai să te pricopsești cu nuggeți datorită lui. Oare Old Shatterhand să fi rămas acolo pe loc?

— Sper.

— Speri numai? Va să zică, se poate să fi plecat? Nu ne mai pândește acolo, după cum fusese vorba?

— Avea, desigur, intenția asta, dar te pomenești că s-a răzgândit.

— Ce motiv ar avea?

— Dacă știe că a fost spionat...

— Iuf! Cum să știe?

— Datorită unei găuri nenorocite, o scobitură în pământ făcută, pesemne, de vreun animal.

— Dar ce, scobitura vorbește?

— în anumite împrejurări, da. Dădui să mă întorc târâș de la locul meu de pândă. Trebuia să-mi las toată greutatea trupului în mâini; când colo, mă afund cu dreapta în gaura aceea și se produce un zgomot care nu scapă urechilor lui Old Shatterhand. El se ridică repede în picioare și, probabil, mă zărește, căci nu apuc bine s-o iau la sănătoasa, că-l și simt în urma mea. Cât pe-aci să mă prindă. Ba m-a și prins de un capăt al hainei, dar m-am smuls și am șters-o. A răcnit el după mine, nu-i vorbă, să mă opresc, că de nu, trage, dar bineînțeles că nu căzusem în cap să fac asemenea prostie. Dimpotrivă, m-am înfundat și mai adânc în pădure, unde întunericul mă punea la adăpost. Acolo m-am întins la pământ și am așteptat să treacă primejdia.

— Dar oamenii lui ce făceau?

— Probabil că au vrut să plece în căutarea mea, însă el i-a oprit.

Le-a dat ordin să-l aștepte până se întoarce și s-a luat după mine.

I-am mai auzit pașii câțva timp. Apoi s-a făcut liniște.

— A dispărut, va să zică?

— Da.

— în ce direcție?

— N-am de unde s-o știu. Oricum, văzând că m-a scăpat din mâini, nu cred să fi mers prea departe. S-o fi întors la ai săi.

— Te-a recunoscut?

— Bănuiesc că nu; era prea întuneric.

— Poate că, urmărindu-te, a ajuns până aici și ne spionează.

— Cu neputință! Nici nu putea să vadă încotro am apucat. Mai mult ca sigur că s-a întors la ai săi. Și, cum ziceam, am așteptat ce-am așteptat, apoi am ieșit din pădure în câmp deschis, unde puteam să alerg mai repede. Atunci m-a oprit santinela și astfel am aflat că v-ați mutat aici.

Pauză. Tăcere. Șeful aflase acum totul și părea să cumpănească lucrurile. După un timp, îl auzii:

— Ce crede fratele meu alb că e de făcut?

— Să aud mai întâi hotărârea ta.

— Faptele istorisite îmi arată că situația e cu totul alta decât bănuiam. Dacă am fi reușit să-i luăm pe nepregătite, apașii ar fi căzut în mâinile noastre, fie morți, fie vii, fără să ne coste sânge. Acuma însă, ei sunt pregătiți. Old Shatterhand te-a surprins; el știe, deci, că planul lui a fost

zădărnicit și va fi cât se poate de prevăzător. Cel mai bine ar fi să părăsim aceste locuri.

— Să le părăsim?! Vrei s-o ștergi? Ce-ți trece prin cap? Ți-e frică de o mână de apași?

— Fratele meu alb n-o fi vrând să mă jignească! Eu nu cunosc frica; dar dacă-l pot prinde pe inamic fie cu, fie fără vărsare de sânge, atunci prefer calea din urmă. Așa face orice războinic înțelept, oricât de viteaz ar fi.

— Crezi oare că, părăsind ținutul, îi vom mai prinde pe albi aceștia și pe apași?

— Da.

— Oho! Sunt curios cum!

— Ei ne vor urmări.

— Nu e sigur.

— Ba e sigur. Winnetou trebuie să se răzbune pe tine și știe că te găsești printre noi; de aceea, nu se va depărta o clipă de urmele noastre. Iar noi le vom întipări anume atât de clar, încât să le recunoască fără nici o greutate și vom călări frumușel spre satul nostru, unde l-am expedit pe prizonierul acela alb, Sam Hawkens.

— **Și** crezi că apașii vor veni după noi până acolo?

— În cea mai mare grabă.

— Aha, ca să pună laba pe mine? îți închipui că asta mă bucură? Adică, în timp ce aici am în sfârșit prilejul să-mi ating scopul, ai vrea să mă las iarăși hăituit.

— Nu-ți atingi nici un scop; în schimb, dacă vii cu noi în sat, scapi de orice primejdie.

— Și dacă ne ajung din urmă? Atunci ce mă fac?

— Păi tocmai că n-or să ne ajungă. Câștigăm față de ei un avans care ne pune în siguranță. O luăm chiar acum din loc, iar ei n-or să-și dea seama de plecarea noastră decât mâine la amiază.

— Cum? Să plecăm chiar imediat? Nu accept. Ce va spune căpetenia voastră, Tangua, când va afla că ai scăpat din mână, nesilit de nimeni, un prilej atât de bun?! Ia gândește-te!

Era un fel de șantaj. Șeful căzu în muțenie. Așadar, vorbele lui Santer îi zdruncinaseră hotărârea. Acesta își dădu seama că se află pe drumul cel bun și continuă:

— Da, suntem într-un avantaj pe care l-am pierde luându-ne după planul tău. Nu avem decât să-i atragem pe apași în propria lor cursă și să vezi cum ne cad în labe!

— Iuf! Și ce e de făcut?

— Atacăm, pe rând, fiecare grup de apași. Atunci nu mai pot închide trecătoarea din amândouă părțile.

— în cazul acesta, să atacăm mai întâi grupul lui Old Shatterhand.

Nu-i așa?

— Exact.

— Trecem mâine pe lângă ascunzătoarea lui și ne prefacem că habar n-avem de nimic.

— Nu e nevoie să așteptăm atâta. îi nimicim încă azi.

— Iuf! Și cum anume?

— E atât de simplu și pe înțelesul oricui, încât, de fapt, nici n-ar fi nevoie să-ți explic. Eu cunosc cu precizie locul unde se află acum Old Shatterhand cu oamenii lui. Vă conduc drept acolo. Kiowașii sunt deprinși cu întunericul și mersul lor seamănă cu al șerpilor pe care nu-i auzi când se târăsc pe mușchiul din pădure. îi înconjurăm pe cei trei albi și grupul lor de apași și, la un semn, tăbărăm pe ei. Cu siguranță că nu ne scapă nici unul. îi înjunghiem înainte de a apuca să se apere.

— Iuf, iuf, iuf! se auziră vocile câtorva care îl ascultau pe Santer.

Propunerea lui părea să le fie pe plac.

Șeful, însă, nu se grăbi să aprobe. Abia după un timp de gândire rosti:

— S-ar putea să izbutim dacă facem totul cu chibzuință și atenție.

— Zici că s-ar putea? Eu sunt sigur că izbutim! Principalul e să-i înconjurăm fără să ne simtă. Și asta nu-i chiar atât de greu. Apoi, niște lovituri sigure de cuțit, și lucrul e ca și făcut. Prada ce ne cade în mâini rămâne a voastră; mie nu-mi trebuie nimic. Pe urmă, mergem la Winnetou.

— Tot în noaptea asta?

— Nu. Lăsăm pe mâine. Winnetou prețuiește prea mult ca să-l scap barem o clipă din ochi. Or, noaptea, pe întuneric, poți să dai greș. Facem, deci, cum au făcut și apașii: ne împărțim în două grupe.

Iau o parte din oameni și-i conduc până în interiorul strungii. Acolo vor rămâne noaptea. Iar în zori vor da să iasă la capătul celălalt. Atunci innetou, încredințat fiind că Old Shatterhand se află dincolo, la intrare, adică în spatele lor, îi va ataca. Bun!... Dar tot eu voi călăuzi în zori a doua

grupă și vom ieși în drumul pe care a mers Old Shatterhand; pun mâna-n foc că drumul acesta traversează pădurea, ocolește poalele muntelui și duce până la capătul trecătorii, adică locul unde se află Winnetou. Acesta va sta cu ochii spre interiorul capcanei, căci de acolo vor căuta să năvălească cei din prima noastră grupă. Nici n-o să simtă Winnetou că ne apropiem pe la spate. Astfel, va fi împresurat exact după metoda lui. Neavând cu el decât vreo cincisprezece oameni, va fi nevoit să se predea ca să nu piară cu toții. Iată planul meu!

— Dacă-l vom aduce la îndeplinire așa cum l-a gândit fratele meu, atunci planul e bun.

— Așadar, îl aprobi?

— Aprob. Vreau să-l prind pe Winnetou viu și să-l predau căpeteniei noastre. Altceva nu doresc. Mulțumită planului tău, aș putea să-mi ating scopul fără prea multă zăbavă.

— Atunci, să nu mai zăbovim. îl punem în aplicare.

— A-l împresura pe Old Shatterhand noaptea în pădure, fără ca el s-o simtă, asta-i o treabă foarte grea. Voi alege dintre războinici pe cei cu ochii mai ageri și cu pricepere mai mare la furișat.

începu să-și strige oamenii vizați. Era, deci, timpul să mă întorc la ai mei. Altminteri, dacă dușmanul pornea repede, nu-i mai puteam preveni. Coborâi, lunecând de pe un bolovan pe altul, și o luați tiptil din loc...

— Cine-i acolo? întrebă Dick Stone, când, după o vreme, îmfâuzi pașii. V-ați întors, sir!

— Da, eu sunt.

— Pe unde ați umblat atâta? Așa-i că a fost pe-aici o iscoadă? Pesemne vreun kiowaș care, tot furișându-se, a dat întâmplător peste noi?

— Era Santer.

— Trăsni-l-ar...! Tocmai el? Și să ne scape! Ne pică, pușlamaua, drept în palmă, și noi stăm ca niște momâi! Cum de-a fost posibil?

— S-au întâmplat și altele, încă mai năstrușnice. N-am eu acum timp să povestesc, căci trebuie să fugim cât mai repede de aici. Las' că aflați totul mai târziu.

— Să plecăm? De ce?

— Vin kiowașii asupra noastră.

— Vorbiți serios, sir?

— Foarte serios. Am auzit din gura lor. Vor să ne lichideze aici în cursul nopții, iar în zori să-l atace pe Winnetou. Ne cunosc planul.

Hai s-o luăm din loc!

— încotro?

— La Winnetou.

— Să trecem prin pădure în bezna asta? O să ne alegem cu niște cucuie de ți-i mai mare dragul!

— Mutați-vă ochii în palmă! Și acum, haideți!

O plimbare nocturnă prin bezna pădurii sălbatice este într-adevăr extrem de periculoasă pentru integritatea și armonia feței omenești.

A trebuit, așa cum îi recomandasem lui Stone "să ne mutăm ochii în palmă", adică să ne conducem mai mult după pipăit decât după văz.

Doi oameni mergeau în față, cu mâinile întinse, orbecăind, iar noi, ceilalți, îi urmam în șir unul câte unul. A durat mai bine de un ceas până să lăsăm pădurea în urma noastră; cel mai greu ne-a fost să păstrăm direcția. Odată ieșiți din pădure, totul a mers mai ușor și mai repede. Am ocolit muntele și ne-am îndreptat spre capătul trecătorii, unde Winnetou își organizase pânda.

Dinspre partea de unde veneam, nu-l amenința nici un pericol.

Totuși, pusese și acolo un om de strajă. Acesta ne somă cu glas tunător.

I-am răspuns, la rândul meu, răspicat. Apașii îmi recunoscuseră vocea și săriră în picioare.

— Fratele meu Old Shatterhand?! se miră Winnetou. Pesemne că s-a întâmplat ceva. Aici i-am așteptat în zadar pe kiowași.

— Au de gând să vină abia mâine dimineață, dar nu prin strungă, ci din spate, ca să vă zdrobească.

— Iuf! Pentru așa ceva ar trebui să te înfrângă mai întâi pe tine și să ne afle intențiile.

— Le cunosc.

— Imposibil!

— Le cunosc de-a fir-a-păr. Santer a fost sus, la morminte, și a prins cu urechea toată discuția dintre noi doi.

Nu vedeam prin întuneric fața lui Winnetou, dar tăcerea lui trăda stupefacție. Se așeză, mă îndemnă și pe mine să iau loc și, în cele din urmă, spuse:

— Dacă știi toate astea, înseamnă că și tu l-ai spionat, la rândul tău.

— De bună seamă.

— Va să zică, praful s-a ales din combinațiile noastre. Povestește-mi totul!

I-am relatat cele aflate de mine. Apașii se îngrămădiră în jurul nostru ca să asculte. Din când în când, scoteau câte un "iuf!". Doar Winnetou păstra tăcere. În sfârșit, mă întrebă:

— Fratele meu Shatterhand găsește că, în împrejurările date, cel mai nimerit lucru era să-și părăsească postul?

— Da. Puteam, firește, să aleg și alte două căi, ori una, ori alta; însă nici una nu-mi oferea siguranța necesară pentru atingerea scopului nostru.

— Care ar fi fost acele căi?

—: Mai întâi, ca să nu cădem în cursă, ar fi fost să ne retragem deocamdată puțin și să așteptăm zorii.

— Greșit. Dimineața v-ați fi pomenit față-n față cu cincizeci de dușmani, iar planul nostru tot ar fi căzut. Și a doua cale?

— Să fi rămas chiar la postul nostru. Eram gata-gata să pun în aplicare acest gând. Santer avea să-i conducă pe kiowași spre noi. S-ar fi strecurat, deci, înaintea lor, ca să le arate drumul și ar fi ajuns primul la țintă. Pândindu-l cu mare grijă, l-aș fi simțit de îndată, l-aș fi doborât cu pumnul și am fi fugit, ducându-l cu noi.

— Fratele meu este, desigur, un luptător curajos, dar o asemenea îndrăzneală putea să-l coste scump. Cu Santer în spinare nu puteai fugi prea repede. Ai fi fost copleșit de numărul mare al kiowașilor și ai fi fost ucis.

— Se putea, firește. Și nici nu eram sigur că Santer va sosi primul.

Dacă-i lăsa pe kiowași înaintea, iar dânsul se ținea în urmă?! Iată de ce am găsit că lucrul cel mai bun e să venim încoace.

— Ai procedat foarte just. Fratele meu face totdeauna cum aș face eu însumi.

— Mi-am zis că e preferabil să vin încoace și să ne sfătuim cum s-o scoatem la capăt.

— Ce propune fratele meu?

— Nu se poate propune nimic înainte de a afla ce întreprind kiowașii după ce constată că am dispărut de acolo.

— Să aflăm, zici? N-am putea să ghicim?

— Posibil, însă n-am dobândit siguranța celor văzute și auzite la fața locului. Se mai întâmplă să te înșeli.

— În cazul acesta, nu. Kiowașii nu sunt copii, ci războinici încercați.

Din toate posibilitățile, ei știu s-o aleagă pe cea mai bună, și nu există decât una.

— Să se întoarcă în satul lor?

— Dacă nu te mai găsesc în locul știut, se vor convinge că intenția lui Santer e irealizabilă, și atunci șeful lor va reveni la prima hotărâre.

E sigur că va renunța să ne mai atace.

— Dar Santer va încerca să-l abată de la această hotărâre.

— Bineînțeles. Numai că n-or să-l mai asculte. Vor pleca.

— Și noi ce facem? îi urmărim, cum, de altfel, se așteaptă ei?

— Sau le-o luăm înainte!

— Nu-i rău! Atunci, le ieșim înainte și-i dăm peste cap.

— Ar fi cu putință. Dar nu uita că trebuie să-l eliberăm pe Sam Hawkens. Numai că n-o să mergem chiar pe drumul folosit de kiowași.

Altminteri, n-am rămâne neobservați și totul ar cădea baltă.

— Știe fratele Winnetou unde-i satul lui Tangua?

— Știu.

— Cunoaște el bine de tot locul?

— Cum îmi cunosc propriul meu pueblo. Satul acela se află la Salt Fork, pe brațul nordic al lui Red River.

— Prin urmare, la sud-est de aici?

— Da.

— înseamnă că ei ne vor aștepta dinspre nord-vest, în timp ce noi, vom căuta să ne ivim din direcția opusă, dinspre sud-est.

— Chiar asta mi-e intenția. Fratele meu Shatterhand e totdeauna gând la gând cu mine. Se întâmplă exact cum spunea Inciu-Ciuna, părintele meu, pe când sorbeam împreună sângele frăției: "Sufletul trăiește în sânge. Sufletele acestor doi tineri războinici să se amestece și să alcătuiască unul singur. Gândul lui Old Shatterhand va fi și al lui Winnetou, voința lui Winnetou va fi și a lui Old Shatterhand!" Cum a vorbit, așa s-a întâmplat. Ochiul lui a pătruns în inimile noastre și ne-a văzut viitorul. Iar dânsul se va bucura sus, în veșnicele plaiuri ale vânătoarei, și va fi fericit văzând că profeția i se adevărește. *Howghl*

Tăcu emoționat și toți câți ne aflam în jurul lui îi respectarăm tăcerea. Era o expresie mută și adâncă de pietate filială față de părintele plecat dintre cei vii. Abia după câțva timp tuși nițel jenat de emoția ce-l cuprinsese și reluă:

— Ne vom duce, cum spuneam, în satul lui Tangua, dar nu pe drumul cel mai drept și scurt pe care vor merge kiowașii; vom ocoli ținutul, ca să apărem din partea cealaltă. Acolo nu e nici o pază și va fi mai ușor să ne realizăm planul. Se pune doar întrebarea: când să pornim de aici. Ce părere are Old Shatterhand?

— S-ar putea să pornim chiar acum. Drumul e lung. Cu cât plecăm mai devreme, cu atât ajungem mai repede. Și totuși, n-aș crede să procedăm așa.

— De ce?

— Pentru că nu știm când vor pleca de aici kiowașii.

— Poate chiar astă-seară.

— Bănuiesc și eu. S-ar putea însă să plece și mâine. Și apoi, nu mi se pare deloc exclus ca să le vină totuși pofta de atac. Oricum, trebuie să luăm în considerare că ne-ar putea descoperi urmele, și atunci s-ar lua după noi; în cazul acesta, vor ghici planul nostru și-l vor da peste cap.

— Fratele meu a judecat iarăși ca și mine. Trebuie să rămânem aici până pleacă ei; abia pe urmă vom fi siguri că nu ne mai pot vătăma. Dar nu e bine să înnoptăm chiar aici, ținând seama și de posibilitatea ca ei să tabere asupra noastră.

— Atunci, să ne mutăm într-un loc de unde, în cursul zilei, să putem ține sub observație ieșirea din strungă.

— Știu eu un loc. Frații mei să-și ia caii și să vină după mine! Apucarăm de dârlogi caii ce pășteau în apropiere și-l urmarăm pe

Winnetou afară, în prerie. După câteva sute de pași, ne apropiarăm de un pâlț mărișor de arbori. Ne oprirăm îndărătul lor. Aici puteam poposi în liniște, fără a ne teme să fim descoperiți de kiowași în cazul că ar mai fi nutrit intenții agresive pentru noaptea respectivă. Iar o dată cu ivirea zorilor, având trecătoarea înaintea ochilor, era ușor s-o supraveghem.

Noaptea era răcoroasă, ca și cele precedente; am așteptat să se culce calul meu și m-am cuibărit lângă trupul lui cald. Animalul rămase liniștit, ca și cum ar fi știut ce serviciu îmi aduce, și astfel dormii până dimineța somn bun, doar cu o singură tresărire.

Când se luminează de zi, nu ieșirăm de după copaci. Un ceas întreg stăturăm cu ochii ațintiți asupra trecătorii. Dar acolo nu se mișca nimic.

De aceea găsirăm cu cale să cercetăm mai bine terenul, să-i căutăm pe kiowași. Dacă mai erau aici, se cerea prudență; ar fi trebuit să ne apropiem de ei în mare taină, și am fi pierdut o groază de timp. De aceea i-am propus lui Winnetou:

— Ascultă-mă, kiowașii au trecut doar prin prerie spre muntele Nugget; probabil că vor folosi acum, la întoarcere, același traseu. La ce bun să-i mai căutăm în zadar? Ocolind munții până în locul unde omul tău i-a zărit ieri, vom vedea precis dacă ei se mai află acolo. De ce să pierdem vremea, când ne putem dumeri mai repede și mai ușor?

— Fratele meu a găsit soluția potrivită. Așa vom face.

Sărirăm pe cai și făcurăm un ocol în semicerc spre sud, cotind apoi spre vest. Era drumul în sens invers, pe care-l străbătuseră apașii în căutarea lui Santer după fuga acestuia. Ajunși în preria situată la sud de Nugget-tsil, prevederile mele se adevărară: am dat peste două urme mari și adânci; una de ieri, care ducea în largul văii, alta proaspătă, de astăzi, care venea dintr-acolo. Deși kiowașii plecaseră, era clar. Totuși, pentru a ne convinge, pătrunserăm în vale și călărirăm o bucată de drum pe urmele lor, până stabilirăm cu toată precizia că locul fusese abandonat de kiowași.

Ne luarăm din nou după semnele ce veneau dinspre muntele Nugget, împreunându-se cu cele în sens opus. Erau atât de adânci și deslușite, încât trădau vădit intenția kiowașilor de a ne atrage pe acest drum. Voiau cu tot dinadinsul să ne momească și, de aceea, chiar în locurile cele mai dure, își dăduseră osteneala să lase urme cât mai vizibile. Un zâmbet ușor flutură pe buzele lui Winnetou când îmi spuse:

— Kiowașii ăștia ar trebui să ne cunoască mai bine. Să fi șters urmele, că tot le-am fi descoperit. Dar așa, ne deșteaptă ei înșiși bănuiala. Au vrut s-o facă pe deșteptii și a ieșit pe dos. N-au nici un pic de minte.

Vorbi cu glas tare, încât și prizonierul kiowaș, pe care, firește, îl luaserăm cu noi, putu să-l audă. Adresându-se acestuia, Winnetou adăugă:

— Tu, pesemne, ai să mori, pentru că te vom ucide dacă Sam Hawkens nu va fi eliberat, sau dacă vom afla că a fost chinuit. Dar dacă se întâmplă cumva altminteri și te lăsăm în viață, atunci spunele alor tăi că lucrează ca niște mucoși, care n-au învățat nimic și se fac de râsul lumii,

dându-și aere de oameni mari. Nu suntem atât de proști, încât să ne ducă de nas.

Acestea zise, Winnetou cârmă și se abătu de la urmele ce duceau spre sud-est, îndreptându-se hotărât spre răsărit. Ne găseam între izvoarele Canadianului sudic și cele ale brațului nordic aparținând lui Red River. Intenția lui Winnetou era să-l atingă pe acesta din urmă.

Caii apașilor care mă însoțiseră în urmărirea lui Santer erau cam osteniți, motiv pentru care înaintam mai încet. Se adăuga faptul că, proviziile noastre fiind pe terminate, eram obligați să ne ocupăm de vânat, ceea ce însemna ca, pe de o parte, să pierdem timp prețios, iar pe de alta, în cursul vânătorii, să slăbim vigilența necesară. Totodată, eram nevoiți să lăsăm urme, ceea ce altminteri s-ar fi putut evita.

Din fericire, către amurg dădurăm de un grup de bizoni, întârziații unor mari cirezi care-și încheiaseră migrațiunea spre miazăzi. Împușcarăm două bivolițe și ne făcurăm rost de carne pe o săptămână întreagă. Aveam astfel condiții să înaintăm fără zăbavă spre ținta expediției noastre.

A doua zi, am atins brațul nordic al lui Red River și i-am urmat cursul în jos. Apa nu era adâncă, în schimb malurile — bogate în verdeață, spre deosebire de iarba pârlită pe care călcasem până atunci.

Râul Salt Fork izvorăște în apus și se varsă dinspre dreapta în Red River. În unghiul format la îmbucătura celor două ape se afla pe atunci satul kiowașilor conduși de Tangua. Noi ne găseam pe stânga Fluviului Roșu, adică Red River. Puteam deci spera să nu fim observați.

Totuși, ajunși aproape de vărsarea lui Salt Fork, am ocolit cam o jumătate de zi de drum ca să ne întoarcem mai în vale, iarăși la Red River. Pentru și mai multă precauție, am făcut ocolul noaptea, încheindu-l o dată cu primele raze ale soarelui. Ne aflam, în sfârșit, așa cum plănuisem, pe direcția opusă celei de unde ne așteptau kiowașii.

Căutarăm un loc de popas după această noapte de călărie obositoare.

Numai Winnetou și cu mine nu aveam timp de odihnă. Grăbit să pornească în recunoaștere, tânărul-apaș îmi ceru să-l însoțesc.

Până aici, drumul nostru urmase cursul apei în coborâre. Recunoașterea trebuia s-o facem dimpotrivă, în susul râului, și anume pe malul opus. Se puneă deci problema să traversăm râul, ceea ce nu era prea greu, chiar dacă apele ar fi fost mai umflate.

Firește că n-am traversat râul în apropierea taberei noastre, deoarece urmele ar fi putut să fie ușor depistate și, dacă cineva, din-tr-un motiv sau altul, s-ar fi ținut de ele, ne-ar fi descoperit adăpostul.

Am mai coborât deci o vreme în josul apei, până am ajuns la vărsarea unui alt afluent al lui Red River. Prin acest afluent mănarăm caii și trecurăm dincolo, călărind împotriva curentului. Astfel urmele noastre se pierdură. După o jumătate de oră părăsirăm malul afluentului și o luarăm către prerie, pentru ca, întorcându-ne iarăși la Red River, să-l atingem într-un loc situat la câteva mile engleze mai sus de tabăra noastră.

Acest ocol, cu preocuparea de a ne ascunde urmele, fusese greu și durase mult. Dar osteneala ne fu răsplătită mai curând decât am fi crezut. Nici nu ajunsesem bine la râu, ne mai aflam încă în prerie, când zărirăm doi călăreți ce mânau vreo doisprezece catări de povară.

Nu veneau chiar în direcția noastră, ci pe dreapta. Unul călărea în față, celălalt în urma catărilor bine încărcăți. Nu le deslușeam chipurile, dar am dedus, după veșminte, că sunt albi.

Ei ne observară, la rândul lor, și se opriră. Ar fi bătut la ochi dacă treceam și evitam întâlnirea. În schimb, o discuție cu ei ne-ar fi putut aduce mult folos, deoarece veneau din satul kiowașilor. Să ne facă vreun rău? Nu era cu putință. Nici nu le-ar fi trecut prin gând să ne cerceteze urmele, care, de altfel, se găseau tocmai la nord, lângă afluentul de care am pomenit. îl întrebai, deci, pe Winnetou:

— Mergem în întâmpinarea lor?

— Mergem, răspunse dânsul. Sunt fețe palide, de bună seamă niște negustori care au făcut schimb de mărfuri cu kiowașii. Dar nu trebuie să afle cine suntem.

— Bine. Atunci eu sunt funcționar la o agenție de comerț și mergîn satul kiowașilor. Te-am luat ca însoțitor pentru că nu cunosc limba. Ești indian din neamul Pawnee.

— în regulă. Fratele meu să discute dânsul cu aceste fețe palide.

Ne îndreptarăm spre ei. După cum se întâmplă de obicei în Vestul sălbatic, își pregătiră puștile și ne priveau cu suspiciune.

— Lăsați puștile, domnilor! îi invitai, apropiindu-mă. N-avem de gând să vă mușcăm.

— Nici nu v-ar prii, răspunse unul. Știm și noi să mușcăm. Nu de frică am pus mâna pe armă, ci pentru că așa e uzul și, în plus, ne păreți suspecti.

— Suspecți? Cum așa?

— Când doi gentlemen, unul alb și celălalt roșu, hoinăresc așa călare prin prerie, sunt de obicei niște răufăcători. Afară de asta, purtați veșminte indiene. M-aș mira să fiți oameni de treabă!

— Vă mulțumesc pentru sinceritate. E întotdeauna util să știi ce cred alții despre tine. Dar vă pot asigura că greșiți.

— Nu-i exclus. Se pare că n-aveți chiar mutră de criminal. De altfel, mi-e indiferent dacă veți fi spânzurat mai devreme sau mai târziu.

Nu e gâtul meu în cauză, ci al dumneavoastră. Veți fi drăguț să ne spuneți de unde veniți?

— Cu plăcere. N-avem nimic de ascuns. Venim dinspre Woshita.

— Așa? Și încotro, mă rog?

— Avem nițică treabă la kiowași.

— La care?

— La tribul lui Tangua.

— Nu-i departe de-aici.

— Știu. Așezarea se află între Red River și Salt Fork.

— Exact! Dar vă dau un sfat: luați-o degrabă îndărăt, nu cumva să vă simtă kiowașii.

— De ce?

— Fiindcă e un obicei cât se poate de ingrat să te lași ucis de pieile-roșii.

— *Pshaw!* N-am obiceiul acesta, nici n-o să-l am vreodată.

— Nimeni nu-și cunoaște viitorul. Oricum, sfatul meu e sincer și bine întemeiat. Venim și noi de la Tangua. Dânsul are lăudabila poftă de a nimici pe orice alb ce i-ar ieși în cale, chiar și pe indienii care nu fac parte din neamul Kiowa.

— Atunci e un gentieman foarte bine intenționat! V-a spus-o chiar el?

— De repetate ori.

— E glumeț al naibii!

— Oho! E mai mult decât serios!

— Zău? În cazul acesta, cum se face că am plăcerea de a vă întâlni vii-nevătămați? Ziceți doar că Tangua vrea să-i ucidă și pe albi, și pe roșii. Eu vă luasem drept albi. Dar te pomenești că sunteți negri?

— Dați-le încolo de glume proaste! Nouă Tangua nu ne face nimic; cu noi e altă poveste. Suntem cunoștințe vechi și am poposit nu o dată în satul lor. Aflați că noi suntem *traders*, negustori, după cum probabil ați ghicit. Și anume, negustori cinstiți, nu ticăloși din ăia care-i înșală pe indieni cu marfa proastă și apoi dispar în vecii-vecilor. De aceea suntem oriunde bine veniți. Indienii au nevoie de marfa noastră și nu sunt proști să ucidă un om pe care se pot bizui și de la care trag foloase. Pe voi, însă, vă lichidează cu siguranță.

— Sper, totuși, să rămân în viață. Sunt și eu un om cinstit și îi caut spre folosul lor.

— Va să zică, așa stau lucrurile. Ia spuneți-mi atunci: cine sunteți și ce căutați la kiowași?

— Vin din partea unei agenții.

— Agenție? Păi asta e și mai grav! Nu mi-o luați în nume de rău, dar v-o spun pe șleau: kiowașii sunt porniți tocmai împotriva agenților, fiindcă... vedeți... Șovăia să-și termine fraza. De aceea, o continuai eu:

— ...fiindcă i-au înșelat de atâtea ori. Asta vă stătea pe limbă. Recunosc că e adevărat.

— Mă bucur nespus să aud chiar din gura dumneavoastră cum că agenții comerciali sunt niște pungași! râse el. Chiar de curând, la ultimele livrări de mărfuri, kiowașii au fost trași pe sfoară. Dacă vă face plăcere să pieriți în torturi, mă rog, duceți-vă la ei, veți fi excelent serviți.

— Aș putea să renunț la plăcere, *sir*. Totuși, va asigur că voi fi nu numai bine primit de kiowași, ci mai mult, se vor bucura nespus, aflând cu ce treburi am venit. Pentru că tocmai despre trasul pe sfoară e vorba. Am obținut să se repare greșeala care s-a făcut cu ei. Vor fi despăgubiți cu alte mărfuri bune și am să le indic adresa de unde le pot lua în primire.

— Vai, vai, sunteți o pasăre rară, pe onoarea mea! exclamă negustorul surprins. În cazul acesta, firește că n-or să vă facă vreun rău.

Dar de ce v-ați însoțit cu un indian?

— Nu cunosc dialectul kiowașilor; dânsul mi-e tălmaci. E un "pawnee" și-1 cunoaște pe Tangua.

— *Well*! Atunci totul e în ordine și sfatul e de prisos. Dar vă rog să mă credeți, n-am vorbit în vânt. Tangua e turbat împotriva a tot ce nu-i kiowaș.

— De ce?

— A pățit-o grozav de rău în ultima vreme. Apașii au năvălit și i-au furat câteva sute de cai. Bineînțeles că i-a urmărit, dar cum erau de trei sau patru ori mai numeroși, a fost bătut. Și poate că, în ciuda superiorității lor, încă nu l-ar fi înfrânt, dacă printre apași nu s-ar fi asociat o adunătură de *westmeni* albi, care le-au dat ajutor. Unul din ei a tras în Tangua și l-a ologit. Pe individul acela îl cheamă Old Shatterhand. Cică doboară dintr-un pumn pe cel mai tare om. Dar, până la urmă, n-o să-i meargă!

— Nu? Au cumva kiowașii de gând să se răzbune?

— Firește! Doar i-a zdrobit genunchii lui Tangua. Groaznică soartă pentru o căpetenie de războinici! Turbează, pur și simplu, de mânie și n-o să aibă tihnă până nu-i va prinde pe Old Shatterhand și pe Winnetou.

— Winnetou? Cine mai e și ăsta?

— Un tânăr șef al apașilor, care poposește cu o mică trupă de războinici ca la vreo două zile călare de aici. Albii aceia sunt cu dânsul.

Un număr de kiowași au primit însărcinarea să se deplaseze într-acolo, să-i ademenească pe bandiți și să-i aducă până în satul lui Tangua.

— Hm! Și vor fi fiind albi și apașii aceia atât de prostănaci, încât să cadă în cursă?

— Posibil. Tangua e chiar sigur de asta. A și luat măsuri ca regiunea prin care vor trece să fie controlată de oamenii lui. Apașii, ca și albi respectivi, sunt fără îndoială pierduți. De fapt, lucrul nu mă privește, dar fiind vorba și de albi, am preferat s-o șterg. Aș mai fi rămas bucuros câteva zile la Tangua, însă n-am poftă să asist la schingiuirea și la moartea lor.

— N-ați fi putut să le veniți cumva în ajutor?

— Nicidecum, chiar dac-am fi voit. Și, la urma urmei, de ce să mă leg la cap dacă nu mă doare? Sunt, ca să zic așa, partenerul de afaceri al kiowașilor și nu-mi convine să-mi stric socotelile, intervenind pentru niște dușmani ai lor. Am făcut, de altfel, o timidă încercare, dar am renunțat curând, căci Tangua începuse să latre ca un dulău.

— Se înțelege. De fapt, nici nu sosise încă timpul să interveniți în favoarea prizonierilor, pentru simplul motiv că nu erau încă prinși.

Trebuia să mai așteptați.

— Păi, unul a și fost prins, un alb de-al lui Old Shatterhand". Curios tip! Râde toată vremea și se poartă ca și cum n-ar avea habar de moartea ce-l pândește în orice clipă.

— L-ați văzut?

— L-am văzut când l-au adus. Era legat cobză și a zăcut la pământ o oră întreagă până l-au transportat pe insulă,

— Insulă? O fi servind de temniță?

— Da. E situată lângă Salt Fork, aproape de mal și la câțiva pași de sat, E bine păzită.

— Ați vorbit cu prizonierul?

— Câteva cuvinte. L-am întrebat ce-am putea face pentru el. Mi-a zâmbit cu duioșie și mi-a răspuns că ar avea poftă de lapte bătut; n-aș putea oare să mă reped până la Cincinnati și să-i aduc un borcan plin? Trăsnit rău, domnule! I-am amintit că situația lui nu e deloc amuzantă. Atunci mi-a răspuns chicotind, să nu-i port de grijă, că are el oameni care să-l ajute. Am stăruit, totuși, în favoarea lui, dar Tangua m-a repezit cum nu se poate mai grosolan. De altfel, prizonierul nu-i chiar atât de rău tratat, fiindcă și Old Shatterhand deține, la rândul său, un ostatic kiowaș. Numai Santer umblă să-i amărască dinadins puținele zile care i-au mai rămas.

— Santer? Păi ăsta-i nume de alb! Au mai fost și alți albi acolo afară de voi?

— Doar unul, adică acest Santer. Un tip dezgustător. A picat aseară cu kiowașii care l-au ademenit pe Winnetou să-i urmeze. Cum a ve-nit, s-a și dat la prizonier. O să-l cunoașteți când veți ajunge în sat.

— Știți cumva ce caută Santer la Tangua?

— Nu. I-am dat bună ziua și nu l-am mai luat în seamă; de altfel, prezența mea părea să nu-i facă plăcere. Puteam să mă informez la kiowași, dar nu mă interesa. Nu mă bag unde nu-mi fierbe oala. E un principiu de la care nu mă abat.

— Și Santer acesta e oaspetele șefului, sau locuiește într-un cort separat?

— I s-a dat un cort, nu chiar în apropierea șefului, cum se procedează de obicei cu musafirii bine văzuți, ci unul cam vechi de piele cârpită, și tocmai la capătul satului. S-ar zice că nu prea e în grațiile lui Tangua.

— Știți, poate, și numele prizonierului?

— Sam Hawkens, un *westman*, să zic așa, celebru, deși tare caraghios, îmi pare rău că e sortit morții, dar ce să-i fac?! Poate să aveți mai multă trecere pe lângă Tangua și să puneți o vorbă bună.

— Am să încerc. N-ați putea să-mi descrieți mai exact poziția cortului în care locuiește Santer?

— La ce bun? O să-l vedeți chiar la intrarea în sat. E al patrulea sau al cincilea în susul râului. În ce privește omul, nu cred să vă placă; seamănă cu un corb care se hrănește cu hoituri. Păziți-vă de el! Cu toată slujba ce-o aveți, sunteți încă foarte tânăr, și n-o să-mi luați sfatul în nume de rău. Acum trebuie să plec. Rămâneți sănătos. Sper să vă păziți bine pielea.

Să-l mai fi reținut ca să aflu și alte amănunte? în cazul acesta, trebuia să-i spun deschis cine și ce suntem, și ar fi fost cam riscant.

Winnetou era de aceeași părere. îndemnându-și calul, îmi șopti:

— Ajunge! Fratele meu să nu mai întrebe nimic. Altminteri le-am părea suspecti acestor oameni care, la urma urmei, sunt prieteni cu kiowașii.

— într-adevăr, am aflat destul. Știm aproape precis unde se află Hawkens și unde locuiește Santer. îi vom găsi pe amândoi. Până, unde ne continuăm drumul?

— Până vom dispărea din ochii negustorilor. Apoi ne întoarcem în tabără. Norocul nostru că i-am întâlnit. Ca să aflăm singuri toate astea, ar fi trebuit să ne expunem la mari primejdii. Acum știm cum stau lucrurile și deseară ne furișăm în satul kiowașilor.

Cei doi negustori se topeau treptat în zare. Erau nevoiți să călărească încet, din cauza catârilor cu samarele pline. Am auzit mai târziu cât de fatală le-a fost această îngrijorare. Am aflat de asemenea că schimbaseră cu kiowașii diferite blănuri. De fapt, numai omul cu care discutasem era negustor, celălalt era ajutorul lui. Acum, că nu ne mai vedeau, făcurăm cale-ntoarsă spre tabără, dându-ne iarăși osteneala să ascundem urmele.

Dick Stone și Will Parker se arătară foarte mulțumiți de rezultatul cercetărilor noastre. Li bucura mai ales faptul că Sam se simte relativ bine și că nu și-a pierdut buna dispoziție. Ne poftiră să-i luăm deseară cu noi. Dar Winnetou se opuse.

— Fiți buni și rămâneți deocamdată aici, fiindcă va fi greu să-l eliberăm pe Sam Hawkens chiar din primul moment. Probabil că lucrul se va face abia mâine, și atunci veți fi și voi de față.

Adăpostul nostru era destul de bun; dar ne găseam în inima unui ținut vrăjmaș și se putea lesne întâmpla ca vreun om al kiowașilor să dea peste noi. De aceea Winnetou propuse:

— Știu o insulă puțin mai jos, în mijlocul râului, acoperită cu tufe și copaci, tocmai bună de ascunziș. De obicei, nimeni nu calcă pe acolo.

Frații mei să mă urmeze. ,

Pornirăm călare în josul apoi, până descoperirăm insula. Apa era aici mai adâncă și mai repede, însă am trecut-o cu bine, călare. Avusese dreptate Winnetou: insula era mare, iar vegetația bogată oferea destulă acoperire pentru oameni și cai.

Îmi așternui culcușul, având grijă să adorm cât mai repede, căci prevedeam că în cursul nopții nu vom dispune de prea mult răgaz pentru somn. Nu pentru că n-am fi avut vreme destulă sau loc potrivit ca să ne lăsăm odihnei, ci iată de ce:

După cum aflasem, Sam Hawkens era deținut pe o mică insulă și urma să mă strecor până acolo. Însemna, deci, să trec prin apă.

Plănuiam, Winnetou și cu mine, ca dintru început să înotăm către malul râului, unde am fi ajuns, firește, uzi până la oase. Or, calendarul arăta mijlocul lui decembrie, apa era rece. Cine-ar fi putut să mai doarmă apoi în asemenea condiții?

Când se întunecă, furăm treziți. Winnetou dormise și el. Era momentul să pornim. Am lepădat veșmintele de prisos și tot ce aveam prin buzunare. N-am luat cu noi alte arme decât cuțitele. Am sărit apoi în apă și am înotat până la malul drept al râului. De acolo se putea pătrunde neobservat la Salt Fork. După o oră de mers în susul malului, am ajuns la întâlnirea dintre Salt Fork și brațul lui Red River.

Mai făcurăm doar câteva sute de pași de-a lungul afluentului spre stânga și zărirăm focurile satului așezat pe malul opus. Trebuia, deci, să trecem dincolo.

N-am trecut însă imediat. Am mai urcat încet, încet, chiar până în dreptul satului. Când spun "sat", cuvântul nu trebuie luat în sensul lui european, adică o așezare cu case zidite, înconjurată de grădini și țărini.

Nu zărești aici nici urmă de grădină sau de ogor. Iar locuințele sunt, de fapt, niște corturi — iarna din piele groasă, vara din pânză de în.

Mai lângă fiecare cort ardea focul, în jurul căruia oamenii, ghemuiți, își încălzeau mădularele și își preparau masa de seară. Cel mai arătos era un cort situat în centrul satului, împodobit la intrare cu lănci, de care atârnavă pene de vultur și așa-zisele "medicamente" în forme din cele mai ciudate. La focul din fața cortului ședea Tangua, căpetenia, având alături un tânăr de vreo optsprezece ani și doi băieți cam de doisprezece și respectiv, paisprezece ani.

— Sunt feciorii lui, mă lămuri Winnetou. Cel mare e favoritul și va ajunge un războinic viteaz. E atât de iute de picior, încât l-au supranumit "Pida", ceea ce înseamnă cerb.

Ici și colo, câte o femeie alerga după treburi; la indieni, femeile și fetele nu sunt admise la masă cu bărbații și feciorii. Ele mănâncă mai târziu ceea ce rămâne, în schimb, îndeplinesc muncile cele mai grele.

Căutai din ochi insula. Cerul atârna greu, acoperit de nori negri.

Nici o stea, nicăieri. Totuși, lumina focurilor ne îngăduia să deslușim trei insulițe la mică depărtare una de alta.

— Pe care din ele s-o fi aflând Sam? întrebai.

— Fratele meu n-are decât să-și amintească ce i-a spus negustorul acela, răspunse Winnetou.

— Că e vorba de o insulă situată chiar lângă mal? Prima și ultima sunt mai în largul apei; înseamnă că va fi cea din mijloc.

— Probabil. Iar încoace, pe dreapta, e capătul de jos al satului; acolo, în al patrulea sau al cincilea cort locuiește Santer. Și acum ne despărțim, nu mai mergem împreună. Eu trebuie să mă răfuiesc cu ucigașul tatălui și al surorii mele. În schimb, tu ocupă-te de Sam; e mai curând tovarășul tău decât al meu.

— Și unde ne întâlnim pe urmă?

— Chiar aici, unde ne găsim acum.

— Asta, dacă nu se întâmplă nimic neprevăzut. Dar dacă, din întâmplare, vreunul din noi ar fi descoperit, s-ar stârni o zarva nemaipomenită; e nevoie, deci, să stabilim un alt loc de întâlnire, mai departe de sat.

— Sarcinile noastre nu sunt ușoare. A ta e încă și mai grea decât a mea, căci va trebui să înoți spre insulă și străjile te pot zări mai lesne.

Dacă te prind cumva, îți sar eu în ajutor; iar dacă scapi, te întorci la insula noastră, dar pe drum ocolit, să nu se știe direcția în care ai dispărut.

— Dar mâine dimineață o să se vadă urmele lăsate de mine.

— N-o să se vadă nimic. Vine ploaia și le șterge.

— Bine! Și dacă nu izbutești tu, atunci sar eu și te scap.

— Asta nu se întâmplă, afară de cazul că mă paște ghinionul. Ia uită-te dincolo! În cortul al cincilea nu arde nici un foc. Pe semne că Santer e înăuntru, altminteri l-am vedea pe afară. Doarme, probabil.

Așadar, nu e deloc greu să-l iscodesc.

Aceste zise, Winnetou plecă...

Ținta mea se afla în bătaia luminii; asta era rău. Nu aveam voie să mă arăt la suprafața apei; ca să ating insula respectivă, ar fi trebuit să înot pe dedesubt, ceea ce ar fi fost extrem de greu, din cauza distanței. Aș fi încercat, nu-i vorbă, dar ce mă făceam dacă, ieșind la suprafață, dădeam de o santinelă? N-ar fi mai bine s-o iau întâi până la insulița de alături, prima din șirul celor trei, unde, probabil, nu se află nimeni? De acolo n-ar mai fi decât vreo douăzeci de metri până în cealaltă, din mijloc, adică ținta mea. Ajuns la prima insuliță, pot cerceta cu ochii ce se întâmplă dincolo, pe a doua. '

Urcai, deci, o bucată în susul apei, cu atenția mereu încordată asupra insuliței de la margine. într-adevăr, nu se observa nici cea mai mică mișcare. Era, deci, de presupus că nu locuia nimeni acolo. Mă scufundai încet în apă și trecui înot de partea cealaltă.

Am ajuns cu bine și am scos capul pe jumătate, până la gură, ca să răsuflu. Mă găseam la hotarul de sus al primei insule. Aici observai că există o cale și mai bună de a ajunge la țintă.

La malul opus al râului — cam tot la douăzeci de metri depărtare — acosta un șir de bărci. Acestea îmi ofereau un excelent camuflaj.

Mă scufundai iarăși în apă și înotai până la prima barcă, de acolo la a doua, la a treia și tot astfel până mă pomenii chiar lângă insula din mijloc. Acuma o vedeam ca în palmă.

Era mai aproape de mal decât celelalte două. Creșteau pe ea tufișuri joase, dominate de doi arbori. Nici prizonierul, nici paznicii nu erau de văzut. Deodată, însă, când să mă dau iarăși la fund, ca să trec de partea cealaltă, aud sus, pe mal, deasupra mea, un zgomot ușor. Trag cu ochiul și văd un indian care coboară panta. Pida, "cerbul", feciorul cel mai mare al

căpeteniei. Din fericire, o ia pe alături, spre o barcă, fără să mă simtă. Sare pe ea, o dezleagă și vâslește spre insula din mijloc. Prin urmare, pas de te mai duce acolo! Trebuia să aștept.

Peste puțin, răsună voci omenеști și una din ele, recunosc, e vocea lui Sam. Doar n-am să scap prilejul să ascult ce se vorbește! O iau, deci, înot, pe sub apă, până la barca următoare. Sunt atât de multe bărci, încât ai zice că fiecare locuitor își are barca lui. Când să ies din nou la suprafață, ascuns în spatele bărcii, îl aud pe fiul lui Tangua:

— Tatăl meu vrea s-o știe.

— Să-și pună pofta-ncui! Nu trădez nimic! răspunde Sam.

— Atunci vei îndura chinuri înzecit de grele!

— Nu mă face să râd! Sam Hawkens să îndure chinuri, hi-hi-hi-hi!

Tatăl tău a mai râvnit cândva să mă supună la torturi, acolo, la Rio Peco, când eram printre apași. Și care a fost rezultatul? Mi-l spui și mie?

— L-a betegit câinele de Old Shatterhand!

— Wei! Cam așa va fi și acum. Nici nu-mi pasă de voi!

— Dacă vorbești serios, înseamnă că ți-ai pierdut mințile. Ești în mâinile noastre și, de scăpat, nu mai scapi. Nu uita că ești legat cobză, nu poți mișca nici un mădular!

— Ei, da, stmt legat cobză! Pentru asta îi mulțumesc bunului meu Santer, și mă simt foarte bine.

— Te doare, o știu, dar nu vrei să recunoști. Afară că ești prins în curele, mai ești și legat de copac, iar patru străji te păzesc zi și noapte.

Cum gândești să mai scapi?

— Mă privește, flăcăule! Deocamdată, îmi place aici. Așteaptă până îmi vine poftă să mă car, și atunci ține-te, nene!

— Te eliberăm dacă ne spui încotro are de gând să meargă.

— Uite că nu spun nimic! Cunosc eu lucrurile. Tare drăguț din partea lui Santer că mi-a povestit brașoave, doar-doar va băga frica-n mine. însă nu i-a mers. V-ați dus la Nugget-tsil ca să-i prindeți pe Old Shatterhand și pe Winnetou. Mă pufnește râsul, zău așa! Adică să-l prindeți pe Old Shatterhand, elevul meu, hi-hi-hi-hi!

— Dar pe tine, care-i ești dascăl, totuși te-am prins.

— Mă rog, m-am lăsat prins, așa, ca să mai treacă vremea. Doream să petrec câteva zile în mijlocul vostru; doar știți cât vă iubesc, dacă nu mă-nșel. Va să zică, v-ați dus degeaba până acolo, crezând că Winnetou cu

apașii lui și cu Old Shatterhand or să se ia după voi. O prostie ca asta n-am mai auzit de când sunt! Acum vedeți și voi că v-ați greșit socotelile. Uite că n-au căzut în cursă, și nici nu aveți habar unde se găsesc. Bănuieți c-o știu eu. Ei bine, îți spun cinstit: știu!

— Atunci, vorbește!

— *Pshaw!* Ai s-o afli foarte curând fără să vorbesc eu, căci...

Fu întrerupt de niște strigăte puternice. Din păcate, nu le înțelegeam tâlcul, dar sunau ca o alarmă dată pentru prinderea unui fugar: "Puneți mâna pe el, puneți mâna pe el!", după care auzii și numele lui Winnetou.

— Vezi unde sunt? Auzi? izbucni Hawkens, în culmea bucuriei.

Unde sunt Winnetou și Old Shatterhand? Au sosit! Au și sosit!

Larma se răspândi în tot satul și kiowașii alergau care încotro. îl zăriseră, deci, pe Winnetou, dar încă nu-l prinseseră. Incidentul acesta îmi zădărnicea tot planul. îl văzui pe fiul lui Tangua înălțându-se pe insulă și scrutând malul. Apoi sări în barcă și ordonă celor patru paznici:

— Pregătiți puștile! Cum se apropie cineva să-l elibereze, trageți în albul ăsta și-l ucideți!

Văsli către mal. Dacă ar fi fost cât de cât posibil, l-aș fi salvat pe Sam chiar atunci. Dar nu se mai putea. De-aș fi riscat să tabăr pe cei patru kiowași înarmat numai cu cuțitul, n-aș fi făcut decât să-i scurtez lui Sam zilele. Cu siguranță că paznicii ar fi executat porunca lui Pida și l-ar fi ucis.

Deodată, cu mult înainte ca Pida să fi ajuns la mal, îmi trecu prin cap o idee năstrușnică. El era fiul favorit al lui Tangua. Dacă-l luam ostatic, puteam să forțez schimbul contra lui Sam. Era o idee aproape nebunească, dar nu-mi păsa. Trebuia cu orice preț să-l prind pe tânărul kiowaș, fără să mă simtă nimeni.

Dintr-o privire, îmi dădui seama că situația e favorabilă. Winnetou fugise către Red River, deci spre stânga, pe când tabăra noastră se afla la dreapta, devale, pe insula știută. Procedase foarte inteligent, în felul acesta îi inducea în eroare pe urmăritori. Din direcția aceea răbufneau strigătele kiowașilor angajați în urmărirea fugarului și întracolo își ațintiseră privirea cei patru paznici ai lui Sam. Stăteau cu spatele la mine și nimeni nu mai era pe-aproape.

Fiul lui Tangua se apropie cu barca de mal, sări afară și dădu s-o lege de țâruș, ca să fugă apoi pe jos mai departe. Cum stăteam încovoiat, am țâșnit din apă chiar lângă el și cu un singur pumn l-am culcat la pământ. L-

am aruncat apoi în barcă și, sărind după el, am pornit împotriva curentului, ținându-mă cât mai aproape de mal.

încercarea mea nebunească izbutise. Sus, în sat, nu era țiipenie de om, iar paznicii continuau să privească aiurea.

Lopătai din rășputeri, pentru a ieși cât mai curând din raza satului; apoi, când lumina focurilor nu mă mai putea ajunge, cârmii spre malul drept al lui Salt Fork, unde îl culcai pe Pida în iarbă.

nise încă. Am tăiat cureaua cu care se leagă barca de mal, ca s-o folosesc pentru imobilizarea prizonierului, apoi i-am dat brânci luntrei să se ducă în voia curentului și să nu-mi trădeze prezența. Pe tânăr, după ce i-am prins brațele în curea, l-am luat în cârcă și am pornit spre insula noastră.

A fost un drum destul de greu, nu fiindcă povara m-ar fi covârșit, ci pentru că tânărul, revenindu-și în fire, începu să se zbată. A trebuit să-l ameninț în câteva rânduri cu cuțitul. Bineînțeles că avusesem grijă să-l ușurez de arme.

— Cine ești? întrebă el, scrâșnind de mânie. Ești un alb râios pe care Tangua, tatăl meu, îl va prinde chiar mâine și-l va face una cu pământul.

— Tatăl tău n-are să mă prindă, fiindcă nici nu poate umbla, i-am răspuns.

— în schimb, are la războinici cât păr în cap și-i va trimite în căutarea mea.

— Aiurea! Nici nu-mi pasă de războinicii voștri. S-ar putea s-o pățească toți ca și tatăl tău, când a cutezat să se bată cu mine.

— Iuf! S-a bătut cu tine?

— Da.

— Unde? Când?

— Când glonțul meu i-a zdrobit genunchii.

— Iuf, iuf! Ești cumva Old Shatterhand? întrebă el speriat.

— Ce mai întrebi? Te-am doborât dintr-un singur pumn. Cine, dacă nu Winnetou sau Old Shatterhand, ar îndrăzni să pătrundă în satul vostru și să-l răpească pe însuși fiul lui Tangua?

— Iuf! înseamnă că am să mor. Dar n-o să auziți din gura mea nici măcar un geamăt.

— Nu te omorâm. Nu suntem ucigași ca voi. îți dăruim libertatea, dacă tatăl tău îmi predă cele două fețe palide care se află la el.

— Santer și Hawkens?

— Da.

— O să vi-i dea. Fiul său îi e de zece ori mai scump decât toți Hawkensii din lume; iar de Santer nici nu-i pasă.

Din acea clipă, încetă să se mai opună și merse în tăcere, alături de mine. Și prezicerea lui Winnetou se adeveri: deodată, se porni o ploaie torențială, încât îmi era imposibil să regăsesc locul de trecere din fața insulei noastre. Am fost nevoit să caut adăpost sub un copac rămuros și să aștept acolo fie încetarea ploii, fie revărsatul zorilor.

Răbdarea mea fu pusă la grea și plicticoasă încercare. Ploaia nu se mai potolea și nici zorii nu se arătau. Aveam o singură mângâiere, și anume că nu se putea să ajung mai ud decât eram. Vorba ceea: înecatul nu se mai teme de apă. Totuși, umezeala care-mi pătrunsese în oase era atât de rece, încât trebuia din când în când să mă scol în picioare și să fac pe gimnastul pentru a mă încălzi. Îmi era milă de tânărul kiowaș, obligat să stea în nemișcare; dar flăcăul avea o rezistență mult mai mare decât aveam eu pe atunci.

În sfârșit, cele două dorințe ale mele se împliniră în același timp: ploaia încetă și începu să se crape de ziuă, numai că o ceață deasă învălui împrejurimile. Cu toate acestea, nu mi-a fost greu să găsesc locul de trecere din fața insulei. Strigai din răspuțuri:

— Alooo!

— Alooo! răspunse imediat glasul lui Winnetou. E fratele meu Shatterhand?

— Chiar el.

— Atunci de ce nu vii? De ce-ai strigat? E periculos!

— Am aici un prizonier. Trimite-mi un înotător bun și niște curele.

— Vin chiar eu.

Eram extrem de bucuros că Winnetou nu căzuse în mâinile kiowașilor. Chipul lui se ivi curând între ceață și apă. Când ajunse la mal și-l zări pe kiowaș, Winnetou exclamă uimit:

— Iuf! Pida, fiul căpeteniei! Unde l-a dibuit fratele meu?

— Pe malul râului, nu departe de insula lui Hawkens.

— L-ai văzut și pe Sam?

— Nu, dar l-am auzit discutând cu "cerbul" ăsta sprinten. Aș fi apucat să vorbesc cu dânsul și poate chiar să-l eliberez, dar tocmai atunci te-au descoperit pe tine și a trebuit s-o șterg.

— S-a întâmplat fără vina mea. Am avut ghinion. Ajunsesem la cortul lui Santer, când mă pomenii cu câțiva kiowași. Dădeau să treacă 'l pe acolo. Să mă ridic de jos, nu era cazul. Mă rostogolii deci puțin mai la o parte. Kiowașii se opriră în loc și se porniră pe taifas. Deo-] dată, unul mă zări și se întoarseră toți spre mine. Atunci, bineînțeles, ! n-am mai avut încotro; am sărit în picioare și am luat-o la fugă. Lu- mina focurilor cădea pe mine și kiowașii m-au recunoscut. Ca să-i , amăgesc, m-am prefăcut că fug la deal, apoi am trecut apa înot și am .

scăpat. Dar cu Santer n-am realizat nimic.

— Ai să-l vezi foarte curând. Acest tânăr războinic e gata ca, în schimbul eliberării sale, să obțină predarea lui Santer și a lui Sam Hawkens în mâinile noastre. Sunt sigur că Tangua va fi de acord.

— Iuf! E bine așa, excelent! Capturându-l pe Pida, fratele meu ; Shatterhand a lucrat curajos, aș zice chiar nebunește de curajos; de fapt, aceasta e cea mai bună soluție.

Când i-am spus lui Winnetou că-l va vedea foarte curând pe Santer, nu credeam că lucrul se va întâmpla chiar mai repede ca în imaginația mea. Pe Pida îl legarăm atât de strâns între noi, încât, coborând tustrei în râu, umerii lui îi atingeau pe-ai noștri. Doar capul îi ieșea din apă, iar cu picioarele ne putea ajuta la înot. Tânărul nu opunea nici o ' rezistență, ci dimpotrivă, dădea puternic din picioare în același ritm cu noi.

Ceața plutea deasă deasupra apei, nu vedeam nici la zece pași înaintea noastră. Se știe însă că pe timp cețos auzul e cu mult mai sensibil. Nu ne depărtasem bine de mal, că Winnetou mă preveni:

— Fii atent! Am auzit ceva.)

— Ce? ■

— Un zgomot ca de vâsle, aici, mai în sus. ,i

— Să ne oprim.

— Da. Ia ascultă!

Nu mai mișcăm decât foarte rar și ușor, ca să ne ținem la suprafață; nu provocăm nici un zgomot. într-adevăr, Winnetou auzise bine: o barcă venea pe râu în jos. Probabil că vâslașul era grăbit, căci lopăta din plin, deși curentul apei îl mâna de la sine.

Se apropia repede. Să ne lăsăm văzuți? Și dacă e o iscoadă dușmană? Ar fi totuși în avantajul nostru să ne lămurim. Ii aruncai lui Winnetou o privire. El înțelese și-mi șopti:

— Rămânem așa! Vreau să știu cine este. De văzut, nu ne poate vedea și nici auzi; stăm nemișcați.

Era, într-adevăr, de așteptat să nu fim observați; nu ni se zăreau din apă decât capetele. Ramaserăm deci pe loc. Pida privea ca și noi, încordat; ne-ar fi putut trăda strigând după ajutor, dar n-a făcut-o.

Doar și așa îi asiguraseram eliberarea.

Bătaia vâslelor se apropiase mult de tot; o luntre indiană se ivi din ceață. Și în luntre — cine? Ar fi trebuit să tăcem mâlc, dar Winnetou — recunoscându-l pe luntraș — striga din toată gura:

— Santer! Fuge! Vrea să scape!

La apariția neașteptată a lui Santer, prietenul meu, îndeobște atât de prudent, își pierduse calmul; arunca din mâini și din picioare ca să ajungă înot luntrea, dar îl împiedicau curelele cu care ne legaserăm unul de altul.

— Iuf, trebuie să mă desfac! strigă el, apucând cuțitul și tăind legăturile. Trebuie să-l ajung, să-l iau de beregată!

Santer auzise, firește, glasul lui Winnetou. Zvârli o privire spre noi și ne recunoscă.

— *Thousand devils!* Mii de draci! izbucni el speriat. Uite-i!

Își strânse buzele. Apoi spaima fugi de pe chipul lui și făcu loc unui rânjat de satisfacție. Cântărise situația în care ne aflam; aruncă vâslele în barcă, apucă arma și o îndreptă spre noi:

— Ultima voastră partidă de înot, câinilor!

Noroc că apăsă pe trăgaci exact în clipa când Winnetou, scăpând din legături și smucindu-se zdravăn, pormi ca săgeata spre barcă. Astfel, Pida și cu mine furăm împinși în lături și glonțul lui Santer nimeri aiurea.

Ceea ce văzui pe urmă nu se mai cheamă înot, ci mai degrabă o fulgerare prin apă. Ținându-și cuțitul între dinți, Winnetou gonea spre dușman în salturi lungi, desenându-se asemenea unei pietre zvârlite pieziș pe suprafața apei. Santer mai avea încărcătură pe cealaltă țeava a puștii. Îl luă la ochi pe Winnetou și răsă în bătaie de joc:

— Vino mai aproape, scârnăvie roșie, să te trimit în iad! Credea că are partida în mână și că nu-i rămâne decât să apese pe

trăgaci, dar cu Winnetou se înșela. Acesta se dădu la fund ca să ajungă în dreptul luntrei și s-o răstoarne. Dacă izbutea, Santer — căzut în apă — nu mai putea face uz de armă și s-ar fi ajuns la o luptă corp la corp, în care tânărul meu prieten era maestru. Fugarul își dădu seama de

primejdie, lepădă arma și apucă din nou vâslele. Era și timpul, fiindcă abia pusese barca în mișcare, că Winnetou se și ivi la câțiva pași în urma ei. Santer renunță să mai atace, vâsli din răspuțeri și se depărta de locul primejdios, strigând:

— Ei, m-ai prins, câine? Îți rezerv glonțul pentru întâlnirea noastră • tră viitoare!

Winnetou se strădui să-l ajungă, dar zadarnic. Nici un înotător din lume, fie și campion mondial, n-ar izbuti să ajungă din urmă o barcă mânuită viguros și în plus împinsă de curentul rapid al apei.

Toate acestea să tot fi durat o jumătate de minut, nu mai mult. Și, totuși, pe când Santer se pierdea din nou în ceață, se și apropiară câțiva apași care, auzind strigătele și detunătura armei, părăsiseră insula și porniseră înot în ajutorul nostru. îi chemai ca să-mi ușureze transportarea lui Pida pe insulă. Când am ajuns cu toții pe uscat și desfăcurăm curelele ce mă țineau legat de kiowașul prizonier, Winnetou ordonă oamenilor săi:

— Frații mei roșii să se pregătească repede de drum! Santer a dispărut chiar acum cu o barcă în josul râului; trebuie să-l urmărim.

Era atât de agitat, cum nu-l mai văzusem până atunci.

— Da, pornim fără întârziere! mă asociai și eu Lui Winnetou. Dar ce facem cu Sam Hawkens și, pe de altă parte, cu cei doi prizonieri ai noștri?

— Pe ăștia îi las în seama ta, răspunse Winnetou.

— Să rămân aici?

— Rămâi. Eu, unul, trebuie să pun mâna pe Santer, ucigașul tatălui meu și al surorii mele. Tu însă ai datoria să-l eliberezi pe tovarășul tău, pe Sam Hawkens. Așa că ne despărțim.

— Pe cât timp?

Cumpăni câteva clipe, apoi rosti:

— Nu pot să știu acum când ne vom revedea. Dorința și voința omului sunt supuse Marelui Spirit. Credeam să fiu mai lungă vreme împreună cu fratele meu Shatterhand, dar iată că Manitu s-a pronunțat împotriva. Voința lui e alta. Știi de ce a fugit Santer?

— îmi închipui. Pe de o parte, nu am căzut în cursa ce ne-a întins-o; pe de altă parte, ai fost văzut aseară. Era, deci, limpede că ne aflăm aici și că vom face totul ca să-l prindem pe Santer și să-l smulgem pe Hawkens din mâinile kiowașilor. Atunci banditul a intrat în panică și a șters-o.

— Ai dreptate. Dar mai există o posibilitate. Fiul lui Tangua a dispărut și kiowașii fac, desigur, legătură între această dispariție și prezența noastră. Ei bănuiesc că noi l-am răpit. Tangua, lovit de această întâmplare, și-a descărcat mânia asupra lui Santer, socotindu-l vinovat de toată nenorocirea. Și l-a alungat.

— Se poate și așa. Santer trebuie să fi simțit că a căzut în dizgrația kiowașilor.

— Și de ce a preferat barca, în loc s-o șteargă călare?

— De teamă. I-a fost frică să nu dea de noi. Chiar dacă nu-l întâlneam, tot îi descopeream urmele. De aceea a fugit cu barca. A primit-o, se vede, în schimbul calului său. Crezi că-l veți putea ajunge călare?

— Greu, dar e cu putință. Va trebui să tăiem cotiturile râului.

— Asta nu! Ți atrag atenția că ar fi o greșeală.

— De ce?

— Fiindcă lui Santer i-ar putea trece ușor prin gând să iasă la mal și să-și continue fuga pe uscat; în felul acesta, s-ar salva mai lesne.

Cum nu veți cunoaște locul unde a ieșit din apă, va trebui să vă împărțiți în două grupuri, ca să-l urmăriți pe ambele maluri ale lui Red River.

— Fratele meu judecă bine. Chiar așa vom face.

— Să căutați cu mare atenție locul unde va fi ieșit la mal. Din păcate, asta cere timp. Dar nici nu e bine să scurtați drumul tăind cotiturile. Dacă pe o parte a râului cotul e, să zicem, în afară, pe cealaltă parte e tocmai invers. Și atunci, în timp ce oamenii de pe un mal vor tăia cotul, cei de pe malul opus vor face un ocol cu atât mai mare.

Astfel s-ar pierde legătura între voi.

— Așa e cum spune fratele meu. Vom fi, deci, nevoiți să urmăm întocmai cursul râului. Ei, gata, să nu mai pierdem nici o clipă!

— V-aș însoți cu cea mai mare bucurie! Dar e într-adevăr sarcina mea să mă ocup de Sam Hawkens. N-am voie să-l părăsesc.

— Iar eu nu te voi împiedica niciodată să-ți împlinești îndatoririle. Acum nu ți-e îngăduit să vii cu noi. Dar dacă Marele Spirit o vrea, atunci ne revedem în câteva zile.

— Unde?

— Când pleci de-aici, să te îndrepti către confluența acestui râu cu Rio Bosco de Nacitoses. Acolo unde apele se unesc, pe malul stâng al lui Rio

Bosco, vei întâlni un războinic de-al meu. Asta, în cazul când revederea noastră va fi posibilă.

— Și dacă omul tău nu va fi acolo?

— Atunci înseamnă că mă aflu încă pe urmele lui Santer și, neștiind în ce parte va apuca, nu pot stabili încă locul nostru de întâlnire. În acest caz, pleacă împreună cu cei trei tovarăși ai tăi spre Saint Louis, la fețele palide, care vor să construiască drumul calului de foc. Te rog însă din suflet să te întorci de îndată ce bunul Manitu va îngădui. Vei fi întotdeauna bine venit la noi în pueblo, lângă Rio Pecos, și, dacă nu mă găsești acolo, ți se va spune unde și cum să dai de mine.

În cursul discuției noastre, apașii terminaseră pregătirile de plecare. Winnetou strânse mâinile lui Dick Stone și Will Parker, luându-și rămas-bun de la ei. Apoi mi se adresă mie:

— Fratele meu știe cât de voioși am pornit de la Rio Pecos în călătoria noastră care avea să aducă moartea lui Inciu-Ciuna și Nșo-ci.

Când te vei întoarce cândva printre noi, n-o să mai auzi glasul celei mai frumoase dintre fiicele neamului apașilor, care, dorind să ajungă în orașele fețelor palide, s-a dus în țara celor veșnic plecați. Acum, setea mea de răzbunare ne desparte, dar prietenia ce ne leagă te va readuce la noi. Aș dori mult să-ți pot trimite vreo știre acolo, la vărsarea lui Rio Bosco; dar dacă nu va fi posibil, atunci, rogu-te, nu zăbovi prea mult în orașele din răsărit; revino cât mai curând. Știi doar în locul cui te-am așezat în inima mea. Făgăduiește-mi că nu vei întârzia, frate al meu drag și iubit Șarli.

— Îți făgăduiesc! Inima mea te va însoți, dragul meu frate Winnetou. Îți amintești, desigur, ce i-am promis lui Klekih-Petra în ultimele lui clipe. Mă voi ține de cuvânt.

— Atunci, bunul Manitu să-ți călăuzească pașii și să te ocrotească pe toate drumurile. Howgh!

Mă îmbrățișa și mă sărută pe amândoi obraji. Dădu apoi un ordin scurt oamenilor săi și încalecă, îndemnându-și calul spre apă. Conform poruncii lui Winnetou, apașii se împărțiră în două grupuri: unul — părăsind insula — trecu înot spre malul drept, iar celălalt, împreună cu Winnetou, spre malul stâng al râului. L-am urmărit cu privirea pe bunul meu prieten până se pierdu în ceață. Simțeam ca și când sufletul mi s-ar rupe în două și nu mă îndoiesc că și Winnetou simțea la fel.

Stone și Parker îmi citiră pe față tristețea. în felul lui sincer și naiv, Stone mă încuraja:

— Nu vă necăjiți, sir! îi revedem în curând. îl scoatem pe Sam din captivitate și pornim glonț după ei. Dar să nu pierdem vremea! Haide să facem schimbul de prizonieri. Cum socotiți să procedăm?

— Vreau să aud părerea dumitale, dragă Dick. Ai mai multă experiență.

Măgulit de apreciere, Stone își netezi barba și zise:

— Cred că cel mai simplu ar fi să-l trimitem chiar acum pe kiowașul nostru la Tangua. Să-i spună unde se află fiul său și în ce condiții poate fi eliberat. Tu ce crezi, bătrâne Will?

— Hm! mormăi Parker. Nici când n-ai avut o idee mai tâmpită.

— Păi dacă-i spunem unde ne aflăm, atunci Tangua își repede oamenii încoace, îl înșfacă pe Pida și rămânem fără Sam și cu buzele umflate. Eu aș face altfel.

— Cum?

— Părăsim insula asta și pătrundem o bucată în prerie unde putem cuprinde cu ochii împrejurimile. îl expediem apoi pe kiowașul nostru în sat și punem condiția ca numai doi războinici, nu mai mulți, să ni-l aducă pe Sam, în schimbul căruia îl vor căpăta pe Pida. Dacă totuși Tangua trimite mai mulți, îi zărim noi de departe și avem timp să spălăm putina. Nu credeți că e mai bine, sir?

— Eu aș merge și mai la sigur și n-aș trimite nici un sol, am răspuns.

— Pe nimeni? Păi cum o să știe Tangua că fiul lui...

— O să afle, n-avea grijă.

— De la cine?

— De la mine.

— Cum așa? Vreți să vă duceți la kiowași?

— întocmai.

— Să n-o faceți, sir! E grozav de periculos. V-ar prinde și v-ar lega numaidecât.

— Nu cred.

— Cu siguranță! Absolut sigur!

— Atunci Pida ar fi pierdut. N-am nici o poftă ca, din cei doi kiowași câți îi avem, să-l trimit pe unul ca mesager și să pierdem astfel un ostatic.

— Asta e just. Dar de ce să mergeți tocmai dumneavoastră în sat? Pot să merg și eu.

— Te cred că ai avea curaj, însă e mai bine să discut eu cu Tangua.

— Nu uitați ce furios e pe dumneavoastră! Cu mine s-ar înțelege mai curând asupra condițiilor. În schimb, dacă vă vede pe dumneavoastră, se face foc.

— Tocmai de aceea vreau să apar chiar eu înaintea lui. Să se facă foc, să crape de ciudă că am îndrăznit să mă înfățișez fără ca el să-mi poată pricinui vreun rău. Dacă-aș trimite pe altul, ar bănuî, pesemne, că mi-e frică de el, și asta nu-mi convine.

— Atunci faceți cum vreți, sir! Și noi unde rămânem între timp? Aici, pe insulă? Ori ne căutăm un loc mai bun?

— Nu există unul mai bun.

— Însă vai de prizonierii ăștia dacă vi se întâmplă ceva în sat! Voi fi fără cruce. Când porniți?

— Deseară.

— Abia deseară? Nu-i prea târziu? Dacă totul ar merge bine, s-ar putea să facem schimbul până în prânz și să pornim apoi după Winnetou.

— Și kowașii să ne urmărească și să ne curețe...

— Credeți?

— Firește. Tangua ni-l va preda bucuros pe Sam, ca să-și recapete fiul; dar pe urmă, după ce-l va ști în siguranță, va face totul ca să se răzbune pe noi. De aceea vreau ca schimbul să se efectueze seara și apoi, ca să câștigăm timp, călărim noaptea, când nu putem fi urmăriți.

Aceasta înseamnă un avans considerabil. Și mai am un motiv pentru care prefer să așteptăm seara: e bine ca grija lui Tangua pentru soarta fiului său să sporească și mai mult. Asta îl va muia.

— E drept. Dar mă gândesc că, până deseară, ar putea să ne dibăcească.

— N-ar fi rău nici asta.

— Îl vor căuta pe Pida și ne putem trezi cu ei aici, pe insulă.

— Chiar pe insulă, nu. Dar vor veni până pe malul râului și vor descoperi urmele lui Winnetou; vor crede, atunci, că noi ne-am deplasat pe acolo împreună cu Pida. Asta îl va îngrijora și mai mult pe Tangua... Pst! Ascultați!

Auzirăm niște voci. Ceața se risipise în parte și malul ieșise la vedere. Se sfătuiau acolo câțiva kiowași, comunicându-și, probabil, părerile despre urmele de cai descoperite; dispărură apoi, în grabă, fără să-și arunce ochii spre insula noastră.

— Au plecat. Se vede că sunt foarte grăbiți, constată Dick Stone.

— Se întorc, desigur, în sat, pentru a-l înștiința pe Tangua. Acesta va trimite o trupă de călăreți ca să se orienteze după urmele cu pricina.

La nici două ore lucrurile se petrecură întocmai. O ceată de kiowași călare se ivi dincolo, la râu. Cercetară urmele și porniră în galop după ele. Nu era de temut să-l ajungă pe Winnetou, care le-o luase cu atâta vreme înainte.

Se înțelege că vorbeam în șoaptă, ferindu-ne să fim auziți de prizonieri. Aceștia nici nu văzuseră cele petrecute dincolo, pe mal. Ei zăceau legați îndărătul unui tufiș.

Înainte de amiază, soarele se arătă mai darnic. Astfel mai scăparăm de umezeală atât noi, cât și terenul de dedesubt. Ne-am uscat și ne-am încălzit, bucurându-ne de o meritată odihnă până-n seară.

Între timp, zărirăm un obiect plutind anevoie pe apă în direcția insulei noastre și încurcându-se în crengărișul ce atârna deasupra râului. Era o luntre cu vâsle cu tot, lăsată în voia apei; cureaua ce o ținuse legată de mal fusese retezată.

Era, deci, luntrea cu ajutorul căreia îl răpisem pe Pida; fusese dusă de curent din Salt Fork în Red River și probabil că a ajuns atât de târziu aici pentru că se agățase undeva, pe drum. Apariția ei era cât se poate de oportună. Am tras-o la țărmul insulei, pentru a mă servi seara de ea. Evitam astfel — dac-ar fi fost să plec pe apă — o nouă baie nedorită.

La căderea serii, am împins luntrea în larg, am sărit într-însa și m-am pus pe vâslit, în susul râului. Avusesem grijă să iau cu mine doborătorul de urși. Stone și Parker mă coplesiră cu urări de succes. I-am asigurat că, afară de cazul că nu m-aș întoarce până a doua zi dimineață, pot rămâne liniștiți în privința mea.

Înaintam greu, împotriva curentului; abia după o oră am cotit din Red River în Salt Fork. Ajuns lângă satul kiowașilor, am acostat și am legat luntrea de un copac.

Vedeam, ca și ieri, focurile aprinse, bărbații așezați în jurul lor și femeile zorind după treburi. Bănuisem că satul va fi astăzi păzit cu mai

multă strășnicie, dar mă înșelasem. Oamenii lui Tangua, descoperind urmele apașilor, plecaseră după ei; astfel, cei rămași în sat se credeau în siguranță.

Tangua ședea și azi în fața cortului, numai că unul din băieții săi lipsea. Cu capul plecat, cu ochii încruntați, șeful privea jocul flăcărilor.

Mă găseam de astă dată pe malul stâng al lui Salt Fork, unde se afla satul. M-am strecurat pe după un cot al râului, apoi în sus, îndărătul corturilor, până la adăpostul lui Tangua. Totul a mers perfect; nu era nimeni prin preajmă ca să mă simtă. M-am întins la pământ și m-am furișat în spatele cortului. De acolo se auzea, prelungă, monotonă, o tângă de jale: căpetenia kiowașilor, Tangua, deplângea astfel pierderea fiului său cel mai iubit. Am ocolit târâș cortul până am ajuns în fața lui și, sărind brusc în picioare, m-am adresat, pe neașteptate, șefului kiowașilor:

— De ce suspină Tangua și cântă a jale? Un războinic viteaz nu bocește. Asta e grija babelor!

Nu se poate descrie spaima ce-l cuprinse la apariția mea fulgerătoare, încercă să spună ceva, dar nu izbuti; dădu să se ridice, dar genunchii zdrobiți îl ținutau locului. Cu ochii holbați, se zgâi la mine ca la un strigoi și, în cele din urmă, gângavi:

— Old... Old... Shat... Shat... iuf, iuf, iuf! Cum... pe unde... Mai sunteți aici... n-ați șters-o?

— Precum vezi, mai sunt aici și am o vorbă cu tine.

— Old Shatterhand! îmi pronunță el, în sfârșit, numele întreg.

Auzindu-l, cei doi băieți o zbughiră în cort.

— Old Shatterhand! repetă Tangua, încă sub imperiul spaimei. Apoi fața i se strâmbă de ură. El strigă o poruncă pe care n-am înțeles-o, necunoscând dialectul, dar am deslușit, între altele, numele meu.

O clipă, și se stârni peste tot un asemenea urlat de furie, încât părea că se cutremură pământul. Toți războinicii rămași în sat veneau fuga spre mine, cu armele în mâini. Mi-am scos cuțitul și i-am tunat lui Tangua la ureche:

— Vrei ca Pida să moară? El m-a trimis la tine!

Cu tot zgomotul din jur, Tangua înțelese vorbele mele și ridică un braț. Atât a fost de ajuns ca să se facă liniște. Totuși, kiowașii mă înconjuraseră. Dacă ar fi fost să judec după fețele lor, aș fi jurat că au de

gând să mă înghită și că nu mai scap cu viață. Mă așezai lângă Tangua, mă uitai calm în ochii lui uluiți de îndrăzneala mea, și rostii:

— O dușmănie de moarte s-a născut între Tangua și mine; nu eu sunt vinovatul, dar nici nu mă tem. Mi-e totuna dacă eu și prietenii mei ne punem rău cu vreunul din războinicii tăi, sau chiar cu între-gul neam al kiowașilor. Că nu mă tem, se vede și din faptul că am venit singur aici, în sat, ca să discutăm. Deci să nu pierdem vremea: Pida se află la noi și, dacă eu nu mă întorc la timp, va fi spânzurat de un copac.

Nici un cuvânt, nici un gest al celor din jur nu trăda efectul spuselor mele. Ochii șefului scânteiau de mânie: nu putea să-mi facă nimic fără a primejdui viața fiului său. Scrâșni printre dinți întrebarea:

— Cum... cum... a ajuns în mâinile voastre?

— Am fost ieri dincolo, pe insulă, când fiul tău vorbea cu Sam Hawkens; l-am culcat la pământ și l-am dus cu mine.

— Iuf! Old Shatterhand e străjuit de spiritul rău care l-a salvat și altădată. Unde mi-e fiul?

— într-un loc sigur, pe care n-ai să-l afli acum. Ți-l va spune el însuși mai târziu. Din cuvintele mele poți înțelege că nu doresc să-l ucid pe Pida. Mai avem un kiowaș la noi, războinicul acela pe care l-am prins mai demult; l-am scos frumușel dintr-un tufiș, pe când ne spio-na. Dacă mi-l dai pe Sam Hawkens, atunci îi eliberăm pe amândoi.

— Iuf! îl vei avea. Adu-mi, mai întâi, pe Pida și pe războinicul meu.

— Să ți-l aduc? Nici nu mă gândesc! îl cunosc pe Tangua și știu ce preț are cuvântul lui. Fac schimbul, doi pentru unul. Sunt, va să zică, mai mult decât darnic. Dar nu îngădui nici un vicleșug.

— întâi de toate, vreau dovada că Pida e într-adevăr la voi.

— Să-ți dovedesc! Ce ți-a venit? Când ți-o spun eu, înseamnă că-i adevărat. Old Shatterhand nu e ca Tangua. Mai bine lasă-mă să-l văd pe Sam Hawkens! Pesemne că, pentru mai multă siguranță, l-ați mutat de pe insulă. Trebuie să vorbesc cu el.

— Ce vrei să-i vorbești?

— Să-l întreb cum l-ați tratat și să aud răspunsul din gura lui. Pe urmă, mai vedem.

—Voi ține sfat cu bătrânii războinici. Depărtează-te până la cortul de alături. Vei afla, pe urmă, ce avem de gând.

— Bine, dar grăbește-te! Dacă mă rețineți prea mult și nu mă întorc la timp, atunci Pida va fi spânzurat.

A fi spânzurat este cea mai rușinoasă moarte pentru un indian.

Vă puteți închipui cât era Tangua de furios. M-am retras până la cortul vecin, firește, înconjurat de kiowași. Tangua își convocă bătrânii și sfatul începu. În ochii lor ardeau fulgere și aș fi pățit-o rău de tot dacă nu era în joc viața lui Pida. Observai, cu acest prilej, că îndrăzneala mea își făcuse efectul.

După câțva timp, căpetenia trimise pe un războinic undeva, în sat.

Omul dispăru într-un cort și reveni apoi împreună cu Sam. Sării în sus, grăbindu-mă să-l întâmpin. Când mă văzu, omulețul izbucni în adevărate ovații:

— Uraaa! Old Shatterhand! Uraaaa! Am spus eu că veți veni neapărat. Îl vreți, desigur, pe bătrânul Sam?

În chip de salut îmi întinse mâinile legate.

— Da, i-am răspuns, am venit în calitate de *greenhorn* ca să-ți ofer diploma de cel mai mare meșter în furișat. Orice s-ar spune, dumneata o iei întotdeauna razna.

— Lăsați reproșurile pe altă dată, preaiubite *sir*. Prefer să-mi vorbiți de Mary a mea.

— E la noi.

— Și Liddy?

— Pușcociul? E bine sănătos.

— Atunci e totul în cea mai perfectă ordine, dacă nu mă-nșel. Hai, să ne cărăm! E cam plicticos pe-aici.

— Răbdare, Sam, răbdare! Vorbești ca și cum ar fi o joacă de copii: am venit, te-am dezlegat și te-am dus!

— Păi, nici nu e altceva, vreau să spun pentru dumneavoastră, decât o joacă de copii. Sunt curios cam ce n-ați fi în stare să faceți.

M-ați coborî și din lună, dacă mi-ar trăsni prin cap să mă sui acolo, hi-hi-hi-hi!

— Tot îți mai arde de glume? S-ar zice că nu ți-a mers prea rău aici.

— Rău? Mie?! Aflați că mi-a mers foarte bine, ba chiar excelent! Kiowașii m-au îndrăgit ca pe copilul lor; nici nu-mi mai pot reveni de atâtea alintări, dragălășenii și pupături; m-au hrănit ca pe-o mireasă și, când mă

apuca somnul, nici nu era nevoie să mă culc, pentru că zăceam, zi și noapte, tolănit pe spate.

— Te-au prădat?

— Firește. Mi-au puricat și căptușeala buzunarelor.

— Dac-au mai rămas din lucruri, atunci o să le capeți înapoi. Mi se pare că sfatul bătrânilor s-a încheiat.

L-am avertizat încă o dată pe Tangua să nu mai întârzie, dacă vrea ca fiul său să rămână în viață. Continuarăm scurt și energic tratativele, din care ieșii biruitor; eu nu cedam cu nici un pas, în timp ce Tangua se temea pentru fiul său. Conform înțelegerii finale, patru războinici urmau să ne însoțească, pe Sam și pe mine, în alte două ' bărci, și să-i ia în primire pe cei doi prizonieri. Dar nu care cumva să ne urmărească pe ascuns kiowașii — pentru că atunci Pida va fi ucis.

De fapt, era cam mult să cer ca Sam Hawkens să-mi fie încredințat doar mie. S-ar fi putut să le joc o festă celor patru indieni care ne însoțeau în bărcile lor. Dar am fost crezut pe cuvânt și nici mai târziu, nimeni vreodată nu s-a îndoit de lealitatea lui Old Shatterhand.

Bineînțeles că n-am trădat locul spre care aveam să ne îndreptăm.

Dezlegându-i-se mâinile, prichindelul de Sam și le juca triumfător prin aer, strigând:

— Liber! Iată-mă din nou liber! Asta n-am să v-o uit niciodată, sir! Și nici n-am s-o mai apuc la stânga dacă stimatele dumneavoastră picioare binevoiesc să fugă la dreapta.

Pe când ne pregăteam de ducă, se iscă ici și colo câte un murmur de nemulțumire. Kiowașii regretau profund că sunt nevoiți să ne lase în pace, pe mine și pe Sam, prizonierul lor; iar Tangua îmi șuieră:

— Până la înapoierea fiului meu, te afli încă în siguranță, dar pe urmă întreg tribul te va hăitui și te va înhăța, chiar de-o fi să zbori prin văzduh!

N-am găsit cu cale să răspund acestei amenințări și, însoțit de Sam și de cei patru kiowași, am luat-o spre malul râului. Doi câte doi" — eu, firește, împreună cu Sam — ne-am urcat apoi în câte o barcă. Pe când părăseam malul, un urlat prelung al kiowașilor răsună în urma noastră și nu se stinse decât hăt-târziu.

Vâsleam. Și în timpul acesta, îi povesteam lui Hawkens tot ce se întâmplase de când a căzut în mâinile kiowașilor. îi părea foarte rău de

plecarea lui Winnetou, dar îl consola oarecum faptul că scăpase astfel de muștrările tânărului șef al apașilor.

În ciuda întunericului, atinserăm cu bine insula și furăm întâmpinați cu mare bucurie de către Dick Stone și Will Parker. Abia după ce plecasem, își dăduseră seama de măsura cutezanței mele.

Am predat pe cei doi prizonieri, care nu ne-au fericit cu nici o vorbă de rămas-bun, și am așteptat până ce se stinse în larg sunetul vâslelor. După aceea, am încălecat și ne-am mînat caii dincolo, spre malul stîng al râului. Totul depindea acum de viteză; și era bine că Sam cunoștea perfect ținutul. Călare pe catârul lui, omulețul se îndreptă fălos în șa, ridică pumnul amenințător înspre satul lui Tangua și zise:

— Acum, ăia de colo își bat capul cum să ne prindă din nou. Dar o să rămână cu gurile căscate! Sam Hankens nu se mai vîră singur în plasă ca să-și pună apoi nădejdea într-un *greenhorn* oarecare. Încă nu s-a găsit kiowașul care să mă-nhațe, dacă nu mă-nșel!

Capitolul VII

DETECTIV

După o veritabilă cursă de călărie, Sam Hankens, Dick Stone, Will Parkers și cu mine sosirăm la vărsarea lui Rio Boxo, în apropiere de Nacitoșea, unde nădăjduiam să ne aștepte vreo solie din partea lui Winnetou. Dar speranța noastră nu se împlini. Am găsit, ce-i drept, urmele unor oameni care fuseseră pe aici. Dar ce fel de urme! Erau leșurile celor doi *traders* care ne dăduseră informații despre satul kiowașilor. După cum am aflat mai târziu de la Winnetou, negustorii fuseseră împușcați de Santer.

Acesta vâslise atât de zdravăn, încât ajunsese la vărsarea suspomenitului râu concomitent cu negustorii, deși aceștia plecaseră mult mai înainte din satul lui Tangua. Santer fusese nevoit să renunțe la nuggeții lui Winnetou; îl aștepta deci sărăcia. Atunci i-au sărit în ochi mărfurile celor doi negustori, pe care i-a împușcat, după ce-i pândise, probabil, dintr-o ascunzătoare. Apoi a șters-o împreună cu catării și cu mărfurile furate. Toate acestea le-a dedus, la sosire, Winnetou, cercetând urmele lăsate de Santer.

Uciगाșul nu și-a luat o sarcină prea ușoară. Să mîi de unul singur prin savană atîția catări încărcăți — e o treabă ce comportă serioase dificultăți. Pe deasupra, era și foarte grăbit, ca să nu-l ajungă urmăritorii.

Din păcate, se porni o ploaie care ținu câteva zile și șterse toate urmele, încât Winnetou fu silit să se bizuie nu pe ceea ce vedea cu ochii, ci pe fel de fel de combinații. Foarte probabil că Santer, pentru a-și valorifica prada, se îndreptase spre una din așezările învecinate; astfel, apașii nu aveau altă soluție decât să le cerceteze pe rând.

Abia după mai multe zile irosite, Winnetou regăsi la agenția comercială Gater urma celui căutat: Santer trecuse pe acolo, vânduse toată prada și, făcându-și rost de un cal bun, pornise către est, pe fosta șosea Red River. Winnetou se despărți de apașii lui, care i-ar fi complicat de aci încolo deplasarea; îi trimise acasă și hotărî să continue urmărirea de unul singur. Luase cu sine destui nuggeți, poseda deci mijloace materiale pentru o ședere mai îndelungată în sat.

Cum din acest motiv nu mai expediase nici un curier la Nacitoșea, noi nu știam unde se află și încotro să-l urmăm. Am luat-o deci spre Arkansas, ca să ajungem pe drumul cel mai drept la Saint Louis. Regretam nespus că nu-mi pot revedea prietenul, dar nu era nimic de făcut.

După un drum lung, sosirăm într-o seară la Saint Louis. Firește că prima mea grijă a fost să-l vizitez pe bătrânul meșter Henry. Când am pășit în atelierul său, meșterul tocmai lucra la strung, în lumina lămpii, așa că nici nu auzise când am deschis ușa.

— *Good evening*, bună seara, mister Henry! l-am salutat ca și când ne-am fi despărțit abia în ajun. Ei, cum merge cu carabina? E gata?

Spunând acestea, mă săltai pe un colț al mesei, cum obișnuiam pe vremuri. Mister Henry zvâcni de pe scaunul lui, se holbă la mine o clipă ca de pe altă lume, apoi izbucni, nebun de bucurie:

— Dumneata... dumneata aici?... Meditatorul... Expertul... afurisitul de Old Shatterhand!

Mă strânse la pieptul său și mă sărută repetat, zgomotos, pe amândoi obraji.

— Old Shatterhand?! De unde cunoașteți acest nume? l-am iscodit după ce explozia de bucurie se mai potoli.

— De unde? Mai întrebi? Toată lumea vorbește de dumneata, cavaler teribil ce-mi ești! Ai ajuns un *westman* cum scrie la cartel! Mister White, inginerul secției vecine, ne-a informat cel dintâi. Erau numai laude în privința dumitale, așa să știi! Însă nimbul din jurul frunții ți l-a așezat Winnetou.

— Cum așa?

— Mi-a povestit totul, absolut totul!

— Ce vorbiți! A fost Winnetou pe-aici ?

— Firește c-a fost!

— Când? Spuneți, vă rog!...

— Acum trei zile. Doar îi vorbiseși de mine și de vechiul doborâtor de urși. S-ar fi putut oare să vină în localitate și să nu mă viziteze? Mi-a zugrăvit el cu de-amănuntul cam ce fel de *westman* ai ajuns.

Bizoni, grizzly și așa mai departe! Te-ai ales până și cu rangul de căpetenie.

Continuă astfel încă multă vreme și degeaba încercam să-l întrerup. Mă îmbrățișa iar și iar, jubilând că mă îndemnase cel dintâi pe drumul Vestului sălbatic.

Apoi îmi povesti cele aflate de la căpetenia apașilor.

Winnetou nu-i mai pierduse urma lui Santer și se ținuse după el până la Saint Louis. După care plecă spre New Orleans. Din pricina grabei cu care se deplasa, n-am apucat să-l mai prind în oraș. Îmi lăsase însă vorbă prin Henry să vin și eu la New Orleans — dacă mă trage inima. Și m-am hotărât să plec cât de curând.

Trebuia, firește, să-mi îndeplinesc mai întâi obligațiile profesionale, ceea ce am și făcut a doua zi dimineăta. Încă la prima oră mă afluam cu Hawkens, Stone și Parker în dosul acelei uși cu geamuri prin care intrasem altădată ca să mi se verifice cunoștințele. Bătrânul Henry nu renunță nici el la plăcerea de a fi de față. Acolo se depănă o mulțime de povești, de relatări, explicații, ca să reiasă până la urmă că, dintre toate secțiile, a mea trecuse prin încercările cele mai grele și mai dramatice. Rămăsesem singurul în viață dintre experții grupei.

Când veni rândul să se facă socotelile bănești, Sam și-a dat în zadar osteneala ca să obțină pentru mine o gratificație suplimentară.

Ne-am încasat, ce-i drept, lefurile, dar nici un dolar în plus. Mărturisesc sincer că am predat cu un sentiment de amară decepție notele și schițele întocmite cu atâta caznă și salvate cu atâtea riscuri. Domnii angajaseră cinci experți și achitau acum doar o singură leafă, restul îl băgau în propriile lor buzunare, deși își însușiseră rodul întregii noastre munci și îndeosebi al eforturilor mele mai mult decât omenești.

Drept care Sam improviza o cuvântare vijelioasă, dar nu obținu nimic decât râsete, în timp ce, împreună cu Will și cu Dick, era condus amabil către ușă. Plecai, firește, și eu, fără a mai privi înapoi. De altminteri, suma încasată era, pentru condițiile mele de atunci, destul de bunicică.

Eram, deci, hotărât să-l caut pe Winnetou, care îmi lăsase la mister Henry adresa unui hotel din New Orleans. Din politețe, dar și din devotament, i-am întrebat pe Sam și pe ceilalți doi tovarăși dacă ar vrea să vină cu mine. Ei însă preferau să rămână la Saint Louis, să se odihnească, în sfârșit, ca lumea, ceea ce în nici un caz nu le-aș fi luat-o în nume de rău. Mi-am făcut rost de schimburi și de alte obiecte trebuincioase, m-am gătit cu un costum nou, lepădând veșmintele indiene, și am luat vaporul spre miazăzi. Puținul meu avut, pe care am renunțat să-l mai car după mine, între altele și doborâtorul de urși, l-am lăsat în grija lui Henry, care mi-a făgăduit să-l păstreze cu sfințenie.

Tot lui i-am încredințat și calul, de care nu mai aveam trebuință. De altfel, socoteam cu toții că absența mea va fi scurtă.

Dar avea să se întâmple altcum. Ne aflam în toiul războiului civil, fapt pe care l-am trecut până acum sub tăcere, neavând nici o legătură cu evenimentele relatate. Întâmplător, fluviul Mississippi era tocmai atunci deschis navigației datorită vestitului amiral Farragut, care îl readusese în stăpânirea statelor nordice. Totuși, călătoria mea cu vaporul întârzia mult din pricina măsurilor restrictive de tot felul, desigur încă necesare. Ajungând la New Orleans și întrebând de Winnetou la hotelul pe care mi-l indicase Henry, mi s-a răspuns că plecase în ajun, dar îmi lăsase vorbă că se află la Vicksburg, în căutarea lui Santer; și că, din motive de securitate, nu mă sfătuiește să-l urmez. Adresa lui mi-o va comunica mai târziu prin mister Henry din Saint Louis.

Ce-mi rămânea de făcut? Mă trăgea ața să-mi vizitez rudele aflate în patrie și care probabil că aveau nevoie de un ajutor bănesc; oricum, eram în măsură să-i ajut. Să mă fi întors la Saint Louis ca să-l aștept pe Winnetou? Cine știe dacă acesta mai avea posibilitatea să vină acolo... Pe de asupra, având alte păreri decât sudiștii în problema sclavagismului, eram de la început considerat ca suspect, și nu aveam nici un chef să ajung în niște încurcături al căror sfârșit nu putea fi prevăzut. Să mă întorc în patrie, la ai mei, care aveau nevoie de sprijinul meu? Poate că era lucrul cel mai nimerit.

Mă interesai dacă există vreun vapor gata de plecare. Găsii unul sub pavilion nord-american, care încerca să profite de acalmia de pe front pentru a pătrunde până pe coastele Cubei. Acolo se putea ivi un prilej să plec în Germania sau, deocamdată, la New York. N-am stat mult pe gânduri și m-am imbarcat.

Ar fi fost bine dacă-mi puneam în siguranță agoniseala la vreuna din bănci, în schimbul unui mandat de remitere. Dar ce bancă din New Orleans era pe atunci demnă de încredere? Apoi, nici timp nu prea îmi rămăsese. Până la plecarea vaporului mai trebuia să-mi fac rost de pașaport. Așa că am plecat cu banii la mine.

Pentru a nu stărui prea mult asupra acestei fatale împrejurări, voi spune doar că, nu mai târziu decât în prima noapte, furăm surprinși de un puternic uragan. Ce-i drept, încă de cu ziuă vremea se arătase vântoasă, dar călătoria decursese normal până spre seară; nimic nu indica apropierea cumplitei furtuni. Ca și ceilalți pasageri, care folosiseră prilejul de a pleca din New Orleans, mă dusei liniștit la culcare. După miezul nopții am fost trezit de un tangaj și de un clocot îngrozitor. Am sărit din pat ca ars. Dar în aceeași clipă vasul se clătină atât de tare, încât mă prăbușii, și tot calabalăcul din cabina în care se aflau încă trei pasageri căzu peste mine. Cui îi mai pasă de bani în asemenea clipe, când viața atârână de un fir de păr?! Prin întunericul și zăpăceala ce domneau în cabină, mi-ar fi trebuit mult timp până să-mi găsesc haina și portofelul. Nu știu nici eu cum m-am dezgropat de sub povara ce mă strivea și am fugit — ba nu, m-am bălăbănit până afară, pe covertă. Vaporul se zbuciuma nebunește, fără răgaz.

Afară — beznă, să-ți scoți ochii. Cât ai clipi, uraganul mă trânti jos și un talaz uriaș se rostogoli deasupra-mi. Mi se părea că aud voci îngrozite, spulberate în vuietul furtunii. Fulgere spintecară văzduhul, unul după altul, luminând totul preț de o secundă. Zării niște stânci răpoase ieșind din apă, iar dincolo de ele mizea țărmul. Vasul se înșurubase cu botul între aceste stânci și, împresurat de talazuri, se frământa cu pupa în văzduh. Era pierdut. În orice clipă putea să fie rupt în bucăți. Bărcile de salvare fuseseră smulse. Cum să scapi dintr-o asemenea situație? Numai înot! Încă un fulger, și văzui călătorii întinși pe covertă, cramponându-se de obiectele din jur, pentru a nu fi măturați de valuri. După părerea mea, însă, tocmai lăsându-te în voia apei, puteai să mai sperii în ziua de mâine!

Și iată, vine asupra-mi un talaz înalt cât casa; îl zăresc datorită luciului său fosforescent. Se aruncă asupra vasului care geme și trosnește, gata-gata să se facă țândări. Eu mă agăț cu toată puterea de un stâlp de fier, dar în zadar: îmi scapă din mâini. Doamne, ajută-mă! Am senzația că talazul mă aruncă sus de tot, mă joacă, mă sucește ca pe o minge, apoi mă trage în adânc și mă ridică iarăși în creștetul lui. Nu fac nici o mișcare: orice efort ar fi zadarnic. Dar în clipa când talazul se va izbi de țărm, voi avea grijă, și nu mă mai las târât în larg.

Să se fi scurs o jumătate de minut de când mă aflu în voia valurilor, dar mi se părea că trecuseră ore întregi. Deodată, mă pomenii aruncat în văzduh și aterizai între stânci, unde apa era calmă. Numai să nu mă tragă valul îndărăt! Mă zbăteam din răsputeri, lopătam cu brațele, cu picioarele, într-un suprem și ultim efort. De fapt, exagerez dacă spun că acolo, între stânci, apa era "calmă", pentru că e vorba de un calm foarte relativ. Ieșisem, ce-i drept, din vârtoare, dar furtuna răscolea și răsturna oceanul, purtându-mă în toate sensurile ca pe un dop de plută jucat într-un vas cu apă. Avui însă norocul să zăresc prin noapte fâșia de pământ. Fără această fericită împrejurare, probabil că n-aș fi scăpat cu viață. Știam, deci, în ce direcție trebuie să înot. Și chiar dacă în iureșul elementelor dezlănțuite nu făceam decât progrese infime, atinsei, totuși, până la urmă țărmul — deși într-alt chip decât mi-aș fi dorit. Apă și pământ — totul era negru ca păcura, încât nu le puteam deosebi ca să-mi aleg un loc prielnic de acostare.

Orbecăind astfel, mă izbii cu capul într-o muche de stâncă. Parcă m-ar fi trăsniț cineva cu toporul în creștet. Mai avui prezența de spirit să mă agăț cu mâinile de stâncă și să mă salt nițel, după care îmi pierdii cunoștința.

Când m-am dezmeticit, uraganul încă mai fierbea. Mă durea capul, dar nu luam în seamă durerea. Mai multă grijă îmi provoca faptul că habar nu aveam unde sunt. Mă aflu oare pe țărm, sau pe o stâncă ieșită din apă? Era cu neputință să mă clintesc din loc. Piatra era netedă și lunecoasă. Cu greu izbuteam să rezist furtunii care tot mai amenința să mă înghită. În cele din urmă, observai că uraganul parcă s-ar domoli. Și, într-adevăr, așa cum se întâmplă de obicei, se potoli curând, ca la un semnal. Ploaia încetă brusc și stelele se iviră pe cer.

La lumina lor mă putui orienta. Mă aflu pe țărm. Îndărătul meu apele mai clocoteau; în față se înălțau niște arbori răzleți. O luai întracolo. O

parte din arbori înfruntaseră cu succes furtuna; mulți alții însă fuseseră smulși din rădăcini, culcați la pământ sau târați în largul apelor. Zării'apoi, ca printr-o pâclă deasă, câteva lumini mișcătoare.

Bănuind că sunt oameni, mă grăbii să ajung până la ei.

Erau, într-adevăr, niște oameni de prin partea locului, adunați în jurul unor case cărora uraganul le pricinui mari stricăciuni. Uneia îi smulsese acoperișul, zvârlindu-l cât colo, în larg.

Ce mai uimire produse apariția mea! Se zgâiră oamenii la mine ca la o fantomă. Oceanul încă vuia bezmetic, așa că numai răcnind ne puteam auzi unul pe altul. Erau pescari. Uraganul aruncase vasul nostru pe una din insulele Tortugas, unde se înălța fortul Jefferson. În fort se aflau atunci închiși prizonierii de război ai Confederației.

Pescarii mă primiră cât se poate de prietenos, îmi dădură rufărie uscată și îmbrăcăminte — căci nu aveam pe mine decât pijamaua în care dormisem pe vapor. Apoi se împrăștiară să cerceteze coasta și să descopere pe eventualii naufragiați. Până dimineața fură descoperite șaisprezece victime, dintre care trei, dând semne de viață, au putut fi salvate. Ceilalți muriseră. Țărmul era semănat de epave; vasul sfărâmat, prova înfiptă în stânca de care o izbise uraganul.

Eram, așadar, un naufragiat în cel mai deplin înțeles al cuvântului, căci nu mai posedam nimic; banii pe care îi agonisisem zăceau în negura oceanului. Firește că regretam pierderea, dar mă și consola faptul că eram unul dintre cei puțini — doar patru la număr — care scăpaserăm de moarte. Avusesem, fără îndoială, mare noroc.

Comandantul fortului se ocupă de noi. Primirăm toate cele necesare, iar mie mi se oferă ocazia să mă imbarc pe un vapor care pleca spre New York. Astfel ajunsei acolo, în marele oraș, mai sărac chiar decât odinioară, când îl vizitasem pentru prima dată. Îmi lipsea până și curajul de a o lua iarăși de la capăt.

De ce am plecat la New York și nu la Saint Louis, unde aveam cunoscuți și puteam să mă bizui cu toată încrederea în ajutorul bătrânului Henry? Pentru că îi eram atât de îndatorat, încât nu mai voiam să abuzez de bunăvoința lui. Ei da, să fi fost sigur că dau acolo de Winnetou! Însă goana lui după Santer putea să mai dureze luni de zile, dacă nu mai mult. Unde să-l fi căutat în tot acest răstimp? Eram, ce-i drept, ferm decis să-l regăsesc, dar asta presupunea să mă întorc în Vestul sălbatic, să vizitez iarăși acel

pueblo de lângă Rio Pecos. Or, pentru a întreprinde o asemenea călătorie, trebuia mai întâi să-mi refac situația. În împrejurările date — gândeam eu — numai la New York aş fi reuşit să mă pun din nou pe picioare.

Speranțele nu mi-au fost înşelate. Am avut noroc. Am făcut cunoştința preaonorabilului mister Josy Taylor, care conducea un corp de detectivi, renumit pe atunci, şi mi-am oferit serviciile. Auzind cine sunt şi prin câte trecusem în ultima vreme, dumnealui căzu de acord — deşi eram german — să mă angajeze de probă. Avea ideea preconcepută că germanii nu ar fi apți pentru specialitatea lui. Totuşi, grație câtorva succese datorate mai curând întâmplării decât perspicacității mele, am izbutit să-i inspir încredere şi să i-o sporesc treptat. Astfel, până la urmă, am ajuns să mă bucur de întreaga-i bunăvoință şi îmi încredința unele misiuni care cereau perspicacitate şi hotărâre, dar, în caz de reuşită, eram bine plătit.

Într-o zi, după apelul nominal, mă pofti în cabinetul său, unde aştepta un domn mai în vârstă, cu înfăţişare îngrijorată. Se făcură prezentările şi aflai că e vorba de bancherul Ohlert, venit să ne ceară asistența într-o chestiune particulară. Cazul era pe cât de penibil pentru persoana lui, pe atât de periculos pentru afacerile sale.

Avea un singur copil, un fiu cu numele de Wifliam, în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, investit cu dreptul de a dispune în chestiunile financiare ale firmei ca şi tatăl său. Acesta din urmă era însurat cu o germană, fiind el însuşi de aceeaşi obârşie. Tânărul, mai mult visător decât activ, se ocupa de preferință cu lecturi ştiințifice, beletristice şi studia mai curând metafizica decât registrele de contabilitate ale întreprinderii, considerându-se şi mare savant şi poet desă-vârşit. Faptul că una din revistele newyorkeze de limbă germană îi publicase câteva poezii l-a întărit şi mai mult în această convingere.

Din una-n alta, îi trăsni prin cap ideea să scrie o tragedie al cărei principal erou să fie un poet nebun. Pentru a se documenta cât mai temeinic, îşi procură o grămadă de cărți de specialitate şi se apucă să studieze bolile mintale. Consecințele fură îngrozitoare: identificându-se treptat cu eroul său, tânărul Ohlert ajunse să se creadă el însuşi nebun. Nu demult tatăl său făcuse cunoştința unui medic psihiatru care afirma că are intenția să creeze o clinică particulară pentru alienați. Susținea că fusese multă vreme asistentul unor specialiști celebri şi îi inspiră bancherului atâta

încredere, încât acesta îl rugă să se ocupe de fiul său și să încerce a-l vindeca.

Din acea zi o prietenie intimă se legă între medic și Ohlert-junior pentru ca, la un moment dat, să dispară amândoi în chip cu totul surprinzător. Abia atunci bancherul, devenit mai atent, descoperi că medicul în cauză nu era decât un cârpaci și un impostor cum sunt cu miile în Statele Unite, tolerați să-și facă mendrele pe spinarea bieților pacienți.

Taylor, șeful meu, întreabă cum se numește acel pretins medic. Când îi află numele, adică Gibson, precum și adresa, constată că aveam de-a face cu o veche cunoștință. Eu însumi îl supravegheasem multă vreme pentru o altă afacere necurată. Posedam și o fotografie a lui.

O țineam în sertar și când i-o arătai bancherului Ohlert, acesta recunoscuse imediat pe dubiosul prieten și medic al fiului său.

Acest Gibson era un escroc de primă clasă, care hoinărise mult timp prin Statele Unite și prin Mexic, atribuindu-și tot felul de titluri și profesii. Bancherul, vizitând-o în ajun pe gazda escrocului, află că acesta plătitese tot ce-i datora și plecase nu se știe unde. William, fiul bancherului, luase cu sine o sumă apreciabilă de bani și totuși, chiar astăzi, tatăl său primi din partea unei bănci din Cincinnati, cu care întreținea strânse legături de afaceri, o telegramă prin care era anunțat că William ridicase de la bancă cinci mii de dolari și plecase mai departe, la Louisville, ca să-și aducă de acolo logodnica. Afirmatia din urmă era, desigur, mincinoasă.

Existau toate motivele să se presupună că falsul medic își răpise "pacientul" pentru a intra în posesia unor mari sume de bani. William cunoștea personal pe cei mai de seamă bancheri și putea obține de la ei orice sumă ar fi cerut. Era, deci, neapărat necesar ca escrocul să fie prins, iar bolnavul readus acasă.

Cazul mi-a fost încredințat mie. Mă înarmai cu împuternicirile și instrucțiunile de rigoare, precum și cu o fotografie a lui William Ohlert și mă imbarcai pe un vapor, mai întâi spre Cincinnati. Cum Gibson mă știa la față, îmi luai și recuzita necesară pentru cazul că ar fi fost nevoie să mă deghizez. La Cincinnati îi făcui o vizită bancherului cu pricina, care mă informă că Gibson se găsea într-adevăr în tovărășia lui William Ohlert. Ajungând apoi la Louisville, aflai că cei în cauză își luaseră bilete pentru Saint Louis. Mă dusei, firește, într-acolo, dar abia după multe și neslăbite cercetări dădui de urma lor. De mare folos mi-a fost și de astă dată bătrânul

mister Henry; cred că nu mai e nevoie să spun că l-am vizitat în atelierul său. Omul se arată foarte surprins de faptul că devenisem detectiv, mă compătimi din toată inima pentru pierderea suferită de pe urma naufragiului și, la despărțire, îmi ceru să-i făgăduiesc că, după ce-mi voi fi îndeplinit misiunea în curs, voi renunța la slujbă și mă voi întoarce în Vestul sălbatic. Urma să experimentez acolo noua lui armă cu repetiție, iar până atunci dânsul avea să-mi țină în păstrare doborâtorul de urși.

William și Gibson plecaseră cu vaporul pe Mississippi spre New Orleans și trebuia să mă iau după ei. Ohlert-senior îmi dăduse o listă a tuturor băncilor cu care lucra. La Louisville și la Saint Louis, informându-mă la băncile indicate pe listă, aflasem că William trecuse pe acolo și ridicase diverse sume de bani. Același lucru îl făcuse și la doi prieteni de afaceri din New Orleans. Pe ceilalți i-am prevenit și i-am rugat să mă anunțe de urgență în cazul că se va prezenta la ghișeele lor.

Asta e tot ce descoperisem și mă găseam acum în mijlocul puhoiului de oameni care inundau străzile orașului. Evident că sesizasem și poliția despre cazul ce mă interesa și nu mai aveam altceva de făcut decât să aștept rezultatul cercetărilor. Pentru a nu sta degeaba, hoinăream prin mulțime, scrutând cu atenție trecătorii. Poate că o întâmplare fericită mi-ar fi putut veni în ajutor.

New Orleans are un aspect hotărât sudic, mai ales în vechile cartiere. Dai de ulițe strâmte și murdare, de case învelite cu iederă și prevăzute cu balcoane. Acolo se retrage un anume fel de viață care se teme de lumina zilei. Întâlnești oameni cu tenurile cele mai diferite, de la galbenul-palid, bolnăvicios, până la tuciuriul cel mai întunecat al negrilor. Flașnetari, cântăreți vocali ambulanți și chitariști îți împuie urechile cu producțiile lor artistice. Bărbații strigă, femeile țipă.

Aci un matroz înfuriat îl trage pe un chinez de smocul din creștet, în timp ce acesta înjură de mama focului; dincolo se încaieră doi negri spre hazul privitorilor adunați în jur. Pe la fiecare colț de stradă hamalul dă nas în nas cu alt hamal, își leapădă amândoi poverile și se iau la bătaie. Intervine un al treilea, vrea să facă pace și încasează până la urmă pumnii amândurora.

O impresie mai bună fac micile așezări suburbane, cu case rustice, cochete, împrejmuite cu grădini curate în care cresc trandafiri, coacăze,

oleandri, peri, smochini, piersici, portocali, lămâi. Acolo își află cetățeanul liniștea și tihna mult dorite după zarva amețitoare a orașului.

Bineînțeles că în port agitația e cea mai intensă. Acolo mișună vapoarele și ambarcațiunile de tot soiul și de toate mărimile. Pe chei stau grămadă munți de baloturi și stive de butoaie printre care foiesc sute de docheri. Te-ai crede într-unul din marile târguri de bumbac ale Indiei răsăritene.

Rătăceam deci prin oraș cu ochii atenți — dar zadarnic! Se făcuse amiază și era foarte cald. Mă aflu pe largă și frumoasa CommonStreet, când privirea îmi fu atrasă de firma unei berării germane. Un pahar de bere Pilsen nu strică pe o asemenea arșiță, așa că am intrat.

Câtă trecere avea berea încă de pe atunci, se vedea din mulțimea de consumatori care umpleau localul. După multă căutare, am găsit un scaun liber, tocmai în fund, la o măsuță cu numai două locuri, dintre care unul ocupat de un ins al cărui aspect ar fi tăiat oricui pofta de a se așeza lângă dânsul. îi cerui totuși îngăduința să-mi consum berea la măsuța respectivă.

Pe chipul străinului se așternu un zâmbet ca de milă. Mă privi cu stăruință și cu oarecare dispreț. Apoi întrebă:

— Da' parale aveți, mașter?

— Firește! i-am răspuns mirat. — înseamnă că, pe lângă bere, puteți plăti și locul pe care-l ocupați? ;

— Așa cred. i

— *Well*, atunci la ce bun îmi mai cereți îngăduința să vă așezați • lângă mine? După socotelile mele, sunteți străin, un pripășit prin partea : locului, așadar un *greenhorn*. Să-l văd eu pe acela care mi-ar interzice ; să mă așez unde-mi place! L-aș face zob! întinde-ți, domnule, picioarele în voie, comandă-ți berea și, dacă te incomodează cineva, dă-i una după ceafă!

Mărturisesc sincer că purtarea lui mă cam intimidă. Simțeam că roșesc De fapt, omul mă luase peste picior și aveam sentimentul vag că nu ar trebui să i-o trec cu vederea, că s-ar cuveni să schitez cât de cât un protest. De aceea, în timp ce mă așezam, i-am răspuns:

— Ați ghicit, sunt străin, mașter. Dar expresia cealaltă v-o interzic, altminteri m-aș vedea obligat să vă conving că nu sunt deloc un *green-horn*. A fi vulpoi șiret nu implică și lipsa de politețe. ;

— *Pshaw!* făcu el indiferent. în orice caz, dumneavoastră nu-mi .

prea faceți impresie de vulpoi. Iar pe orgoliosul n-are rost să-l jucați; degeaba osteneala. N-am avut nici o intenție rea și, la urma urmei, mă întreb cum ați putea să vă impuneți față de mine. Old Death nu e omul care să se piardă cu firea.

Old Death! Va să zică aveam de-a face cu Old Death! Auzisem multe despre acest notoriu, ba chiar celebru *westman*. Despre isprăvile sale se vorbea la toate focurile de tabără dincolo de Mississippi și numele lui pătrunsese până în marile orașe din est. Dacă numai a zecea sau a douăzecea parte din câte se povesteau despre el ar fi corespuns adevărului, încă ar fi însemnat să-ți scoți pălăria în fața unui vânător și cercetaș de asemenea anvergură. Și-a petrecut viața cutreierând Vestul în lung și-n lat și scăpând teafăr din toate primejdiile. Cei mai săraci cu duhul îl credeau pur și simplu imun la gloanțe.

Nimeni nu-i cunoștea numele adevărat. Old Death era porecla lui de *westman*, de războinic, și însemna "Moartea cea bătrână". Și-o câștigase datorită conformației sale neobișnuit de ciolănoase și deșirate.

Avându-l acum în fața mea, înțelegeam de ce fusese poreclit astfel.

Era înalt, peste măsură de înalt, și trupul său încovoiat părea să nu fie decât piele și os. Pantalonii îi fluturau largi în jurul picioroangelor. Haina de vânătoare, croită din aceeași piele ca și pantalonii, se închircise cu timpul în așa hal, încât mânecile abia îi ajungeau la jumătatea brațelor, dure, descărnate, scheletice.

Sus, din gulerul cămășii, răsărea un gât interminabil, ca de mort, pe care mărul lui Adam atârna ca într-un săculeț. Și apoi, capul! Nici cinci grame de carne pe el; ochii pierduți adânc în orbite, iar țeasta fără un fir de păr. Obrajii cumplit de uscați, fălcile puternice, pomeții proeminenți, nasul flasc și teșit, cu nările mari în vânt — leit hârcă de care să fugi îngrozit, dacă îți iese cumva în drum. Capul acesta avea asUpră-mi și un efect olfactiv: îmi părea că simt duhorile descompunerii, mirosul de acid sulfuric și de amoniac. Să-ți piară, zău, orice poftă de mâncare și băutură...

Picioroangele și le purta în niște teci, un fel de cizme din piele de cal, croite dintr-o singură bucată. La călcăie — o pereche de pinteni uriași, având drept rotile două monede mexicane de argint.

Jos, lângă măsută, zăcea un harnașament complet de călărie, adică șaua cu toate dichisurile ei, de care omul își rezemase una din acele vechi flinte de Kentucky, lungi cât toate zilele, și astăzi rar întâlnite.

Restul armamentului consta dintr-un cuțit "Bowie" și două pistoale ale căror plasele ieșeau la iveală dintr-un fel de brâu garnisit cu o mulțime de scalpuri cât o palmă de mari fiecare. Cum scalpurile nu proveneau de la albi, era de presupus că posesorul lor jupuisese, după obiceiul locului, țestele indienilor înfrânți de el.

Berarul îmi aduse comanda. Când să duc paharul la gură, Old Death mă opri cu un gest poruncitor și zise:

— Stai, nu te grăbi, *boy!* Mai întâi, să ciocnim. După câte știu, cam așa se obișnuiește pe la dumneavoastră.

— Aveți dreptate, însă numai între prieteni, i-am răspuns, șovăind să-i urmez invitația.

— Ia nu mai faceți nazuri! Stăm aici unul lângă altul și n-avem nici un motiv, ba nici nu ne trece prin gând să ne apucăm reciproc de beregată. Haide, să ciocnim! Nu sunt spion, nici hingher; puteți șede liniștit un sfert de oră în tovărășia mea.

Vorbele acestea sunau cu totul altfel. Ciocnirăm deci paharele, apoi rostii, la rândul meu:

— Știi prea bine, sir, cu ce fel de ins am de-a face. Dacă sunteți într-adevăr Old Death, nu mi-e teamă că m-aș afla într-o companie neplăcută.

— Mă cunoașteți, va să zică? Păi, atunci să nu mai vorbim de mine, ci de dumneavoastră! Ce gând v-a îndemnat spre Statele Unite?

— Același care-i îndeamnă și pe alții: am venit în căutarea norocului.

— Cred! Dincolo, în bătrâna Europă, oamenii își închipuie că aici n-ai decât să-ți căști buzunarul ca să-l umpli cu dolari. Cum se-'.', pricopsește vreunul, gata, toate ziarele tabără pe el. Dar despre miile de oameni care sunt trași la fund și dispar în valurile vieții nimeni nu suflă o vorbă. Ei, v-ați găsit norocul, i-ați dat barem de urmă?

— Mă aflu, oarecum, în cea de-a doua ipostază.

— Atunci fiți atent, nu cumva să-l pierdeți din ochi! Eu știu din proprie experiență cât de greu e să te ții după el. Poate ați auzit că sunt un *scout*, cercetaș de profesie, călăuză. Nici un *westman* nu se poate măsura cu mine. Și, totuși, degeaba m-am zbatut și am alergat după noroc. De sute de ori mi s-a părut că, uite, întind numai mâna și-l apuc; dar de fiecare dată s-a năruit totul ca un castel de nisip, ca o himeră.

Vorbise pe un ton sumbru și rămase apoi cu ochii în gol. Cum nu dădui nici o replică, mă privi după o vreme și spuse:

— Mașter, încercați să fiți mai deștept ca mine! Vi se citește pe față că ați putea s-o pățiți.

— Zău? Cum așa?

— Sunteți prea delicat, prea subțire; mirosiți a parfum. Un indian, privindu-vă frizura, s-ar prăbuși de spaimă. Costumul, fără o pată, fără un fir de praf pe el. Așa, dați-o naibii, n-o să găsiți norocul în Vest!

— Nu am intenția să-l caut numaidecât acolo.

— Fiți atunci amabil și povestiți-mi câte ceva despre condiția dumneavoastră socială, profesie, ocupație.

— Am studii.

I-am răspuns cu oarecare mândrie. Dar el îmi zâmbi alene — pe figura lui suptă zâmbetul părea mai curând un rânjet sfidător — și clătină din cap:

— Studii! Vai și amar! Vă închipuiți, probabil, că sunteți grozav? Aflați că tocmai oamenii de soiul dumneavoastră sunt cei mai neajutorați când e vorba să-și caute norocul. Aveți vreo slujbă?

— Da, la New York.

— Ce fel?

Avea un mod al lui de a întreba; parcă te obliga la răspuns. Totuși, de astă dată nu-i puteam spune adevărul.

— Sunt angajat la un bancher și am venit încoace în interes de serviciu.

— Bancher? Asta-i altă poveste. înseamnă că drumul e mult mai neted decât credeam. Țineți-vă de slujbă, *sir* Nu orice om cu studii se bucură de un angajament la băncile americane. Și încă la New York! în cazul acesta, vă bucurați de multă încredere, mai ales că sunteți încă foarte tânăr. Când trimiți pe cineva de la New York spre sud, nu alegi pe un oareșicare, ci pe un om care prezintă toată siguranța. îmi pare bine că m-am înșelat în presupunerea mea! Va să zică, aveți de rezolvat o chestiune financiară?

— Cam așa ceva.

— Hm!

Mă cântări iarăși din ochi și, cu zâmbetu-i știut, continuă:

— Și totuși, cred că aș putea să ghicesc adevăratul scop al prezenței dumneavoastră aici.

— Mă îndoiesc.

— Fie! Vă dau însă un sfat. Când nu vreți să se observe că vă aflați aici în căutarea cuiva, atunci stăpâniți-vă bine ochii. I-ați măsurat cu atâta interes pe clienții localului și i-ați cercetat prin geam pe trecători, încât nu încapе îndoială că urmăriți pe cineva. Am ghicit?

— Da, mașter. Vreau să întâlnesc o persoană căreia nu-i știu adresa.

— întrebați pe la hoteluri.

— N-am obținut nimic; chiar și osteneala poliției a fost zadarnică.

Din nou se instala pe chipul lui acel zâmbet pe care-l voia amabil.

îmi dădu un bobârnac, amuzându-se:

— Mașter, sunteți totuși un *greenhorn*, un *greenhorn* desăvârșit.

Nu mi-o luați în nume de rău, dar ăsta-i adevărul.

Atunci îmi dădui, firește, seama că vorbisem prea mult. Ceea ce dânsul se grăbi să-mi confirme:

— Sunteți aici într-o chestiune care seamănă oarecum cu o afacere financiară. După cum spuneți, omul în cauză e căutat și de poliție. Dumneavoastră înșivă cutreierați străzile și localurile ca să-l depistați... Nu mi-ar spune lumea Old Death dacă nu aș ști cu cine am onoarea...

— Ei, cu cine, sir!

— Cu un detectiv, cu un polițist particular însărcinat să rezolve o chestiune mai mult de familie decât una penală.

Omul acesta era, într-adevăr, un psiholog îndrăcit. Să mă fi dat bătut recunoscându-mi identitatea? Nu. Așadar, am negat categoric:

— Prețuiesc, *sir*, agerimea dumneavoastră, dar în cazul de față ați dat greș.

— N-aș crede!

— Cu siguranță!

— Welll Vă privește dacă-mi spuneți sau nu adevărul. Nu pot și nici n-am de gând să vă silesc. Dar dacă doriți să nu vi se citească intențiile, fiți, vă rog, mai puțin străveziu. E vorba de bani. Și iată că misiunea îi e încredințată unui *greenhorn*; se procedează deci cu discreție; așadar, omul căutat este un prieten intim sau chiar rudă cu păgubitul. Ceva necurat e în orice caz la mijloc, altminteri poliția nu v-ar fi făgăduit asistență. Probabil că respectivul a căzut în mrejele unui escroc care îl exploatează. Da, da, nu vă uitați așa la mine, *sir* Vă miră fantezia mea? Păi, un *westman* iscusit reconstituie din două urme de pași drumul de aici până-n Canada, și rareori greșește.

— Ce să spun, mașter, dispuneți de o imaginație formidabilă!

— *Pshaw* Din partea mea, făgăduiți totul. N-am nimic de pierdut.

Cunosc orașul destul de bine și v-aș fi un sfetnic bun. Dacă socotiți însă că, procedând după cum vă taie capul, veți ajunge mai repede la țintă, mă rog, foarte frumos; dar nu știu, zău, dacă e și util.

Se ridică de pe scaun și scoase din buzunar o pungă veche de piele ca să-și achite consumația. Mi-am zis că-l voi fi jignit cu neîncrederea mea, și am încercat să șterg efectul:

— Sunt lucruri pe care nu e bine să le spui și altora, cu atât mai puțin unui necunoscut. Totuși, departe de mine intenția de a vă indispuce. Cred că...

— Ai-ai! mă întrerupse el aruncând o monedă pe masă. Nici vorbă de indispoziție. Nu mă simt deloc jignit. Dar aveam cele mai bune gânduri pentru că, să zic așa, un ce al persoanei dumneavoastră mi-a stârnit interesul.

— Poate să ne revedem.

— Cam greu. Chiar astăzi plec în Texas și de acolo în Mexic. Nu cred că plimbarea dumneavoastră să se desfășoare pe aceeași rută, așa că...*farewell*, *sirl* Rămas-bun! Și la o adică, mă rog, amintiți-vă că v-am făcut *greenhorn*. Din partea lui Old Death puteți s-o acceptați cu tot calmul. N-am spus-o ca să vă insult și, dacă nu greșesc, unui novice îi șade foarte bine să nu se încreadă în propriile-i calități.

Luă din cuier pălăria cu boruri largi, își aruncă în spinare harnașamentul și, apucând flinta, dădu să plece. Dar nu făcu nici trei pași, că se întoarse grăbit.

— Să nu vă fie cu supărare, *sirl* îmi șopti. Am și eu studii și îmi amintesc, ca să zic așa, cu mare haz, ce dobitoc înfumurat am fost pe vremuri. *Good bye!*

De data aceasta părăsi într-adevăr localul. îl urmării cu privirea până ce făptura-i deșirată, amuzându-i pe trecători, se pierdu în mulțime. Mă sileam să-i port pică, dar, în ciuda străduinței, nu izbuteam. Înfățișarea lui deșteptase în mine un fel de compasiune; Rostea vorbe dure, în schimb, glasul îi era blând și binevoitor.

Ascultându-l, mi-am dat seama că nu-mi dorea decât binele. Cu toată urâtenia lui, îmi plăcuse. Și, totuși, a-i mărturisi intențiile mele ar fi fost mai mult decât imprudent, deși nu mă îndoiam că mi-ar fi putut veni în

ajutor cu vreo idee ingenioasă. Chestia cu **greenhorn-ul** nu i-o luam în nume de rău: Sam Hawkens mă obișnuise într-atât cu porecla, încât nu mă mai simții ofensat și nici nu găsii de cuviință să-l informez că fusesem și eu cândva în Vestul sălbatic.

Sedeam la masă îngândurat, cu capul sprijinit în palmă și privind țintă înaintea mea. Când, deodată, ușa se deschise și în cadrul ei apăru însuși... Gibson!

Se opri în prag, plimbându-și ochii peste cei prezenți. Când să-i îndrepte spre mine, mă răsucii cu spatele la ușă. În local nu era nici un alt scaun liber afară de cel pe care șezuse adineauri Old Death.

Așadar, Gibson avea să vină la masa mea. Mă și bucuram în sinea mea de groaza ce-o să-l apuce când se va trezi față în față cu mine. "

Dar nu veni. Auzii ușa scârțâind din țâțâni și mă întorsei. Probabil că, recunoscându-mă, a șters-o imediat. îl zării tocmai când ieșea în mare grabă. Smulsei pălăria din cuier, aruncai berarului o monedă și țâșnii afară ca din pușcă. Iată-l acolo, în dreapta, căutând să dispară" îndărătul unui grup masiv de trecători! întoarce capul, mă vede și își lungeste pașii. îl urmez în același ritm. Depășesc grupul acela de oameni și observ cum individul cotește într-o stradă laterală. Ajung și eu la colț, în timp ce el, tocmai la capătul opus al străzii, dă să intre în altă stradă. Și, culmea culmilor — se mai și oprește locului, mă scrutează de departe, își scoate pălăria și o flutură în bătaie de joc. Natural că gestul mă scoate din sărite și, fără a ține cont de mirarea trecătorilor, o iau pur și simplu la trap. Pe stradă, nici urmă de polițist. Să apelez la sprijinul cetățenilor? Inutil. Nu mi-ar sări nimeni în ajutor.

În sfârșit, mă pomenesc într-o mică piață. De ambele părți, înghesuie, se înșiră case mici, bătrâne; în față, vile cu grădini multicolore.

Piața e destul de animată, dar nici pomeneală de Gibson. A dispărut.

Un negru stă sprijinit de ușa unei frizerii. Pare că stă de multă vreme acolo; imposibil să nu-l fi văzut pe fugar. Mă apropii, îmi scot politicos pălăria și-l întreb dacă n-a observat cumva un gentleman care a trecut grăbit prin piață. Omul își dezvelește dinții lungi, galbeni, și răspunde:

— Yes, sir! Văzut. Fugit repede, foarte. Intrat acolo.

Și îmi arată una din vile. îi mulțumesc și o iau spre poarta din fața grădinii. E încuiată. Sun vreo cinci minute în șir până ce un bărbat, negru

și el, vine să-mi deschidă. îi cer permisiunea să intru, dar îmi trânteste poarta în nas:

— întâi întrebam *massa*. Dacă *massa* nu dai voie, nu deschide.

Pleacă, și eu stau și aștept ca pe jar cel puțin alte zece minute. în sfârșit, se întoarce.

— Eu nu deschide, zice. *Massa* nu dai voie. Nimeni azi nu intră.

Poarta tot timp încuiată. Plecați repede. Dacă gard săriți, *massa* ai drept trage cu pistol.

Eu stau ca vițelul la poartă nouă. Ce să fac? Să intru cu forța, nu se poate; în acest caz, proprietarul nu ar ezita să tragă în mine; când e vorba de căminul său, americanul nu știe de glumă. Nu-mi rămâne altceva de făcut decât să merg la poliție.

Necăjit peste măsură, dau să traversez piața, când, iată, văd un băiețaș ce aleargă spre mine, cu un bilețel în mână.

— *Sir*, sir! mă strigă. Stați nițel! îmi datorați zece cenți pentru bilețelul ăsta.

— De la cine?

— De la un gentleman care a ieșit din casa aceea, răspunde băiatul, arătându-mi cu totul altă clădire. V-a scris ceva pe bilet și m-a rugat să vi-l dau. Zece cenți, sir!

îi întind banii și iau răvașul. Puștiul o ia repede din loc. Pe afurisita de foaie scria:

"Preastimabile mașter! Ați venit cumva după mine la New Orleans? Așa-mi închipui, doar mă urmăriți. Știam eu că sunteți un gogoman, totuși nu vă credeam atât de prost încât să nădăjduiți că veți pune mâna pe mine. De-ați avea măcar un dram de minte, nu v-ați angaja într-o astfel de aventură. Plecați frumușel înapoi, la New York, și transmiteți din parte-mi complimente lui mașter Ohlert! Am luat toate măsurile ca să nu mă uite cât va trăi. Sper, de asemenea, să vă amintiți când și când de această întâlnire, care, de bună seamă, nu a decurs prea glorios pentru persoana dumneavoastră. Gibson".

Vă imaginați ce plăcere mi-a făcut amabila epistolă. împăturii bilețelul, îl băgai în buzunar și-mi văzui de drum. Nu era exclus ca escrocul să mă pândească dindărătul vreunui geam. De ce să-i ofer satisfacția de a mă vedea fâstăcit!

Totuși, nu pierdeam din ochi piața. Individul, nicăieri. Plecase și negrul din fața frizeriei; nici pe băiețaș nu-l mai zăream ca să-l întreb de Gibson. Desigur că primise indicații să dispară.

Pe când sunam la poartă și așteptam în fața vilei, Gibson avusese tot timpul să-mi scrie acele rânduri. Negrul mă trăsese pe sfoară, Gibson își bătuse joc de mine, iar puștiul afișase un zâmbet, ca și când ar fi știut de festa ce mi s-a jucat.

Eram într-o dispoziție cum nu se poate mai proastă; eșuasem în chip lamentabil. Mai mare rușinea! Nici măcar poliției nu trebuia să-i suflu vreo vorbă despre această întâlnire cu Gibson. Mă depărtai deci tăcut și amărât.

Părăsind piața, mă apukai să cercetez toate străzile laterale, fără să întrevăd, de fapt, nici o șansă de succes; era doar la mintea cocoșului că Gibson avusese grijă să părăsească acel cartier primejdios; era chiar de bănuir că se va folosi de prima ocazie pentru a pleca din New Orleans.

Mă fulgeră acest gând, cu toate că nu posedam — vorba escrocului — decât un "dram de minte". Am coborât repede în port, unde așteptau vasele ce urmau să plece în ziua respectivă. Am cerut și ajutorul a doi polițiști, dar fără nici un folos. Cutreierai toate restaurantele și tavernele, până târziu noaptea. Apoi, frânt de oboseală, revenii la hotel și mă culcai.

Dormeam și visam că mă aflu într-un ospiciu. Sute de nebuni ce se credeau poeți îmi întindeau fiecare niște manuscrise uriașe ca să le citesc. Firește că erau numai tragedii și toate aveau ca erou principal câte un poet dement. Trebuia să le citesc pe nerăsuflăte, din scoarță în scoarță, căci Gibson veghea lângă mine, gata să tragă cu pistolul dacă m-aș fi oprit din lectură. Citii așa întruna, până mă trecură nădușelile. La un moment dat făcui totuși o pauză ca să-mi scot batista din buzunar și să-mi șterg fruntea îmbrobonată de sudoare. Atunci Gibson, nici una nici două, trase.

Detunătura mă trezi aievea din somn, căci nu fusese doar o părere.

Zvârcolindu-mă în pat și repezindu-mă să smulg pistolul din mâna lui Gibson, loviseam lampa de pe noptieră și o spărsesem. Dimineața, paguba — adică opt dolari — mi-a fost pusă la socoteală.

După ce mă deșteptai learcă de sudoare, îmi băui ceaiul și ieșii în oraș. În sfârșit, o baie în minunatul lac Pontchartrain mă învioră de-a binelea și mă pusei din nou pe căutat. Deși fără vreo nădejde de a da aici de urma individului, intrai în berăria unde îl întâlnisem pe Old Death. Localul era mai puțin populat ca în ajun. Atunci zadarnic ai fi căutat vreun jurnal

liber pe care să-ți arunci ochii; acum, pe toate mesele găseai diferite ziare. Mi-am ales pe cel mai interesant din câte apăreau pe atunci la New Orleans, anume *Deutsche Zeitung*, care mai apare și astăzi, deși, după moda americană, și-a schimbat de atunci în câteva rânduri editorul și redactorii.

Fără intenția de a citi cu prea mult zel jurnalul, l-am despăturit și primul text care-mi atrase atenția era un poem. Când citesc o gazetă, las de obicei la urmă versurile, sau le trec cu vederea. Dar titlul acestui poem parcă aparținea unui roman de groază: "Cea mai cumplită dintre nopți". Eram gata să întorc pagina, când îmi săriră în ochi inițialele din josul poeziei: "W.O.". Păi, aceasta s-ar putea să însemne William Ohlert! Numele îmi stăruise în gând atâta vreme, încât făcui instantaneu legătura între cele două inițiale și tânărul pe care-l căutam.

Doar Ohlert-junior se credea poet. Să-și fi folosit popasul la New Orleans pentru a oferi cititorilor așa-zisele sale versuri? Poate că poezia îi fusese tipărită atât de prompt în schimbul unei sume de bani. Dacă nu greșeam, atunci materialul acesta putea să constituie pentru mine un prețios indiciu. Așadar, citii:

CEA MAI CUMPLITĂ DINTRE NOPTI

Cunoști tu noaptea ce-n văzduh se lasă Pe vânt turbat și-n răpăit de ploi, Când nu e stea pe bolta-ntunecoasă Și nici un ochi nu vede prin puhoi? Oricât de neagră-i noaptea, zi se face; Deci culcă-te în tihnă, dormi în pace !

Cunoști tu noaptea ce pe vieți se lasă Când moartea-ți dă culcușul cel de veci, Nemărginirea când te cheamă-acasă Și sângele zvâcnește-n spaime reci? Oricât de neagră-i noaptea, zi se face; Deci culcă-te în tihnă, dormi în pace! Cunoști tu noaptea ce în gând se lasă Și nu-i poți smulge vălu-ntunecat, Și sufletu-i pierdut, ca strâns în plasă, Și mii de diavoli creierii-ți străbat? Atunci nu-ți afli tihnă, și nici pace, Căci niciodată ziuă nu se face!

W.O.

Mărturisesc că lectura acestor versuri m-a emoționat profund.

Oricât de îndoielnică ar fi fost valoarea lor literară, ele conțineau totuși strigătul de groază al unui om oarecum înzestrat, care luptă neputincios împotriva forțelor sumbre ale nebuniei și își presimte inevitabila prăbușire. Mi-am stăpânit însă repede emoția: trebuia să acționez.

Eram convins că autorul poemului era William Ohlert. După ce am găsit în anuar adresa redacției, m-am grăbit s-o vizitez.

Redacția și administrația se aflau în aceeași clădire. Cumpărai de la biroul de expediție numărul respectiv al jurnalului și îmi începui investigația. Presupunerea mea se confirmă întocmai. Un anume William Ohlert venise în ajun cu poezia și rugase să-i fie tipărită cât mai curând. La refuzul redactorului, oferise zece dolari pentru ca poezia să apară chiar în primul număr. Totodată, își exprimase dorința să i se trimită șpaltul. Se purtase cât se poate de corect, doar că avea ochii tulburi și sublinia mereu că și-ar fi scris poemul cu sângele inimii — la urma urmei un mod de a vorbi al multor poeți și scriitori cu sau fără talent. Indicase unde să-i fie trimisă corectura: locuia — sau locuise — într-o pensiune de prim rang, foarte scumpă, situată în noul cartier al orașului.

Căutai adresa respectivă, după ce în prealabil trecusem pe la hotel și mă deghizasem — operație care, după părerea mea, îmi reuși excelent. Avui grijă să iau cu mine doi polițiști care să supravegheze casa câtă vreme voi fi înăuntru.

Eram aproape convins că escrocul și victima îmi vor cădea în mână și, bine dispus, sunai la ușa pe care o plăcuță de alamă anunța: "*Firstclass pension for Ladies and Gentlemen*", pensiune de prim rang pentru doamne și domni. Iată dar pensiunea căutată. Era proprietatea unei cucoane. Portarul deschise ușa, întrebându-mă ce doresc; cerui să fiu primit de stăpâna casei. Îi dădui și o carte de vizită, firește, pe alt nume.

Slujitorul mă introduse în "vorbitor", și așteptai să apară gazda.

Femeia, cam de cincizeci de ani, era grasă și elegant îmbrăcată.

Cu părul ei creț și cu unghiile ușor umbrite, părea să mai poarte în vine o rămășiță de sânge negru; făcea impresia unei persoane oneste și mă primi extrem de amabil.

Mă recomandai ca redactor al pomenitului ziar german, îi arătai exemplarul cu poezia și îmi exprimai dorința de a vorbi cu autorul.

Versurile — adăugai — se bucuraseră de un asemenea ecou, încât voiam să-i achit onorariul și să-i propun continuarea colaborării.

Doamna mă ascultă cu politețe, apoi spuse:

— Va să zică, dumnealui a publicat la dumneavoastră o poezie? Foarte interesant! Păcat că nu înțeleg germana, altminteri v-aș fi rugat să mi-o citiți. E frumoasă?

— Admirabilă, după cum v-am mărturisit de la bun început. A făcut' vâlvă.

— Extrem de interesant! De altfel, domnul Ohlert mi-a făcut im-;;, presia unui bărbat foarte cult și a unui gentleman desăvârșit. Din păcate, era cam tăcut și nici nu avea relații cu nimeni. Nu a ieșit din casă decât o singură dată, probabil când v-a adus versurile.

— Da? Din scurta mea discuție cu el am înțeles că a ridicat în oraș niște sume de bani; trebuie deci să fi ieșit și altă dată.

— Doar dacă o fi plecat în lipsa mea de acasă; ori, poate că secretarul să-i fi rezolvat problema banilor.

— Are și secretar? Despre asta nu mi-a vorbit. Înseamnă că e un om cu stare.

— Desigur! Plătea bine și comanda cele mai scumpe mâncăruri, Consumația o achita mașter Clinton, secretarul. ;

— Clinton! Ah, dacă-l cheamă așa, trebuie să-l fi cunoscut la club.

E din New York sau, în orice caz, vine de acolo... Admirabil om de lume! Ne-am întâlnit chiar ieri la prânz...

— Se poate. A ieșit, într-adevăr, ieri în oraș.

— Am petrecut atât de bine împreună, continuai eu, încât mi-a dăruit și o fotografie de-a lui. Din păcate, nu i-am putut oferi una în schimb, dar i-am promis să ne revedem chiar azi. Pofțiți!

Îi arătai fotografia lui Gibson, pe care o purtam în buzunar.

— Da, chiar el e, secretarul, confirmă doamna după ce-și aruncase ochii asupra fotografiei. Dar cu regret trebuie să vă informez că nu-l veți întâlni prea curând. Și nici mașter Ohlert nu va putea să; satisfacă cererea redacției. Sânt plecați amândoi.

Arn tresărit. Dar m-am recules repede:

— Îmi pare foarte rău. Plecarea trebuie să fi intervenit pe neaș-, teptate, nu-i așa? *i*

— Exact. E o poveste profund emoționantă. Bineînțeles că mașter i Ohlert nu mi-a mărturisit nimic în această privință: oamenii se feresc să-și răscolească propriile răni. Dar secretarul mi-a destăinuit poveș-; tea cu condiția celei mai stricte discreții. Trebuie să știți că m-am bu-, curat întotdeauna de încrederea locatarilor mei.

— Nu mă îndoiesc. Manierele dumneavoastră elegante, comportarea delicată cu oamenii justifică pe deplin încrederea de care vă bucurați, trăncării eu fără să clipesc.

— Ah, vă rog! protestă ea măgulită de complimentele mele. Povestea aceea m-a mișcat până la lacrimi. Bietul om! Bine că a reușit să fugă la timp!

— Să fugă? Asta sună de parc-ar fi urmărit!

— Așa și este.

— Ciudat lucru! Tocmai el, un poet atât de înzestrat, aș zice genial! în calitate mea de redactor, oarecum de coleg al lui, sunt extrem de interesat să aflu despre ce-i vorba. Presa e o forță deloc neglijabilă. Poate aș putea să-i vin în ajutor printr-un articol. Mare păcat că trebuie să păstrați atâta discreție!

Doamna se încinse la față. își pregăti o batistă nu tocmai imaculată, ca s-o aibă la îndemână pentru momentele cheie și zise:

— în privința discreției, *sir*, nu e chiar atât de grav, având în vedere că domnii s-au pus în siguranță. Presa, după cum se spune, e o mare putere și aș fi fericită să-l ajut pe sărmanul poet.

— La rândul meu, voi face tot ce-mi stă în putință; bineînțeles, dacă voi afla cele necesare.

Mărturisesc că-mi stăpâneam cu greu curiozitatea.

— Le veți afla, inima îmi spune să nu vă ascund nimic. E vorba de o dragoste pe cât de fidelă, pe atât de tristă.

— Mi-am închipuit; nimic nu e mai greu, mai sfâșietor, decât o dragoste fără noroc.

Sublimasem aceasta, deși pe atunci nu prea aveam idee ce înseamnă a iubi cu adevărat.

— Prin cuvintele dumneavoastră mi-ați cucerit simpatia, *sir*! Ați trecut oare prin asemenea zbucium?

— încă nu, doamnă.

— Atunci, vă puteți considera un om fericit. Eu am sorbit din paharul amărăciunilor, mai-mai să mă coste viața. Mama mea era mulatră. M-am logodit cu un creol, fiul unui plantator francez. Dar ferici-rea noastră a fost distrusă, pentru că tatăl logodnicului nu voia să admită în familia lui o fată de culoare. Vă închipuiți, așadar, cât de mult mă înduioșează soarta bietului poet care suferă din același motiv.

— Vreți să spuneți că e îndrăgostit de o fată de culoare?

— Da, de o mulătră. Tatăl lui i-a interzis această legătură și, folosindu-se de tertipuri, a obținut un document semnat de fată, prin care aceasta renunță la unirea ei cu William Ohlert.

— Tată denaturat! exclamai eu plin de revoltă, ceea ce îmi atrase din partea gazdei o privire caldă, binevoitoare.

Suferea, pare-se, aievea de pe urma basmului scornit de Gibson.

Pesemne că, limbută cum era, femeia îi istorisise propriul ei amor nefericit, iar dânsul îi îndrugase o poveste aidoma, ca să-i topească sufletul de milă și să justifice, totodată, plecarea lor subită. Pentru mine, faptul că aflasem noul nume de împrumut — Clinton — al escrocului era deosebit de important.

— într-adevăr, un tată denaturat! aprobă doamna. însă William nu s-a dezis de iubita lui și s-au refugiat amândoi în orașul nostru. A dat-o aici în pensiune.

— Atunci nu văd de ce a părăsit New Orleans.

— Din pricina următorului. Sosise în oraș.

— E vorba de tatăl său?

— N-a venit chiar el personal. A trimis un detectiv. Acest copoi ticălos, prevăzut cu un mandat, i-a hărțuit pretutindeni. (îmi venea să râd de indignarea onorabilei doamne împotriva copoiului cu care, de fapt, se întreținea atât de amical.) Vrea să-l prindă pe William și să-l aducă înapoi la New York.

— Nu vi l-a descris, cumva, domnul Clinton pe individul acela infam? mă interesai, curios să mai aflu amănunte în legătură cu persoana mea.

— Mi l-a zugrăvit la perfecție, domnule, căci n-ar fi exclus ca nemernicul să descopere adresa lui William și să mă trezesc față-n față cu el. Dar nici o grijă! Mi-am pregătit cuvânt cu cuvânt răspunsurile.

N-o să-i spun cu nici un chip încotro a plecat William. O să-l expediez exact în direcția opusă.

Și doamna îmi descrie, la rândul ei, pe "nemernic". îl știa chiar pe nume — adică pe numele meu. Caracterizările păreau destul de obiective, corecte; în schimb, le rostea într-o manieră deloc măgulitoare pentru mine.

— îl aștept să apară din clipă în clipă, șopti femeia. Când ați sunat, eram aproape sigură că-i el. Din fericire, m-am înșelat. Nu sunteți dumneavoastră dușmanul acestor îndrăgostiți, neomul care să lovească în fericirea lor. Dimpotrivă, ghicesc din emoția dumneavoastră că veți scrie la

gazetă un articol în apărarea tinerei perechi și-l veți demasca pe copoi, să-i piară pofta.

— Desigur, aş face-o din toată inima, dar trebuie să aflu unde se găseşte acum William Ohlert. Sunt obligat să-l anunţ în prealabil. îi cunoaşteţi adresa, sper.

— Ştiu încotro a plecat, însă n-am habar dacă scrisoarea dumneavoastră îl va mai găsi acolo. Pe detectiv l-aş fi îndreptat spre nordvest; dumneavoastră vă pot spune cinstit că a plecat spre sud, cu intenţia de a ajunge în Texas. Avea de gând să debarce la Veracruz, în Mexic. Negăsind însă nici un vapor care să ridice imediat ancora şi, grăbit din cauza primejdiei ce-l pândea, s-a îmbarcat pe *Delfinul* în direcţia Quintana.

— Precis?

— Absolut precis. N-a mai întârziat nici un minut, doar cât să-şi urce bagajele pe bord. Portarul meu i-a dat o mână de ajutor şi l-a condus chiar pe covertă. Acolo, marinarii l-au informat că *Delfinul* nu merge decât până la Quintana, cu escală la Galveston. Prin urmare, maşter Ohlert a plecat cu acest vapor; portarul a stat pe chei până la plecarea vasului.

— Dacă am. înţeles bine, William Ohlert a plecat împreună cu logodnica şi cu secretarul, nu-i aşa?

— Desigur. Tustrei împreună. Adevărat că portarul n-a văzut-o pe logodnică, pentru că aceasta se retrăsese într-o cabină rezervată femeilor. Şi fireşte că nu şi-a permis să întrebe de ea. Personalul meu, ţin s-o subliniez, e foarte discret şi stilat. Dar se înţelege că William nu-şi va fi părăsit logodnica expunând-o primejdiei de a fi găsită de copoi., Abia aştept să se prezinte individul! Va fi o scenă nostimă. Mai întâi-' am să încerc să-i moi inima, pe urmă, dacă nu reuşesc, îi spun de la obraz nişte vorbe de-l vâr în pământ.

Femeie naivă şi de treabă, gazda se enervă de-a binelea. Prea îşi pusese povestea la suflet. Se ridică de pe scaun, îşi strânse pumnii grăsuţi şi, îndreptându-i spre uşă, exclamă:

— Hai, ticălosule, să te învăţ minte! Am să te strivesc numai cu vorba şi cu ochii!

Era suficient. Puteam să plec. Altul şi-ar fi luat rămas-bun şi ar fi lăsat-o să stăruie în eroarea ei. Dar eu mă simţii dator s-o lămuresc şi; să-i scot din cap că escrocul ar fi om cumsecade. îi spusei aşadar: ¹

— Nu cred că veți avea ocazia să-l striviți pe copoi, precum sperați.

— De ce nu?

— Fiindcă dânsul va proceda împotriva tuturor așteptărilor. Și nicin-are s-o apuce spre nord-vest, cum ați vrea dumneavoastră. Dimpotrivă, va placa direct la Quintana, ca să-i ajungă din urmă pe William: și pe așa-zisul secretar.

— Păi, de unde să știe încotro s-au dus?

— Știe! L-ați informat dumneavoastră!

— Eu? Imposibil! Doar sunt conștientă de mine! Când să-i fi spus?

— Chiar acum.

— *Sîr*, nu vă înțeleg! izbucni femeia, mirată la culme.

— Vă voi lămuri imediat. îngăduiți-mi să procedez mai întâi la o mică transformare a fizionomiei mele.

îmi scosei repede peruca de culoare închisă, barba și ochelarii.

Doamna sări din loc speriată:

— Pentru Dumnezeu! Nu sunteți redactor! Sunteți copoiul! M-ați mințit!

— A trebuit să mă prefac, doamnă, pentru că ați fost de la bun început victima unei minciuni. Povestea cu mulatra e pe de-a-ntregul plăsmuită. Ați fost înșelată în chip ridicol, mizându-se pe sensibilitatea dumneavoastră. Nici Clinton nu e secretarul lui William. în rea-litate, îl cheamă Gibson; e un escroc dintre cei mai odioși, care trebuie pus la punct.

Femeia se prăbuși pe un scaun și rosti adânc tulburată:

— Nu, nu! Peste puțință! Un bărbat atât de drăguț, atent, încântător! Nu poate fi escroc. Nu vă cred!

— Mă veți crede dacă-mi permiteți să vă istorisesc totul.

îi arătai adevărata față a lucrurilor și izbutii să transform simpatia ce i-o purta acelui bărbat "drăguț, atent, încântător" într-o mânie violentă. Recunosc că fusese înșelată în modul cel mai mârșav și, până la urmă, își exprimă satisfacția că mă deghizasem.

— Altminteri, sublinie dânsa, n-ați fi aflat de la mine adevărul și ați fi plecat spre nord, la Nebraska sau Dakota. Acest Gibson-Clinton merită cea mai aspră pedeapsă. Sper că veți porni imediat în urmărirea lui. Vă rog. să-mi comunicați din Quintana dacă ați reușit să-l prindeți.

Iar la întoarcere, în drum spre New York, aduceți-l aici, la mine, ca să-l fac de două parale.

— Asta cu greu aş putea-o face. Nu e uşor să prinzi un individ în Texas şi să-l aduci la New York. M-aş mulţumi să-l smulg pe William Ohlert din ghearele escrocului şi să salvez măcar o parte din sumele pe care le-au încasat amândoi în cursul călătoriei. Deocamdată, m-ar încânta să aud din gura dumneavoastră că nu sunt chiar atât de nemernic pe cât m-aţi crezut...

Scuzându-se, femeia îmi dădu toate asigurările că şi-a revizuit părerea. Ne despărţirăm cordial, după care îi anunţai pe cei doi poliţişti postaţi la poartă că totul e în ordine. Le strecurai în palmă câte un bacşiş şi-mi văzui de drum.

Trebuia să mă imbarc urgent pe un vapor. Mă interesai deci dacă pleacă vreunul spre Quintana. Situaţia nu era favorabilă. Un cargobot urma să plece la Tampico, dar în cursă directă, fără escală. Alte ocazii spre Quintana s-ar fi găsit abia peste câteva zile. Până la urmă, descoperii un vas rapid cu pânze, care transporta mărfuri la Galveston; acesta ridica ancora după prânz. Puteam să mă imbarc şi eu. La Galveston speram să găsesc numai decît o legătură spre Quintana.

îmi adusei repede bagajul şi urcai pe bord.

Din păcate, speranţa de a găsi la Galveston un mijloc de transport» până la Quintana nu se realiză. Mi se oferî, ce-i drept, o ocazie, dar; vasul respectiv naviga până dincolo de ţinta mea, către Matagorda, [la vărsarea braţului estic al fluviului Colorado. Totuşi, primind asigurări că de acolo îmi va fi uşor să ajung la Quintana, mă hotărâi; să profit de prilej. Ulterior, nu aveam să regret deloc această hotărâre. ■

Pe atunci atenţia guvernului de la Washington era îndreptată spre [Mexic, unde mai băntuiau luptele sângeroase dintre partizanii republicii şi cei ai împăratului. *i*

Statele Unite îl recunoscuseră pe Benito Juarez ca preşedinte al republicii mexicane şi se opuneau cu fermitate împăratului Maximilian, considerându-l, ca şi până atunci, uzurpator. Se exercitau presiuni asupra lui Napoleon al III-lea, care aveau să ducă până la urmă la hotărârea acestuia de a-şi retrage trupele din Mexic... Astfel, soarta! lui Maximilian era pecetluită.)

La izbucnirea războiului civil, statul Texas se declarase de partea Secesiunii, alăturându-se forţelor sclavagiste. înfrângerea acestora din urmă nu a dus, fireşte, la calmarea peste noapte a populaţiei, îndârjită

împotriva Nordului și ostilă politicii lui. De fapt, populația din Texas nutrea sentimente sincer republicane. îl aclama cu entuziasm pe Juarez, "eroul indian", care nu a pregetat să-l înfrunte pe Napoleon și pe un vlăstar al puternicei dinastii habsburgice. Dar pentru că avea sprijinul Washingtonului, se urzeau împotriva-i tot soiul de conspirații.

Populația din Texas se împărțise astfel în două. Unii erau pe față pentru Juarez; alții acționau împotriva lui, nu din convingere, ci doar din spirit de opoziție. Din pricina acestei încordări, nu era ușor să călătorești prin țară. Orice încercare de a-ți camufla culoarea politică era zadarnică. Trebuia pur și simplu să te declari pentru o parte sau alta...

Așa era situația pe când se arătă înaintea mea cea prelungă fâșie de pământ care desparte golful Matagorda de cel mexican. Navigarăm prin Paso Caballo, dar furăm siliți să ancorăm repede, pentru că apa golfului era foarte puțin adâncă și riscam să ne împotmolim.

Se opriseră acolo câteva ambarcațiuni mărunte, iar mai departe, în larg, o seamă de vase mari cu câte trei catarge, și chiar un transatlantic. Mă deplasai, firește, în mare grabă, cu o barcă, la Matagorda, ca să mă informez dacă există o ocazie pentru Quintana. Spre regretul meu, abia a treia zi avea să plece o goeletă. Eram deci imobilizat. Mă necăjea faptul că Gibson, asigurându-și un avans de patru zile, ar fi putut să dispară fără urmă. Dar îmi ziceam, spre consolare, că făcusem tot posibilul în împrejurările date.

Acum trebuia să am răbdare și să aștept. Trăsei la un hotel și cerui să mi se aducă bagajele rămase pe vapor.

Pe atunci Matagorda era o localitate mai mică decât azi. Situat în partea de răsărit a golfului, portul avea o însemnătate secundară prin comparație cu Galveston, de pildă. Ca pretutindeni în Texas, regiunea coastei e foarte nesănătoasă, din pricina umezelii. Aici te poți alege ușor cu o malarie. Iată de ce popasul acesta nu-mi făcea deloc plăcere.

"Hotelul" semăna cu un han de mână a treia sau a patra, odaia părea o cabină de vapor și patul era atât de scurt, încât îmi atârnavă afară ba capul, ba picioarele.

După ce-mi văzui la adăpost bagajele, ieșii să vizitez localitatea.

Ca să ajung de la odaia mea până la scară, trebuia să trec prin fața unei uși deschise. Mă uitai în treacăt înăuntru. Odaia semăna cu a mea, doar că în perete atârna un harnașament de călărie și capătul frâului mătura dușumeaua. Lângă fereastră, zării o flintă de Kentucky.

Mă gândii pe loc la Old Death. Totuși, nu eram sigur. Lucrurile ar fi putut să aparțină altcuiva.

Părăsii clădirea hotelului și o luai pe o stradă în jos. Când, deodată, la o cotitură mă ciocnii de un bărbat care venea în sens opus.

— *Thunder-storm!* Mii de trăsnete! mă certă omul. Fiți atent, *sir*, nu vă năpustiți ca furtuna!

— Dacă plimbarea mea de melc vă pare o furtună, atunci stridia e un cargobot, îl calmai, râzând.

Se dădu un pas înapoi și exclamă:

— Păi ăsta e nătăflețul care se crede detectiv! Pe cine căutați în Texas, și tocmai la Matagorda?

— În orice caz, nu pe dumneavoastră, mașter Death!

— Cred și eu! S-ar părea că sunteți chiar dintre acei oameni care niciodată nu găsesc ceea ce caută, în schimb se ciocnesc de semenii care nu-i interesează. Cum stați cu setea, cu foamea? Haidem la o bere! V-ați găsit locuință?

— Da, la *Uncie Sam*.

— Foarte bine! Am tras la același hotel.

— Nu cumva ocupați odaia de lângă scară, unde am văzut un harnașament și o flintă?

— Chiar așa. Trebuie să știți că nu mă despart niciodată de ele.

Lucrurile astea mi-s dragi. Un cal se mai găsește, dar o șa bună, greu de tot. Ei, haide! Tocmai ieșisem dintr-o magherniță unde se vinde bere rece, adevărat balsam pe căldurile astea de iunie. Sunt gata să mă jertfesc și să mai beau un pahar cu dumneavoastră.

Mă introduse într-un birt sărăcăcios, unde se servea bere la sticle, la un preț considerabil umflat. Eram singurii consumatori. Îi oferii o țigară de foi, dar o refuză. În schimb, scoase din buzunar o roată de tutun de mestecat, din care își tăie o porțioară ca pentru cinci matrozi luați laolaltă. Și-o potrivi cu satisfacție într-un cotlon al gurii, apoi zise:

— Așa! Acum vă stau la dispoziție. Sunt curios să aflu ce vânt v-a mânat așa de repede pe urmele mele. Prielnic?

— Din contra, foarte neprielnic.

— Atunci probabil că nici n-ați avut intenția să vă opriți aici.

— Nu. Ținta mea e Quintana, însă n-am găsit o ocazie imediată.

De aceea m-am trambalat până aici, de unde, cică, s-ar găsi mai ușor un vas care să mă ducă la destinație. Din păcate, trebuie să mai aștept două zile.

— Răbdați, mașter, răbdați! Eu, unul, pot să vă consolez cu dulcea idee că sunteți un ghinionist!

— Frumos! Credeți că pentru asemenea consolări veți primi din partea mi un răvaș de mulțumire?

— Vă rog, eu dau sfaturi dezinteresate, râse el. De altfel, și mie îmi merge anapoda; stau aici, fără nici o treabă, fiindcă m-am mișcat prea încet. Voiam să ajung la Austin, și de acolo, peste Rio Grandedel-Norte. Anotimpul e favorabil. A plouat, fluviul a crescut și navigația se desfășoară normal. Pentru că, trebuie să știți, altminteri acest Colorado e cam sărac în apă.

— Am auzit, totuși, că drumul ar fi barat.

— Nu chiar barat. O îngrămădire de plute silește apele să se despartă în mai multe brațe pe un parcurs de opt mile engleze. Apoi navigația e iarăși liberă până la Austin și chiar mai departe. Totuși, e preferabil să te deplasezi până acolo pe jos și abia pe urmă să te imbarci. De altfel, acesta fusese și planul meu, dar berea mi-a jucat renghiul. Am tot băut aici, la Matagorda, și, până am ajuns la plutele cu pricina, vaporul se și punea în mișcare. Așa că mi-am dus iarăși șaua la hotel și acuma trebuie să aștept până mâine dimineată ca să apuc vasul următor.

— Sunteți, așadar, ghinionist ca și mine. E o consolare, vorba dumneavoastră.

— Ba să-mi fie cu iertare, eu nu sunt ghinionist. Eu nu urmăresc pe nimeni! Ce mi-e dacă ajung la Austin azi sau peste o săptămână! M-a supărat însă un dobitoc, un obraznic care, fiind sprinten ca mine și văzând cum am rămas lângă plute, amărât și cu șaua alături, mă fluieră de pe covertă în bătaie de joc. Dacă-l mai întâlnesc vreodată, îi trag niște palme mai acătării decât cele pe care le-a încasat la bordul vasului.

— Va să zică, s-a lăsat cu păruială?

— Păruială? Nu mă cunoașteți, *sir* Old Death nu se ocupă cu dealde astea. Însă călătorind încoace pe *Delfinul*, am dat de un tip care râdea întruna de mine. L-am întrebat de ce anume îi par atât de cara-ghios. Și ce credeți că mi-a răspuns?! Cică îl amuză scheletul meu! Atunci i-am trântit o pereche de palme de-a căzut în dos. A vrut să-și scoată pistolul, dar căpitanul vasului a intervenit cu autoritate, ordonându-i s-o șteargă

imediat. Se și cuvenea. Doar mă ofensase. Și uite că, de ciudă, dobitocul și-a răs iarăși de mine, mai pe urmă, când m-a văzut în dreptul plutelor. Păcat de tovarășul lui! Părea un gentleman tare mâhnit, închis în sine, bătut de gânduri negre. Toată vremea se uita în neștire, ca un om care și-ar fi pierdut mințile.

Îl ascultam cu o încordare maximă.

— Și ziceți că părea nebun? l-am întrebat. I-ați aflat cumva și numele?

— Căpitanul îi zicea mașter Ohlert.

Parcă mi-ar fi dat cineva cu o măciucă în cap.

— Ah! Și pe celălalt, obraznicul, cum îl chema?

— Clinton, dacă nu greșesc.

— E posibil oare? Nu zău, e posibil? exclamai, țâșnind de pe scaun.

Va să zică, oamenii aceștia se aflau pe bordul *Delfinului*, împreună cu dumneavoastră?

— Ce v-a venit, sir? se miră Old Death. Ați sărit de pe scaun ca o rachetă! Vă interesează cumva persoanele respective?

— Dacă mă interesează?! Sunt chiar oamenii pe care îi caut! Iarăși se ivi pe chipul lui zâmbetul pe care-l cunoșteam de mai înainte, amical și sarcastic în același timp.

— Bine, bine! dădu el din cap. Recunoașteți, în sfârșit, că urmăriți niște bărbați. Și tocmai pe ăștia doi! Zău că sunteți un *greenhorn*, domnule! Ați pierdut șansa din proprie vină.

— Fiți mai limpede, vă rog!

— De ce nu mi-ați vorbit pe șleau la New Orleans?

— Nu puteam.

— Totul e permis, dacă te ajută să atingi ținta. Numai să-mi fi spus mie adevărul, și vi-i ofeream plocon pe amândoi. I-aș fi recunoscut încă la urcarea pe bord și v-aș fi anunțat numaidecât. Este?

— Cine ar fi bănuiră că-i veți întâlni? De altfel, eram informat că se imbarcaseră pentru Quintana, nu pentru Matagorda.

— Așa ziceau ei. Nici prin gând nu le trecea să plece la Quintana.

Ei, și acum, dacă v-ați cumințit, spuneți-mi, vă rog, toată istoria. Poate găsesc eu o cale să vă ajut.

Era clar că omul îmi voia binele. Nici nu încerca măcar să mă tachineze. Și totuși mă simțeam prost. Încă în ajun refuzasem să-i dau o cât de vagă informație și acum mă vedeam obligat să etalez totul.

Orgoliul mă îndemna să tac, însă rațiunea era mai tare. Scosei din buzunar fotografiile persoanelor în cauză. I le arătai:

— înainte de toate, uitați-vă la fotografii. Sunt ei?

— Da, chiar ei, confirmă Old Death, după ce aruncă o privire asupra pozelor. Nu încape îndoială.

Îi relatai sincer și deschis întreaga poveste. Mă ascultă atent și, în cele din urmă, spuse îngândurat:

— Totul e limpede ca bună ziua. Numai un lucru nu înțeleg. Este William Ohlert într-adevăr nebun?

— Nu. Deși sunt destul de nepriceput în materie, totuși înclin să cred că e vorba numai de monomanie. Făcând abstracție de un singur punct, Ohlert e pe deplin stăpân pe facultățile sale.

— Atunci îmi e și mai neclar de ce a căzut sub influența totală a lui Gibson. Pare să i se supună oricând și în orice problemă. Iar Gibson știe să-i exploateze din plin monomania. Dar să sperăm că-i vom dejuca planurile.

— Sunteți sigur că vor coborî la Austin? Nu cumva intenționează să rămână undeva, pe parcurs?

— Nu, Ohlert i-a declarat căpitanului că pleacă la Austin.

— M-ar mira. Doar n-o să spună chiar adevărul.

— Și de ce nu? Poate că Ohlert nici nu-și dă seama că e urmărit, că umblă pe căi greșite. Ba dimpotrivă, e convins că procedează just, că se dăruie exclusiv ideii sale, restul fiind treaba lui Gibson. Bolnavul n-a socotit necesar să ascundă că pleacă la Austin... Ei, ce aveți de gând să faceți?

— Firește că trebuie să plec imediat pe urmele lor.

— Numai că, oricât de grăbit ați fi, situația vă obligă să așteptați până mâine. Mai devreme nu găsiți nici un vapor.

— Și când ajungem?

— După starea timpului, cred că abia poimâine.

— Tare târziu!

— Nu uitați că, din aceleași motive, vor ajunge și ei cu întârziere.

În plus, vasul dă inevitabil și peste bancuri de nisip; până se despotmolește, mai trece vreme.

— De-am ști măcar ce are de gând escrocul și încotro îl tot târăște pe Ohlert!

— Deh, asta e o enigmă, cum se zice. O fi având el un plan. Bani pe care i-au ridicat până acum sunt suficienți ca să-l înavuțească. N-are decât

să și-i bage în buzunar și pe Ohlert să-l lase undeva, în plata Domnului. Dacă n-a făcut-o până acum, înseamnă că vrea să-și sporească suma. Nici nu bănuieți cât mă pasionează cazul. Barem deocamdată, cât călătorim împreună, vă ofer întregul meu sprijin. Folosiți-vă de el dacă aveți nevoie.

— Cu recunoștință, *sir* îmi inspirați multă încredere. Ajutorul dumneavoastră sper să-mi fie de mare folos.

Ne strânserăm mâinile și traserăm câte o dușcă de bere. De ce nu-i mărturisisem omului acesta, încă din ajun, toată povestea?

Abia ne umplurăm din nou paharele, că de afară se auzi mare tăărăboi, vociferări, chiote și lătrat de câini. Ușile se izbiră de perete și în prag apărură șase vlăjgani pe ale căror fețe se vedea cât de colo că băuseră zdravăn; toți erau afumați. Chipurile lor brutale, straiile subțiri, caracteristice Sudului, armele impresionante — toate îți atrăgeau luarea-aminte. Purta fiecare pușcă, pumnal, revolver sau pistol și, în plus, atârnată la cingătoare, câte o cravașă din acelea cu care erau bătute sclavii negri. Și fiecare ducea de zgardă câte o namilă de dulău dintr-o rasă crescută cu grijă în statele sudice și dresată pentru prinderea negrilor fugari. Acestor dulăi li se spunea "băutori de sânge".

Fără să dea bună ziua, derbedeii ne aruncară niște priviri încruntate, se tolăniră pe scaune, făcându-le să trosnească, își trântiră picioarele pe masă și, bocănind cu tocurele cizmelor, îl somară pe birtaș să se ocupe de ei.

— Ai bere bună, mă? strigă unul.

Birtașul confirmă, speriat.

— Adu să bem! comandă individul.

Birtașul se retrase grăbit, ca să-i servească pe nobilii săi clienți.

Fără nici o intenție, îl priveam pe haidăul care vorbise. Acesta mă observă. Sunt convins că privirea mea nu avea nimic provocator; însă dumnealui căuta numaidecât pricină să se agațe de cineva. Îmi strigă:

— Ce te zgâiești așa la mine?

Îi întorsei spatele, fără să răspund.

— Băgați de seamă! îmi șopti Old Death. Aștia-s *rowdy*, niște scandalagii de pomină, probabil vătăfi concediați de pe urma desființării sclavajului și ajunși fără căpătâi. S-au adunat în bandă ca să se țină de blestemății. Mai bine nu le dăm nici o atenție. Golim paharele și plecăm.

Dar tocmai șuşoteala îi displăcu individului.

Răcni spre noi:

— Ce tot suflă acolo, în secret, mortăciune bătrână? Dacă ai ceva de spus, apoi zi-i cu glas tare! Ori vrei să-ți căscăm noi gura?

Old Death sorbi din pahar și nu răspunse. Derbedei își duseră și ei paharele la gură. Berea era cât se poate de gustoasă, dar dumnealor, aflându-se într-o veritabilă dispoziție de *rowdy*, o vărsară pe jos. Cel care vorbise adineauri întârzie cu paharul plin în mână.

— Nu vărsați pe jos! îi sfătui el pe ceilalți. Uite coala doi puișori cărora poșirca asta pare să le placă. Să le-o pasăm lor!

Vărsă paharul și ne împroșcă. Old Death se șterse calm cu mâneca.

Eu, însă, nu reușii să mă stăpânesc. Pălăria, gulerul, haina — pe toate mi le udase. Mă adresai găliganului:

— Vă rog, *sir*, să nu se mai repete! Amuzați-vă în familie, dacă aveți chef. Dar pe noi lăsați-ne în pace!

— Nu zău! Și adică, ce-ar fi dacă v-aș mai boteza o dată?

— Asta s-ar vedea.

— S-ar vedea? Uite că vreau s-o văd chiar acum! Birtaș, încă un rând!

Ceilalți rânjeau, aprobându-l pe matador. Era clar că nu va ezita să repete provocarea.

— Pentru Dumnezeu, *sir*, nu vă puneți cu ei! căută Old Death să mă tempereze.

— Vă temeți?

— Ți-ai găsit! Dar ăștia, nici una, nici două, pun mâna pe armă. Și curajul, oricât de mare ar fi, nu te apără împotriva unui glonț mișel.

Apoi, puneți la socoteală și dulăii.

Indivizii își legaseră câinii de picioarele mesei. Ca să nu mă împrăște iarăși pe la spate, îmi părăsii locul și mă așezai pieziș, cu cotul drept spre ei.

— Aha, și-a schimbat poziția! scrâșni derbedeul cel guraliv. Va să zică, vrea să se apere. Să-l văd eu numai că mișcă! îl slobod numaidecât pe Pluto al meu. Doar nu l-am dresat degeaba!

Dezlegă câinele, ținându-l numai de lesă. Birtașul încă nu venise cu berea; mai era vreme să lăsăm pe masă banii pentru consumație și să ieșim. Dar bănuiam că haimanalele ne-ar fi tăiat drumul și, în plus, aveam mândria mea: nu-mi convenea s-o șterg din fața acestui tip dezgustător. "Viteji!" ăștia sunt în fond niște lași.

Băgai mâna în buzunar și desfăcui piedica revolverului. De bătaie nu-mi păsa; știam să pun la respect pe oricine. Mă îngrijorau, în schimb, câinii,

deși mai avusesem de-a face cu asemenea dulăi, învățați să sară la om. Oricum, cu unul singur știam s-o scot la capăt.

Sosi și birtașul. Așeză sticlele pe masă și, plin de umilință, se adresă bățăioșilor săi musafiri:

— Gentlemen, vizita dumneavoastră mi-e cât se poate de plăcută, dar, vă rog din suflet, lăsați pe domnii aceștia în pace. Sunt și ei clienți, nu-i așa?

— Mișelule! îl repezi unul. Te apucași să ne dai lecții de purtare? Stai că-ți potolesc eu febra!

Și vărsă în obrazul birtașului vreo două sau trei pahare. Acesta nu zise nici păs, socotind că e mai sănătos să dispară din ochii lor.

— Și acuma, ia să-l vedem pe lăudărosul de colo! hohoti adversarul meu. Să-i dăm și lui porția!

Ținându-și cu stânga dulăul de curea, dădu să-mi verse paharul în cap. Dar eu mă ferii și, ridicându-mă de pe scaun, îl amenințai cu pumnul.

— Pluto, *go on!* Șo pe el! arătă dânsul în direcția mea și slobozi câinele din lesă.

Într-o clipă, tocmai când dulăul făcuse un salt ca de panteră, mă făcui una cu peretele și mă ferii în lături. Câinele, năvălind orbește să-mi sfâșie beregata, se izbi cu botul în zid. Venise cu atâta forță, încât izbitura îl ameți. Îl apucași la iuțeală de picioarele dindărăt, îl ridicai în aer și, proiectându-l de perete, îi zdrobii căpățâna.

Se stârni atunci un scandal nemaipomenit. Dulăii lătrau și se zbăteau să rupă curelele, bețivanii înjurau de mama focului, iar stăpânul potăii ucise dădu să sară la mine. Însă Old Death, în picioare, își îndreptă amândouă pistoalele asupra bandei dezlănțuite:

— Stop! ajunge, *boys!* Nici o mișcare! Nu vă atingeți de arme că trag! V-ați înșelat în privința noastră. Eu sunt Old Death, cercetașul.

Cred că-mi cunoașteți numele. Iar acest tânăr prieten al meu se teme de voi tot atât de puțin ca și mine. Luați loc și beți în liniște. Nu vârâți mâna în buzunar că, pe legea mea, vă împușc!

Acest din urmă avertisment se adresa unuia din găligani care dăduse semne că vrea să apeleze la revolver. Îmi scosesem la rândul meu pistolul. Împreună cu Old Death dispuneam de optsprezece gloanțe. Până ce vreunul din netrebnici ar fi apucat arma, l-am fi cumințit. Bătrânul *westman* devenise parcă alt om. Statura lui, de obicei încovoiată, se îndreptase de-a

binelea; ochii îi scăpărau și toată făptura lui exprima o dârzenie capabilă să te vâre în pământ. Era de-a dreptul comic cât de mititei se făcuseră deodată provocatorii. Ce-i drept, mai mormăiau câte ceva în bărbi, dar se retraseră cu toții, cuminți, la locurile lor. Bătăiosul de adineauri nici nu îndrăznea măcar să se apropie de câinele ucis, ca nu cumva să treacă prin dreptul meu.

Stăteam încă așa, cu pistoalele pe masă, când apăru în prag un nou client — un indian.

Purta o haină de piele albă, cu cusături roșii tipic indiene și pantaloni din același material, garnisiți cu ciucuri bogați și cu păr de scalp.

Nici o pată, nici urmă de murdărie pe veșmântul lui. Picioarele-i fine erau încălțate în mocasini împodobiți cu perle și cu țepi de mistreț.

De gât îi atârnavu punga cu "medicamente", luleaua păcii artistic crestată și o salbă în trei șiruri de gheare de urs cenușiu, dobândite, desigur, cu ocazia vânătorilor prin Munții Stâncoși. Un brăț lat, croit dintr-o pătură scumpă de Santillo, îi încingea mijlocul subrire. Din brâu se iveau prăseaua cuțitului și două tocure de pistol. În mâna dreaptă ținea o pușcă cu două țevi și cu patul bătut în ținte de argint.

Capul îi era descoperit, părul lung, des, de un negru-albăstrui, împletit cu cordeluțe din piele de șarpe, se aduna într-o chică în formă de coif. Nici o pană de vultur, nici un semn distinctiv nu-i împodobește creștetul; și totuși se vedea cât de colo că tânărul acesta trebuia să fie o căpetenie, un războinic vestit. Profilul său grav, de o frumusețe autentic virilă, semăna cu al unui roman; doar că umerii obrazilor erau ușor ieșiți în afară. Avea fața complet rasă, buzele pline, frumos desenate, iar pielea bătea într-un cafeniu mat, deschis, ca o discretă suflare de bronz. Pe scurt, indianul acesta nu era altul decât Winnetou, căpetenia apașilor și fratele meu prin legământ.

Stătu o clipă în cadrul ușii. Privirea-i ageră, întunecată, se plimbă prin încăpere și pe fețele celor prezenți. Apoi tânărul se așeză în vecinătatea noastră, cât mai departe de bețivanii care nu-l scăpau din ochi.

Gata-gata să-i sar înainte, dar el — deși mă observase și, desigur, mă recunoscuse — făcu pe indiferentul. Pesemne că avea motive serioase să se poarte astfel; de aceea mă oprii, arborând o nepăsare totală.

Citeam pe fața lui că înțelesese numaidecât situația. Privirea-i lunecă iarăși, cu oarecare dispreț, asupra găliganilor; iar când ne vârâram la loc

pistoalele și ne așezarăm din nou, un zâmbet satisfăcut, abia vizibil, i se așternu pe buze.

Personalitatea lui impunea atât de mult, încât se făcu liniște ca în biserică; ceea ce trebuie să-l fi convins pe birtaș că pericolul trecuse, își iți mai întâi capul pe ușă, apoi — după ce se asigură că nu are motive de teamă — apăru întreg.

— Vă rog, o bere! i se adresă Winnetou, cu glasul lui plăcut, sonor și cu cel mai bun accent englezesc.

Găliganilor faptul îi se păru curios. își apropiară capetele sușotind între ei și trăgând cu coada ochiului spre indian. Se vedea că nu-l prea vorbesc de bine.

Sosi și berea comandată de Winnetou. Acesta ridică paharul în dreptul geamului, îl studie ca un cunoscător în materie și sorbi cu sete.

— *Well* se adresă birtașului, plescăind din limbă. Bună bere! Marele Manitu al albilor i-a învățat multe meșteșuguri, și între acestea, fabricarea berii nu e chiar cel din urmă.

— Să fie oare indian adevărat? îl întrebai în șoaptă pe Old Death, ca și când habar nu aveam cine-i clientul cel nou.

— Este! Și încă ce indian! răspunse bătrânul cu glas reținut, dar cu multă convingere.

— îl știți cumva? L-ați mai văzut?

— De văzut, nu. Dar îl recunosc după înfățișare, după vârstă și îmbrăcăminte. Și mai ales pușca! Faimoasa pușcă de argint, care nu bate niciodată pe alături! Aveți norocul să-l vedeți pe un șef indian, cum nu e altul în întreaga Americă de Nord. E vorba de Winnetou, căpetenia apașilor, cel mai nobil și mai de seamă om dintre pieileroșii. Numele lui circulă pretutindeni, prin palate și colibe, pe la toate focurile de tabără. Inteligent și drept, cinstit și devotat, mândru, viteaz fără pereche, meșter în mânăuirea armelor, prieten sincer și ocrotitor al mulțimii nevoiașe, al oropsiților, indiferent de neam și culoare, Winnetou e cunoscut de-a lungul și de-a latul Statelor Unite și chiar hătdincolo, peste graniță, ca erou slăvit și glorios al Vestului sălbatic.

— Dar de unde englezeasca lui perfectă și ținuta de gentleman?

— Călătorește adeseori prin est. în plus, se spune că un învățat european, căzând prizonier la apași și fiind tratat cu multă omenie, a hotărât să rămână printre ei și să-i educe. Acesta cică i-a fost dascăl lui

Winnetou. însă cu vederile lui filantropice nu cred s-o fi scos la capăt. Probabil c-o fi renunțat și decăzut cu vremea.

Bătrânul vorbea foarte încet. Abia înțelegeam ce-mi spune. Și totuși Winnetou, așezat la vreo trei metri distanță, se adresă noului meu amic:

— Old Death greșește. Dascălul alb venise la apași din propria lui dorință și fusese primit cu toată dragostea... Nici vorbă să fi decăzut; dimpotrivă, s-a simțit atât de bine, încât n-a mai vrut să se întoarcă printre albi. Când a murit, i s-a înălțat un monument în jurul căruia străjuiesc stejarii vieții. A trecut dincolo, în plaiurile de-a pururi verzi, unde cei duși nu cunosc ura și se desfată privindu-l pe Manitu, Marele Spirit. Acolo îl va revedea odată Winnetou, uitând mizeria și răutatea care domnesc aici, pe pământ.

Old Death nu mai putea de bucurie că Winnetou îl recunoscuse.

Fața îi radia:

— Cum, **sir**, mă cunoașteți, știți cine sunt?

— Nu v-am mai văzut până acum, dar v-am ghicit din prima clipă.

Sunteți un **scout** al cărui nume zboară până dincolo de Las Animas.

Și Winnetou își întoarse iarăși ochii de la noi. Nici măcar cu o tresărire pe chipu-i dârz nu arătase că ne-am cunoaște. Acum ședea liniștit și medita; doar urechile parcă-i zvâcneau uneori, trădând atenția încordată.

între timp, cei șase derbedei continuau să şușotească, să se întrebe din ochi, să se aprobe reciproc. Până la urmă, păru că luaseră o hotărâre. Nu-l cunoșteau pe Winnetou și nici din vorbele sale nu-i ghiciră identitatea. în același timp, ca să repare rușinea de adineauri, voiau să arunce asupra lui toată ura lor nestăpânită împotriva indienilor, își imaginau, probabil, că mie și lui Old Death nici prin gând nu ne va trece să-i luăm apărarea; nefiind direct provocați, trebuia, după obiceiul locului, să stăm deoparte și să asistăm impasibili la maltratarea morală a unui om pașnic. Așadar, unul dintre găligani — același care mă apostrofase pe mine — se îndreptă agale și sfidător spre indian. Eu îmi scosei repede pistolul și îl așezai pe masă, ca să-l am la îndemână.

— Nu e nevoie, îmi șopti Old Death. Un Winnetou știe să dea de-a berbeleacul chiar și de două ori pe-atâția derbedei.

Individul se proțăpi în fața apașului, își puse mâinile în șold și răcni:

— Ce te plimbi prin Matagorda, mă, piele-roșie? Sălbaticii n-au ce căuta printre noi!

Winnetou nici nu-l privi, își duse paharul la gură, bău nițel și îl așeză la loc, plescăind din limbă.

— N-auziși ce-am spus, roșu afurisit? stărui mânios scandalagiul.

Vreau să știu ce cauți aici! Umbli să ne iscodești, spionule? Sunteți de-ai lui Juarez, javra aceea cu piele roșie ca și a voastră. Noi, însă, ținem cu Max, cu împăratul. Iar pe voi spânzurătoarea o să vă mănânce. Dacă nu strigi cu noi "Trăiască împăratul Max!" îți punem lațul de gât!

Nici acum Winnetou nu-i răspunse. Nici o fibră nu se clinti pe fața lui.

— Mă-nțelegi, câine, ori ba? Răspunde imediat! se răsti derbedeul scos din răbdări și îi propti pumnul în umăr.

Atunci trupul zvelt al indianului țâșni ca un fulger.

— Șterge-o! porunci el cu glas tunător. Nu permit coioților să latre la mine!

"Coiot" e denumirea unui lup de prerie foarte laș și socotit îndeobște drept cel mai dezgustător dintre animale. Indienii îi folosesc numele drept ocară exprimând disprețul nelimitat.

— Cum ai spus? Coiot? urlă provocatorul. Asta mi-o plătești chiar acum!

Cât ai clipi, își scoase pistolul. Dar atunci se petrecu ceva la care bătașul nu se așteptase: Winnetou îl pocni peste mână, arma sări cât colo și scandalagiul se trezi umflat de mijloc, ridicat în aer și zvârlit ca o minge prin fereastra care se făcu țandări. "Viteazul" zbură tocmai în stradă.

Lucrurile se petrecură cu o rapiditate pe care nu sunt în stare s-o descriu. Zdrăngănitul cioburilor, gălăgia câinilor, strigătele turbate ale derbedeilor — toate launloc iscară un tărăboi infernal, pe deasupra căruia se auzi totuși glasul limpede și puternic al lui Winnetou. Arătând spre geam, apașul rosti către haita furibundă:

— Mai dorește careva? N-are decât să se anunțe! Apropiindu-se prea mult de unul din dulăi, acesta dădu să-l muște,

dar apașul îi trânti un picior, încât animalul se vâri schelălăind sub masă. Bătăioșii vătafi se retraseră intimidați și tăcuți. Winnetou îi supraveghea cu mâinile goale, fără nici o armă. Singură persoana lui impunea tuturor. Nimeni nu îndrăznea să sufle o vorbă. Apașul semăna cu un îmblânzitor care intră în cușca plină de fiare și le domină doar cu ochii săi teribili.

Deodată, ușa sări în lături și în prag răsări "eroul" proiectat prin fereastră; avea pe alocuri obrazul zgâriat și lovit. Răcnind de furie, năvăli cu cuțitul asupra lui Winnetou. Apașul nu făcu decât o ușoară fentă și, fulgerător, îi prinse ca într-o menghină mâna înarmată. Apoi îl strânse ca și adineauri de mijloc și, săltându-l în sus, bufni cu el de podea. Găliganul rămase lat, fără cunoștință. Nimeni dintre ai lui nu îndrăzni să-i sară în ajutor. Winnetou, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, apucă liniștit paharul și îl goli dintr-o sorbitură. Făcu apoi semn birtașului care se pitise speriat după tejghea, scoase de la brâu o pungă de piele și-i puse în palmă un bob cât aluna, galben și lucios:

— Poftim, pentru bere și pentru geamul spart, mașter! După cum vedeți, "sălbaticul" nu ezită să-și achite datoriile. Să sperăm că și domnii "civilizați" își vor plăti consumația. Ei, cică, interzic unui "roșu" să șadă aici. Dar Winnetou, căpetenia apașilor, nu pleacă de teama lor, ci pentru că știe că, din păcate, numai fața li-e albă, nu și sufletul. Pe scurt, mi-e scârbă de o asemenea societate.

își luă pușca de argint și, fără a se uita la nimeni, părăsi birtul.

Nici măcar spre mine nu-și întoarse ochii.

Acum, derbedeii se însuflețiră din nou. Dar păreau mai mult curioși decât supărați pentru hapul ce-l înghițiseră; nu le păsa nici de camaradul lor întins pe jos. îi interesa mai ales bobul din palma birtașului.

— Un nugget, lamuri acesta, arătându-le bucățica de aur. Pe puțin doisprezece dolari. Mi-a plătit geamul împărătește; de altfel, sticla era cam șubredă și cârpită. Ce să spun, indianul pare doldora de nuggeți.

Banda de *rowdy* comenta cu invidie faptul că o piele roșie posedă atâta aur. își treceau nuggetul din mână-n mână, cântărindu-l în fel și chip. Iar noi, profitând de ocazie, plătirăm consumația și plecarăm.

— Ei, mașter, ce ziceți de apașul nostru? mă întrebă Old Death, după ce ne văzurăm în siguranță. Oare-i mai găsești pereche în lume? S-au speriat de el ca vrăbiile de erete. îmi pare rău că nu-l mai zăresc nicăieri. L-am fi putut însoți o vreme. Tare aș vrea să știu ce treburi are pe-aici și dacă a tras la vreun hotel! în orice caz, trebuie să-și fi priponit undeva calul; nu se poate apaș fără cal, cu atât mai puțin când e vorba de Winnetou. în ce vă privește, sir, v-ați descurcat binișor, n-am ce zice. Era cât pe-acți să intru la griji. Indivizii de soiul ăsta sunt ai dracului de primejdioși. Dar modul în care ați dat gata câinele mă face să sper că veți ieși curând din tagma

greenhorn-ilor. Ia te uită că am și ajuns la hotel! Vreți să intrăm? Eu, unul, n-aș avea poftă. Un *traper* bătrân ca mine nu se închide cu plăcere între patru pereți, prefer să stau sub cerul liber. Haideți să mai admirăm Matagorda. Altfel nu prea știu cum să ne omorâm vremea. Sau poate v-ar ispiti vreun joc?

— Nu. Nu sunt jucător, nici nu am intenția să ajung.

— Prea bine, tinere! Aici mai toată lumea joacă. În Mexic e și mai și. Acolo joacă și bărbat, și femeie, și pisică, și șoarece, iar cuțitele nu ruginesc în teacă. Așadar, să hoinărim nițel. Pe urmă luăm masa și tragem un pui de somn. În țara asta binecuvântată nu poți să știi unde și cum ai să te odihnești a doua zi.

— Chiar așa de rău să fie?

— Uitați, sir, că ne găsim în Texas, unde lucrurile încă nu s-au liniștit nici pe departe! Să luăm, de pildă, cazul nostru. Noi vrem să ajungem la Austin; dar e foarte problematic dacă vom ajunge. Furtuna din Mexic s-a rostogolit și peste Rio Grande. Se petrec evenimente neobișnuite și, în plus, trebuie să ținem seama și de toanele lui Gibson. Dacă i-a venit cumva în minte să-și întrerupă voiajul spre Austin și să coboare mai știi unde? Atunci vom fi nevoiți să-l imităm.

— Dar cum vom afla dacă a coborât de pe vas?

— Va trebui să întrebăm din om în om. Vaporul nu se prea grăbește pe Colorado, ca de pildă pe Mississippi sau pe alte fluvii. Avem la fiecare oprire un scurt răgaz pentru cercetări. Nu strică să ne deprindem și cu ideea că va trebui, poate, să coborâm pe mal în vreo pustietate fără orașe și hoteluri.

— Într-un asemenea caz, ce mă fac cu bagajele mele? Întrebarea îl făcu să râdă copios.

— Bagaje! Ha-ha-ha! Geamantanul e o rămășiță preistorică. Oamenii cu scaun la cap nu cară după ei asemenea balast. Dacă m-aș fi apucat să-mi complic existența cu toate nimicurile necesare în călătoriile și hoinărelile mele, atunci n-aș fi ajuns prea departe. Luați numai ce vă trebuie pentru moment, restul vi-l cumpărați pe parcurs.

Dar ce lucruri grozave duceți în drăcia aia de geamantan?

— Haine, rufe, obiecte de toaletă, recuzită pentru deghizare și altele.

— Astea-s foarte bune, dar le poți cumpăra peste tot. Iar unde nu se găsesc, înseamnă că nu e nevoie de ele. Porți cămașa până o faci praf și apoi

îți iei una nouă. Obiecte de toaletă? Nu mi-o luați în nume de rău, **sir**, însă peria de cap sau de unghii, pomezile sau lipiciul pentru mustăți și alte asemenea bazaconii îl dezonoarează pe bărbat. Recuzită pentru deghizare? Haida-de! Poate să vă fi folosit pe unde ați trecut, dar aici nu mai are rost să vă ascundeți identitatea sub perucă. Asemenea romantice naivități nu vă aparțin de țel. Aici se cere să-l dibuiți pe Gibson și să operați rapid. Și...

Se opri și, măsurându-mă din creștet până-n tălpi, observă:

— Așa cum arătați acum, vă puteți prezenta fără sfială în salonul celei mai elegante lady, sau la teatru. Dar Texasul nu seamănă cu un budoar sau cu o lojă. E foarte posibil ca peste vreo două-trei zile frumosul dumneavoastră costum să ajungă zdrențe și jobenul de pe cap să se transforme în armonică. Parcă știți ce vrea Gibson, încotro se va duce? Nici vorbă să rămână în Texas! Intenția lui e să dispară, să iasă dintre granițele Statelor Unite. Faptul că a apucat direcția cunoscută ne arată limpede că are de gând să treacă în Mexic. În zăpăceala de acolo te pierzi ușor prin mulțime și nimeni, nici chiar poliția, nu e în stare să te dibuie.

— S-ar putea să aveți dreptate. Cred însă că, dacă voia să treacă în Mexic, îi era mai comod să plece direct spre un port mexican.

— Absurd! Trebuia să fugă atât de repede din New Orleans, încât s-a repezit la primul vapor care ridica ancora. Și apoi nu uitați că porturile mexicane sunt ocupate de francezi. De unde știți că lui Gibson i-ar conveni să dea ochii cu ei? N-are alegere. Trebuie să călătorească pe uscat și, în orice caz, va fi destul de deștept să nu se foiască în văzul lumii prin orașele mari. De aceea e posibil să ocolească și Austinul, debarcând pe traseu în vreun alt port. Va să zică, el se îndreaptă spre Rio Grande, călare, firește, printr-o regiune puțin populată. Iar dumneavoastră, nu-i așa, o să-l urmăriți în costumul acesta impecabil, cu joben și geamantan? Dați-mi voie să râd!

Îl aprobam în sinea mea, dar nu-mi făcea deloc plăcere că își râde de frumosul meu costum. El zâmbi și mă bătău cu palma pe umăr:

— Nu regretați, *sir*. Fiți cuminte și despărțiți-vă de aceste haine nepractice. Căutați un negustor, vindeți-i tot calabalâcul inutil și cumpărați alte haine. Procurați-vă neapărat un costum trainic de vânătoare. Cred că banii nu sunt o problemă, nu-i așa? Înseamnă că totul e în ordine. Dați-le naibii de șiretlicuri polițiste! Sunteți călăreț? Știți să trageți cu arma? Atunci vă trebuie și un cal. Dar aici, lângă coastă, nu face să-ți cumperi unul. Aici

caii sunt scumpi și proști. Mai în interiorul țării orice fermier îți vinde un animal cumsecade. Șaua însă trebuie să v-o luați de aici.

— Aoleu! Să umblu și eu cu șaua-n spinare?

— De ce nu? E rușinos? Cui ce-i pasă că mă car cu șaua? Nimănui! Dacă-mi place, târăsc după mine și o canapea, ca să dorm pe moale în prerie sau în pădurile neumblate. Râde careva, îi dau una, de vede stele verzi. Numai ticăloșia și tâmpenia sunt rușinoase. Presupuneti, de pildă, că Gibson a coborât undeva împreună cu William, a făcut rost de cai și s-a tot dus. Să vedeți atunci ce înseamnă să ai o șa la îndemână! Mă rog, faceți cum doriți, dar dacă vă convine tovărășia mea, ascultați ce vă spun și hotărâți-vă repede!

Fără să mai aștepte răspuns, mă apucă de braț, mă răsuci și îmi arată clădirea unei prăvălii purtând, sus, firma cu litere de un cot: "*Store for all things*", magazin universal. Mă trase după el până la intrare, îmi dădu brânci înăuntru, mai-mai să încălec niște butoaie cu scrumbii, și mă urmă zâmbind pe sub mustață.

Inscripția de pe firmă nu mințea. Magazinul era foarte mare și avea într-adevăr de toate, inclusiv șei și puști.

Se desfășură apoi o scenă originală. Parcă eram un școlar însoțit de tatăl său, stând înaintea tarabei de bălci și abia cutezând să-și exprime dorințele. Vrând-nevrând, băiatul trebuia să accepte alegerea ce o face bătrânul potrivit experienței sale. De la bun început, Old Death pusese condiția ca negustorul să primească drept plată costumul meu, plus conținutul geamantanului. Omul se declară de acord și trimise un vânzător să-mi aducă bagajul. Apoi lucrurile mele fură evaluate și Old Death porni prin magazin să aleagă cele de trebuință, îmi alese niște pantaloni din piele neagră, o pereche de cizme înalte cu piteni, o cămașă roșie de lână, vestă de aceeași culoare, prevăzută cu o mulțime de buzunare și buzunărașe, un fular negru, călduros, un surtuc vânătorească din piele de cerb nevopsită, un brâu de piele lat de două palme, cartușieră, pungă de tutun, busolă, pipă și încă vreo douăzeci de alte obiecte — colțuni în locul ciorapilor, un sombrero uriaș, o pătură de lână cu spintecătură pentru respirație, un *lasso*, un cornet cu pulbere, o scăpărătoare, un cuțit, o șa cu coburi și frâu.

Trecurăm apoi la alegerea puștii. Old Death nu era amator de noutăți.

Neglija produsele mai recente și se opri la o carabină veche pe care eu, în nici un caz, n-aș fi pus ochii. Cercetând-o atent, cu morgă de mare

specialist, o încarcă, ieși în stradă și ochi de la mare distanță titirezul de pe acoperișul unei case. Glonțul nimeri.

— *WelU* aprobă el satisfăcut. Asta își va face datoria. A fost cândva pe mâini bune, și face mai mult decât toate plesnitorile onorate astăzi cu numele de pușcă. După mine, arma asta e lucrată de un meșter serios și sper că-l veți cinsti cum se cuvine. Acuma ne mai trebuie o matriță pentru turnat plumbul și gata! Plumb se găsește. O să facem la gloanțe, să băgăm tot Mexicul în sperieți!

Cumpărai și alte mărunțișuri, ca, de pildă, batiste, pe care Old Death firește că le găsi de prisos, apoi trecui într-o încăpere alăturată ca să mă schimb. Când revenii, bătrânul mă măsură cu vădită satisfacție.

Sperasem întrucâtva că se va oferi să-mi ducă el șaua, dar nici prin gând nu-i trecu. Mi-o urcă în spinare, înghiontindu-mă pe ușă afară.

— S-a făcut! mă tachina el în fața prăvăliei. Vedeți și dumnea-voastră dacă e cazul să vă rușinați! Orice om sănătos la cap vă va lua drept un foarte onorabil gentleman. Iar de ceilalți ce vă pasă?

Acum nu mai aveam nici un avantaj față de Old Death: trebuia să-mi port cu răbdare ponosul până la hotel, în timp ce dânsul pășea lângă mine fudul și, probabil, foarte amuzat că ajunsese în postură de hamal al propriului meu calabalâc.

La hotel, Old Death se puse pe somn. Eu însă plecai în căutarea lui Winnetou. Vă imaginați câtă bucurie îmi provocase neașteptata revedere. Mă stăpânisem anevoie ca să nu-i sar de gât. Cum de ajunsese la Matagorda și ce treburi l-au mânat încoace? De ce se prefăcuse că nu mă cunoaște? Avea, desigur, vreun motiv. Dar care anume?

Fără îndoială că dorea, ca și mine, să ne întâlnim și să discutăm.

Poate că mă aștepta chiar undeva. Cunoscându-i obiceiurile, nu era exclus să dau de el. Imposibil să nu fi descoperit la ce hotel am tras.

Acuma va fi pândind prin preajmă. Ocolii deci clădirea și dădui în spatele ei de un câmp deschis. Și, într-adevăr, Winnetou era acolo, la câteva sute de pași de mine. Sta rezemat de un arbore. Când mă zări, o luă, agale spre pădure. îl urma. Acolo, sub rămuriș, mă întâmpină cu brațele întinse și cu fața luminată de bucurie:

— Șarli, dragul meu frate! Ce fericire pentru inima mea că te-am regăsit! Așa se bucură dimineața când, după trecerea nopții, răsare soarele!

Mă strânse la piept și mă sărută.

— Dimineața știe că soarele trebuie să răsară, îi vorbii la rândul meu, noi însă nici n-am bănuir că ne vom întâlni pe aceste meleaguri. Sunt și eu fericit că te văd!

— Ce cauți, ce vânt te aduce? Ai vreo treabă la Matagorda, sau ești în trecere spre Rio Pecos?

— Am venit încoace cu o misiune.

— Oare fratele meu alb nu-mi poate spune și mie despre ce-i vorba? N-ai vrea să-mi povestești pe unde ai umblat de când ne-am despărțit la Red River?

Mă conduse mai în adâncul pădurii. Ne așezarăm pe niște buturugi. Și stând așa, umăr lângă umăr, îi povestii toate pățaniile mele.

Winnetou mă ascultă cu toată atenția și apoi rosti:

— Când te-am ajutat să termini măsurătorile pentru calul de foc, am făcut-o numai ca să poți încasa banii ce ți se cuveneau. Și iată că uraganul ți-a răpit toată averea! De-ai vrea să rămâi printre războinicii apași, care te îndrăgesc și te stimează, n-ai mai duce niciodată lipsă de bani. În orice caz, ai făcut bine că nu m-ai așteptat la Saint Louis, la meșterul și prietenul Heniy. Eu n-aș fi venit acolo și nu ne-am fi întâlnit.

— L-ai prins cumva pe ucigaș, pe Santer?

— Nu. Spiritul rău l-a ocrotit, iar Manitu nu mi-a stat în ajutor.

Santer s-a refugiat la militarii din sud și a dispărut fără urme. Dar ochiul meu îl va găsi și atunci nu-mi mai scapă! M-am întors la Rio Pecos fără să-l fi pedepsit pe ucigaș. Toată iarna războinicii noștri au jelit moartea lui Inciu-Ciuna și a surorii mele. A trebuit apoi să străbat călare mari depărtări, să trec pe la toate triburile apașilor și să-i împiedic de la acțiuni pripite, căci voiau să treacă în Mexic și să ia parte la luptele de acolo. Ai auzit de Juarez, președintele din neamul indienilor?

— Da.

— Și cine crezi că are dreptate, el sau Napoleon?

— El.

— Suntem într-un gând. Dar să nu mă întrebi ce caut aici, în Matagorda. Va trebui să păstrez taina chiar și față de mine. I-am făgăduit personal lui Juarez, cu care m-am văzut la El Paso del Norte. Spune-mi, vrei să mai continui urmărirea celor două fețe palide, deși ne-am regăsit aici?

— Trebuie! M-ar bucura nespun dacă ai veni și tu cu mine. Ce zici, e posibil?

— Nu. Sarcina mea e tot atât de însemnată ca și a ta. Mai rămân aici până mâine, când iau vaporul spre La Grange. De acolo, trecând pe la Fortul Inge, ajung la Rio Grande del Norte.

— înseamnă că plecăm cu același vapor: numai nu știu până unde. Oricum, mâine vom mai fi împreună.

— Asta nu.

— Cum așa?

— Nu vreau să-mi amestec fratele în treburile mele; de aceea m-am și purtat adineauri ca și când am fi străini. Și pe urmă, n-am vrut să-ți vorbesc în fața lui Old Death.

— Dar ce ai cu el?

— I-ai spus că ești Old Shatterhand?

— Nu. Nici nu s-a pomenit între noi de numele acesta.

— Totuși, îl cunoaște cu siguranță. Tu ai lipsit mult timp și nu știi cât se discută despre tine în Vest. Nici vorbă că Old Death să nu fi auzit de Old Shatterhand. Numai că te-a luat drept un **greenhorn**, nu-i așa?

— Exact.

— Ce mai surpriză va fi pentru el când va afla cine este **greenhorn**-ul! Ei bine, plăcerea asta n-aș vrea să ți-o stric. De aceea să nu ne vorbim nici pe vapor: nu ne cunoaștem și gata! Las' că discutăm noi pe îndelete după ce-l găsești pe William Ohlert și pe escrocul care l-a răpit. Dar te întorci pe urmă la noi, așa cred?!

— Desigur.

— Atunci, dragă Șarli, să ne despărțim! Mai sunt așteptat de niște fețe palide.

Se ridică. Trebuia să-i respect secretul. Ne luarăm rămas-bun în speranța unei revederi apropiate.

A doua zi, închiriind doi catâri, străbătui împreună cu Old Death drumul până la vapor. Animalele ne scutiră de povara cea mai grea: transportul șeilor.

Vasul nostru era construit după sistemul american, care permite plutirea ușoară la suprafața apei. Numeroși pasageri se și aflau pe bord. Urcarăm și noi traversând pasarela cu șeile în spinare. Atunci auzirăm un glas apăsător:

— *By Jove!* Pe Jupiter! Uite niște catări înșeuăți, care umblă în două picioare! Cine-a mai văzut așa drăcie? Faceți loc, oameni buni! Vârâți-i în cală! Dobitoacele n-au ce căuta printre gentlemen!

Glasul ne era cunoscut. Pe locurile cele mai bune, la clasa întâi, protejate de un acoperiș de sticlă, ședeau derbedeii aceia *rowdy* cu care ne întâlnisem în ajun. Iar injuriile le rostise chiar scandalagiul de ieri, care părea să fie conducătorul bandei. Mă dirijai după Old Death. Cum dânsul nu reacționa defel, făcui și eu ca și când n-aș fi auzit insulta. Ne așezarăm în fața lor împingând șeile sub banchetă.

Bătrânul se făcu comod, scoase pistolul, îi trase piedica și îl puse alături. Eu îi urmai exemplul.

Indivizii șușoteau între ei, fără să mai ridice glasul către noi. Dulăii erau și ei prezenți, minus unul, firește. Șeful scandalagiilor ne tot privea dușmănos pe sub sprâncene. Ședea cam încovrigat, pesemne din cauza zborului său original prin fereastră și a modului puțin amabil în care îl tratase Winnetou. I se mai cunoșteau pe obraz zgârieturile provocate de sticlă.

Când controlorul ne întrebă de ținta călătoriei, Old Death îl lămuri că plecăm la Columbus; de fapt, așa scria și pe biletele noastre. La nevoie, puteam plăti diferența ca să plecăm mai departe. Însă bătrânul Death era convins că Gibson nu s-a deplasat chiar până la Austin.

Tocmai la cel de-al doilea semnal de plecare, apără un nou pasager: Winnetou. Călărea un armăsar negru, de o rară frumusețe, dichisit cu căpăstru indian. Trecu pasarela și, ajuns pe bord, descăleca, ducându-și calul spre partea din față a covertei, în spațiul rezervat animalelor și prevăzut cu un paravan înalt de scânduri. Apoi, ca și cum n-ar fi luat pe nimeni în seamă, se așeză lângă parapet. Derbedeii îl priveau chiondărâș. Se tot vânzoleau pe locurile lor, tușeau tare, doar-doar îi vor atrage atenția. Dar în zadar. Winnetou, sprijinit în țeava puștii, ședea ca și absent, pe jumătate întors cu spatele la ei.

Se dădu și al treilea semnal. Vasul mai întârzie puțin, în așteptarea vreunui pasager de ultimă clipă, apoi roțile se puseră în mișcare și pornirăm în larg.

Călătoria noastră decurgea normal, în deplină pace. Ajunserăm la Wharton, unde coborâră câțiva pasageri și se urcară în schimb alții, mult mai numeroși. Old Death ieși pentru câteva minute pe chei ca să se

informeze la administrația portului dacă nu cumva Gibson trecuse pe acolo. Răspunsul fu negativ. Același răspuns îl primirăm mai apoi și la Columbus, ceea ce ne determină să ne prelungim biletele de dram până la portul La Grange. De la Matagorda la Columbus vasul parcursese o distanță echivalentă cu vreo cincizeci de ore de mers pe jos. Aici ajunserăm către seară. În tot acest timp Winnetou nu se mișcase din loc decât o singură dată, când își adapă armăsarul și îi dădu grăunțe de porumb.

Cei șase *rowdy* păreau să se fi calmat în privința noastră. Încercară să intre în vorbă cu noii călători, dar aceștia îi tratau cu destulă indiferență. Găliganii se băteau în piept, fălindu-se cu convingerile lor antiabolitioniste, interesându-se de opinia celorlalți și bruftuluindu-i când dădeau de vreo altă părere. Curgeau din gura lor expresii ca "republican afurisit", "slugoi" și altele încă mai tari. Astfel, scârbiți, oamenii se retraseră în sine și nu le mai dădură nici o atenție. Probabil că de aceea zurbagii renunțară să se mai lege de noi: vedeau că vor fi lipsiți de sprijinul celorlalți pasageri. Dacă ar mai fi găsit pe bord și alți secesioniști, atunci, hotărât lucru, ar fi făcut-o lată.

Dar iată că la Columbus coborâră mulți dintre călătorii pașnici și se urcară niște indivizi penibili. Între alții se iviră pe pasarelă, clătînându-se, vreo cincisprezece-douăzeci de bețivani care nu prevesteau nimic bun. Cei șase *rowdy* îi întâmpinară cu exclamații de bucurie. Acestora li se asocieră și alți noi veniți, până când, în cele din urmă, forțele turbulente deveniră majoritare. Zurbagii tropăiau, se tolăneau pe bănci, se îmbrânceau fără să le pese de nimeni, făcând totul ca și când ei ar fi fost stăpânii absoluți ai vasului. Căpitanul îi lăsa în pace. Găsea, probabil, că lucrul cel mai bun e să nu-i bage în seamă câtă vreme nu-l stingheresc în treburile lui. Pasagerii n-aveau decât să se descurce și să se apere cum or ști. Acest căpitan nu avea nimic din înfățișarea yankeilor. Era cam corpulent, lucra rar la americani, iar pe obrajii lui bucălați, rumeni, stăruia un surâs de bonomie...

Cei mai mulți dintre secesioniști trecură în restaurantul vasului.

Răzbătea de acolo un zgomot infernal. Se spărgeau sticle. Deodată năvăli afară un negru văitându-se. Era, probabil, chelner. Se cățără sus, pe puntea de comandă, și raportă căpitanului că zurbagii îl bătuseră cu cravașa și că amenințau să-l spânzure de coșul vaporului.

Abia acum situația începu să-l îngrijoreze pe căpitan. Se convinse mai întâi că vasul înainta pe direcția justă, coborî apoi scărița și dădu să intre în

restaurant. Chiar atunci îi ieși în cale cârmaciul. Se opriră lângă noi, încât auzii toată discuția.

— Căpitane, raportă subalternul, nu mai putem sta nepăsători.

Ăștia pun la cale blestemății. Spuneți, vă rog, indianului să coboare în primul port. Au de gând să-l spânzure. Se pare că ieri s-a cam răfuit cu unul din ei. Afară de asta, e vorba și de doi albi, nu știu care anume.

Vor să-i linșeze. Cică au fost de față și ei la bătaia de ieri și ar fi spioni de-ai lui Juarez.

— Ei drăcia dracului! Nu-i glumă! Care or fi albi aceia? Și căpitanul își roti ochii în jur.

— De noi e vorba, sir! îl lămurii, ridicându-mă de pe banchetă și apropiindu-mă de el.

— Așa? Păi dacă dumneavoastră sunteți spion de-al lui Juarez, atunci eu sunt gata să înghit vaporul cu pasageri cu tot! exclamă el cântărindu-mă cu toată competența.

— Nici prin vis nu mi-a trecut să fiu spion! Eu nu mă sinchisesc de politică...

— Trebuie să vă puneți în siguranță. Acostez chiar acum și dumneavoastră părăsiți vasul.

— În nici un caz! Sunt obligat să-mi continui drumul și n-am timp de pierdut.

— Neplăcută afacere! Dar, stați nițel!

Se apropie de Winnetou și-i spuse ceva. Apașul ascultă și, refuzând din cap, îi întoarse spatele. Căpitanul veni iarăși spre noi, necăjit.

— Știam eu că indienii ăștia sunt tare încăpățânați. Nu vrea nici el să coboare.

— înseamnă că domnii vor păți-o rău de tot, interveni îngrijorat cârmaciul. Bezmeticii aceia nu glumesc. Iar noi, o mână de oameni, nu le putem face față.

Căpitanul căzu pe gânduri. Apoi chipul i se luminează: se cunoștea că-i venise o idee fericită.

— Am să le joc măgarilor un renghi de care să-și amintească multă vreme. Dumneavoastră procedați cum vă spun eu. întâi de toate, nu vă folosiți de puști. Băgați-le sub banchetă, lângă șei. Orice apel la armă n-ar face decât să strice lucrurile.

— *AU devils!* Pe toți dracii! își ieși din fire Old Death. Adică să ne lăsăm linșați?

— Nicidecum. Dumneavoastră vă apărați și atât. Stați în defensivă. La momentul oportun, intervin eu și le aplic o metodă cu efect sigur. Las' că-i răcorim noi pe acești netrebnici! îi îmbăiem. Bizuiți-vă pe mine! N-avem timp de prea multe explicații. Iată-i, vin încoace!

Într-adevăr, derbedeii urcau scara spre covertă. Căpitanul plecă în grabă de lângă noi și, în șoaptă, dădu dispoziții cârmaciului. Acesta alergă la șeful echipajului, în preajma căruia se aflau doi timonieri.

După câteva momente, îl văzui șușotind cu călătorii pașnici: le comunica niște instrucțiuni. Dar nu mai trăsei cu urechea, deoarece, împreună cu Old Death, îmi îndreptasem toată atenția asupra secesioniștilor.

Observai doar că, în mai puțin de zece minute, toți pasagerii se mutară în partea din față a covertei.

Cum ieșiră din restaurant, derbedeii ne și înconjurară. Noi, respectând indicațiile căpitanului, nici nu ne atinserăm de arme.

— Uite tipul! strigă șeful scandalagiilor, arătându-mă pe mine. Spion al Nordului, omul lui Juarez! Ieri era îmbrăcat ca un gentleman; acum o face pe vânătorul. De ce-și schimbă costumele, hai? Mi-a ucis câinele și, alături de ăstălalt, m-a amenințat cu pistolul!

— Spion, spion! urlară toți, făcând un tărăboi grozav. Se vede după cum se deghizează... Să constituim un tribunal! Să le punem ștreangul de gât! Jos cu Statele din Nord! Jos cu iscoadele lor!

— Ce faceți, gentlemen? interveni atunci căpitanul, strigând de sus, de pe puntea de comandă. Păstrați ordinea pe bord! Nu vă legați de pasageri!

— Ia ține-ți gura, sir! îi răspunse unul din haită. Parcă noi nu vrem ordine? Asta și facem! Ori intră cumva în obligațiile dumitale să-i ocrotești pe spioni?

— Obligația mea e să-i transport pe toți pasagerii care sunt în regulă cu bilețele. Chiar și secesioniștii pot călători pe vasul meu dacă au bilete și se poartă cuviincios. Asta e datoria mea. Însă dacă tulburați ordinea, vă scot la mal și n-aveți decât să înotați pe uscat până la Austin.

Derbedeii izbucniră în râs. Parcă nechezau cu toții. Old Death și cu mine eram atât de înghesuiți, încât abia ne mai puteam mișca.

Protestam, firește, dar vocile noastre se pierdeau în urletul dezlănțuit al bandei. Furăm împinși până hăt spre coșul fumegând al vasului.

Voiau să ne spânzure. Coșul era prevăzut din loc în loc cu cârlige de fier prin care treceau funii solide. Așadar, un dispozitiv cât se poate de adecvat pentru intențiile lor. Nu aveau decât să sloboadă un pic funiile, și, făcându-le laț, să ni le petreacă pe după gât. Acolo ne îngrămădiră huliganii și alcătuiră la repezeală un tribunal, care atingea culmea ridicolului. Cred că nici nu se întrebară măcar de ce nu schițăm vreun gest de apărare. Vedeau doar că purtăm cuțite și pistoale asupra noastră și că, totuși, nu ne servim de ele.

Old Death făcea eforturi uriașe ca să pară liniștit. Mai-mai să pună mâna pe pistol, dar privirea căpitanului îl readuse la realitate.

— Ascultați! zbieră capul bandei către ai săi. E limpede că avem de-a face cu niște blestemați care subminează Statele din Sud. Ce caută ei aici, în Texas? Sunt spioni și trădători. Să-i lichidăm, scurt pe doi!

Propunerea fu aprobată gălăgios. Căpitanul vasului îi mai avertiză o dată în mod serios, dar nu obținu nimic. Derbedeii își râseră de el. își puseră apoi întrebarea dacă să-l judece concomitent și pe indi-an, sau să ne spânzure mai întâi pe noi. Deciseră să fie chemat și Winnetou. "Președintele" tribunalului trimise doi "membri" să-l aducă.

împresurați cum eram, nici nu-l văzurăm pe tânărul apaș. Auzirăm doar un strigăt puternic. Winnetou doborâse pe unul din găliganii trimiși după el, iar pe al doilea îl aruncase peste bord. Apoi dispăru în cabina cârmaciului, construită din plăci de fier și situată lângă carcasa roților. Printr-un ochi al cabinei miji curând țeava dublă a puștii sale de argint.

Firește că întâmplarea stârni mare tămbălău. Se repeziră toți la parapetul vasului, rugându-l pe căpitan să trimită o barcă de salvare după camaradul lor expediat în apă. Căpitanul le îndeplini rugămintea.

Un matroz sări în barca fixată la pupa, o dezlegă și vâsli către găliganul care se zbătea în valuri. Din fericire, acesta știa oarecum să înoate și se menținea la suprafață.

Old Death și cu mine rămaserăm singuri. Deocamdată scăpasem de spânzurătoare. Cârmaciul și ceilalți matrozi stăteau cu ochii țintă la căpitan. Acesta ne făcu semn să venim mai aproape și ne spuse cu glas reținut:

— Atenție, domnilor! îi îmbăiem îndată. Dumneavoastră rămâneți fără nici o grijă pe bord. Și faceți gălăgie, cât mai multă gălăgie!

Dădu ordin să se oprească mașinile și vasul pluti încet către malul drept. Era acolo un banc de nisip, pe care îl lungea leneș apa destul de săracă a fluviului. Un semn al căpitanului — și cârmaciul, zâmbind complice, îndreptă vasul spre banc. Un scrâșnet dedesubt, o izbitură încât unii din pasageri se treziră pe jos — și iată-ne proptiți în mal.

Acum toată atenția celor ce urmăreau barca de salvare își schimbă obiectul. Călătorii pașnici, informați și instruiți din vreme, țipau de mama focului, ca și când le-ar fi sunat ceasul morții. Iar derbedeii, crezând că e vorba de un accident, strigau la rândul lor ca din gură de șarpe. Atunci veni fuga unul am matrozi și, făcându-l pe speriatul, îi raportă căpitanului:

— Apă în cală, domnule căpitan! Prova s-a rupt în două! Câteva minute, și vasul se scufundă!

— Suntem pierduți! exclamă căpitanul. Se salvează cine poate! Apa nu e adâncă. Repede, spre mal!

Coborî de pe punte, își scoase la iuțeală haina, vesta, chipiul, își trase cizmele din picioare și sări peste bord. Apa îi ajungea numai până la gât.

— Jos! Săriți! strigă el. Mai e încă vreme. Dacă vaporul se scufundă, s-a zis cu noi!

Secesionişti nici nu înregistrară ciudăţenia că tocmai căpitanul vasului îl părăsise cel dintâi. Erau prea îngroziţi ca să mai cântărească lucrurile. Se aruncau peste bord şi înotau gâfâind spre mal, fără să observe cum căpitanul, luând-o pe la spatele vaporului, se căţăra frumuşel pe scara pregătită dinainte. Astfel, vasul fu curăţat, şi unde cu o clipă înainte domnise spaimă, răsunară acum hohote de râs.

Pe când primii "salvaţi" atingeau malul, căpitanul ordonă presiune maximă. Având fundul plat şi rezistent, vasul nu suferise nici cea mai mică avarie şi se supuse docil comandei. Fluturându-şi haina ca pe un drapel, căpitanul strigă spre mal:

— *Farewell!* Rămâneţi cu bine, gentlemen! Dacă vă mai vine pofta să vă jucaţi de-a tribunalul, spânzuraţi-vă între voi. Bagajele, câte au rămas aici, le voi preda în portul La Grange. Ridicaţi-le de acolo!

Vă puteţi imagina ce impresie făcură toate acestea asupra derbedeilor păcăliţi. Răgeau desperaţi, îl somau pe căpitan să oprească şi să-i ia pe bord, ameninţau cu reclamaţii, cu moartea, ba se folosiră chiar şi de puşti

în măsura în care acestea nu se umeziseră de tot. în cele din urmă, unul din ei, cuprins de turbare și neputință, răcni spre căpitan!

— Potaie! Te așteptăm noi aici la întoarcere și te spânzurăm pe propriul tău vas!

— *Well*, sir! N-aveți decât! Vă vom pofti pe bord! Dar până atunci, transmiteți salutări generalilor voștri din Sud!

Vaporul își luă toată viteza și navigarăm cât se poate de repede, ca să recuperăm timpul pierdut...

Acest cuvânt mai e și azi o enigmă lexicală căreia i s-au dat diferite explicații contradictorii. Numele faimosului *Kukluxklan* sau, altfel ortografiat, *Ku-klux-klan*, ar fi, după unii, onomatopeic, imitând țacănitul puștii când o încarci. Alții îl descompun în *cuc*, adică *avertisment*, *gluck*, adică *gâlgâit*, și *clan*, cuvânt de origine scoțiană care înseamnă *trib*, *seminție* sau *bandă*. Creadă, fiecare ce vrea. Probabil că nici membrii Ku-klux-klanului nu știu de unde vine acest nume și ce înțeles are. La urma urmei, puțin le pasă. Poate că vreun ins a clănțănit pur și simplu din gură, iar alții l-au imitat, fără să se sinchisească de sensul sau nonsensul expresiei.

Nu la fel de obscur era însă și scopul urmărit de această asociație, care a apărut mai întâi în Carolina de Sud, Georgia, Alabama, Mississippi, Kentucky și Tennessee și, în sfârșit, întinzându-și tentaculele către Texas. Se alcătuia dintr-o adunătură de dușmani înveterați ai Nordului, care își puseseră drept țel combaterea prin toate mijloacele, chiar și cele mai criminale, a ordinii noi, instaurate după încheierea războiului civil. într-adevăr, ani de-a rândul Ku-klux-klanul a menținut în statele sudice o continuă tulburare, primejduind proprietatea, frânând industria și comerțul. Și nici cele mai drastice măsuri nu au izbutit să pună capăt nefastei sale activități.

Organizația secretă, înființată în urma restricțiilor pe care guvernul fusese silit să le aplice față de Sudul învins, Ku-klux-klanul își recruta membri dintre partizanii sclavajului, adversari ai Uniunii și ai partidului republican. Prestând jurăminte fanatice, aceștia se legau să execute orbește prevederile statutului și să păstreze, sub amenințarea pedepsei cu moartea, toate secretele organizației. Nu se dădeau înapoi de la nici un act de violență, nici chiar de la incendieri și asasi-nate; se întruneau periodic și săvârșeau crimele umblând totdeauna călare și mascați. împușcau preoții în amvon și judecătorii în exercițiul funcțiunii, atacau gospodari pașnici,

lăsându-i să zacă sub ochii familiei, cu spinările sfâșiate până la os. Toți criminalii și bătaușii din lume luați la un joc nu răspândeau atâta groază cât acest Ku-klux-klan, pentru combaterea căruia guvernatorul Carolinei de Sud se văzuse nevoit să ceară președintelui Grant ajutor militar. Asociația luase asemenea proporții, încât, fără acest ajutor, nu i se putea ține piept. Grant a supus chestiunea Congresului. A fost promulgată o lege împotriva Kuklux-klanului, conferind președintelui puteri excepționale, mergând până la nimicirea bandei. Însăși nevoia de a recurge la astfel de măsuri extreme dovedește din plin pericolul grav pe care Ku-klux-klanul îl reprezenta nu numai pentru indivizii luați în parte, dar și pentru întreaga națiune...

Se inserase când vaporul nostru sosi în portul La Grange și când căpitanul ne anunță că, din cauza condițiilor nesigure de navigație, călătoria nu mai poate fi continuată. Ne văzurăm deci obligați să debarcăm. Winnetou o luă înainte, traversând călare pasarela și topindu-se apoi în întunericul portului.

Old Death îl caută de îndată pe funcționarul de serviciu al agenției de navigație.

— Mă interesează, **sir**, când a sosit aici ultimul transport de călători din Matagorda și dacă toți pasagerii au coborât de pe vas.

— Ultimul transport? Alaltăieri, cam la ora asta. Iar pasagerii au coborât până la unul, deoarece vasul avea să-și continue cursa abia a doua zi dimineața.

— Ați fost de față și la reîmbarcarea lor?

— Firește, **sir**.

— Atunci, v-aș ruga să ne dați o informație. Suntem în căutarea a doi prieteni care au călătorit cu vasul respectiv și trebuie să fi poposit aici, laolaltă cu ceilalți pasageri. Am vrea să știm dacă și-au reluat călătoria.

— Hm, nu-i ușor de știut. Nici nu se crăpase bine de ziuă, era încă întuneric și pe bord era mare înghesuială. În astfel de condiții, cum să observi pe fiecare în parte? Probabil că toată lumea a plecat mai departe, exceptând pe un domn Clinton.

— Clinton? Păi, chiar de dumnealui e vorba. Veniți, vă rog, mai la lumină! Prietenul meu are o fotografie a lui Clinton. Să vedem dacă-l recunoașteți.

Într-adevăr, funcționarul confirmă cu toată siguranța că acesta e domnul cu pricina.

— Știți, cumva, unde a tras în gazdă? întrebă Old Death.

— Nu știu precis, dar pesemne că la señor Cortesio, ai cărui oameni l-au întâmpinat și i-au dus bagajele. E vorba de un spaniol care se ocupă cu tot felul de comisioane. Acuma se pare că livrează în secret arme pentru Mexic.

— Sper că e un gentleman?

— Ce să vă spun, *sir*, astăzi oricine se crede gentleman, chiar dacă-și cară șaua în spinare.

Aluzia se referea, firește, la noi, dar omul n-o făcuse cu răutate.

De aceea Old Death reluă prietenos:

— Vreun han se găsește oare în acest port binecuvântat, unde, cu excepția lanternei dumneavoastră, nu se vede nicăieri măcar un fir de lumină? Adică un han acceptabil, unde să te poți odihni fără a fi molestată de oameni sau de... alte insecte?

— Nu e decât unul singur. Dar ați cam lungit discuția cu mine și pasagerii ceilalți trebuie să fi ocupat între timp cele câteva odăi disponibile.

— Destul de neplăcut, constată Old Death, trecând calm și peste această impolitețe. În casele particulare probabil că nu trebuie să ne așteptăm la prea multă bunăvoință, nu-i așa?

— *Sir*, eu nu vă cunosc: nu știu. La mine nu vă pot găzdui din lipsă de loc. Dar e cineva care n-o să vă refuze, vreau să spun, dacă sunteți oameni cumsecade. E un fierar care s-a mutat aici venind din Missouri.

— Perfect! se bucură Old Death. Doar nu suntem răufăcători. îi plătim cinstit și poate să ne găzduiască fără grijă. N-ați vrea să ne dați adresa?

— Nu-i nevoie de nici o adresă. V-aș conduce chiar eu, dar mai am niște treburi cu vaporul. De altfel, mașter Lange, așa îi zice fierarului, nu e încă acasă. La ora asta se află de obicei la cârciumă. Așa e tradiția pe-aici. Ajunge să întrebați de mașter Lange din Missouri. îi spuneți că v-a trimis la el reprezentantul agenției. Va să zică, o luați drept înainte și vă opriți la a doua clădire pe stânga. Veți recunoaște ușor cârciuma: e luminată. Prăvăliile încă nu s-au închis.

Dădui omului un bacșiș și plecarăm, ducând șeile cu noi. Cârciuma o recunoscurăm nu numai după geamurile iluminate, ci și după larma ce răzbătea dinăuntru. Pe firmă, închipuind un soi de broască țestoasă uriașă, prevăzută cu aripi și numai cu două picioare, scria: "*Hawks Inn*". Deci

broasca, în intenția zugravului, trebuie să fie de fapt o pasăre de pradă, ospătăria numindu-se "Vulturul".

Cum am deschis ușa, năvăli asupra noastră un nor de fum gros și înecăcios. Consumatorii erau pesemne înzestrați cu niște plămâni excepționali ca să nu se sufoce, ba să se simtă chiar bine în această atmosferă. Excelenta stare a jocurilor se vedea și din vorbăria neobișnuit de sonoră. Aici nu se discuta cu glas normal. Toți pălăvrăgeau în gura mare, de-ai fi zis că nici nu-și ascultă interlocutorii.

Văzând această plăcută ambianță, stăturăm câteva clipe în pragul cârciumii, ca să ne mai obișnuim ochii cu fumul și să ajungem a deosebi persoanele și lucrurile. În cele din urmă, constatarăm că există două încăperi, una spațioasă pentru clienții de rând, și alta mai mică pentru oamenii mai cu vază — fapt nu numai neobișnuit în America, dar și primejdios, dacă avem în vedere că nici un cetățean al statelor libere n-ar fi admis vreo discriminare socială sau morală în dauna lui.

Cum în sala din față toate locurile erau ocupate, ne îndreptarăm spre încăperea din fund, fără să ne bage nimeni în seamă. Acolo găsirăm două scaune libere la o masă. Lepădarăm șeile într-un ungher și luarăm loc. La masa cu pricina mai ședeau câțiva bărbați, care beau bere și discutau între ei. Ne priviră scurt, pătrunzător, și schimbară brusc vorba, fapt pe care îl sesizai după oarecare semne ale lor de stânjeneală. Doi dintre comeseni semănau leit unul cu altul. Se vedea cât de colo că sunt tată și fiu. Erau înalți, viguroși, cu trăsături puternice conturate, cu mâini mari și grele — mărturii ale unei munci aspre, sânguincioase. Păreau în fond niște oameni blajini, dar care tocmai trecuseră printr-un moment de enervare, ca și când ar fi discutat un subiect neplăcut.

De altfel, se și mutară puțin mai încolo, sugerându-ne cu discreție că n-au poftă să intre în vorbă cu noi.

— Stați pe loc; domnilor! li se adresa Old Death. N-o să vă devorăm, deși de azi-dimineață n-am pus mai nimic în gură. Se găsește pe-aici ceva de mestecat care să nu cadă prea greu la mațe?

Cel pe care îl bănuiam a fi tatăl tânărului clipi din ochiul stâng și răspunse vesel:

— în ce privește integritatea persoanelor noastre, **sir**, cred că ne-am apăra nițel înainte de a fi înghițiți. De altfel, sunteți leit Old Death.

Sper că nu vă supără comparația.

— Old Death? Țsta cine-o mai fi? se miră prietenul meu, făcând o mutră cât se poate de mirată.

— în tot cazul, e un tip mai acătării ca dumneavoastră, un **westman**, un cercetaș cu mare faimă. într-o lună de zile omul acela înfruntă mai multe primejdii decât alții în toată viața lor. Băiatul meu, Will, îl știe la față, l-a văzut.

"Băiatul" număra de bună seamă vreo douăzeci și șase de ani. Avea fața bronzată și făcea impresia unui ins gata să se încaiere cu o duzină de adversari. Old Death îl privi pieziș și-l descusu pe bătrân:

— Ziceți ca l-a văzut? Când?

— In șaizeci și doi, dincolo, în Arkansas, puțin înaintea bătăliei de la Pea Ridge. Dar dumneavoastră probabil că nici n-ați auzit de această bătălie.

— De ce nu? Am pribegit nu o dată prin Arkansas și cred că atunci mă aflam chiar în apropiere de Pea Ridge.

— Și de partea cui erați, dacă-mi permiteți întrebarea? împrejurările sunt în așa fel, încât nu strică și știi ce hram poartă persoana cu care stai la aceeași masă.

— Nu vă faceți griji, mașter! Sper că nu sunteți partizanul sclavagiștilor bătuți. Or, în acest caz, sunt cu totul de părerea dumneavoastră...

— Atunci fiți binevenit! Dar să revenim la Arkansas și la Old Death.

Știți, probabil, că acest stat, când a izbucnit războiul civil, înclina să treacă de partea Uniunii. Pe neașteptate, însă, lucrurile s-au schimbat. Mulți oameni destoinici, care priveau cu oroare sclavajul și purtarea aristocrației sudice, s-au strâns laolaltă declarându-se împotriva secesiunii. Totuși, forțele conservatoare, printre care și acei baroni din Sud, au pus mâna pe cârmă. Elementele cu judecata sănătoasă au fost intimidat și astfel Arkansas se alătură Sudului! Firește că faptul acesta a provocat mare amărăciune. Dar pentru moment nu era nimic de făcut. Oamenii au fost nevoiți să rabde și să privească neputincioși cum țara aceea frumoasă, mai ales în partea ei de miazănoapte, era pustiită de război. Eu locuiam pe atunci la Missouri, la Poplar Bluff, aproape de granița cu Arkansas. Băiatul meu, aci de față, s-a înrolat, bineînțeles, într-unul din regimentele unioniste care intenționau să vină în ajutorul celor din Arkansas. O coloană, din care făcea parte și Will, a fost trimisă în recunoaștere peste graniță. Acolo a dat

peste un număr covârșitor de trupe inamice și, după o luptă eroică, ai noștri au fost înfrânți.

— Va să zică, au căzut prizonieri? îmi închipui că nu le-a mers tocmai bine. Se știe cum se purtau statele din sud cu prizonierii. Dintr-o sută de oameni, pe puțin optzeci mureau din cauza tratamentului inuman. Dar de împușcat nu-i prea împușcau.

— Oho! Aici vă înșelați amarnic. Băieții noștri s-au ținut tare, au consumat toată muniția și s-au bătut apoi corp la corp, provocând secesioniștilor pierderi grele.

pe prizonieri și să-i măcelărească. Acum, singurul meu fecior, se afla în mare primejdie. Și dacă-l vedeți aici întreg și teafăr, pentru asta numai Old Death merită mulțumiri.

— Cum așa, mașter? Mă faceți din ce în ce mai curios. Te pomenești că cercetașul acela va fi adus niște trupe în ajutorul prizonierilor?

— Ar fi fost prea târziu. Până să sosească asemenea trupe, fiul meu s-ar fi prăpădit. Însă Old Death a procedat ca un **westman** care știe ce și cum. Adică, de unul singur, i-a eliberat pe toți prizonierii.

— Grozav! Asta zic și eu lovitură!

— Și ce lovitură! S-a târât pe burtă până în lagăr, cum fac indienii.

Era seară și-i venise în ajutor și o ploaie torențială, care stinsese toate focurile. Se înțelege că vreo câteva santinele i-au simțit vârful cuțitului.

Altfel nu se putea. Secesioniștii se aflau într-o fermă, un batalion întreg. Ofițerii ocupaseră camerele de locuit, iar trupa se adăpostise la întâmplare. Pe prizonieri, vreo douăzeci la număr, îi îngrămădiseră într-o șandrama unde era instalat teascul de zahăr, păzit de patru santinele, câte una pe fiecare latură a clădirii. Chiar în dimineța următoare, sărmanii băieți aveau să fie puși la zid. În timpul nopții, însă, după schimbarea santinelilor, prizonierii auziră un zgomot pe acoperiș. Nu era ropotul ploii, era un alt fel de zgomot. Stătură liniștiți și traseră cu urechea. Deodată, o trosnitură. Șindrila cedă și cineva tot lărga spărtura, până ce ploaia năvăli peste teasc. Timp de zece minute nu se mai auzi nimic. Dar pe urmă necunoscutul slobozi prin spărtură trunchiul unui copac tânăr, cioturos și destul de rezistent ca să suporte greutatea unui om. Pe acest trunchi se cățărară prizonierii până pe acoperișul nu prea înalt al șandramalei și de acolo se lăsară în jos, pe pământ. Afară, cele patru santinele din schimb zăceau în nesimțire. Băieții le luară armele și, cu multă dibăcie, salvatorul îi

scoase dincolo de lagăr, în drumul ce duce la frontieră și pe care-l cunoșteau cu toții. Abia aici aflară ei că omul care își riscase viața ca să-i salveze era Old Death, cercetașul.

— Și i-a însoțit mai departe? se prefăcu a nu ști Old Death.

— Nu. Spunea că-l așteaptă niște treburi urgente și se mistui repede în beznă noapții ploioase. Băieții nici nu apucaseră măcar să-i mulțumească și să-i rețină trăsăturile feței. Era un întuneric de nu se vedea om cu om. băiatul al meu abia de-i ghici statura înaltă și deșirată.

Dar pe parcurs a schimbat cu el câteva vorbe de care își amintește la perfecție. Eh, de l-am întâlni odată pe acest Old Death! Ar ști și el cum arată niște oameni recunoscători!

— O fi știind el și așa. îmi închipui că fiul dumneavoastră nu e singurul om cu care s-a întâlnit în viață. Dar spuneți-mi, **sir**, nu cunoașteți cumva pe un anume mașter Lange din Missouri?

Celălalt își înalță atent capul.

— Lange? îngână el. De ce vă interesează?

— Ne temeam că aici, la "Vulturul", n-o să mai găsim loc și ne-am informat la reprezentantul agenției de navigație dacă nu cunoaște pe cineva care ne-ar putea găzdui, și dânsul ni l-a recomandat pe mașter Lange, sfătuindu-ne totodată să ne referim la bunele lui oficii. De altfel, tot el ne-a trimis încoace, la restaurant.

Tatăl lui Will își trecu din nou privirea cercetătoare peste fețele noastre.

— Ei bine, **sir**, eu însumi sunt Lange. Pentru că știu cine v-a trimis și păreți niște oameni cumsecade, îngăduiți-mi să vă strâng mâna și să vă spun bine ați venit. Sper că nu-mi veți înșela încrederea. Dar cine-i amicul dumneavoastră, că n-a scos o vorbuliță până acum?

— E un german, om cu studii înalte. A venit să-și caute norocul pe aceste meleaguri.

— Vai, vai! Dumneavoastră, cei de dincolo, vă închipuiți că aici umblă câinii cu covrigii în coadă. Aflați, însă, că aici se muncește din greu, iar amărăciunile vin cu toptanul până să ajungi la o situație.

Dar, mă rog, să nu fie cu supărare! Vă urez succes și fiți binevenit!

De astă dată îmi întinse și mie mâna. Old Death i-o strânse pentru a doua oară.

— Și dacă vă mai îndoiți că merităm încrederea, adăugă el, mă voi adresa fiului dumneavoastră, care va depune mărturie în privința mea.

— Will?! întrebă mirat Lange.

— Chiar dânsul. Spuneți adineauri că a stat de vorbă ca Old Death și că'-și amintește totul la perfecție. N-ai vrea, tinere, să-mi povestești și mie ce anume ați discutat? Mă interesează grozav.

Will, căruia îi fusese adresată întrebarea, rosti cu însuflețire:

— Old Death pășea în fruntea noastră. Fusesem rănit la braț de un glonț și mă durea foarte tare; nu aveam pansament, mâneca mi se lipise de rană. Tocmai treceam printr-un crâng și Old Death stârni fără voie o creangă. Aceasta îmi lovi brațul și mă fulgeră o durere atât de vie, încât am țipat și...

— ...și bătrânul cercetaș v-a făcut de măgar! îl întrerupse Old Death.

— De unde știți? se minună Will.

Bătrânul continuă fără să-i răspundă:

— Și atunci i-ai spus că ești rănit la braț și că rana s-a inflammat, iar Old Death te-a sfătuit să-ți moi mâneca în apă, ca să se dezlipească, și să-ți răcorești apoi rana cu zeamă de pătlagină, care înlătură pericolul gangrenei.

— Da, da, exact așa! confirmă uimit tânărul Lange. Dar de unde știți toate astea, sir?

— Mai întrebi? Doar eu sunt omul cu care ai stat atunci de vorbă.

Tatăl dumitale găsea adineauri că semănăm leit, Old Death și cu mine.

Și uite că nu s-a înșelat. Semănăm într-adevăr, cum seamănă, de pildă, nevasta bărbatului cu soția lui.

— Adică... asta... cum s-ar spune... Sunteți Old Death! izbucni Will în culmea bucuriei, sărind de la locul lui și dând să-l strângă în brațe pe bătrânul cercetaș, dar mâna viguroasă a tatălui îl opri și-l făcu să se așeze:

— Ho', băietel! Dacă e să se lase cu duioșii, apoi îmi revine mie, ca tată, primul drept și prima datorie de a-l îmbrățișa pe salvatorul tău.

Numai că, deocamdată, trebuie să ne abținem; nu uita unde ne aflăm și câți ochi ne pândesc. Prin urmare, stai la locul tău și fii cuminte!

Și, adresându-se lui Old Death, adăugă:

— Nu mi-o luați în nume de rău, **sir**, dar am temeuri serioase.

Aici, la noi, și-a cam băgat dracul coada. Să nu vă îndoiți de recunoștința mea, dar tocmai de aceea sunt obligat să evit tot ce v-ar pune

în primejdie. După câte știu, lumea vă cunoaște drept partizan al aboliționiștilor. În timpul războiului, ați pus la cale niște acțiuni care v-au sporit faima și au provocat grele pierderi celor din Sud. V-ați atașat unor Unități din armata Nordului în calitate de călăuză și cercetaș, conducându-le până în spatele dușmanilor, pe drumuri pe care nimeni altul nu s-ar fi încumetat. Iată de ce vă bucurați la noi de atâta prețuire. În schimb, cei din Sud v-au declarat spion. Știți, desigur, cum stau lucrurile. Dacă ați cădea pe mâna unor secesioniști, v-ați alege cu ștreangul.

— Știu totul, mașter Lange, și puțin îmi pasă, ripostă cât se poate de calm Old Death. Ce-i drept, nu țin cu tot dinadinsul să atârî în ștreang, dar am fost de repetate ori amenințat cu spânzurătoarea, și uite că mai sunt viu. Nu mai departe decât azi niște **rowdy** plănuiau să ne spânzure pe amândoi de coșul vaporului și n-au apucat să-și realizeze opera.

Și Old Death istorisi întâmplarea de pe vapor. După ce-l ascultă cu atenție, bătrânul Lange comentă îngândurat:

— Căpitanul a procedat foarte curajos, dar s-a expus unei mari primejdii. Dânsul trebuie să rămână aici, în La Grange, până dimineața — iar huliganii pot sosi și ei în cursul nopții. Și atunci, cu siguranță că vor căuta să se răzbune. De altfel, și dumneavoastră o puteți păți, chiar mai rău decât căpitanul.

— Da' de unde! Nu mă tem eu de câțiva măgari! Am avut de-a face cu destui indivizi de teapa lor.

— Nu fiți ușuratic, str! Țștia pot strânge aici destule ajutoare. De câțva timp se petrec la noi lucruri nu prea curate. Din toate părțile ne vin străini pe care nimeni nu-i cunoaște; se adună prin locuri dosnice și se tot sfătuiesc între ei. De afaceri nu e vorba, căci toată ziua umblă creanga pe străzi. Se vede că n-au nici o treabă. Acum șed dincolo și urlă, și cască niște guri, de-ar încăpea ursul în ele. Au și încercat să ne provoace. O vorbă să le fi răspuns, ar fi ieșit cu bătaie și omor! De altfel, nu am nici un chef să mai stau mult aici; veți fi având și dumneavoastră nevoie de odihnă. Cu cina, însă, nu prea stăm pe roze. Eu sunt văduv și duc, împreună cu feciorul, viață de holtei.

Luăm masa la restaurant, îndeobște prânzul. Și plus de asta, simțind că aici cam arde pământul sub picioare, ne-am vândut casa mai zilele trecute. Nu vreau să spun că nu-mi plac oamenii de prin partea locului. Sunt, ca orișunde, mai răi sau mai buni. Dar urmările războiului mai apasă

greu asupra Nordului, iar dincoace, în Mexic, măcelul încă mai continuă. Noi, în Texas, ne aflăm tocmai la mijloc, și cazanul s-a încins de-a binelea. Toate haimanalele năvălesc de peste graniță și asta îmi taie pofta să rămân aici. Am hotărât să-mi vând gospodăria și să mă mut la fiica mea, căsătorită cu un om serios. Acolo îmi voi găsi un adăpost cumsecade. Am găsit cumpărător chiar aici, în localitate, i-a plăcut gospodăria și, alaltăieri, mi-a și achitat toată suma în bani peșin. Așa că pot să plec când îmi convine. Mă mut în Mexic.

— Ce v-a apucat? sări Old Death.

— Pe mine?! De ce?

— Păi chiar dumneavoastră vă plângeați adineauri de Mexic.

Ziceați că acolo mai continuă măcelul. Și vreți să vă aruncați în gura lupului!

— N-am altă cale, **sir**. De altminteri, nu peste tot în Mexic e aceeași situație. Unde mă duc eu, adică nițel dincolo de Chihuahua, războiul s-a stins. E adevărat că Juarez a fost nevoit să se retragă la El Paso, dar s-a descurcat repede și i-a respins pe franțuji spre miazăzi. Ceasurile lor sunt numărate. Soarta se va hotărî în jurul capitalei. Sus, în provinciile de la nord, cred că va fi liniște. Acolo ne așteaptă o situație cât se poate de bună. Ginerele meu posedă o mină de argint: e foarte bogat. Locuiește de mai bine de un an și jumătate în Mexic și, în ultima lui scrisoare, îmi aduce la cunoștință că "regele argintului", adică el, a devenit tată și că moștenitorul își reclamă cu energie bunicul.

Spuneți și dumneavoastră, face să mai rămân aici? E vorba să fiu angajat la mină împreună cu Will... Așadar, totul e în regulă și nimic nu mă mai poate reține. Bunicul trebuie să stea lângă nepotul; acolo îi e locul, nu aiurea. Dacă v-ar plăcea să ne însoțiți, aș fi extrem de bucuros.

— Hm! cugetă Old Death. Nu glumiți, sir! S-ar putea întâmpla și asta.

— Zău? Aveți de gând să plecați cu noi? Ar fi minunat! Bateți palma, sir! Mergem împreună.

Și ne întinse mâna.

— Ușurel, ușurel! râse Old Death. Cred că ne vom duce și noi în Mexic, dar nu e încă sigur. Și chiar dacă ar fi să ne hotărâm, nu se știe dinainte pe care drum vom apuca.

— Dacă e numai pe-atâta, **sir**, atunci plec cu dumneavoastră pe unde voiți. De aici toate drumurile duc la Chihuahua și mi-e indiferent dacă ajung

la destinație astăzi sau mâine. Sunt egoist și îmi vād de interesul meu. Călătorind cu un **westman** și cercetaș ca dumneavoastră, mă asigur că ajung dincolo nevătămat, ceea ce, pe vremurile astea tulburi, nu e puțin lucru. Ce credeți, sir, unde vă puteți informa mai precis în legătură cu drumul?

— La un anume señor Cortesio. Poate că-l cunoașteți?

— Cum să nu-l cunosc! La Grange e atât de mic, încât toate pisicile se tutuiesc între ele. Aflați că tocmai acestui señor i-am vândut casa.

— întâi de toate, mă interesează dacă e om de treabă sau lichea.

— Om de onoare, **sir**. Culoarea lui politică nu mă privește. Puțin îmi pasă dacă cineva preferă să fie condus de un împărat sau de un președinte de republică. Numai datoria să și-o facă. Señor Cortesio are legături strânse cu cei de peste graniță. Noaptea se adună la el tot felul de oameni; convoaie de catări încărcăți cu lăzi grele sunt dirijate spre Rio del Norte. Eu, unul, bănuiesc că e vorba de arme și muniții destinate partizanilor lui Juárez. Dar e posibil să plece și voluntari de-ai noștri împotriva francezilor. În orice caz, omul lucrează din plin, ceea ce înseamnă că afacerea își merită riscul.

— Unde locuiește? Aș vrea să-i vorbesc încă azi.

— îl găsiți pe la zece. Intenționez să tratez ceva cu el și mă poftise acasă pentru ora asta. între timp, însă, lucrurile s-au aranjat.

— Mai era cineva la dânsul când l-ați vizitat ultima oară?

— Da. Erau doi bărbați, un tânăr și altul mai în vârstă.

— Știți cum îi cheamă? intervenii eu, curios.

— Am stat aproape o oră împreună și am avut destul timp să le aflu numele. Tânărului îi zice Ohlert, iar celuilalt señor Gavilano. Acesta din urmă pare să fie un vechi cunoscut al lui Cortesio; vorbeau despre o întâlnire a lor de acum câțiva ani în capitala Mexicului.

— Gavilano? N-am auzit. N-o fi vreun nume nou de împrumut al lui Gibson? mă făcu atent Old Death.

Am scos fotografiile din buzunar și le-am arătat fierarului. I-a recunoscut pe loc:

— Țștia sunt, **sir**. Cel slab și negricios ca un creol e señor Gavilano: celălalt e mașter Ohlert, care m-a pus, de altfel, în mare încurcătură. Mă tot întreba de niște gentlemen pe care nu i-am văzut de când trăiesc, de un negru, Othello, de o tânără din Orleans pe nume Ioana, care la început păștea oile și apoi l-a însoțit pe rege în război, de o nefericită lady Măria

Stuart, căreia i-au tăiat capul în Anglia, de un clopot pe care l-ar fi cântat Schiller și chiar de un domn poet Ludwig Uhland², care ar fi blestemat doi trubaduri, iar regina i-ar fi aruncat din balcon trandafirul ce-l purta la piept. Scotea la iveală o grămadă de nume, de poezii și de povești, din care n-am reținut decât cele ce vă spun. Mi se învârtteau toate în cap ca roata morii. Acest mașter Ohlert pare să fie un om tare bun, dar aș face prinsoare ca e nițel scrântit. Până la urmă a scos o hârtie și mi-a citit din ea. Era vorba de niște nopți îngrozitoare, de ploaie și stele, de negură și veșnicie, de sânge, de un duh care cheamă mântuirea, de un diavol în creier și de o duzină de șerpi, mă rog, tot lucruri învâlmășite, care nu se potrivesc între ele. Zău că nu știam ce să fac, să râd sau să plâng.

Nu mai încăpea îndoială: vorbise cu William Ohlert, iar escrocul de Gibson își schimbase iarăși numele. Probabil că nici Gibson nu era numele lui autentic. Ticălosul era într-adevăr cam smead la față ca un creol; doar îl văzusem cu ochii mei. Poate că era chiar din Mexic și îl chema Gavilano, nume sub care îl cunoscuse Cortesio. În limba spaniolă ***gavilano*** înseamnă ***uliu***, ceea ce i se potrivea de minune.

Voiam să știu înainte de toate ce pretext folosise escrocul ca să-l aducă pe William încoace. Trebuie să fi născocit ceva foarte ispititor pentru tânărul monoman, ceva în legătură cu ideea ce-l obseda de a scrie o dramă despre un poet nebun.

Poate că Ohlert i-a vorbit fierarului și despre această chestiune, întrebai, deci:

— în ce limbă v-ați întreținut cu Ohlert?

— în germană. Stăruia foarte mult asupra unei tragedii pe care voia s-o scrie. Cică era nevoie să treacă el însuși prin toate întâmplările ce urma să le povestească.

— De necrezut!

— De ce adică de necrezut, ***sir?*** Țicneala constă tocmai în faptul că te urmăresc niște gânduri care nici nu i-ar trece prin cap unui om sănătos. La fiecare trei vorbe pomenea de o señorita Felisa Perilla, pe care, cică, o va răpi cu ajutorul prietenului său.

— Ei, asta e într-adevăr nebunie! Dacă omul și-a vârât în cap că trebuie să trăiască aievea tragedia eroilor săi, atunci e cazul să fie împiedicat. Sper că se mai află aici, în La Grange?

— Nu. A plecat ieri, împreună cu señor Cortesio, la ferma lui Hopkins. De acolo, ia drumul spre Rio Grande.

— Neplăcută afacere, foarte neplăcută! Trebuie să mergem pe urmele sale. Dacă se poate, încă azi. Știți cumva unde ne putem face rost de niște cai buni?

— Chiar la señor Cortesio. Are în permanență cai pregătiți pentru oamenii ce urmează să treacă la Juárez. Dar nu v-aș sfătui să porniți noaptea. Nu cunoașteți drumul și ați avea nevoie de o călăuză greu de găsit la ora asta.

— Totuși, poate găsim. Să facem pe dracu-n patru și să nu mai întârziem. Mai întâi, să vorbim cu Cortesio. A trecut de zece, trebuie să se fi întors acasă. V-aș ruga să ne arătați locuința lui.

— Cum doriți, **sir**, cu plăcere.

Când să ne ridicăm de pe scaune, auzirăm tropot de copite în fața localului și, după câteva momente, apărură noi clienți. Spre mirarea mea și, desigur, cu destulă neliniște, recunoscu în acei oameni vreo nouă sau zece din indivizii cărora căpitanul vasului le oferise plăcuta ocazie de a se "salva" pe mal. Păreau să-i cunoască pe ceilalți cheflii, care îi salutară zgomotos. Din schimbul lor de cuvinte aflarăm că erau așteptați. Cum toată lumea îi asalta cu întrebări, nici nu avură când să ne bage în seamă, ceea ce, firește, ne convenea foarte mult. Nu doream defel să le atragem atenția asupra noastră. Rămaserăm deocamdată tot la masa lui Lange. Ca să ieșim, ar fi trebuit să trecem pe lângă ei și, fără îndoială, am fi fost provocați. Aflând cine sunt indivizii, bătrânul Lange împinse ușa ce ne despărțea de odaia cea mare, lăsând-o numai nițel crăpată, cât să putem auzi discuția lor. Ca o măsură de precauție în plus, schimbaram între noi locurile; eu mă așezai cu spatele spre odaia vecină.

— E mai bine să nu vă vadă la față, sublinie fierarul. Las' că nici până acum atmosfera nu era prea simpatcă pentru noi; dar dacă ăștia vă observă și pe dumneavoastră, "spionii", atunci scandalul e gata.

— Toate bune, răspunse Old Death, numai că nu ne prea convine să stăm aici până după plecarea lor! Trebuie să ajungem cât mai repede la Cortesio.

— O facem și pe asta, **sir**. Vă arăt eu o ieșire dosnică.

Old Death își roti ochii prin încăpere, apoi întrebă:

— Cum așa? Nu văd altă ieșire decât prin odaia din față.

— Pe aici, lămuri Lange arătând fereastra. Pe aici o să ieșim mai comod.

—Vorbiți serios? se miră bătrânul cercetaș. Sau v-ați speriat chiar de-a binelea? S-o ștergem englezește? Dar ce suntem noi, șoareci care dispar în găuri de frica pisicii? Ne-am face de râs!

— Eu nu prea știu ce-i frica. Totuși, țin minte zicala din bătrâni, cum că fuga-i rușinoasă, dar sănătoasă. Nu e vorba de teamă, ci de prevedere. Gașca de dincolo ne întrece de zece ori ca număr. Derbe-deii sunt dezlănțuiți, porniți pe scandal, ne-ar bara trecerea. Și cum nici eu, nici dumneavoastră nu ne-am lăsa călcați pe coadă, ar ieși o scărmăneală cumplită. Mă descurc eu, nu-i vorbă, și cu o liotă întreagă, dacă e pe bătaie, pe pumni, pe ciomăgeală. Nu uitați că sunt fierar și știu să izbesc Cu ciocanul în moalele capului. Dar pistolul e o armă perfidă. Orice sfrijit și laș te poate ucide cu un glonț cât un bob de mazăre, chiar dacă ai fi cel mai curajos dintre uriași. De aceea e mult mai înțelept s-o ștergem pe fereastră și să-i lăsați cu buzele umflate...

Mă gândeam în sinea mea că omul acesta cumpănit judecă bine.

Și Old Death recunosc, după o scurtă pauză:

— în sfârșit, ideea nu e dintre cele mai proaste. Accept propunerea. Sunt gata să-mi strecor prin fereastră lăboaiile cu toate anexele lor. I-auzi cum mai zbiară păcătoșii! Cred că istorisesc pățania de pe vapor.

Așa era. Noii veniți vorbeau de călătoria lor, de Old Death, de Winnetou, de mine, de căpitan și de stratagema lui. Numai că nu erau încă hotărâți asupra modului cum aveau să se răzbune. Cei șase **rowdy** și unii partizani de-ai lor voiseră să aștepte pe mal întoarcerea vaporului, în schimb, alții se opuseseră acestui plan.

— Doar nu era să stăm acolo până la paștele-cailor, explică unul dintre aceștia. Trebuia să venim încoace. Eram așteptați. Noroc că am găsit în apropiere o fermă și am luat caii cu împrumut.

— Cu împrumut? răsă altul.

—■ Da, în felul nostru, firește. Dar erau prea puțini. Am fost nevoiți să călărim câte doi pe un cal. Mai târziu s-au îndreptat lucrurile. Am dat și de alte ferme, așa că, până la urmă, ne-am putut cocoța fiecare pe gloaba lui.

Un hohot general salută isprava cu furtul cailor. Apoi povestitorul schimbă vorba:

— Și aici? E totul în regulă? L-au găsit pe...?

— Găsit.

— Și hainele?

— Am adus două lăzi pline; cred că e de ajuns.

— Va fi o plăcere! Dar și spionii aceia, și căpitanul trebuie să-și primească porția. Vasul a acostat aici pentru noapte, deci căpitanul va fi ușor de găsit. De altfel, nici dibuirea celor doi spioni și a indianului nu ne va cere prea mult timp. Îi recunoști de la o poștă. Unul poartă costum nou de vânătoare. Umblă amândoi pe jos, n-au cai, însă duc câte o șa în spinare.

— Câte o șa? răsună un glas entuziast. N-or fi ăia doi care au intrat adineauri și...?

Restul nu se mai auzi. Discuția continuă aproape în șoaptă.

— Domnilor, constată fierarul Lange, e cazul s-o luăm din loc. În câteva minute haimanalele vor veni peste noi. Ieșiți mai întâi dumneavoastră. Șeile vi le dăm prin geam.

Omul avea dreptate. Fără nici o jenă, mă grăbii să sar afară; Old Death mă urmă. Apoi Lange și fiul său ne deteră lucrurile, sărind și ei pe fereastră.

Ne găseam în fața clădirii, într-o grădiniță împrejmuită cu un gard.

Pășirăm peste el și numaidecât observăm că și ceilalți cetățeni care șezuseră în odăița din fund se strecoară afară pe fereastră. Probabil că nici ei nu se așteptaseră la un tratament prea amabil din partea secesioniștilor, preferând să ne urmeze exemplul.

— Ai-ai, se bucură Lange, ce mai guri or să caște dumnealor când vor constata că păsărelele au zburat din colivie! Le-am făcut-o, pe onoarea mea!

— Totuși, mare rușine! bombăni Old Death. Parcă-mi și sună în urechi râsul și batjocurile lor!

— Lăsați-i să se veselească acum! Cine râde la urmă râde mai bine.

Vor mai fi ocazii să vă dovedesc că nu mă tem de ei, dar păruiala în cârciumă nu-mi convine.

Cei doi fierari stăruiră să ne ducă ei șeile; nu înțelegeau ca musafirii lor să care asemenea poveri.

După puțin, ne oprirăm între două case. Ușa din stânga era învăluită în beznă; dincolo mijea lumină prin crăpătura oblonului.

— Señor Cortesio s-a întors, constată Lange. Casa de colo, unde se vede lumină, e a lui. Bateți în ușă și vă va deschide. După ce terminați

discuția, veniți dincoace, la noi, și bateți la geamul de lângă ușă. Până atunci vă pregătim o gustare.

Plecară spre casa lor, iar Old Death și cu mine o cotirăm la dreapta. La primul nostru semnal ușa se crăpă puțin și cineva întrebă:

— Acolo cine?

— Doi prieteni, răspunse Old Death. Señor Cortesio e acasă?

— Ce dorim de la señor?

După vorbă, omul de la ușă părea să fie un negru.

— Am venit în legătură cu o afacere.

— Ce fel afacere? Spune, altfel nu intră.

— Ne-a trimis mașter Lange.

— *Massa Langa*? Atunci bun. Putem intra. Stai puțin! închise ușa, dar reveni în scurt timp!

— Poftim, intră! Señor spune vrea vorbit cu străini.

Printr-un coridor îngust pășirăm într-o mică încăpere care putea fi odaia de lucru. Un birou-pupitru, o masă și câteva scaune de lemn alcătuiau mobilierul. Lângă pupitru, privind spre ușă, stătea un bărbat înalt și uscățiv. Se vedea cât de colo că e spaniol.

— *Buenos tardes!* Bună seara! răspunse el politicos la salutul nostru. V-a trimis señor Lange? Pot să știu ce vă aduce la mine, señores?

Eram curios ce va răspunde Old Death. îmi spusese încă de afară să las convorbirea pe seama lui.

— Ar putea să fie o afacere, sau, eventual, numai o informație, señor. Nici noi nu știm încă precis, spuse bătrânul.

— Vom vedea. Luați loc și serviți câte un *cigarillo*. Ne întinse tabachera cu țigări și scapără bricheta. Nu-l puturăm refuza. Un mexican nu concepe o discuție, mai ales una de afaceri, fără fum de țigară.

Old Deatii, căruia o priză de tabac i-ar fi fost înzecit mai plăcută decât cea mai fină havană, trase din acel *cigarillo* subțire și-l dădu gata din câteva fumuri. Eu, în schimb, fumam mai pe îndelete.

— De fapt, ceea ce ne aduce aici, începu Old Death, nu prezintă cine știe ce importanță. Am ales această oră târzie numai pentru că mai devreme nu erați de găsit și nu ne-ar fi convenit să amânăm vizi-ta noastră până mâine. Situația de aici nu ne îmbie la un popas mai lung. Avem intenția să trecem în Mexic și să ne punem la dispoziția lui Juarez. Bineînțeles că așa ceva nu se face fără măsuri prealabile.

Trebuie să ne asigurăm întrucâtva că vom fi primiți cu bunăvoință.

De aceea am luat unele informații discrete și astfel am aflat că aici, în La Grange, se fac recrutări. Ne-a fost pomenit numele dumneavoastră, señor, și de aceea am ținut să vă vedem. Poate aveți amabilitatea să ne spuneți dacă ne aflăm pe drumul cel bun.

Mexicanul nu răspunse imediat. Ne cântări o vreme și ochii lui parcă se opriră cu satisfacție asupra mea; eram tânăr și voinic. Old Death trebuie să-i fi plăcut mai puțin. Trupul lui costeliv, aplecat, nu părea să reziste la mari eforturi. În cele din urmă, Cortesio întrebă:

— Cine v-a indicat numele meu, señor?

— Un bărbat cu care ne-am întâlnit pe vapor, minți Old Death.

Am dat apoi, din întâmplare, peste mașter Lange, care ne-a informat că nu vă putem găsi acasă înainte de ora zece. Noi suntem din Nord și am luptat împotriva Sudului. Avem, așadar, destulă experiență militară ca să putem fi de folos domnului președinte al Mexicului.

— Hm! Toate-s bune, señor, dar vă spun cinstit că nu-mi faceți impresia unui om care ar putea înfrunta greutățile și privațiunile ce vă așteaptă.

— Ați vorbit foarte sincer, señor, zâmbi Old Death. Cred însă că ar fi suficient să-mi spun numele pentru a vă convinge că sunt cât se poate de apt pentru o asemenea sarcină. Mi se spune îndeobște Old Death.

— Old Death! exclamă surprins Cortesio. E posibil? Sunteți întradevăr faimosul cercetaș care le-a dat atâta de furcă celor din Sud?

— Eu sunt. Mă puteți recunoaște după fizionomie.

— Desigur, desigur, señor! Eu sunt, în general, foarte prudent. Nimeni din afară nu trebuie să afle că fac recrutări pentru Juarez; mai ales acum mă păzesc înzecit. Totuși, în cazul lui Old Death, nu văd de ce m-aș ține în rezervă. De aceea vă răspund sincer că ați fost îndreptați pe calea cea bună. Sunt bucuros să vă recrutez imediat; vă pot asigura chiar un rang corespunzător; un om ca Old Death trebuie, firește, apreciat la valoarea lui; doar nu-l vom înrola ca ostaș de rând!

- Sper și eu, señor. Iar în ce-l privește pe tovarășul meu, chiar dacă pentru început va fi simplu soldat, sunt sigur că va avansa rapid, în ciuda tinereții sale, a ajuns printre aboliționiști la rangul de căpitan.

Numele, Müller, nu spune mult, dar e foarte probabil că ați auzit de el. A luptat sub comanda lui Sheridan și, în calitate de sublocotenent, a

condus primul eșalon al avangărzii în faimosul marș peste Missionary-Ridge. Știți, desigur, ce acțiuni temerare s-au întreprins atunci.

Müller era foarte apreciat de Sheridan care îl folosea în cele mai teribile misiuni. Dânsul e una și aceeași persoană cu mult lăudatul ofițer de cavalerie care, în sângeroasa și decisiva bătălie de la FiveForks, l-a eliberat din captivitate pe generalul Sheridan. Iată de ce cred, señor, că nu faceți o achiziție proastă.

Bătrânul mințea de înghețau apele. Dar puteam oare să-l dau de gol? Simțeam că, de rușine, mi se urcă tot sângele în obraz; în schimb, bravul Cortesio interpretează îmbujorarea mea drept dovadă de modestie, îmi strânse mâna și, mințind la rându-i, ca un reporter de fapte senzaționale, rosti:

— Lauda meritată nu trebuie să vă indispună, señor Müller. Am auzit și eu de numele și de isprăvile dumneavoastră. Vă urez din inimă bun venit printre noi. Bineînțeles că veți fi înrolat ca ofițer. Vă pot pune de pe acum la dispoziție o sumă de bani pentru procurarea celor necesare.

Old Death era gata să accepte. I-o citeam pe față. De aceea mă grăbii să intervin:

— Mulțumim, señor. N-avem de gând să ne echipăm pe socoteala dumneavoastră. Ceea ce ne trebuie la început sunt doi cai. Am fi bucuroși dacă ne-ați putea servi. Dar fără harnașament; îl avem pe-al nostru.

— Perfect. Vă pot oferi niște cai foarte buni; iar dacă vreți numaidecât să-i plătiți, poftim, vi-i dau la prețul de cost. Măine dimineață mergem la grajduri și vă arăt exemplarele. Sunt cei mai buni cai din câți posed. Cum stați cu cazarea?

— Suntem invitați la mașter Lange.

— Excelent! Altminteri, v-aș fi poftit să dormiți aici, deși locuința mea e cam strâmtă. Ce părere aveți: să aranjăm restul chiar acum, sau lăsăm pe mâine dimineață?

— Mai bine acum, răspunse Old Death. Ce formalități se cer?

— Deocamdată, nici una. Având în vedere că vă echipați din fondurile dumneavoastră, veți depune doar jurământul și veți pleca să vă preluați funcțiile. Tot ce rămâne de făcut e să vă procur legitimații și să vă dau o scrisoare de recomandatie care să vă asigure acordarea gradului corespunzător. Firește că e mai bine să vă întocmesc de îndată aceste acte. Aici nu se știe niciodată ce aduce clipa următoare, îngăduiți-mi, deci, un

sfert de ceas. Voi aranja totul repede. Servițivă cu **cigarillos**. Am și o băuturistică din care nu prea dau la nimeni.

Păcat că e numai o singură sticlă!

Ne oferi țigări și aduse o sticlă de vin. Apoi luă loc la pupitru și se apucă de scris Old Death îmi făcu discret cu ochiul; era cât se poate de satisfăcut. Își umplu paharul și, închinând în sănătatea gazdei, îl dădu pe gât. Eu, însă, nu eram nici pe departe atât de mulțumit, deoarece nu se pomenise nimic în legătură cu cei doi oameni pe care-i căutam. Îi atrasei atenția, în șoaptă, bătrânului. El făcu un gest care voia să însemne că n-a uitat problema și că are el grijă.

Într-un sfert de ceas, Old Death goli de unul singur sticla, iar Cortesio termină de scris. Înainte de a sigila plicul, ne citi scrisorile de recomandatie, care nu puteau decât să ne măgulească. Apoi completă patru legitimații, dându-ne fiecăruia câte două. Spre marea mea surpriză, observai că sunt pașapoarte; unul tipărit în franceză, altul în spaniolă. Primul purta semnătura lui Bazaine¹, iar celălalt al lui Juarez. Înțelegându-mi, probabil, mirarea, Cortesio zâmbi cu o satisfacție rău ascunsă:

— Vedeți, señor, că suntem în măsură să prevenim orice eventual incident! Cum am ajuns în posesia formularelor franceze e, desigur, secretul meu. Nu se știe ce se mai întâmplă pe drum; de aceea e bine să fiți înarmați pentru orice împrejurare. Altor persoane aș ezita să le încredințez asemenea legitimații duble. Le acordăm numai în cazuri cu totul excepționale; de altfel, cei care pleacă de aici însoțiți de militari nu primesc nici un fel de act.

Old Death se folosi, în sfârșit, de prilej ca să atace chestiunea care mă interesa atât de mult.

— Când au trecut ultimii oameni dincolo?

— Ieri. Am condus personal un grup de treizeci de recruți până la ferma lui Hopkins. Se aflau printre ei și doi señores civili.

— Ah, transportați și civili? făcu Old Death pe miratul.

— Nu. Ar fi să ne complicăm existența. Ieri am făcut o excepție, fiindcă unul din acești domni e o veche cunoștință a mea. Așadar, veți avea cai cumsecade; dacă porniți mâine în zori, puteți ajunge eșalonul încă înainte de Rio Grande.

— În ce punct urmează să treacă apa?

— Ei se îndreaptă spre trecătoarea Eagle. Dar pentru ca acolo să nu fie observați, vor coti mai spre nord. Între Rio Nuertes și Rio Grande vor

apuca pe drumul de catări ce vine de la San Antonio, vor depăși fortul Inge care, de asemenea, trebuie ocolit și, între cei doi afluenți, La Moras și Moral, vor traversa Rio Grande într-un loc ușor de trecut pe care-l știu numai călăuzele noastre. De acolo vor continua drumul spre vest, pentru a ajunge, prin Baya, Cruces, San Vinzente, Tabal și San Carlos, în orașul Chihuahua.

Toate aceste denumiri mie îmi sunau ca din altă lume. În schimb, Old Death aproba din cap și le repeta cu glas tare, de parcă-ar fi cunoscut regiunea ca în palmă. Apoi zise:

— Dacă avem într-adevăr cai buni, îi ajungem sigur din urmă; ai lor pesemne că nu-s prea grozavi. Dar ni se va îngădui oare să ne alăturăm eșalonului?

Cortesio îi dădu toate asigurările că vom fi primiți. Totuși, Old Death stăruia:

— Mă întreb dacă domnii aceia doi, adică civilii de care vorbeați, vor fi și ei de acord...

— Cum să nu fie? De altminteri, ei n-au nici un cuvânt de spus; să fie bucuroși că au ocazia să se deplaseze sub ocrotirea detașamentului, în orice caz, vă recomand să-i tratați ca pe niște gentlemen. Pe unul din ei, Gavilano, mexican de origine, îl cunosc mai demult. Am petrecut cu el destule ceasuri plăcute în capitală. Are o soră mai tânără care sucește capul tuturor seniorilor ce-i ies în cale.

— Probabil că e și dânsul bărbat frumos?

— Nu, nu seamănă deloc între ei. De fapt, e sora lui vitregă. O cheamă Felisa Perillo și, fiind o **cantora**, o cântăreață, și pe deasupra balerină de talent, s-a bucurat de acces în cea mai bună societate. Pe urmă, însă, a dispărut și am aflat abia acum de la fratele ei că locuiește în împrejurimile orașului Chihuahua. Mai mult n-a știut să-mi spună; urmează să se informeze mai amănunțit de soarta ei la fața locului.

— îmi permiteți și vă întreb cu ce s-a ocupat sau se ocupă acest señor?

— E poet.

Old Death făcu o mutră ciudată, frizând disprețul, încât Cortesio ținu să adauge:

— Señor Gavilano scrie numai din pasiune. Posedând o avere frumoasă, el nu urmărește nici un câștig cu versurile sale.

— Atunci, firește că merită să fie invidiat.

— Ei, da, tocmai invidia și multe intrigi țesute în jurul lui l-au silit la un moment dat să-și părăsească țara. Acum se întoarce împreună cu un yankeu care vrea să cunoască Mexicul și să se introducă în tainele poeziei. Vor să înființeze în capitală un teatru.

— Din parte-mi, le doresc mult succes! Va să zică, Gavilano știa că vă aflați în La Grange?

— Da de unde! Eram întâmplător în port, când a acostat vaporul pentru a da posibilitate pasagerilor să înnopteze în oraș. L-am recunoscut numaidecât și, firește, l-am invitat să tragă la mine împreună cu tânărul american. Din una-n alta, am înțeles că voiau să plece la Austin și să treacă frontiera. Ei, și atunci le-am oferit prilejul cel mai sigur și mai rapid ca să ajungă dincolo. Știți doar că pentru un străin nu e recomandabil să zăbovească prea mult aici, mai ales dacă nu colaborează cu sudiștii. În Texas își fac de cap o mulțime de pescuitori în apă tulbure, apăruiți nu se știe de unde și cu ce scop, indivizi fără căpătâi și certați cu legile. Din toate părțile sosesc știri despre acte de violență, asasinate, atacuri mișelești, ale căror pricini nimeni nu le știe. Făptașii dispar fără urmă, iar poliția se dovedește neputincioasă.

— Nu cumva e vorba de Ku-klux-klan? întrebă Old Death.

— Mulți și-au pus aceeași întrebare. De curând s-au descoperit unele fapte care par să confirme că avem de-aface cu această bandă.

Alaltăieri, s-au găsit la Hallesville două cadavre de care era prinsă cu bolduri câte o etichetă cu inscripția "câini yankei". Dincolo de Shelby, o familie întreagă a fost omorâtă prin biciuire, fiindcă tatăl luptase sub comanda generalului Grant. Iar astăzi am aflat că lângă Lyons s-a găsit o cagulă neagră pe care sunt cusute două șopârle din stofă albă.

— Mii de trăsnete! Chiar așa arată măștile pe care le poartă bandiții din Ku-klux-klan!

— Da, își camuflează chipul sub niște cagule negre, împodobite cu tot felul de figuri. Se pare că acestea diferă de la om la om, pentru ca indivizii să se recunoască fără a se ști pe nume.

— E de așteptat ca banda să se dezlănțuie și aici. Păziți-vă, don Cortesio! Vor veni cu siguranță. Mai întâi au fost, va să zică, la Hallesville, apoi s-a găsit o cagulă la Lyons. După câte știu, această din urmă localitate e mult mai aproape de La Grange decât prima.

— într-adevăr, señor, așa e. Voi avea grijă să ferec bine ușile și obloanele de la ferestre. Puștile am să le țin în permanență încărcate.

— Foarte bine. Indivizii ăștia nu trebuiesc menajați; nici ei nu cruță pe nimeni. Cine contează pe omenia lor și li se predă de bunăvoie, acela se înșală rău de tot. Eu, unul, n-aș discuta cu ei decât prin țeava puștii. De altfel, se pare că nici în cârciuma de aici lucrurile nu stau prea bine: am văzut acolo niște tipi de la care te poți aștepta la surprize. Ați face bine să ștergeți orice semn care ar dovedi apartenența dumneavoastră la cauza lui Juarez. Luați imediat măsuri serioase! Mai bine prudență, chiar și exagerată, decât să vă expuneți biciului și gloanțelor. Ei, mi se pare că am terminat. Ne revedem mâine dimineață. Sau mai aveți ceva de spus?

— Nu, señores. Pentru astăzi atât. Sunt bucuros că v-am cunoscut și sper să aud despre dumneavoastră numai lucruri bune. Am convingerea că, dincolo, la Juarez, vă așteaptă succesul și că veți avansa foarte repede.

Cu aceasta încheiarăm discuția. Cortesio ne strânse prietenește mâinile și ne despărțirăm. Pe când ușa se închidea în urma noastră și ne îndreptam spre locuința lui Lange, nu mă putui reține să nu-l înghiontesc pe bătrânul Death:

— Dar, mașter, i-ați turnat la minciuni cu sacul, nu alta! Ce v-a apucat?

— Asta, hm, e cam greu s-o înțelegeți, sir! S-ar fi putut, nu-i așa, să ne refuze. De aceea m-am străduit să-i inspir cât mai mult interes pentru persoanele noastre.

— Și erați gata-gata să-i luați și bani! Ar fi fost curată escrocherie!

— Ei, nu exagerați! De ce să nu-i primesc, când mi-i oferă din proprie inițiativă?

— Fiindcă nu avem de gând să justificăm cu nimic cheltuiala.

— Mă rog, poate că acuma nu avem de gând. Dar de unde știți că nu se va ivi prilejul să servim într-adevăr cauza lui Jaurez? S-ar putea să fim chiar obligați la aceasta în propriul nostru interes. Totuși, nu contest să aveți dreptate. Foarte bine că n-am acceptat banii. Am făcut impresie! Numai așa ne-am ales cu pașapoartele și cu scrisorile de recomandatie. Dar lucrul cel mai important e că am aflat încotro se îndreaptă Gibson. Cunoscut perfect drumul. Mâine pornim la prima oră și sunt sigur că-l ajungem din urmă. Când ne va vedea documentele, șeful eșalonului n-o să ezite să ni-i predea pe amândoi.

Nici n-a mai fost nevoie să batem în geamul de lângă intrarea în casa lui Lange. Omul ne aștepta în prag și ne pofti înăuntru. Cele trei ferestre erau camuflate cu scoarțe groase.

— Să nu vă mire perdelele, domnilor! zâmbi fierarul. Le-am pus dinadins. Și vă rog, vorbiți încet. Indivizii din Ku-klux-klan nu trebuie să afle că sunteți aici.

— I-ați zărit, cumva, pe derbedei?

— Am observat în orice caz niște tipi care ne dau târcoale. Pe când erați dincolo, la señor Cortesio, mă plictisiseam de așteptare și am ieșit în fața casei. Deodată, zăresc niște umbre care se apropie pe furiș dinspre cârciumă. Trag ușa după mine, dar nu de tot, și, privind prin crăpătură, văd trei inși cum se opresc chiar în apropierea ușii. În ciuda întunericului, am observat că poartă pantaloni lungi, foarte largi, și vestoane la fel de încăpătoare. Pe față au cagule negre cu niște semne de culoare deschisă.

— Exact după moda Ku-klux-klanului.

— Exact! Doi inși s-au oprit în fața ușii, iar al treilea s-a strecurat până în dreptul ferestrei. S-a întors apoi către ceilalți și le-a comunicat că nu vede înăuntru decât un tânăr, probabil feciorul lui Lange, și că bătrânul nu-i nicăieri, dar că masa e pregătită. Atunci altul a tras concluzia că ne vom așeza la cină și pe urmă ne vom culca. Veniseră să dea ocol casei, să vadă pe unde-i mai lesne de pătruns. Apoi au dispărut după colț. Când ați sosit dumneavoastră, tocmai terminasem de camuflat ferestrele. Asta-i tot. Dar haide, să-i lăsăm naibii pe bandiți! Doar n-o să uit din cauza lor că avem musafiri! Luați loc, mâncați, beți! Nu-i decât o gustare de colonist pribeag, însă v-o ofer din toată inima. Despre ceia ce ne așteaptă putem discuta și în timpul mesei.

— Se înțelege că n-o să vă părăsim la primejdie, făgădui Old Death.

Unde-i fiul dumneavoastră?

— A plecat să-i aducă încoace pe câțiva prieteni de-ai mei, oameni de nădejde. Pe doi dintr-înșii îi cunoașteți: ședeau chiar la masa noastră, în restaurant.

— Cred că or să fie destul de atenți și or să intre neobservați. Ar fi bine să-i păcălim pe kukluxiști; să creadă că în casă nu sunteți decât dumneavoastră și fiul.

— Nici o grijă! Oamenii mei știu ce trebuie făcut; afară de asta, l-am instruit și pe Will cum să procedeze.

Cina se compunea din pâine, șuncă și bere. Abia ne așezarăm la masă, că și auzirăm schelălăit de câine cam la câteva case mai încolo.

— Țsta-i semnalul! explică Lange, ridicându-se de pe scaun. Vin prietenii.

Ieși din încăpere ca să deschidă ușa dinspre stradă. Apoi se întoarse împreună cu fiul său și cu cinci bărbați înarmați cu puști, pistoale și cuțite. Fără a scoate o vorbă, se așezară pe unde era loc. Tăcuți, cercetară cu ochii dacă geamurile sunt bine camuflate. Erau niște zdrahoni tot unul și unul. Oameni de acțiune, nu palavragii. Printre ei se afla și un bărbat în vârstă, cărunt, cu barba albă. Acesta nu-și lua ochii de la Old Death. În sfârșit, rupse tăcerea și se adresă acestuia:

— Iertare, mașter! Will m-a informat pe cine voi întâlni aici și am fost peste măsură de bucuros, pentru că, dacă nu greșesc, noi doi ne-am mai văzut undeva.

— Se poate! răspunse cercetașul. Am întâlnit în viață foarte mulți oameni.

— Nu vă amintiți de mine?

Old Death îl scrută o vreme și răspunse nesigur:

— Parcă-parcă ne-am mai întâlnit undeva, dar nu-mi amintesc în ce împrejurare.

— Dincolo, în California, acum douăzeci de ani. în cartierul chinezesc. Nu vă amintiți? Se juca tare și se fuma opiu. Pierdusem toți banii la cărți, aproape o mie de dolari. Nu-mi rămăsese decât o singură monedă și renunșasem să mai mizez cu ea. Gândeam să-mi cumpăr niște opiu și apoi să-mi zbor creierii. Eram un jucător pătimaș, ajuns la capătul puterilor. Atunci...

— Bine-bine! îi tăie vorba Old Death. îmi amintesc! Ce nevoie să mai povestiți totul?

— Ba e nevoie; sir! Dumneavoastră mi-ați salvat viața. Ați câștigat la joc o sumă cât jumătate din pierderea mea. M-ați luat deoparte și mi-ați dăruit banii, cerându-mi, în schimb, să făgăduiesc solemn că n-am să mai joc niciodată și, mai presus de toate, că am să renunț la tovărășia drăcească a opiului. V-am făgăduit și, în ciuda ispitelor, m-am ținut de cuvânt. Sunteți salvatorul meu. între timp, am ajuns destul de bogat. Vă rog, faceți-mi plăcerea și îngăduiți-mi să vă restitui banii.

— Nu sunt chiar atât de prost! râse Old Death. De ani și ani port în mine satisfacția că am săvârșit și eu odată o faptă bună și mă feresc ca de foc să-mi vând această satisfacție. Cu ce alta să mă prezint Alui de Sus când voi muri, dacă nu cu această unică faptă? De aceea n-o schimb pe nimic în lume! Să lăsăm asta. Avem de discutat chestiuni mult mai importante. De altfel, dacă ați scăpat atunci din ghearele a doi diavoli pe care, din păcate, îi cunoșteam și eu prea bine, să știți că salvarea o datorați în primul rând propriei voințe. Prin urmare, să nu mai vorbim!

Ascultându-l pe bătrânul **westman**, pe acest atât de faimos prieten al meu, mă încercă o bănuială. Old Death îmi spusese încă la New Orleans că mama lui îi arătase drumul spre fericire, dar că el a apucat-o pe alături. Acum se mărturisea drept bun cunoscător al celor două vicii cumplite: jocul de noroc și fumatul opiului. Să le fi cunoscut doar din observație? Cam greu de crezut. Mai curând se impunea concluzia că fusese el însuși un jucător pătimaș și că mai e, poate, și acum. Cât despre opiu, făptura lui scheletică sugera din plin că-i încercase gustul ucigător. Nu cumva fumează și acum opiu în ascuns? Poate că, totuși, l-a abandonat. Îndeletnicirea asta cu fumatul opiului necesită timp, or, călătoria noastră nu-i oferea nici un răgaz. Și dacă mestecă otravă? În orice caz, părea să mai fie și acum sub stăpânirea vechii sale patimi. Dacă s-ar fi debarasat complet de viciu, atunci și făptura i s-ar fi înzdrăvenit, s-ar fi refăcut. Stimei pe care i-o purtam i se adăuga acum un simțământ de milă. Cu ce eforturi trebuie să fi luptat bietul om împotriva acestei duble terori! Ce trup și ce spirit sănătos trebuie să fi avut, dacă nici până azi otrava nu l-a dărâmat cu totul! Toate încercările prin care trecuse, toate oboselile și privațiunile vieții sale de **westman** — ce însemnau ele pe lângă drama sa lăuntrică! A luptat, poate, tot atât de crâncen cu cele două patimi, cum se bate indianul sortit pieirii împotriva albilor care îi covârșesc ca număr și forță... Old Death... Numele avea de aci încolo pentru mine o rezonanță sumbră. Pe acest bărbat vestit îl amenința o descompunere înceată, cruntă, față de care simpla moarte fizică e o binefacere.

Ultimele cuvinte ale lui Old Death: "Să nu mai vorbim!" fuseseră rostite pe un astfel de ton, încât bătrânul cu barba albă renunța să mai stăruie. Se mulțumi să răspundă:

— *Well*, sir! Avem acum de-a face cu un dușman tot atât de înverșunat și necruțător ca jocul și opiul. Din fericire, însă, e mai ușor de înfrânt decât cele două vicii și noi suntem hotărâți să-l înfrângem.

Ku-klux-klanul este un adversar declarat al poporului și în contra lui trebuie să ne apărăm toți, nu numai cei care sunt primii și cel mai fățiș atacați. E o bestie cu mii și mii de gheare. Orice slăbiciune a noastră ne-ar costa scump. Din capul locului trebuie să ne arătăm neînduplecați.

Dacă bandiții reușesc să se instaleze aci, atunci nu mai avem scăpare.

Se vor ține de capul nostru și ne vor lichida pe rând. De aceea să le pregătim o primire cât se poate de tare, ca să le vârâm frica în oase și să nu mai cuteze o nouă lovitură. Cred că sunteți de acord.

Ceilalți încuviințară.

— Bine! urmă el, că fiind cel mai în vârstă. Trebuie să facem în așa fel, încât atacul nu numai să eșueze, dar să se și întoarcă împotriva lor. Aveți careva o propunere, o idee potrivită? S-auzim!

Privirile lui, ca și ale celorlalți, se îndreptară spre Old Death. Ca *westman* încercat, cunoștea mai bine metodele de apărare împotriva unor astfel de bandiți. Văzând că toți îl țintesc cu privirea și așteaptă cu evlavie părerea lui, Old Death luă, ca de obicei, o expresie de om calm și flegmatic. înclină ușor capul și rosti:

— Bine, domnilor, dacă dumneavoastră tăceți, atunci să spun eu câteva cuvinte. Se pare că indivizii vor veni abia după ce mașter Lange se va fi culcat. Cu ce se încuie ușa din dos? Cu zăvorul?

— Nu. La toate ușile avem broaște solide.

— *Well*! Probabil că asta o știu și ei. Vor fi având și chei false. Fără ele, s-ar face de baftă. Oricum, printre membrii bandei trebuie să fie și lăcătuși care se pricep să mânuiască un șperaclu. Vor intra, deci, cu siguranță în casă și depinde de noi cum vom ști să-i întâmpinăm.

— Cu puștile, firește. Tragem!

— Atunci trag și ei, sir! Scăpărând, puștile voastre le vor arăta exact locul unde vă aflați. Nu, nu e bine așa. Mă gândesc că ar fi o adevărată plăcere să-i prindem fără a ne expune gloanțelor.

— Dar e posibil?

— Chiar destul de ușor. Ne ascundem în casă și-i lăsăm să intre.

Cum vor fi pătruns, ieșim, închidem ușile și le încuiem pe dinafară.

Unii din noi vor veghea la uși, alții la ferestre. Altfel, nu vor mai putea să iasă și vor fi nevoiți să se predea.

Bătrânul care vorbise adineauri clătină din cap manifestându-și dezacordul. Stăruie cu energie ca bandiții să fie împușcați. Ascultându-l, Old Death închise un ochi și realizează o strâmbătură care, în împrejurări mai puțin serioase, ar fi stârnit râsul unanim.

— De ce vă strâmbați așa, sir! întrebă Lange. Nu vă surâde deloc ideea?

— Deloc, mașter. Ideea prietenului nostru pare, într-adevăr, foarte atrăgătoare și ușor de aplicat, numai că, după judecata mea, lucrurile se vor petrece altfel. Derbedeii ar merita pur și simplu bătuți dacă ar proceda conform imaginației dumisale. Credeți că vor intra cu toții buluc și se vor oferi gloanțelor noastre? Cine-ar face așa decât niște tâmpiți?! Dimpotrivă, sunt convins că bandiții vor descuria încet ușa din dos și vor trimite unul sau doi inși în recunoaștere. Pe ăștia, fără discuție că i-am putea împușca; dar atunci ceilalți ar șterge-o repede și ar aduce întăriri. Nu, sir, planul acesta nu valorează doi bani. Trebuie să-i lăsăm să intre și să-i prindem în capcană. Și am încă un argument, și mai temeinic. Presupunând că planul dumneavoastră ar fi aplicabil, vă declar că mi-ar fi silă de mine însumi dacă i-aș ucide așa, cu grămada, fără a le lăsa măcar timpul convenit ca să mediteze la păcatele lor. Suntem oameni, domnilor, și buni creștini. E drept că trebuie să ne apărăm împotriva lor și să le tăiem pofta de a mai reveni, dar asta se poate realiza și cu mai puțină vărsare de sânge. Dacă stăruieți în ideea de a-i împușca pe toți ca pe o haită de fiare, n-aveți decât s-o faceți; dar nici eu, nici tovarășul meu nu vom fi părtași la această faptă. Plecăm și înnoptăm în altă parte, ca să nu ne urmărească mai târziu remușcările.

Îi dădeam, într-adevăr, dreptate. De altfel, cuvintele lui avură efect și asupra celorlalți. Oamenii se uitară unul la altul, aprobând în tăcere.

Apoi, cel mai în vârstă rosti:

— Părerea dumneavoastră, **sir**, e cât se poate de întemeiată. Credeam că o asemenea primire i-ar învăța minte pe toți kukluxiștii, odată pentru totdeauna, ca să nu-și mai facă de cap în La Grange; dar nu am pus în cumpănă răspunderea ce ne-o luăm. De aceea, m-aș împăca bucuros cu planul dumneavoastră, dac-aș întrezări o cât de mică șansă de reușită.

— Orice plan, **sir**, chiar și cel mai bine chibzuit, poate da greș.

Este și mai uman, și mai înțelept să le tăiem ieșirea și să-i prindem de vii. Vă rog să mă credeți că e mult mai bine decât dacă i-am împușca.

Nu uitați că, împușcând atâția inși, vă puteți atrage răzbunarea întregii bande. Nu numai că nu-i veți ține pe kukluxiști departe de La Grange, ci, dimpotrivă, îi veți stârni și vor căuta să v-o plătească cu vârf și îndesat. Vă propun, deci, să acceptați planul meu. E tot ce se poate mai bun. Ca să nu scăpăm din vedere nici un amănunt, am să dau un ocol casei chiar acum. Poate descopăr ceva care ne-ar putea folosi.

— N-ați vrea să renunțați, **sir**, la operația asta? interveni Lange.

Spuneți chiar dumneavoastră adineauri că bandiții trebuie să fi lăsat un om de pază. Ar putea să vă simtă.

— Pe mine?! râse Old Death. Asemenea lucru încă nu mi l-a spus nimeni! Să-l simtă cineva pe Old Death când acesta se furișează în preajma unei clădiri sau a unui om?! Haide, să nu mai glumim! Dacă aveți la îndemână o cretă, desenați-mi aici, pe masă, planul casei și al curții, ca să mă pot orienta. Îmi dați drumul pe din dos și așteptați până mă înapoiez. N-am să ciocănesc în ușă; am să zgârii cu unghia.

Prin urmare, dacă auziți bătăi în ușă, să știți că nu sunt eu și să nu deschideți.

Lange luă o cretă și schiță pe masă planul. Old Death îl studie atent și zâmbi satisfăcut.

Se îndreptară amândoi spre ușă. Old Death se opri și mă întrebă:

— *Sir*, v-ați mai apropiat vreodată de un om pe furiș?

— Nu, minții eu, potrivit înțelegerii pe care o aveam cu Winnetou.

— Ei, vi se oferă acum un prilej minunat să vedeți cum se procedează.

Dacă vă ispitește, poftiți cu mine.

— Stați nițel, sir! protestă Lange. Asta-i prea din cale afară! Dumnealui recunoaște deschis că nu se pricepe în asemenea treburi.

O greșală cât de mică, și băiatul care pândește vă poate observa.

S-ar duce de răpă tot planul nostru.

— Prostii! Ce-i drept, nu-l cunosc decât de scurtă vreme pe acest tânăr mașter, dar știu că arde de nerăbdare să ajungă un **westman** destoinic. O să-și dea toată osteneala să nu greșescă... Haideți, sir! Dar faceți ca mine și lăsați-vă aici pălăria. Împletitura asta de paie cam bate la ochi și ne poate trăda. Dați-vă părul pe frunte și ridicați gulerul, ca să nu vi se vadă bine fața. Vă țineți în spatele meu și mă imitați întocmai...

Nimeni nu-l mai contrazise. Trecurăm în coridor și de acolo până la ușa din dos. Fierarul o deschise încet și, după ce ieșirăm, puse iarăși lacătul.

Cum ne văzurăm afară, Old Death se ghemui la pământ. Făcui la fel. Bătrânul părea că străpunge întunericul cu ochii. îl auzeam cum adulmecă și trage aerul pe nări.

— După cât îmi dau seama, nu e nimeni pe aproape, îmi șopti, arătând spre grajd. Ați încercat vreodată, când erați copil, să imitați târâitul greierului trecând un fir de iarbă între degete?

Confirmai în șoaptă.

— Acolo, în fața ușii, crește iarbă. Smulgeți un fir și așteptați până mă întorc. Nu cumva să vă mișcați din loc. Dacă se întâmplă ceva, faceți ca greierul și vin imediat.

Se culcă la, pământ și se târî de-a bușilea prin beznă. Să tot fi trecut zece minute până se întoarce. Și aș putea să jur că nu văzusem și nu auzisem nimic; doar instinctul îmi spunea că se apropie.

— Așa cum am bănuir, șopti el. în curte nu-i nimeni și nici aici, după colț. Dar dincolo, în dreptul geamului dinspre dormitor, cred că pândește cineva. Culcați-vă la pământ și haideți târâș după mine. Dar nu pe burtă ca șerpui, ci ca șopârla. Vă sprijiniți în degetele de la mâini și de la picioare, numai în vârfuri. Pipăiți terenul cu palmele ca nu cumva să frângeți vreo uscătură. încheiați-vă bine la haină să nu vi se agațe de ceva. Hai!

înaintarăm târâș până-n colț și ne oprirăm. După un răstimp, Old Death întoarce capul spre mine și-mi spuse încet de tot:

— Sunt doi. Fiți atent!

Se strecură mai departe. Eu în urma lui. Nu ne ținurăm pe lângă zid, ci o luarăm spre gardul de șipci din jurul grădiniței, năpădit de viță sălbatică sau de nu știu ce altă plantă agățătoare. Merserăm apoi pe lângă gard, paralel cu fațada clădirii, cam la vreo zece pași depărtare de ea. în acest spațiu zării prin întuneric un fel de ridicătură de forma unui cort. După cum am aflat mai târziu, erau niște araci pentru fasole și hamei, pe care se îngrămădiseră o mulțime de vrejuri.

De acolo, de lângă umbra aceea ciudată, veneau niște șoapte. Old Death întinse mâna spre mine, mă apucă de guler, mă trase lângă el și îmi suflă la ureche:

■— Sunt ei! Să ascultăm ce discută! De fapt, ar trebui să mă apropii numai eu singur, pentru că, vedeți, un **greenhorn** ca dumneavoastră ar putea să-mi strice toată plăcerea. Dar patru urechi aud mai bine decât două. Ați fi în stare să va apropiați într-atât, încât să le auziți discuția?

— Da, i-am răspuns.

— Bine, să încercăm. Dumneavoastră o luați pe-aici, iar eu pe după araci. Cum ajungeți, vă lipiți fața de pământ, ca să nu vă observe luciul ochilor. Dacă totuși vă dibuiesc, poate din cauza respirației prea grele, atunci trebuie să-i facem imediat inofensivi.

— îi ucidem? întrebai în șoaptă.

— Nu. Totul va trebui făcut în deplină liniște, fără zgomot, deci cu cuțitul; dar pentru asta nu cred că aveți îndemânare. Oricum, de pistol să nu vă atingeți. Dacă vreunul din noi e descoperit, luăm în primire fiecare pe câte un ins. îi săriți de gât și îl strângeți cu ambele mâini, ca nici să nu crâcnească. În aceeași clipă, îl doborâți la pământ.

Pe urmă vă spun eu ce mai facem. Fiți atent: nici un zgomot! De voinic, sunteți voinic, dar mă întreb dacă puteți răpune fără nici o larmă pe un târâie-brâu din ăștia?

— Nu mă îndoiesc!

— Atunci, dați-i drumul, sir!

El se strecură pe o parte, eu pe cealaltă. Ajunserăm astfel la piramida de verdeață. Cei doi găligani ședeau alături, cu ochii la casă.

Izbutii să mă apropii de unul din ei până la o distanță de un cot.

Acolo mă lipii cu burta și cu fruntea de pământ și îmi acoperii fața cu mâinile. Îmi ziceam că lucrul era necesar din două motive. Mai întâi, evitam ca albeața feței să-mi trădeze eventual prezența; apoi, în această poziție auzeam mai bine decât cu capul ridicat. Indivizii vorbeau în șoaptă, dar cam repezit, ceea ce făcea ca discuția lor să fie auzită relativ destul de departe.

— Pe căpitanul vasului îl lăsam naibii, vorbi cel din imediata mea apropiere..Chiar dacă s-a descotorosit de voi, în fond nu și-a făcut decât datoria. O fi el un afurisit, însă te întreb eu, măi Locksmith, cu ce ne-am alege dacă l-am lichida? Vrem să ne stabilim aici în Texas și să ne menținem? Atunci n-are rost să ne stricăm cu cei de la navigație.

— Bine, fie cum doriți, căpitane. Și indianul acela ne-a scăpat, după câte văd; nici o piele-roșie nu va sta toată noaptea în La Grange ca să aștepte plecarea vaporului. Dar câinii pe care am vrut să-i spânzurăm se

mai află aici. Țștia sunt spioni și trebuiesc linșati. Numai de-am dibui unde au tras peste noapte! Au șters-o din cârciumă ca niște lași, au sărit pe geam!

— Las' că-i găsim! I-am ordonat "Melcului" să rămână în local.

N-are el pace până nu le află ascunzătoarea. E șiret, al naibii! N-a dibăcit tot el că Lange și-a vândut casa și a încasat parale de la mexican? Ne așteaptă dar o bună afacere. Se lasă cu distracție. Fiul lui Lange a luptat ca ofițer împotriva noastră, și va plăti cu ștreangul.

Bătrânul își va primi pedeapsa pentru că l-a băgat pe fiu-su în armată. Nu-l spânzurăm, dar îl batem până-i crapă dosul. îl aruncăm apoi afară și dăm foc șandramalei.

— Cu asta nu-i provocăm nici o pagubă. Casa e vândută, replică celălalt.

— în schimb, îl plesnim pe mexican. Cu siguranță că n-o să mai trimită oameni peste Rio, ca să-l slujească pe Juarez. Facem noi curățenie pe-aici și-i dăm o lecție să n-o uite niciodată. Știu oamenii noștri ce au de făcut. Dar, spune-mi, Locksmith, ești sigur că se potrivesc cheile?

— Nu mă jigniți, căpitane! Doar îmi cunosc meseria. Nici un lacăt de aici nu rezistă șperaclului meu.

— Bun. Numai de s-ar culca odată, blestemații! Ai noștri și-or fi pierdut răbdarea. Nu-i nici o plăcere să stai cu nasul în tufele de soc din spatele grajdului. Lange ăștia au aruncat acolo toate cioburile și murdăriile din casă. Tare-aș vrea să dăm mai curând semnalul convenit cu ai noștri! Mă duc să trag cu urechea la oblon și să văd dacă s-au culcat, bufnițele dracului.

Individul se sculă și se îndreptă încetișor spre oblon. I se spune deci "căpitan". Titulatura, ca și convorbirea pe care tocmai o surprinsesem mă făceau să presupun că dânsul conduce operația. Celuilalt îi spunea Locksmith, adică "lăcătuș". Poate că așa se și numea, dar bănuiam că mai curând era vorba de meseria lui; doar se lăudase că știe să mânuiască șperaclul. Și chiar în clipa aceea Locksmith făcu o mișcare și auzii un clinchet. Avea deci sculele la el.

O ciupitură la picior mă smulse din gânduri. Mă târâi nițel mai înapoi. Old Death stătea lungit lângă araci. îmi apropiai obrazul de al lui. Bătrânul, abia șoptind, se interesă dacă am auzit și înțeles discuția.

— Va să zică, știm cum stăm. Las' că le joc acestor băieți un renghi, să mă țină minte! Numai să mă pot bizui pe dumneavoastră!

— încercați. Ce am de făcut?

— Să-l prindeți pe "căpitan" de beregată.

— *Well*, sir!

— Ca să mergeți la sigur, stați să vă explic eu cum trebuie procedat. Ascultați! Individul n-o să se întoarcă prin spatele aracilor. Asta e clar...

Tocmai atunci "căpitanul" se întoarce. Din fericire se așează imediat la locul lui.

Old Death socoti că nu mai e necesar să-l iscodim. Reluă în șoaptă:

— Așadar, iată cum: Vă târați până ajungeți exact în spatele lui.

Când auziți o exclamație a mea, îl prindeți de gât. Dar știți, sănătos de tot. înțelegeți? Cele două degete mari, împreunate, i le înfigeți în ceafă, iar cu celelalte opt, câte patru de fiecare parte, îi apăsați beregata cât de tare puteți.

— Păi, atunci se înăbușă.

— Da' de unde! Nu se sufocă atât de repede! Canaliile astea fac parte din categoria fiarelor care au șapte vieți în ele. După ce-l imobilizați, trântiți-l la pământ ca să veniți peste el. Dar să nu greșiți! Vă aflați, cum spuneam, în spatele lui. Nu cumva să-l trageți spre dumneavoastră, ci să-l forțați lateral spre stânga, obligându-l să cadă pe o parte și apoi pe burtă. Așa e cel mai sigur. Cum însă nu aveți deprindere în asemenea luptă, s-ar putea să-i scape totuși un răcnet.

Nu-i nimic. Va fi, de fapt, numai un horcăit scurt, desperat. Apoi va amuți, iar dumneavoastră îl țineți strâns până vin eu. Credeți că va merge treaba?

— Cu siguranță. M-am mai luat eu la trântă și în alte ocazii.

— Trântă? mă luă în râs bătrânul. Asta nu spune nimic. Și nu uitați că șeful ăsta e mai matahală decât celălalt. De aceea, vă rog, oferiți-i o satisfacție meșterului, adică mie, și nu vă expuneți blamului celor din casă! Hai, înainte! Așteptați semnalul meu.

Plecă târâș de lângă mine, iar eu mă strecurai la locul meu de adineauri, ba chiar și mai aproape de "căpitan". Așteptam cu genunchii încordați, gata să țâșnesc în orice clipă.

Cei doi teroriști își reluaseră discuția. Erau nemulțumiți că atât ei, cât și camarazii lor trebuie să aștepte prea mult. Pomeniră și de noi,

exprimându-și speranța că "Melcul" ne va descoperi adăpostul. Deodată, auzii vocea lui Old Death:

— Atenție, domnilor! Suntem aici!

Sării drept în spinarea "căpitanului" și-l strânsei de gât cu ambele mâini, așa cum mă învățase bătrânul **westman**. Cu vârfurile degetelor înfipite în beregată îl striveam în același timp sub greutatea trupului meu, până ce omul cedă și se întinse la pământ, cu fața în jos. Nu scoase nici un strigăt; se zbătu câteva clipe bătând din mâini și din picioare, apoi se liniști. Atunci apăru lângă noi, strânsă ghem, făptura lui Old Death. Bătrânul îl lovi pe "căpitan" în cap cu mânerul pistolului și zise:

— Dați-i drumul, **sir**, altminteri se sufocă de-a binelea! Pentru început n-ați lucrat rău. S-ar zice că aveți aptitudini. Cred că veți ajunge cândva ori un mare răufăcător, ori un **westman** destoinic. Luați-l în cârcă și veniți după mine!

Și-l săltă în spinare pe celălalt individ, iar eu pe "căpitan". La ușa din dosul casei, Old Death, conform înțelegerii, începu să râcăie cu unghia. Lange deschise ușa, și intrarăm.

— Dar ce cărați în spinare? întrebă el încetișor, când, cu tot întunericul, observă poverile noastre.

— Las' că vedeți, răspunse vesel Old Death. încuiați ușa și veniți dincolo, în odaie.

Cum se mai minunară toți când ne depuserăm prada pe dușumea!

— Formidabil! exclamă cetățeanul cu barbă albă. Păi ăștia sunt kukluxiști. Morți?

— Să sperăm că nu! răspunse Old Death. Vedeți ce inspirație bună am avut când l-am luat pe acest tânăr mașter cu mine? S-a ținut tare, l-a doborât chiar pe șeful bandei.

— Pe șef? Colosal! Dar oamenii lui unde sunt? Și pe ăștia de ce i-ați băgat în casă?

— Mai e nevoie să explic? Nu ghiciți? Eu și tânărul nostru **sir** ne vom travesti în hainele acestor doi golani și vom aduce încoace toată banda care așteaptă ascunsă după grajd.

— Sunteți dați dracului! Vă puneți viața-n joc! Și dacă vă simt că nu sunteți de-ai lor?

— Tocmai asta e, că n-or să ne simtă, hotărî cu calm bătrânul **westman**. Old Death e un şmecher calificat, iar acest tânăr maşter nu e nici el chiar atât de prost precum arată.

Old Death le istorisi apoi cele petrecute, după care îşi expuse planul: eu mă voi da drept Locksmith, voi merge în spatele grajdului şi-i voi aduce de acolo pe bandiţi, iar dânsul, îmbrăcat în hainele şefului, care i se potrivesc ca măsură, va juca rolul acestuia.

— Se înţelege, adăugă el, că vom vorbi numai în şoaptă, ca să nu ne trădeze timbrul străin al glasului.

— Mă rog, dacă îndrăzniţi şi asta, vă priveşte! se resemna Lange.

Doar nu e în joc pielea noastră, ci a voastră! Şi noi ce facem între timp?

— întâi de toate, ieşiţi acum uşurel afară şi aduceţi nişte bârne sau pari solizi cu care să imobilizăm celelalte uşi, ca să nu poată fi deschise pe dinăuntru. Apoi stingeţi lumina şi vă ascundeţi prin casă.

Asta-i tot. Restul încă nu se poate prevedea.

Lange şi fiul său ieşiră în curte să aducă parii, în timp ce noi îi dezbrăcăm pe cei doi prizonieri de hainele lor negre cu însemne albe.

Şeful purta pe glugă, pe piept şi la şolduri câte un petic alb închipuind un pumnal, iar Locksmith, nişte chei. Pumnalul era deci semnul distinctiv al şefului. Individul care zăbovea în cârciumă, ca să afle unde suntem găzduiţi, se numea "Melcul". Probabil că semnul lui distinctiv era un melc.

Tocmai când îi scoteam "căpitanului" pantalonii, croiţi după modelul braconierilor elveţieni şi îmbrăcaţi peste altă pereche de pantaloni obișnuiţi, banditul se trezi. Aruncă înjur o privire mirată, rătăcită, şi încercă să se scoale, ducând în acelaşi timp mâna la şold, unde ar fi trebuit să se afle pistolul. Dar Old Death îl trânti din nou la pământ, îi lipi de piept vârful cuţitului său de vânătoare şi-l avertiză:

— Stai liniştit, băieţaş! Dacă scoţi o vorbă sau te mişti nu ştiu cum, uite-aici, vâr cuţitul ăsta frumos în tine!

Şeful era un bărbat de vreo treizeci de ani şi purta barbă militărească. Faţa lui cam trecută, uşor măslinie şi cu trăsături severe, părea a unui meridional. îşi duse mâinile la cap, în locul unde fusese lovit, şi întrebă:

— Unde mă aflu? Cine sunteţi?

— Asta-i casa lui Lange, băiatule, cel pe care aţi vrut să-l atacaţi.

Iar eu și acest tânăr suntem "spionii" pe care "Melcul" are misiunea să-i descopere. Te afli deci exact unde doreai să ajungi.

Omul își mușcă buzele și privi în jurul său speriat, sălbatic. În clipa aceea se întoarse Lange cu fiul său. Aduceau câțiva pari și un ferăstrău.

— Frânghie avem destulă. Ajunge să legăm și douăzeci de inși, zise tatăl.

— Dați-ne, deocamdată, numai pentru ăștia doi.

— Nu! Nu permit să mă legați! izbucni "căpitanul", încercând din nou să se ridice. Old Death îi mai arată o dată vârful cuțitului!

— Stai și nu te rățoi! Desigur că nu știi încă pe cine ai în față. Mă cheamă Old Death! Sper că înțelegi ce înseamnă asta. Ori crezi că aș fi prietenul sudiștilor și al celor din Ku-klux-klan?

— Old... Old Death! îngăimă "căpitanul", speriat la culme.

— Da, băiete, chiar eu sunt! Așadar, să nu-ți faci iluzii deșarte.

Știu că ai fi vrut să-l spânzuri pe tânărul Lange, să-l biciuiești pe bătrân până la sânge, să incendiezi casa. Dacă mai sperii să fii cruțat, atunci fii cuminte și lasă-te în voia soartei.

— Old Death, Old Death! repetă găliganul livid la față. S-a terminat cu mine!

— încă nu. Nu suntem bestii ca voi. Predați-vă fără luptă și veți rămâne în viață. Altminteri, leșurile voastre vor pluti mâine pe apele fluviului. Îți comunic de pe acum ce ai de făcut. Dacă te supui, puteți părăsi regiunea și, dinspre partea mea, și Texasul, ca să nu mai reveniți cât lumea. În schimb, dacă neglijezi sfatul, s-a zis cu voi. Eu am să ies afară și am să-i aduc încoace pe oamenii tăi. Vor fi, ca și tine, prizonieri.

Ordonă-le să se predea. De nu, vă împușcăm ca pe niște hulubi sălbatici.

Kukluxistul fu legat zdravăn și îi îndesarăm în gură o batistă. Între timp, își revenise și camaradul lui, dar prefera să nu sufle o vorbă. Îl legarăm și pe acesta și îi astuparăm gura. Apoi îi culcarăm în cele două paturi ale lui Lange, mai strânsărăm o dată bine de tot legăturile și îi acoperirăm până sub bărbie.

— Așa! râse mulțumit Old Death. Acum comedia poate să înceapă.

Ce-o să se mai mire lepădăturile când își vor vedea fărtații întinși în pat! Ce plăcere pe capul lor! Dar ia spuneți, mașter Lange, cum facem ca să

discutăm cu indivizii după ce-i vom aduce în casă și să-i ținem în șah fără ca ei să ne vadă sau să ne cășuneze vreun rău?

— Hm! făcu cel întrebător, arătând în sus. Ne instalăm în pod.

Tavanul e din scânduri. Putem să scoatem una.

— Atunci luați puștile și haideți cu toții afară. Veți urca scara și veți sta în pod până la momentul potrivit. Dar, mai întâi, să pregătim proptelele.

Scurtarăm cu fereastră câțiva pari pe măsura potrivită și-i puserăm deoparte. În timp ce Old Death se vâri în costumul "căpitanului", eu îmbrăcai pantalonii și haina lui Locksmith. O legătură mare de șperacluri îmi zornăi în fundul buzunarului.

— N-aveți nevoie de ele, stabili Old Death. Nu sunteți nici lăcătuș, nici spărgător și v-ați trăda prin stângăcie. Mai bine luați cheile adevărate și, când o fi, vă prefaceți că deschideți ușa cu șperaclul.

Băgați-vă pistolul și cuțitul prin buzunare ca și mine, iar puștile noastre să le ia dumnealor; în timp ce noi operăm afară, dâșii vor desface o scândură din tavan. Apoi trebuie stinsă lumina.

Lucrurile se petrecură întocmai. Luai cu mine cheile pentru toate cele trei uși. Old Death mă instrui mai abilitat ca pe un ucenic. În clipa când auzirăm zgomotul din tavan, provocat de scoaterea scândurii, plecarăm fiecare în misiunea lui. Bătrânul avea să aștepte în fața casei, având parii la îndemână, iar eu — străbătând curtea — urma să-i chem pe drăguții mei "camarazi". O luai spre grajd fără să-mi moi pașii prea mult; țineam să fiu auzit, pentru ca vreunul din bandiți să mi se adreseze; mă temeam ca, vorbind primul, să nu greșesc cumva în legătură cu consemnul lor.

Când să trec colțul, se sculă de jos o mogâldeată de care era cât pe-acum să mă poticnesc.

— Stop! sună un glas. Tu ești, Locksmith?

— Yes Puteți veni, însă fără zgomot.

— Așteaptă aici! Să-i spun locotenentului.

Dispăru ca o părere. Exista, va să zică, și un "locotenent"! Ku-kluxklanul părea să fie organizat ca o armată.

Nu trecu un minut și se ivi o altă persoană. Îmi spuse cu glas reținut:

— Dar mult a mai durat! S-au dus la culcare, afurisiții?

— S-au dus, în sfârșit! Acuma dorm buștean. Au golit în doi un ulcior întreg cu rachiu.

— Atunci va fi treabă ușoară. Cum stăm cu ușile?

— în regulă!

— Bine, să mergem. A trecut de miezul nopții și pe la unu, cum am stabilit, vine rândul lui Cortesio. Hai, condu-ne!

îndărătul lui apăru un grup de indivizi camuflați sub cagule; ne urmară și ei. În fața casei ne întâmpină Old Death. Prin întuneric, statura lui nu se deosebea de a "căpitanului".

— Aveți vreun ordin, căpitane? întrebă celălalt ofițer.

— Nu! răspunse bătrânul sigur și firesc. Ne orientăm înăuntru.

Hai, Locksmith, deschide ușa!

Cu cheia cea adevărată zgândării o vreme broasca, prefăcându-mă că nu merge și că trebuie să încerc altă cheie. în cele din urmă, reușii, pasămite, să descui. Old Death și cu mine ramaserăm locului, lăsându-i pe ceilalți să intre. Locotenentul întârzie și dânsul lângă noi.

După ce intră pe ușă ultimul om, acesta întrebă:

— Aprindem lanternele?

— Deocamdată numai dumneata.

Trecurăm și noi pragul. Trăsei ușa după mine, fără s-o încui, iar "locotenentul" scoase din buzunarul pantalonilor săi largi o lanternă gata aprinsă, orbitoare. însemnul de pe hainele lui era un cuțit de vânătoare. La lumina lanternei numărai în casă cincisprezece inși.

Fiecare purta alte semne distinctive: sfere, semiluni, cruci, șerpi, stele, broaște, roți, inimi, foarfeci, păsări, patrupede și altele. "Locotenentului" părea că-i place să comande. își plimbă lanterna în jur și hotărî:

— Trebuie o santinelă aici, la ușă!

— Pentru ce? rosti Old Death. Nu e necesar. Locksmith n-are decât să încuie, și nu mai intră nimeni.

Mă executai pe loc, pentru a nu da de gândit "locotenentului", având grijă să las cheia în ușă.

— Intrăm toți deodată, ordonă Old Death. Fierarii ăștia sunt ai dracului de vânjoși!

— Azi vă purtați altfel ca de obicei, căpitane!

— Și împrejurările sunt altele. Hai!

Mă împinse spre ușa ce dădea în prima odaie. Aici îmi repetai jocul, prefăcându-mă câteva clipe că nu găsesc un șperaclu potrivit. Apoi intrarăm. Old Death luă lanterna din mâna "locotenentului" și îndreptă fascicolul de lumină spre ușa dormitorului.

— Pe acolo! zise el. Dar încet, fără zgomot!

— Nu aprindem și celelalte lanterne?

— Nu, abia după ce intrăm. În felul acesta Old Death voia să evite ca "somnoroșii" din pat să fie recunoscuți prea devreme. Dormitorul era destul de mare ca să încapă în el toți cei cincisprezece inși. Numai că trebuia să și intre toți în această odaie, pentru ca asediul să nu se extindă și asupra încăperii alăturate.

De astă dată lucrai cu și mai multă încetineală și, în aparență, mai precaut. În fine, deschisei ușa. Old Death își plimbă lumina lanternei prin dormitor, cercetă interiorul și șopti:

— Dorm. Intrați repede! Fără nici un zgomot! Întâi "locotenentul"!

Nu-i dădu răgaz nici să se opună, nici să mai chibzuiască; îl împinse de la spate. Ceilalți îl urmară în vârful picioarelor. Când trecu și ultimul, închisei repede ușa pe dinafară și o încuiai.

— Haide, parii! porunci Old Death.

Parii erau acolo, tocmai potriviți ca să-i putem fixa între pervazul ferestrei și rama ușii. Treaba reuși pe deplin. Ar fi fost nevoie de forța unui elefant pentru a face să sară ușa. În sfârșit, urcai în fugă scara.

— Sunteți aici? întrebai. I-am prins în capcană. Puteți coborî! Oamenii săriră jos unul după altul.

— Sunt înăuntru, în dormitor. Ieșiți afară, trei inși, și înțepeniți oblonul de la geam cu niște pari. Cum încearcă vreunul să scape cu fuga, îl împușcăm.

Deschisei ușa din dos și trei dintre oamenii noștri se repeziră afară.

Ceilalți mă urmară în odaia de locuit.

Între timp, o larmă drăcească se stârni în dormitor. Bandiții păcăliți își dădură seama de situație, aprinseră lanternele și, la lumina lor, îi recunoscură pe indivizii din pat. Acum blestemau și zbierau de mama focului, bătând cu pumnii în ușă.

— Dați drumul la ușă! Deschideți, că dărâmăm totul! se auzea de dincolo.

Văzând că amenințările nu au nici un efect, se apucară să forțeze ușa, care, însă, nu ceda din cauza proptelelor cât se poate de solide.

Îi auzirăm apoi cum deschid fereastra și încearcă să deschidă oblonul.

— Nu merge! rosti cineva mânios. L-au înțepenit pe dinafară, în clipa aceea tună o voce din curte:

— Jos mâna de pe oblon. Sunteți prinși! Cine sparge oblonul se alege cu un glonț în cap!

— Da, strigă Old Death, care se afla alături de noi în odaia de locuit. Și ușa e barată! Iar noi, aici, suntem destui la număr ca să vă trimitem urgent pe lumea cealaltă. Întrebați-l pe "căpitanul" vostru ce aveți de făcut. Și apoi, încet, către mine:

— Haide sus, în pod! Luați-vă lanterna și pușca. Ceilalți, care rămân aici, pot aprinde lampa.

Urcărăm sus, deasupra dormitorului, unde era un fel de mansardă.

Găsirăm ușor scândura desprinsă. După ce Old Death își camufla lanterna și ne lepădarăm glugile, scoaserăm scândura de la locul ei. Astfel puteam urmări de sus tot ce se petrece în dormitorul puternic luminat de câteva lanterne.

Stăteau toți grămadă. Primii doi prizonieri fuseseră dezlegați, li se scosese rășchizurile din gură. "Căpitanul" vorbea cu glas coborât și, după cât se pare, foarte stăruitor.

— Oho! protestă "locotenentul" pe un ton puțin mai ridicat. Să ne predăm?! Dar, în fond, cu câți inși avem de-a face?

— Cu mai mulți decât e nevoie ca să vă lichideze pe toți în cinci secunde! răspunse de sus Old Death.

Toate privirile se ridicară spre tavan. Și în aceeași clipă răsună afară o împușcătură, apoi încă una. Old Death înțelese imediat ce se întâmplă și cum s-ar putea folosi de împrejurare.

— Auziți ce pățesc camarazii voștri dincolo, la Cortesio? zise el.

Sunt primiți cu gloanțe! Întregul La Grange e împotriva voastră. Se știe că vă aflați aici și v-am pregătit o primire pe cinste. Nu ne trebuie nici un Ku-klux-klan! În odaia de alături veghează doisprezece oameni de-ai noștri; afară, sub fereastră, pândesc alți șase, iar noi aici, sus, tot șase suntem. Și ca să vă lămurim mai bine, aflați că eu sunt Old Death. Ați priceput? Vă dau un răgaz de zece minute. Dacă depuneți armele, vom fi generoși cu voi. Dacă nu, vă împușcăm până la unul.

Am terminat, nu mai am nimic de spus. Acum stați și judecați!

Așeză la loc scândura și-mi șopti:

— Și acum repede jos, să-i venim în ajutor lui Cortesio! Luărăm cu noi pe cei doi oameni care rămăseseră în odaia unde se afla Lange cu fiul său, și mai luărăm încă doi inși de afară, de lângă oblon, lăsând doar o singură

strajă. Socoteam că pentru moment era de ajuns. între timp, răsună o nouă împușcătură. Ieșirăm în stradă și zărirăm patru sau cinci găligani deghizați. Cam tot atâția veneau fuga din spatele casei lui Cortesio; unul din ei strigă mai tare decât s-ar fi cuvenit:

— Trag și de dincolo. N-o să putem intra! .

Eu mă lungisem la pământ și mă apropiasem târâș. Auzii un alt glas:

— Afurisită treabă! Cine-ar fi crezut? Mexicanul a prins de veste și acum îi trezește pe toți vecinii cu împușcăturile lui. Mai peste tot s-au aprins lămpile. De dincoace se aud chiar pași. Câteva minute, și vor fi pe urmele noastre! Nu e timp de pierdut! Să spargem ușa! De acord?

Nu mai așteptai să aud răspunsul. Mă strecurai în grabă lângă tovarășii mei:

— Repede, domnilor, să sărim și să-i pocnim cu patul puștii! Vor să spargă ușa la Cortesio.

— *Well, welU* Să le tragem una zdravănă!

Loviturile căzură ca din senin. Dezorientați, teroriștii o luară la goană icnind și lăsară în urmă patru dintre complicii lor, loviți în așa hal, încât nu mai puteau fugi. Pe aceștia îi dezarmarăm. Apoi Old Death se duse să bată la ușa lui Cortesio.

— Cine-i? întrebă o voce din casă.

— Old Death, señor. V-am scăpat de lichelele astea. S-au dus învârtindu-se. Deschideți, vă rog!

Ușa fu deschisă cu precauție. Mexicanul îl recunoscuse pe Old Death, deși acesta mai purta pantalonii și vestonul "căpitanului".

— Au plecat, într-adevăr? întrebă Cortesio.

— Au luat-o la sănătoasa. Avem și patru prizonieri. Dumneavoastră ați tras cu pușca?

— Eu. Mare noroc că m-ați prevenit, altminteri nu știu ce se alegea de noi. Eu am tras de-aici, din față, iar negrul meu din spatele casei. Astfel i-am ținut la distanță. Pe urmă, firește, am observat cum ați tăbărât peste ei.

— Da, v-am salvat. Acuma însă, e rândul dumneavoastră să ne ajutați. Țștia nu se mai întorc înapoi; în schimb, noi am prins dincolo cincisprezece indivizi care nu trebuie să ne scape. Negrul dumneavoastră să meargă repede din casă-n casă și să dea alarma. întregul La Grange trebuie mobilizat ca să-i trimitem pe acești băieți la plimbare.

— Atunci să-l anunțe mai întâi pe șerif. Auziți? Vecinii încep să se adune. Vin și eu îndată dincolo, señor!

Se retrase în locuință. Din dreapta apărură doi oameni înarmați, interesându-se de pricina împușcăturilor. După ce-i lămurirăm asupra celor petrecute, ni se alăturară fără șovăire. Până și locuitorii cu oarecari simpatii secesioniste se lepădau de Ku-klux-klan, ale cărui isprăvi inspiraseră oroare cetățenilor, indiferent de credințele lor politice.

Îi luarăm de guler pe cei patru răniți și îi duserăm în casa lui Lange.

Acesta ne informă că prizonierii stătuseră liniștiți. Sosi apoi și señor Cortesio, iar în urma lui tot alți și alți cetățeni din La Grange umplură până la refuz odaia. Din lipsă de spațiu, unii trebuiră să stea afară. Era un asemenea vâlmășag de glasuri și tropăit de pași alergând în toate sensurile, încât bandiții din Ku-klux-klan se puteau lămuri perfect cum stau lucrurile.

Old Death mă chemă din nou sus, în podul casei. Ridicărăm scândura de la locul ei și înaintea ochilor noștri se ivi imaginea unei mâini surde și neputincioase. Prizonierii stăteau rezemați de pereți, ori ședeau pe pat și pe podea, cu capetele lor mascate atârnând în cel mai strict înțeles al cuvântului.

— Ei, rosti Old Death, cele zece minute au trecut. Ce-ați hotărât? Nimeni nu răspunse. Doar unul din derbedei trase o înjurătură.

— Tăceți? Bine! Va să zică nu vreți să vă predați și putem trage.

Duserăm amândoi puștile la ochi. Era ciudat că nici unuia dintre bandiți nu-i trecea prin gând să îndrepte pistolul asupra noastră. Pe lângă toate, mai erau și lași; curajul lor se manifesta doar în acte de violență împotriva celor fără apărare.

— Haide, răspundeți odată, sau trag! amenință bătrânul. E ultimul meu cuvânt!

Nici un răspuns... Atunci Old Death îmi șopti:

— Trageți și dumneavoastră. Trebuie să-i pocnim, altminteri nu le impunem respectul cuvenit. Răniți-l pe "locotenent" la mână, iar eu îl ating pe "căpitan".

Gloanțele porniră în același timp și nimeriră cu precizie. Cei doi ofițeri scoaseră un țipăt avan și, într-o clipă, izbucniră toți într-un concert desperat și asurzitor.

Oamenii de afară și din odaia vecină, auzind împușcăturile și crezându-ne încăierăți cu kukluxiștii, începură și ei să tragă. Gloanțele

treceau prin ușă și oblon de-a dreptul în dormitor. Câțiva bandiți se aleseră chiar cu răni. Spre mai multă siguranță, toată gloata se lungise pe jos urlând ca din gură de șarpe. "Căpitanul", îngenunchind lângă pat, își înfășură în cearșaf mâna sângerândă. Apoi, cu ochii spre tavan, strigă:

— Opriți! Ne predăm!

— Bine! răspunse Old Death. Aruncați toate armele pe pat și depărtați-vă. Pe urmă o să vă dăm drumul afară. Dar vai de acela care va păstra la el vreo armă. îl împușcăm pe loc. în jurul casei vă așteaptă sute de oameni. Puteți scăpa numai cu condiția să vă predați cinstit.

Situația teroriștilor era deznădăjduită, evadarea imposibilă. Asta o știau și ei. Dacă se predau, ce li se mai putea întâmpla? Intențiile nu și le realizaseră, deci nu puteau fi acuzați de nici o crimă. Era, în orice caz, mai convenabil să se supună decât să încerce o evadare fără șansă, dar cu urmări grave pentru ei. Așadar, își îngrămădiră la moment toate pistoalele și cuțitele pe pat.

— Perfect, domnilor! le strigă de sus Old Death. Și acum, încă un cuvânt: vă vom deschide ușa, dar cine face cel mai mic gest ca să pună mâna pe armă, poate să-și ia rămas-bun de la viață! Așteptați nițel!

Mă trimise jos ca să-i comunic lui Lange dispoziția: va deschide ușa spre dormitor și-i va lua în primire pe kukluxiști. Numai că, în practică, lucrurile se dovediră mai puțin simple decât ne închipuiam.

Coridorul, luminat de câteva lanterne rechiziționate în grabă, era ticsit de lume. Eu încă mai purtam — cu excepția cagulei — costumul "împrumutat" și oamenii mă luară drept unul din banda secretă. Nici nu voiau să-mi asculte protestele; mă înghesuiau și-mi cărau la pumni cu nemiluita. Multă vreme după aceea aveau să mă mai doară coastele. Bravii cetățeni dădeau să mă scoată din casă și să mă linșeze.

Mă afluam la mare ananghie, căci oamenii nu știau deloc cine sunt.

Era mai ales unul înalt, ciolănos, care mă toca mereu și striga:

— Afară cu el, afară! Avem copaci cu rămuriș des, vânjos, minunat! Crăcile sunt tari de tot; nu se rup ele dacă spânzurăm pramatia asta. Și mă tot împingea către ușa din dos.

— Dar, **sir**, pentru numele lui Dumnezeu, îi strigai, nu sunt kukluxist! întrebați-l pe mașter Lange!

— Las' că avem crăci minunate, potrivite! mă asigură el, învinețindu-mi coastele.

— Cer să mă duceți în odaie, la mașter Lange! Nu înțelegeți că m-am travestit numai ca să...?

— Ai, și ce crăci grozave avem! Găsim noi și funie aici, în La Grange, funie fină, elegantă, din cea mai bună cânepă!

Mă împingea mereu și mă izbea cu pumnul, încât îmi pierdui până la uimă răbdarea. Tipul era în stare să-i întărească și pe ceilalți ca să mă linșeze. Dacă ajungeam afară, în curte, nu mă aștepta nimic bun.

— Domnule, îi strigai, nu permit să vă mai atingeți de mine! Vreau să vorbesc cu mașter Lange! Ați înțeles?

— Ce mai crăci avem! Și ce funii formidabile! zbiră el și mă boxă iarăși în coaste.

Dar acum paharul se umpluse. Ii repezii un pumn în nas încât, dac-ar fi fost destul spațiu împrejur, cu siguranță că s-ar fi prăbușit la pământ. Era o înghesuială cumplită. Totuși, înaintai cu forța, strigând din răspuțeri și lovind orbește în toate părțile. Năuciți, oamenii se mai feriră din calea mea și reușii să-mi croiesc drum către încăperea unde se afla Lange. Dar, în timp ce înaintam astfel, golul se umplea iarăși îndărătul meu și pumnii îmi cădeau în spinare ca grindina. Vai și amar de un veritabil kukluxist, dacă până și o imitație se alege cu atâtea vânătăi!

Cetățeanul acela ciolănos și agresiv mă urmări cât putu de repede.

Ca un mistreț rănit se năpusti în odaie aproape o dată cu mine. Urla din toți bojocii. Văzându-l, Lange întrebă:

— Doamne iartă-mă, ce vi s-a întâmplat, **sir**? De ce strigați așa? De ce sângeați?

— La spânzurătoare cu banditul! răspunse acesta furios. Mi-a zdrobit nasul, mi-a făcut praf doi dinți, ba mi se pare chiar patru! Și ce dinți, domnule! Singurii pe care-i mai aveam în față! La spânzurătoare cu el!

Acum, ce-i drept, furia lui era mai întemeiată; omul sângea serios.

— Ce-aveți cu dumnealui? se miră Lange arătând spre mine. Vai, vai, stimate **sir**, acesta nu e kukluxist! E prieten de-al nostru; chiar lui îi datorăm în bună parte reușita acțiunii. Fără dânsul, nici noi, nici señor Cortesio n-ar mai fi în viață, iar gospodăriile noastre ar fi mistuite de foc!

Ciolănosul holbă ochii și-și căscă gura însângerată. Apoi arată spre mine și întrebă:

— Fără... fără... ăsta de-aici?

Amuzant tablou! Toată asistența izbucni în râs. Scoțându-și batista, omul se tot ștergea de sudoare și sânge, în timp ce eu îmi frecam de zor diversele părți maltratate ale corpului, împodobite pentru mult timp cu instantaneele fotografice ale degetelor sale.

— Ascultați, **sir**, îl certai, erați gata să mă spânzurați de o cracă, iar cu pumnii dumneavoastră afurisiți mi-ați muiat os cu os. Mă simt ca un tâlhar jefuit de propria sa bandă.

Omul nu mai știa ce să zică. Stătea cu gura căscată și ținea în palmă ultimii săi dinți din față, care, până adineaori, locuiseră atât de pașnic și sigur în gura lui. Nu-mi mai stăpânii nici eu râsul; prea arăta jalnic și caraghios. În sfârșit, izbutii să-mi îndeplinesc sarcina.

Între timp, ca măsură de prevedere, fuseseră aduse frânghiile și curelele disponibile. Zăceau toate grămadă într-un ungher.

— Și acum, poftiți-i afară din dormitor! zisei către Lange. Dar unul câte unul. Cum ies, îi legați pe rând. Old Death se va mira de ce am întârziat atâta. De fapt, s-ar fi convenit ca șeriful să fie aici, printre noi. Doar negrul lui Cortesio l-a anunțat!

— Șeriful?! făcu mirat Lange. Păi e de mult aici! Nici nu știți cui îi datorați ghionturile. Chiar dumnealui e șeriful! Și-l arată cu mâna pe ciolănos.

— Mii de trăsnete, sir! îl luai eu în primire. Dumneavoastră sunteți șeriful, adică reprezentantul suprem al puterii executive în această regiune? Dumneavoastră aveți misiunea să mențineți aici ordinea și legalitatea? Asta-i bună! Atunci nu e de mirare că domnii din Ku-kluxklan se lăfăie aici ca la ei acasă.

Musturarea mea îl puse în mare încurcătură. Nu găsi altceva de făcut decât să-mi arate iarăși dinții din palmă. Apoi bâigui:

— Scuzați, sir! M-a înșelat înfățișarea dumneavoastră de criminal.

— Vă foarte mulțumesc! în schimb, dumneavoastră arătați cu atât mai jalnic. Dar faceți-vă datoria măcar de-aci încolo, dacă nu vreți să stârniți bănuiala că încercarea de a linșa oameni cumsecade ascunde de fapt simpatia dumneavoastră pentru Ku-klux-klan!

Aceste cuvinte avură darul să-i redea conștiința rangului său oficial.

— Na-na! făcu el, umflându-și pieptul. Eu, șeriful onorabilului district Fayette, să fiu suspectat că sunt kukluxist?! Am să vă dovedesc numaidecât contrariul. Chiar în noaptea asta îi vom judeca pe ticăloși.

Faceți loc, domnilor, pentru trecere! Duceți-vă dincolo, în coridor și stați cu puștile întinse spre ușă, ca să vadă domnișorii cine e stăpân aici! Pregătiți funiile și deschideți ușa!

Ordinul fu executat. O jumătate duzină de puști cu două țevi pândeau amenințătoare dinspre coridor. În odaie se aflau acum șeriful, cei doi Lange, Cortesio, doi dintre cetățenii care ne întovărășiseră de la început și eu. Mulțimea de afară ne îndemna să grăbim lucrurile. Desfăcurăm deci obloanele pentru ca oamenii din curte să poată constata că nu stăm degeaba. Scoaserăm apoi proptelele și deschiserăm ușa de la dormitor.

Nimeni dintre teroriști nu se hotărâ să iasă cel dintâi. Îl somai pe "căpitan", apoi pe "locotenent". Amândoi își înfășuraseră mâinile în batiste. În afară de ei, mai erau vreo trei sau patru răniți, care sângerau. Sus, la deschizătura din pod, pândea Old Death, cu țeava puștii îndreptată spre bandiți.

Toți păcătoșii aceștia căzuți în capcana lui Old Death fură legați cu mâinile la spate și alăturați celor patru complici ai lor pe care îi adusesem, tot legați, de la casa lui Cortesio. Oamenii din curte, urmărind operația, izbucneau mereu în urale. Toată banda fu lăsată cu glugile pe față, în afară de "căpitan" și "locotenent". La stăruințele mele, oamenii îl anunțară pe un așa-zis felcer care sosi la fața locului. Sustinea că pansează rapid orice fel de răni, ba chiar le operează și le vindecă. După ce-i cercetă pe răniți, trimise vreo treizeci de localnici să cutureie orașul și să facă rost de vată, feșe, plasturi, vaselină, săpun și alte asemenea lucruri necesare îndeletnicirii sale nobile.

Când, în fine, puseserăm în afară de primejdie pe toți kukluxiștii, se ridică întrebarea unde să-i adăpostim, căci o închisoare pentru nouăsprezece inși nu exista în La Grange.

— Băgați-i în salonul restaurantului! porunci șeriful. Trebuie să rezolvăm chestiunea cât mai repede. Constituim o curte cu juri și pronunțăm pe loc sentința. Ne aflăm în fața unui caz care impune măsuri excepționale.

Știrea se răspândi peste tot cu iuțeala fulgerului. Mulțimea venea în valuri și zorea spre restaurant ca să-și asigure un loc cât mai bun.

Cei care nu mai încăpeau înăuntru stăteau pe scări, în tindă sau în ogradă. Terořiști fură întâmpinați cu amenințări teribile, încât escorta avu serios de lucru pentru a-i apăra de brutalități. Cu mare greu intrară în așa-

zisul salon, adică într-o încăpere largă, dar scundă, destinată balurilor. Estrada fu eliberată de tot calabalâcul orchestrei și ocupată de prizonieri. Când le scoaserăm cagulele, se dovedi că toți erau străini, nici unul măcar nu locuia prin vecinătate.

Se formă apoi tribunalul sub președinția șerifului, cu procuror, avocat al apărării, grefier și un număr de jurați. Caracterul tribunalului mai că mă îngrozea, dar ținând seama de împrejurări, ca și de cazul în speță, faptul trebuia oarecum scuzat.

Ca martori figurau cei doi Lange, Cortesio, alți cinci cetățeni, Old Death și cu mine. Corpul delict consta din diversele arme ale acuzaților, expuse pe masă... Se constată că puștile erau încărcate pe ambele țevi.

Șeriful declară ședința deschisă, cu observația că depunerea jurământului de către martori este inutilă, deoarece "calitatea morală a acuzaților nu justifică împovărarea unor martori atât de onorabili cu formalitățile respective". El constată că, în afara kukluxiștilor, se găsesc în salon numai persoane a căror "conștiință și simț de justiție sunt deasupra oricăror bănuieli". Tocmai acest fapt — adăugă șeriful — trebuie subliniat aici cu mare bucurie și satisfacție". Un "bravo" unanim răsplăti complimentul, iar șeriful mulțumi printr-o foarte demnă închinăciune. Eu însă vedeam în jur destui inși care, după înfățișarea lor, nu prea meritau elogiile atât de patetice ale șerifului.

Se procedă mai întâi la audierea martorilor. Old Death expuse amănunțit întâmplarea. Noi, ceilalți, ne mărginirăm să-i confirmăm declarația. Apoi se ridică procurorul. El repetă depozițiile noastre și stabili că acuzații aparțin unei asociații interzise care urmărește funestul scop de a submina ordinea legală, de a dărâma temelia statului și de a organiza crime monstruoase ce se pedepsesc cu închisoare pe termen lung, cu muncă silnică pe viață și chiar cu moartea. Însăși calitatea de membru al acestei asociații este suficientă pentru a justifica o întemnițare pe zece sau douăzeci de ani. În plus, s-a mai dovedit că acuzații plănuiseră asasinarea unui fost ofițer al Republicii, biciuirea cruntă a doi dintre cei mai stimați gentlemeni și incendierea unei case din acest binecuvântat oraș. Și, în fine, nutriseră intenția să-i spânzure pe niște oameni străini de oraș, doi bărbați extrem de pașnici și de stimați (la aceste cuvinte, procurorul se înclină în fața lui Old Death și a mea), fapt care mai mult ca sigur le-ar fi cauzat moartea și, în consecință, trebuie pedepsit exemplar — cu atât mai vârtos, cu cât tocmai

acestor doi bărbați li se datorează salvarea întregului La Grange de năpasta ce-l amenința. Iată de ce el, procurorul, trebuie să stăruie asupra unei sentințe cât se poate de aspre și propune ca unii acuzați, pe care perspicacitatea onoratei curți va ști să-i aleagă, să fie spânzurați, iar ceilalți, pentru "îndreptarea lor morală", să fie biciuiți fără milă și întemnițați pe viață, răpindu-li-se astfel posibilitatea de a mai primejdui simțul și existența unor cetățeni demni de toată cinstea.

Rechizitoriul procurorului fu, de asemenea, lăudat cu strigăte de "bravo!", căroră el le mulțumi, înclinându-se foarte solemn.

Luă apoi cuvântul avocatul apărării, care făcu dintru început constatarea că președintele s-a abătut grav de la procedură, neglijând să ia datele personale ale acuzaților. În consecință, avocatul recomandă respectuos ca greșeala să fie pe loc reparată, nu de alta, dar pentru a se cunoaște măcar cine anume va fi spânzurat sau întemnițat, ca și pentru întocmirea cuvenitelor acte de deces și a celorlalte scripte — observație plină de duh, care primi și din parte-mi o aprobare totală, deși tacită. Avocatul recunoscă în totul pomenitele intenții ale kukluxiștilor, datorită sa fiind de a nu tăgădui adevărul, dar sublinie că nici una din ele nu a fost dusă la îndeplinire, toate rămânând doar în stadiul de tentativă. Nu putea să fie vorba deci nici de ștreang și nici de temniță pe viață. El adresează întregii asistențe întrebarea dacă o simplă încercare neizbutită i-a cășunat sau îi poate cășuna cuiva vreun rău. Fără îndoială că nu! Prin urmare, nimeni n-a suferit prejudicii, fapt care justifică pe deplin achitarea tuturor acuzaților. Astfel, membrii înaltului tribunal, precum și onorații cetățeni din sală se vor dovedi niște gentlemen iubitori de oameni și buni creștini.

Avocatul se bucură de aplauze sporadice. Se înclină și el adânc, de câteva ori, ca și cum lumea l-ar fi răsplătit cu ovații.

Asupra acestora, președintele se ridică din nou. Înainte de toate declară că trecuse dinadins peste formalitatea înregistrării datelor personale, fiind convins că acuzații ar fi mințit. Pentru cei condamnați la ștreang propuse, spre simplificare, încheierea unui act sumar de deces conținând aproximativ următoarele: "Nouăsprezece membri ai Ku-klux-klanului spânzurați din propria lor vină". El recunoscă apoi că e vorba, într-adevăr, de o tentativă și dădu asigurări că va formula chestiunea vinovăției în acest sens. Dar, pe de altă parte — susținu el — numai celor doi gentlemen străini li se datorează faptul că tentativa n-a reușit. Intenția

fusesse extrem de primejdioasă și acest lucru trebuie pedepsit. În ce-l privește, n-are nici timp și nici chef să penduleze ore întregi între opiniile procurorului și cele ale apărării; și apoi, nu consideră necesar să se ocupe prea mult de niște indivizi, nouăsprezece la număr, care — constituiți într-o bandă puternică și foarte bine înarmați — s-au lăsat prinși de numai doi oameni. Asemenea "eroi" nu merită nici măcar atenția ce o acorzi unui canar sau unei vrăbii. El, șeriful, a fost pus în situația să audă că ar simpatiza cu Ku-klux-klanul; această bănuială e intolerabilă și de aceea va avea și grijă ca dumnealor să plece rușinați din acest district și să nu le mai treacă prin gând o nouă vizită. În concluzie, se adresează domnilor jurați cu întrebarea dacă acuzații s-au făcut sau nu vinovați de tentativă de omor, tâlhărie, rănire, incendiere, și roagă să nu se amâne cumva răspunsul până la finele lui decembrie viitor, deoarece în fața tribunalului s-a adunat un public numeros, extrem de stimabil și nerăbdător să afle sentința.

Acest discurs cu nuanțe de ironie fu puternic aplaudat. Juriul se retrase într-un colț și, după o consfătuire de cel mult două minute, primul jurat îi și comunică președintelui hotărârea pe care acesta o împărtăși asistenței. Era un verdict de vinovăție.

Urmă o discuție în șoaptă între șerif și asistenții lui. Atrăgea atenția faptul că, în timpul discuției, șeriful dădu ordin ca buzunarele acuzaților să fie golite de conținutul lor, în special de bani. După executarea acestui ordin, se făcu numărătoarea banilor. Șeriful dădu satisfăcut din cap, apoi se ridică pentru a rosti sentința.

— Domnilor, spuse el, vinovăția a fost stabilită. Cred că sunt în asentimentul dumneavoastră dacă voi comunica pe scurt în ce constă pedeapsa pe care am hotărât s-o pronunțăm și s-o aplicăm cu toată energia. Crimele proiectate n-au fost săvârșite în fapt; de aceea, de acord cu domnul avocat al apărării, care a făcut apel la sentimentele noastre umane și creștinești, am decis să renunțăm la o sancțiune directă...

Acuzații răsuflară ușurați și se înseninară. Din asistență se auziră câteva exclamații de protest. Șeriful continuă:

— Am mai spus că o tentativă de crimă poate fi de asemenea primejdioasă. Dacă astăzi nu-i pedepsim pe acești oameni ai Ku-kluxklanului, să avem cel puțin grijă ca să nu mai reprezinte nici un pericol pe viitor. Așadar, am hotărât să-i expediem cât mai departe de statul Texas și anume într-un chip atât de rușinos, încât să le piară orice poftă de

întoarcere. În primul rând, le vom tăia părul de pe cap și bărbile. Desigur că se vor găsi printre dumneavoastră gentlemeni care să execute cu plăcere această treabă. Cei care locuiesc pe aproape sunt rugați să meargă acasă și să aducă foarfece. Onoratul juriu va da preferință acelor scule care nu taie prea bine.

Izbucni un râs unanim. Cineva deschise fereastra și le strigă celor din curte:

— Fuga după foarfece! Îi tundem pe kukluxiști. Cine aduce foarfece poate să intre în salon.

Eram convins că oamenii de afară vor alerga numai decît spre casele lor. Și, într-adevăr, așa se petrecu. Toți fugeau și strigau către ai lor să caute instrumentele cu pricina. Se auziră chiar voci care cereau să se aducă ***shears for clipping trees și shears for clipping sheeps***, adică foarfece de grădinar și foarfece de tuns oile.

— Am mai hotărât, reluă șeriful, să-i imbarcăm pe condamnați pe vaporul care a sosit din Austin la ora unsprezece și pleacă în zorii zilei la Matagorda. Sosiți acolo, vor fi preluați de primul vas care părăsește definitiv Texasul, vor fi aduși cu toții pe bord, indiferent de identitatea și de domiciliul lor, ca și de destinația vaporului. Din clipa de față și până la reîmbarcarea lor pe acest ultim vas, osândiții n-au voie să-și scoată deghizamentul, pentru ca toți pasagerii să vadă cum procedăm noi, aici în Texas, cu membrii Ku-klux-klanului. Nu li se vor desface nici legăturile. Apă și pâine vor primi abia la Matagorda. Cheltuielile vor fi acoperite din banii găsiți asupra lor și care se ridică la frumoasa sumă de trei mii de dolari, realizată probabil din furt. În plus, li se confiscă toate lucrurile, îndeosebi armele, care vor fi scoase la licitație chiar acum. Juriul a hotărât ca încasările de pe urma licitației să fie investite în bere și coniac, iar băutura să stea la dispoziția onorabililor participanți la această dezbătare și a soțiilor lor cu prilejul balului care va urma. La ivirea zorilor îi vom conduce pe kukluxiști până la debarcader în sunetele unei muzici grave și în cântece de inimă rea. Condamnații vor asista la balul nostru stînd nemișcați chiar pe estrada unde se află acum. Aceasta e sentința. Dacă apărarea are ceva de obiectat, o ascultăm cu plăcere, dar și cu condiția să nu vorbească prea lung. Până a începe balul trebuie să-i tundem pe condamnați și să organizăm licitația. Ne așteaptă deci destule treburi.

De astă dată obțin, într-adevăr, inovații furtunoase. Președintele, precum și avocatul apărării trebuie să facă eforturi mari ca să restabilească liniștea. În sfârșit, apărătorul se rosti:

— Aș mai avea de spus în favoarea condamnaților următoarele: găsesc sentința înaltului tribunal cam aspră; dar asprimea este mai mult decât compensată prin ultima parte a hotărârii care se referă la coniac, la bere, la dans și muzică. De aceea, în numele clienților mei, ale căror interese le reprezint aici, mă declar în totul de acord cu sentința și sper că ea va servi acestor oameni drept îndemn pentru o viață nouă, mai frumoasă și mai folositoare. Îi avertizez totodată, că întoarcerea le este interzisă și că în caz contrar voi refuza să le mai iau apărarea, lipsindu-i astfel de o strălucită asistență juridică. Din punct de vedere profesional, mai observ că mi se cuvine un onorariu de câte doi dolari per client, ceea ce, înmulțit cu nouăsprezece, înseamnă treizeci și opt de dolari, sumă pentru care nu e nevoie să dau chitanță în scris, fiindu-mi achitată în fața atâtor martori. Eu rețin pentru mine optsprezece dolari, iar douăzeci îi donez pentru iluminatul și chiria sălii. Pentru plata muzicanților propun o taxă de intrare de cincisprezece cenți de gentleman. Firește că doamnele sunt scutite.

Se așază, iar șeriful se declară absolut de acord cu propunerile lui.

Stăteam acolo și îmi părea că visez. Oare toate acestea se petreceau aievea? Și, totuși, nu era vis! Apărătorul încasă banii și o mulțime de bărbați din asistență alergară acasă ca să-și aducă soțiile; alții veneau de afară cu tot soiul de foarfece. Deși era cazul, nici nu izbuteam măcar să mă mănii; râdeam și eu alături de Old Death, pe care acest epilog al aventurii părea să-l amuze grozav.

Kukluxiștii fură într-adevăr tunși până la piele. Începu apoi licitația. Puștile găsiră repede amatori la prețuri bune. Și celelalte obiecte fură aproape toate vândute. Gălăgia, foiala veșnică pe ușă, înghesuiala, îmbrâncelile erau de nedescris. Toți dădeau să intre în salon, deși nici a zecea parte n-ar fi încăput. Sosiră apoi muzicanții: un clarinetist, un viorist, un trompetist și unul cu un fagot prăpădit.

Acest ansamblu ciudat se instala într-un ungher și începu să-și acordeze instrumentele astmatice într-un fel care nu prea anunța virtuozitate. Aș fi vrut să ies din înghesuială, mai ales că apăruseră în sală și femeile; dar Old Death mă opri. Îmi declară că noi doi, de fapt eroii principali ai serii, aveam datoria să ne desfătăm după atâta primejdie și

efort. Șeriful îl auzi și-l aprobă, susținând chiar că ar fi o ofensă pentru toți cetățenii din La Grange dacă am refuza să conducem primul cadril. În acest scop, îi oferea lui Old Death pe soția lui, iar mie pe fiică, ambele dansatoare de prima mână. Cum eu îi scosesem doi dinți, iar dânsul îmi zdruncinase serios coastele, se cuvenea, firește, să fim amici și să nu-l jignesc refuzând invitația. De altfel, omul ne invită la o masă separată.

Ce puteam să mai fac? Din păcate, cele două lady se și apropiaseră de noi. După recomandările de rigoare, intrați în joc vrând-nevrând.

Trebuia să risc un faimos cadril și poate un vals sau o polcă pe deasupra. Eu, unul din eroii serii, și... detectiv particular!

Pesemne că simpaticul șerif nu mai putea de satisfacție dăruindune cu cele două zeițe ale căminului său. Reținuse o masă care avea cusurul de a nu ajunge decât pentru patru persoane, astfel că — fără milă și îndurare — furăm abandonați celor două lady.

Doamnele se purtau măreț. Poziția oficială a soțului și respectiv a tatălui le impunea cea mai riguroasă ținută. Mama, trecută de cincizeci de ani, tricota o jachetă de lână. Ea deschise o singură dată gura, referindu-se la Codul lui Napoleon. Apoi tăcu definitiv. Domnișoara, trecută și ea de treizeci, adusese de acasă un volum de poezii pe care, în ciuda spectacolului din jur, părea să-l citească. Ea îl onoră pe Old Death cu o observație ce se voia spirituală despre Pierre Jean de Beranger și, după ce bătrânul cercetaș o asigură cu deplină sinceritate că nu l-a văzut în viața lui pe acel gentleman, se cufundă într-o adâncă și demnă muțenie. Când se servi berea, partenerile noastre nu se atinseră de ea; dar când șeriful aduse două pahare cu coniac, chipurile lor ascuțite și ursuze se însuflețiră.

Cu acest prilej, onorabilul funcționar îmi trânti unul din cunoscutele lui ghionturi în coastă și-mi șopti la ureche:

— începe cadrilul. Grăbiți-vă!

— Dar n-are să ne refuze? întrebai eu pe un ton prea puțin vesel.

— Nu. Doamnele au fost informate.

Mă înclinai deci în fața fiicei, bâlbâii câte ceva despre onoare, plăcere și favor și mă aleasei, în sfârșit, cu... volumul de versuri care părea să facă parte integrantă din trupul duduii.

Old Death, în schimb, procedă mai practic. El îi strigă mamei:

— Haide, cucoană! Vreți pe dreapta, pe stânga, mă rog, cum vă place! Eu țopăi pe toate picioarele.

Ce mai dans făcurăm, ce mai trântă mancă Old Death împreună cu partenera lui, cum se mai puseră pe băut gentlemenii din salon — toate astea le las deoparte. Destul că, la ivirea zorilor, proviziile erau pe sfârșite, deși domnul șerif ne asigura că a mai rămas câte ceva din banii realizați la licitație; se mai putea organiza mâine sau chiar deseară încă un mic bal. În ambele încăperi de jos, în curte, în grădină, peste tot oameni chercheliți, ba unii chiar zdrobiți în toată regula.

Dar cum se răspândi vestea că alaiul e gata să pornească spre debarcader, toți se repuseră pe picioare. Coloana se formă astfel: în față orchestra, apoi membrii tribunalului, apoi condamnații în straiile lor ciudate, după care martorii, urmați la nimereală de toți ceilalți siri, mașteri și gentlemeni.

Americanul e un tip original. Găsește totdeauna ce-i trebuie. Mă miram de unde vor fi scos oamenii aceștia, cât ai clipi, atâtea obiecte sonore din cele mai diverse! Mai toată populația din oraș, cu excepția cuvioșilor predicatori și a distinșelor lady, se alăturase alaiului și fiecare venise cu câte un instrument capabil să sporească hărmălaia "muzicală".

După ce toată lumea se încolona, șeriful dădu semnalul. Alaiul se puse în mișcare și "virtuoșii" muzicieni începură să schingiuiască cele-brul cântec Yankee-Doodle. Apoi se porni tămbălăul general. Greu de spus ce anume se fluiera, se urla, se cânta. Parcă ne-am fi găsit între niște nebuni de balamuc. Mărșăluirăm astfel cu pas încet, de înmormântare, până la debarcader. Acolo prizonierii fură predați căpitanului care — după cum ne-am convins — îi luă în păstrare sigură. Evadarea — garantă el — ar fi exclusă. De altfel, și călătorii pașnici de pe bord nu-i scăpau din ochi pe kukluxiști.

La plecarea vaporului muzicanții intonară cea mai frumoasă melodie din repertoriul lor și tărăboiul se dezlănțui iarăși cu vigoarea cuvenită, în timp ce toată lumea stătea cu ochii la vapor, eu îl luai de braț pe Old Death și ne cărăbănirăm acasă, împreună cu cei doi Lange.

Hotărârăm să ne odihnim nițel, dar somnul meu se prelungi peste măsură. Când mă deșteptai, Old Death era deja în picioare. Nu putuse dormi. Îl durea un șold. Spre marele meu regret, îmi aduse la cunoștință că astăzi e exclus' să se urce pe cal. Bietul om suporta acum efectul neplăcut al trântei din timpul dansului.

Trimiserăm după felcer. Acesta sosi, îl examina pe pacient și declară că e vorba de o scrântitură. Osul trebuia readus în poziție normală, îmi venea să-l iau la palme pe șarlatan care trăgea de zor piciorul lui Old Death, asigurându-ne că vom auzi curând pocnitura.

Noi ascultam cu atenție, dar degeaba. Smuciturile nici măcar nu-l dureau pe pacient. Atunci îl dădui la o parte pe felcer și cercetai la rândul meu situația. Se vedea cât de colo pe șold o vânătaie cu marginile gălbui. Așadar, bătrânul Death suferise o contuzie.

—Vă facem o frecție cu muștar sau cu alcool, hotărâi eu. Firește că trebuie să stați liniștit toată ziua. Păcat că, între timp, o să ne scape Gibson!

— Gibson? replică acesta. Să nu vă îngrijoreze defel! Când un copoi ca mine miroase o urmă, nu se lasă până nu prinde vânatul. Aveți toată încrederea.

— Știu, nu mă îndoiesc. Numai că escrocul și bietul Ohlert ne-o iau prea mult înainte. ^a

— îi ajungem noi. în fond, cred că n-are importanță dacă-i găsim cu o zi mai devreme sau mai târziu. Sus capul! Acest prea onorabil șerif, cu balul și cu cele două lady ale lui, ne-a cam stricat socotelile;

dar fiți pe pace, contuzia se vindecă repede. Și nu uitați că mă cheamă Old Death. Pricepeți, nu-i așa?

Desigur că toate astea sunau foarte frumos și, cum aveam încredere în bătrân, mă silii să nu par îngrijorat. în orice caz, nu puteam pleca de unul singur. De aceea mă bucurai din toată inima când, în timpul prânzului, mașter Lange mă informă că e decis să ne însoțească, având deocamdată același drum cu noi.

— Cred că nu veți regreta prezența noastră, adică a mea și a lui Will, căută să mă convingă fierarul. Știu să strunesc un cal și să manipulez o armă. Iar dacă ne iese în cale vreun răufăcător, fie alb, fie piele-roșie, vă asigur că nu ne apucă strechea. Sunteți de acord să mergem împreună? Bateți palma!

Ne învoirăm, firește. Mai târziu sosi și Cortesio, care se odihnise cam multșor și zorea acum să ne arate caii. în ciuda durerii, Old Death ieși afară șchiopătând. Voia să vadă caii cu propriii lui ochi.

— Acest june mașter afirmă, ce-i drept, că ar fi călăreț, zise bătrânul. Dar noi cam știm cât valorează asemenea afirmații. Pe urmă, nici nu prea cred că se pricepe la cai. Eu, la o adică, pot să aleg calul cel mai prăpădit în

aparență, știind însă că de fapt e cel mai bun dintre toți. Astfel de cazuri mi s-au întâmplat nu o dată.

Am fost nevoit să scot pe rând toți caii din grajd și să-i încălec, în timp ce Old Death — după ce se interesa de preț — le urmărea mișcările ca un specialist de mare clasă. Și, într-adevăr, lucrurile se petrecură așa cum a prezis: nu alege nici un cal din cei oferiți de Cortesio.

— Par mai grozavi decât sunt, constată el. După câteva zile, îi vezi istoviți. Mai bine îi luăm pe roibiiăștia bătrâiori care, lucru de mirare, sunt și foarte ieftini.

— Păi, ați ales niște gloabe nenorocite! interveni Cortesio.

— Señor, îngăduiți-mi să vă declar deschis că nu vă pricepeți la cai. Ăștia doi sunt animale de prerie, dar au căzut pe mâini proaste.

Au suflu bun, nu se înăbușă la tăvăleală. îi luăm și basta! S-a făcut!

Sfârșitul volumului II Urmează volumul III al romanului
Winnetou: **Peste graniță**

CUPRINS

Capitolul V "ZI-FRUMOASĂ".....	3
Capitolul VI ELIBERAREA LUI SAM.....	219
Capitolul VII DETECTIV.....	176
Capitolul VIII KU-KLUX-KLAN.....	235

Karl May

WINNETOU Volumul II

Apărut: 1997. Format: 70x108V₃₂ Coli tipar: 12,95. Coli editoriale: 12,22. Tiraj: 5000 ex.

Casa de editură «LITERA» str. B.P. Hasdeu, nr. 2, Chișinău, MD 2005, Republica Moldova Operator: **Vitalie Eșanu** Tehnoredactor: **Cristina Rusu** Corector: **Nadina Marciuc** Redactor: **Nicolae Marciuc** Editor: **Anatol Vidrașcu**

Tiparul executat sub comanda nr. 11466.

Combinatul Poligrafic, str. Mitropolit Petru Movilă, nr. 35, Chișinău, MD 2004, Republica Moldova

Departamentul Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți

Cadrul romanelor lui KARL MAY este umplut cu tot ceea ce constituie viața indienilor și a westmenilor-lupte, urmăriri, pânde, măceluri, capturări și eliberări miraculoase, dueluri, vânători - elemente de peisaj și isprăvi reluate după metoda variațiunilor pe aceeași temă.

Adrian Pasat

4840004002121